

॥ श्री ॥

खोंडागच्छीय श्रावकस्य
सार्थपंथ प्रतिक्रमणसूत्र.

तथा

केटवां ओक स्तवन, सञ्जाओ
वगेरे प्रकरणा.

तेने यथामति संशोधन करीने

पूज्य लद्दारक

श्रीकल्याणयंदल नययंदलनी

आज्ञाथी

मोहमयी मध्यें

शेठ रामल तार्छ भाधवळये

नगदीश्वर प्रेसभां छपूवी

प्रगुट कल्यां छे.

संवत् १८७८

आपुस्तकनो हळ्ळ भालेडे पोताने स्वाधीन

राज्यो छे.

॥ અનુક્રમણિકા પ્રારંભઃ ॥

• વિષય •	પૃષ્ઠ
૧ પંચ પરમેષ્ઠિ નમસ્કાર	૧
૨ ઈછામિ જમાસમણો	૨
૩ પંચિંદિય	૨
૪ ઈરિયાવહિયં	૩
૫ તસ્સ ઊત્તરી	૬
૬ અન્નંથં ઊસસિએણં	૭
૭ લોગસ્સ	૮
૮ સામાયિક લેવાનો પાઠ	૧૩
૯ નમુથ્થુણંનો પાઠ	૧૪
૧૦ સામાયિક પારવાનો પાઠ	૧૮
૧૧ પડિક્કમણું ઈછામિ જમાસમણો	૧૯
૧૨ આવસિ આએનો પાઠ	૨૧
૧૩ પડિક્કમણુ ઠાવવાનો પાઠ	૨૨
૧૪ ઈછામિ ઠામિન્નો પાઠ	૨૩
૧૫ તપના કાઊસ્સગ્ગની આંહ આથા	૨૫
૧૬ ખારવ્રતના અતિથાર	૩૧
૧૭ વંદિત્તા સૂત્ર	૫૫
૧૮ ગુરુજામણાનો પાઠ	૮૩
૧૯ આયરિય ઊવઝ્ઝાય	૮૫

२०	नवकारसी आदि दश पथ्यज्जाण	८७
२१	चौदनी यमनी गाथा	८७
२२	सामायिक लेवानो विधि	८८
२३	सामायिक पारवानो विधि	८८
२४	दैवसिङ्ग प्रतिक्रमण विधि	८८
२५	राष्ट्र प्रतिक्रमण विधि	१०२
२६	पाक्षिक प्रतिक्रमण विधि	१०३
२७	योभासी प्रतिक्रमण विधि	१०४
२८	सांवच्छरिक प्रतिक्रमण विधि	१०४
२९	चरसीतपना डाढीस्सग्गनो पाठ	१०४
३०	पोसह लेवानो विधि	१०८
३१	पोसह पारवानो विधि	१११
३२	योवीश तीर्थंकरनुं स्तवन	११२
३३	श्री पार्श्वनाथनुं स्तवन	११३
३४	श्री शांति ङिन विनति	११४
३५	श्री वर्धमान ङिन स्तुति	११७
३६	श्री गौतमस्वामीनी सज्जाय	११७
३७	श्री शांतिनाथनुं स्तवन	११८
३८	श्री पार्श्वनाथ स्तोत्र	१२०
३९	श्री पंथपरमेष्ठि सज्जाय	१२०
४०	श्री सीमंधर ङिन स्तवन	१२२

૪૧	સામાયિડ બ્રીશ દોષની સજ્જાય	૧૨૩
૪૨	આવડના એકવીશ ગુંણની સજ્જાય	૧૨૫
૪૩	શિખામણની સજ્જાય	૧૨૬
૪૪	આવડની કરણીની સજ્જાય	૧૨૮
૪૫	શોભસતીની સજ્જાય	૧૩૦
૪૬	નવકારનો છંદ	૧૩૨
૪૭	મહાવીરભિન સ્તવન	૧૩૫
૪૮	મહાવીરાષ્ટક	૧૩૭
૪૯	મહાવીરસ્તવ પ્રભાતેં કહેવાનું	૧૩૯
૫૦	હિતોપદેશ પચ્ચીશી	૧૪૦
૫૧	જ્ઞાન પચ્ચીશી	૧૪૩
૫૨	ખાલયેંદ બ્રીશી	૧૪૫
૫૩	આદેશરની વિનતિ	૧૫૬
૫૪	સરસતીનો છંદ	૧૬૨
૫૫	શ્રીસંભવનાથનું સ્તવન	૧૬૮
૫૬	દોષદીની સજ્જાય	૧૬૯
૫૭	મેઘકુમારની સજ્જાય	૧૭૨
૫૮	અરણીક મુનિની સજ્જાય	૧૭૩
૫૯	રેવતીની સજ્જાય	૧૭૪
૬૦	પારસનાથનો છંદ	૧૭૫
૬૧	માંગલિક	૧૭૯

૬૨	શ્રીઅનિતભિનસ્તવન	૧૮૧
૬૩	વંડથૂલની સઝઝાય	૧૮૨
૬૪	થોવીશ ત્રીર્થકરનું સ્તવન	૧૮૪
૬૫	સુવિધિનાથનું સ્તવન	૧૮૬
૬૬	ઘર્મનાથનું સ્તવન	૧૮૭
૬૭	અનિતનાથનું સ્તવન	૧૮૮
૬૮	દશાર્ણભસ્ત્રની સઝઝાય	૧૮૮
૬૯	શ્રીપારસનાથનું સ્તવન	૧૮૨
૭૦	લંબુસ્વામીની સઝઝાય	૧૮૩
૭૧	રાભિમતીની સઝઝાય	૧૮૫
૭૨	મેઘમુનિનું થોઢાલીયું	૧૮૬
૭૩	એલાયથી કુમરની સઝઝાય	૧૮૭
૭૪	શ્રીમહાવીર ભિનસ્તવન	૨૦૦
૭૫	શ્રીમહાવીર ભિનસ્તવન	૨૦૧
૭૬	શિખામણની સઝઝાય	૨૦૨
૭૭	પરનારીપરિહાર સઝઝાય	૨૦૩
૭૮	કુમતિ સુમતિની સઝઝાય	૨૦૪
૭૯	જ્ઞાનપંથમીનું સ્તવન	૨૦૫
૮૦	જ્ઞાનપંથમીની સઝઝાય	૨૦૬
૮૧	શ્રીગૌતમસ્વામીનો રાસ	૨૦૭
૮૨	જ્ઞેષ્ઠનાથનું સ્તવન	૨૧૭

॥ श्रीरीतरागाय नमः श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

॥ अथ ॥

आचरन् पडिङ्गमणुं, सामाधिक, सञ्जा
यादिक लजिये छैये.

॥ तिहां प्रथम पंथ परमेशि
नमस्कार प्रारंभः ॥

ओश्रीश अतिशय अने जार गुणों करी सहित
जेवा श्रीअरिहंत प्रलुने महारो नमस्कार हो ॥ १ ॥
नेणों आह उर्मने क्षय कथां छे जेवा श्रीसिध्द लग
वान् तेने महारो नमस्कार हो ॥ २ ॥

नमो अरिहंताणं नमो सिध्दाणं ॥

छत्रीश गुणों करी सहित जेवा श्रीआचार्य प्रलु
ने महारो नमस्कार हो ॥ ३ ॥ पश्चीश गुणों संयुक्त
श्रीविपाध्यायलने महारो नमस्कार हो ॥ ४ ॥

नमो आचारियाणं नमो विष्णुआयाणं ॥

अही द्वीपने विषे ने कोर सधु सत्तावीश गुणों
जिराजमान छे, ते सर्व साधु प्रत्ये महारो नमस्कार
हो ॥ ५ ॥

नमो लोके सव्यसाहूणं ॥

એ પૂર્વોક્તિ પંચ પરમેષ્ઠિને જે ગુરૂચેં મનેં ઓલ-
જાવ્યા છે, તે ગુરૂદેવને મહારી ત્રિકાલ વંદના હોને
ઠાઈતિ ॥૧૧॥

શ્રી ગુરૂદેવને ત્રિકાલ વંદણા ઠાઈતિ ॥૧૧॥

હવે એવા ગુરૂને વંદના કરનાર કહે છે.

ઈચ્છું છું, હે ક્ષમાશ્રમણ! એટલે સાધુભાત-
મને વાંદવાને (નવણિબ્બને એ કેને) મહારા શરીરની
શક્તિયેં સહિત

ઈછામિ જમાસમણો વંદિણિં નવણિબ્બને
પાપના જે વ્યાપાર, તેને નિષેધીને હે પૂજ્યભા! હું
તમોને મસ્તકેં કરી વાંદું છું ॥ ઈતિ ॥૧૨॥

નિસીહિં આએ પૂજ્યભ મથ્યએણ વંદામિ ॥૧૨॥

હવે ગુરૂ કહેવા છે? તે કહે છે.

પાંચેંદિયના ત્રેવીશ વિષયને સંવરનાર

પંચિંદિંસ સંવરણો ॥

તથા નવ પ્રકારેં જ્ઞાનચર્યની ગુપ્તિના ધરનાર
એટલે શીલની નવ વાડના પાલનાર,

તહ નવવિહ જંભયેર ગુપ્તિધરો ॥

ચાર પ્રકારના ક્રોધાદિક કષાયથી મુકાણા છે.

ઈઞ અહારસ ગુણોદિં સંન્નુત્તો ૧૧૫૫

प्रथमं महज्जयं नुन्तो ॥

पंचविहायार पादशा समर्थो ॥

पंथ सभिन्नो तिगुत्तो ण

એ છત્રીશ ગુણોં કરી સહિત મહારા ગુરૂં છે ॥૩॥

छत्तीस गुणो गुड मञ्जु आशा ईति ॥७॥

તમારી ઈચ્છા પૂર્વક આદેશ આપો. હે ભગવન્! પૂન્ય!

ॐ छान्दोग्येण संहिसह लोकावन् ॥

ઈરિયાપથિક ને ચાલવાનો માર્ગ તેને વિષે થઈ

એવી ને જીવ વિરાધના રૂપ સપાપંક્તિયા, તે થડી હું
પડિહ્મું? એટલે નિવર્ત્તું? પાપ દાણું? તેયારે ગુરુ
કહે કે, પડિહ્મું? એટલે નિવર્ત્તું? પાપ દાણું. તેયારે

શિષ્ય કહે, ઈચ્છું. એટલે પ્રમાણ છે.

ઈરિયાવહિયં પડિહ્મમામિ ાઈછાં

કુંપણ પડિહ્મમિથિં એટલે પડિહ્મમવાને નિવર્ત્ત-
વાને ઈછામિ એટલે ઈછું છું. રૂડી પેરેં માર્ગે ચા-
લતાં ઈરિયા શોધતાં પણ ને જીવોને

ઈછામિ પડિહ્મમિથિં ઈરિયા વહિઆએ

વિરાધ્યા હોય, ગમણાંગમણે એટલે જ્ઞતાં તથા
આવતાં પ્રાણી, તે જેન્દ્રિયાદિક જીવને આંપવે કરીને

વિરાહણાએ ગમણાગમણે પાણકુમણે

સર્વ જીવને આંપવે કરી, હરિત એટલે નીલી વન-
સ્પતિને આંપવે કરી, ઓસનું પાણી, ઊત્તિંગ એટ-
લે ત્રેહ તે ઠારનું પાણી,

જિઅહ્મણે હરિઅહ્મણે ઓસા ઊત્તિંગ

પણગ એટલે પાંચે વરણી નીલ ફૂલને (દગ કેળ)
પાણી, (મટ્ટી કેળ) માટી, (મહ્મડા કેળ) કરોલીઆનાં
સંતાન એટલે જ્ઞાન,

પણગ દગ મટ્ટી મહ્મડા સંતાણા

એ સર્વ જીવને સંક્રમણ એટલે પળેં કરી આંધ્યા
થડી ને મેં જીવોને વિરાધ્યા હોય, તે કહે છે.

સંક્રમણે ને મે જીવા વિરાહિઆ

એન્દ્રિય જીવને, જેન્દ્રિય જીવને, તેન્દ્રિય જીવ-

ને, થોરિંદિય લવને,

એગિંદિયા બેઈદિયા તેઈદિયા ચગિરિંદિયા

પંચેંદિયં લવને, (અભિહયા કે.) સામા આવ-
તા હુણ્યા હોય (વત્તિયા કે.) ધૂલેં કરી ઢાંક્યાં હો-
ય, (લેસિયા કે.) ભૂમિ સાથેં ઘસ્યાં હોય,

પંચિંદિયા અભિહયા વત્તિયા લેસિયા

માંહોમાંહેં એકઠા કીધા હોય, તે લવોની સાથેં
સંઘદો કીધો હોય, તે લવોને પરિતાપ ઊપન્નચોં હોય

સંઘાઈયા સંઘદિયા પરિયાવિયા

તે લવોને ગાદી કિલામણા ઊપન્નવી હોય, (બિદ-
વિયા કે.) તેં લવોને ત્રાસ પમાડ્યો હોય, પોતાનાં
સ્થાનક થકી ઊપાડીને બીજે સ્થાનકેં

કિલામિયા બિદવિયા ઠાણાઓ ઠાણા

સંક્રમાવ્યા હોય, તેના લવિતવ્ય થકી (ચવરોવિ-
યા કે.) વિપરીત કીધા હોય, ચૂકાવ્યા હોય, ભૂદા
કીધા હોય, માત્યા હોય,

સંક્રામિયા લવિયાઓ ચવરોવિયા

તે સંબંધિ ને દુષ્ટત એટલે પાપ લાગ્યું હોય, તે
મહાકાં પાપ મિથ્યા એટલે નિષ્ફલ હોએ ાઈતિ ાજ્યા

તસ્મ મિથ્યામિ દુષ્ટકં ાઈતિ ઈરિનાજ્યા

હવે એ આલોચ્યા, પડિહ્મ્યા ને અતિથાર, તેનું
ગિત્તરી કરણ એટલે વહી વિશેષ શુધ્ધિ કરવાને અ
ર્થે કાગિસ્સગા કરવાને વાંછતો થકો તસ્સ ગિત્તરીનો
પાઠ કહે, તે કહે છે:-

એ આલોચતાં, પડિહ્મતાં પણ ને કાંઈ પાપ સ
હિત આત્મા રહ્યો હોય (તસ્સ કે) તેની ન વહી-
વિશેષ શુધ્ધિને અર્થે ને કાંઈ આગલ કરવું, તેને
ગિત્તરી કરણ કહિયે, તે આગલ તો હવે કાગિસ્સ-
ગા કરવો છે તે કાગિસ્સગા તો (પાયછિત્ત કર
ણેણં કે) વિશુધ્ધ પ્રાયશ્ચિત્ત કરવે કરીને હોય
તસ્સ ગિત્તરિ કરણેણં પાયછિત્ત કરણેણં ॥

તે પ્રાયશ્ચિત્ત કરણ પણ વિશોધિ કરણ એટલે
આત્માને વિશુધ્ધ નિર્મલતા કરવે કરીને હોય, તે
વિશોધિ કરણ પણ વિશલ્ય એટલે આત્માને નિઃ
શલ્ય કરવા થકી એટલે માયાદિક ત્રણ શલ્ય ટા
લવા થકી થાય ॥

વિસોહિ કરણેણં વિસલ્લી કરણેણં ॥

હવે એ ગિત્તરિ કરણાદિક ચાર હેતુયે કરીને
શું કરવું? તે કહે છે. સંસાર હેતુ ને જ્ઞાનાવરણી
યાદિક પાપ રૂપ કમો છે, તેને નિર્ધાતન બિછેદન
કરવાને અર્થે,

પાવાણં કમ્માણં નિધ્યાયણાહુએા

ઠાળિં છું એક ઠામેં કરું છું, કાયવ્યાપાર ત્યાગરૂ
પ કાઠિસ્સજ્ઞ પ્રત્યેં ઠાળિં છું ॥ ઈતિ ॥ અપા

ઠામિ કરેમિ કાઠિસ્સજ્ઞં ॥ ઈતિ ॥ અપા

હવે એક ઠામેં કાઠિસ્સજ્ઞા કરું, એ પરેં કરીને એ
વી પ્રતિજ્ઞા કરી કે, કાયાનો વ્યાપાર ન કરું તો હવે
જીને કાંઈ પણ શરીરનો વ્યાપાર કરવા થકી પ્રતિ-
જ્ઞાનો લંગ થાય, તે માટે કાઠિસ્સજ્ઞમાં નીચેં લ-
ખેલા આગાર મોકલા રાખ્યા છે, એ આગારેં ક-
રી કાઠિસ્સજ્ઞમો લંગ ન થાય, તે કહે છે:-

અન્યત્ર એરલે આગલ ને ઊચ્છ્વાસાદિક આ-
ગાર કહેશે, તે વર્તીને જીને સ્થાનકેં કાયાનો વ્યા-
પાર કરવાનો નિયમ કરું છું. (ઊસસિએણં કે)
એક જિંથો શ્વાસ લેવે કરીને જીલું નીથોશ્વાસ
મૂકવે કરીને ॥

અન્નથ્ય ઊસસિએણં નીસસિએણં ॥

ત્રીલું ખાંસી, ઊધરસ આવે થકે, ચોથું છીંક
આવે થકે, પાંચમું જગાસું આવે થકે, છઠું એ
કકાર આવે થકે ॥

ખાસિએણં છીએણં નંતાર્થએણં ઊદુએણં

સાતમું અધોદ્ધારે વાયુ નિકલવે કરીને, આઠ
મું ભમરી ફેર આવવે કરીને, નવમું પિત્તને પ્રકોપે
મૂર્છા આવવે કરીને ॥

વાયનિસંગ્ગેણં ભમલિએ પિત્તમુછાએ ॥
દશમું સૂક્ષ્મ અંગનો સંચાર કરવે કરી, અગ્નિ
આરમું સૂક્ષ્મ ॥

સુદુમેહિં અંગસંચાલેહિં સુદુમેહિં ॥
શ્લેષ્મના સંચાર કરવે કરી, બારમું દૃષ્ટિનો સં
ચાર કરવે કરીને

જેલસંચાલેહિં સુદુમેહિં દિહિસંચાલેહિં ॥
એ પૂર્વે બાર આગાર કહ્યાં, તે આદે દેઈને
આદિ રાજ્ઞ થકી બીજા પણ આગારે કરીને એ
મહારો કાળિસ્સગ્ગ અભગ્ન સર્વથા અજંડિત

એવં માર્ઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો ॥
અવિરાધિત હોન્ને. મહારો કાળિસ્સગ્ગ તે
ક્યાં લગે હોન્ને ? તો કે,

અવિરાહિઓ હુન્ન મે કાળિસ્સગ્ગો ॥
ન્યાંસુધી શ્રી અરિહંત ભગવંતને નમસ્કાર કરી,

નવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ॥
હું કાળિસ્સગ્ગ પારિં નહીં, ત્યાં લગે એ મહારી
કાયાને એક સ્થાનકે સ્થિરપણે, મૌનપણે,

ન પારેમિ તાવ કાચ ણેણં મોણેણં ॥

એકાગ્ર ધ્યાને કરીને મહારા આત્મા પ્રત્યે વો
સિરાવું છું ॥ ૬ ॥

ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ઈતિ ॥ ૬ ॥

હવે કાળિસ્તગ્ગમાં કહેવાના લોગસ્સનો પાઠ-
અર્થ સહિત લખીયે છેયેં :-

સર્વ લોકમાંહે કેવલ જ્ઞાને કરી બિદ્યોતના કરના
ર, ચતુર્વિધ સંઘ રૂપ ને ધર્મતીર્થ, તેના કરનાર, રા
ગ દ્વેષના ભંપનારા ॥

લોગસ્સ ઉઝ્ઝોઝગરે, ધમ્મતિથ્થયરે નિણે ॥

કર્મ રૂપ શત્રુને હણનાર, એવા અરિહંતનું કુંડી
ત્તન કરીશ, તેમાં શ્રુષલાદિક ખોવીશ તીર્થક-
રો ને કેવલી થયા છે, તેનું તો નામોચ્ચારણં પૂર્વ
કુંડીત્તન કરીશ, અપિ શબ્દ થકી અન્ય તીર્થક
રોનું પણ કીર્તન કરીશ ॥ ૧ ॥

અરિહંતે કિત્તઈસ્સં, ચગિવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥

શ્રીશ્રુષલદેવ તથા શ્રી અભિનનાથને કું વાંદું છું ॥

ગિસલ્લ મનિયં ચ વંદે ॥

શ્રી સંત્વરનાથને, શ્રી અભિનંદનને, વલી શ્રી સુ-
મતિનાથને કું વાંદું છું વલી

સંભવમલિણંદણં ચ સુમંઈ ચ ॥

શ્રી પદ્મપ્રભ સ્વામી પ્રત્યે, શ્રી સુપાર્શ્વનાથ પ્રત્યે,

પઊમપ્પહં સુપાસં ॥

કર્મશત્રુને ભંતનાર એવા શ્રી ચંદ્રપ્રભ પ્રત્યે, હું

વાંદું છું ॥૨૧॥

નિણં ચ ચંદ્રપ્પહં વંદે ॥૨૨॥

શ્રી સુવિધિનાથ વલી એમનું બીજું નામ પુષ્પ

દંત છે તે પ્રત્યે,

સુવિહિં ચ પુષ્કદંતં ॥

શ્રી શીતલનાથને, એયાંસ પ્રભુને, શ્રીવાસુપૂજ્ય-

સ્વામીને, વલી

સીઅલ સિન્હંસવાસુપુન્નં ચ ॥

શ્રી વિમલનાથને, શ્રી અનંતનાથને, વલી કર્મ

શત્રુને ભંપનાર

વિમલમણંતં ચ નિણં ॥

એવા શ્રી ધર્મનાથને, શ્રી શાંતિનાથ પ્રત્યે હું

વાંદું છું ॥૨૩॥

ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥૨૪॥

શ્રી કુંથુજ્ઞાથને, શ્રી અરનાથને, વલી શ્રી મ

લ્લિનાથને

કુંથું અરં ચ મલ્લિં ॥

વાંદું છું. શ્રીમુનિસુવ્રત સ્વામીને, નમિનિનેવલી

વંદે મુણિસુવ્યયં નમિનિણં ચ ॥

હું વાંદું છું, અરિષ્ટનેમિનાથ પ્રત્યે

વંદામિ રિહૂનેમિં ॥

શ્રીપાર્શ્વનાથ પ્રત્યે, તથા શ્રીવર્ધ્યમાન પ્રત્યે હું વાં

દું છું ॥ જા ॥

પાસં તહ વધ્યેમાણં ચ ॥ જા ॥

એ પ્રકારે મહારે જીવે ને નામ પૂર્વક અલિસ્તુ
તા એટલે સંસ્તવ્યા તે ચોવીશો નિનંવર કેહેવા
છે ? તો કે

એવં મએ અલિથુજા ॥

વિધુત એટલે ટાલ્યાં છે કર્મરૂપ રત્ન, અને ક
ર્મરૂપ મલ નેણેં એવા છે, વલી પ્રક્ષીણ એટલે અ
તિશાયેં કરીને ક્ષય કસ્યાં છે, નરા અને મરણ ને
ણેં એવા

વિહુય રય મલા પહીણ નરમરણ ॥

પૂર્વોક્તિ ચોવીશો તીર્થંકર સાંપ્રત કાલેં થયા,
અપિ શાઙ્ક થકી જીન પણ તીર્થંકર લેવા.

ચગીવીસંપિ નિણવંસા ॥

તે તીર્થંકરો (મે કે) મહારા ઊપર પ્રસન્ન
થાઓ ॥ પા ॥

તિથ્યયરા મે પસીયંતુ ॥૫૫॥

કીર્તિત છે, વંદિત છે; પૂજિત છે, એટલે ઈશ્વાદિ
કોયે નેને કીર્ત્યા, વાંઘા, લાવેં કરી પૂજ્યા છે

કિત્તિઅ વંદિઅ મહિઆ ॥

એવા ને એ સુતીર્થ લોકને વિષે ઉત્તમ સિધ્ધ
લગવંત તમેં મુઝને

ને એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિધ્યા ॥

રોગ રહિત પણું તે દ્યુઆરોગ્યતા અને સિ-
ધ્ધપણું તે ભાવઆરોગ્યતા, તે તો જોધિલાલ-
એટલે શ્રી નિનઘર્મની પ્રાસિનો લાલ થાય, તેવારે
પમાય છે.

આશિઆ જોહિલાલં ॥

તે શ્રી નિનઘર્મની પ્રાસિનો લાલ થવાને અર્થે
રત્નત્રયને વિષે સ્થિરતા રૂપ ઉત્તમ સમાધિ મુઝને
આપો ॥૬૫॥

સમાહિષર મુત્તમં દિંતુ ॥૬૫॥

ચંદ્ર સમુદાય થકી અત્યંત નિર્મલ છે

ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥

સૂર્ય સમુદાય થકી અધિક પ્રકાશના ફરનારા છે

આઈએસુ અહિયં પયાસયરા ॥

સ્વયંભુ રમણનામા સમુદની પેરેં ગુણેં કરી ગં-

ભીર છે.

સાગરવર ગંભીરા

એવા અષ્ટ કર્મ રહિત સિધ્ધ તમે. મુઝને સિધ્ધિ

પ્રત્યે આપો તાજા

સિધ્ધા સિધ્ધિ મમ દિસંતુ ાઈતિ તાજા

હવે સામાયિક લેવાની પાઠ, અર્થસહિત લખે છે

કરું છું હે ભગવંત ! સામાયિક પ્રત્યે સાવધ એ

ટલે પાપ સહિત ને મન, વચન અને કાયાના વ્યાપાર

કરેમિ ભંતે સામાઈયં સાવન્નં બ્રેગં

તે પ્રત્યે પશ્યજ્ઞું છું, તે બ્યાં સુધી સામાયિક

વ્રતના નિયમને હું પર્યુપાસું, સેવું, ત્યાં સુધી ક

રવા કરાવવા રૂપ

પશ્યજ્ઞામિ, ભવ નિયમં પન્નુવાસામિ

જે પ્રકારનો ને સાવધ વ્યાપાર, તેને ત્રિવિધે કરી

એટલે મને કરી, વચને કરી,

પુચિહેણં તિવિહેણં મણેણં વાચાએ

કાયાયે કરી, હું પોતે નહીં કરું, અનેરા પાસે ન

હીં કરાવું.

કાએણં ન કરેમિ ન કારયેમિ

તે અતીતકાલ સંજંધિ ને સાવધ વ્યાપાર રૂપ

પાપ, તેને હે ભગવંત ! હું પ્રતિક્રમું છું. આત્મા-
સાજે નિંદું છું ॥

તસ્સ ભંતે પડિક્કમામિ નિંદામિ ॥

ગુરૂની સાજે ગર્હું છું, તે પાપથી મહારા આત્માને
વોસિરાવું છું ॥ ૮ ॥

ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૮ ॥

અથ નમુચ્ચુણં નો પાઠ ॥

નમસ્કાર કરું છું. આઠ કર્મ રહિત એવા સિ-
ધ્ધ ભગવંત પ્રત્યે.

નમસ્કાર કરું છું. સિધ્ધ ભગવંત પ્રત્યે ॥

નમસ્કાર હો શ્રી અરિહંત ભગવંત પ્રત્યે, અ-
રિહંત કેવા છે ?

નમુચ્ચુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥

ધર્મની આદિના કરનાર, ચતુર્વિધ સંઘરૂપ-
તીર્થના કરનાર, પોતાની મેલે જૂલ્યા છે.

આઠગરાણં તિથ્યયરાણં સયંસંબુધ્યાણં

પુરૂષ માંહે બિત્તંમ છે, પુરૂષ માંહે સિંહ સમાન છે,

પુરિસુત્તમાણં પુરિસ સીહાણં ॥

પુરૂષ માંહે પ્રધાન પુંઠરીક કમલ સમાન છે.

પુરિસ વર પુંઠરીઆણં ॥

પુરુષ માંહે પ્રધાન ગંધહૃત્તી સમાન છે.

• પુરિસવરુ ગંધહૃત્તીણાં ॥

લોક માંહે ઊત્તમ છે, લોકના નાથ છે, લોકને
હિતના કરનાર છે

લોગુત્તમાણાં લોગનાહાણાં લોગહિત્ત્રાણાં ॥

લોક માંહે પ્રલીપ સમાન છે, લોકને વિષે પ્રદ્યો-
તના કરનાર છે, એટલે મિથ્યાત્વ રૂપ અંધકારના
ટાલનાર છે.

લોગપર્થવાણાં લોગપન્નેશ્વરાણાં ॥

છઝાયના લવને અત્તયના દેનાર છે, સમ્યક્
જ્ઞાનરૂપ ચક્ષુના દેનાર છે, રત્નત્રય રૂપ ને મોક્ષ
નો માર્ગ છે, તેના દાતાર છે,

અત્તયદયાણાં ચક્ષુદયાણાં મજ્જદયાણાં ॥

કર્મભૂપથી બીક પામનારા લવને શરણના દા-
તાર છે, સંઘમ રૂપ લવિતવ્યના દાતાર છે, સમ્ય-
ક્ત્વ રૂપ બોધબીજના દાતાર છે,

સરણદયાણાં લવદયાણાં જોહિદયાણાં ॥

ચારિત્ર રૂપ ધર્મના દાતાર છે, ધર્મમાર્ગના બીજ
દેશના કરનાર છે,

ધમ્મદયાણાં ધમ્મદેસિયાણાં ॥

ધર્મના નાયક છે, ચારિત્ર રૂપ ધર્મના સારથિ છે,

ધમ્મનાયગાણં ધમ્મસારહીણં ॥

ધર્મને વિષે પ્રધાન ચાતુરંત ચક્રવર્તિ સમાન છે

ધમ્મવર ચાઊરંત ચક્રવટ્ટીણં ॥

સમુદ્ર મધ્યે જેમ દ્વીપ આધારભૂત છે તેમ-

સંસારમધ્યે સ્વામિ આધાર ભૂત છે, દુઃખિઆ
જીવને શરણ ભૂત છે.

દીવોત્તાણં સરણગાયપઠ્ઠાણં ॥

અપ્રતિહત એટલે આજ્યા પછી પાછા ન ન્ય

અથવા કોઈથી હણાય રોકાય નહીં એવા પ્રધા
ન જ્ઞાન અને દર્શનના ધરનાર છે ॥

અપ્પહિહય વર નાણ દંસણ ધરાણં ॥

નિવર્ત્યું છે ને થકી હ્રસ્વ પણું, રાગાદિક અં

તરંગ વૈરીને પોતેં જીત્યા છે જીવનને રાગાદિક-
વૈરી થકી જીતાવવાને સમર્થ છે.

વિયટ્ટ છટિમાણં નિણાણં નવયાણં ॥

પોતેં સંસાર સમુદ્ર થકી તર્યા છે જીવનને સંસા

ર સમુદ્ર થકી તારવાને સમર્થ છે, પોતેં તત્ત્વના-
બળ થયા છે જીવનને સ્વસ્વરૂપનો જોધ કરના
ર છે.

તિન્નાણં તારયાણં બુધ્ધાણં બોહ્યાણં ॥

આજ્ઞકર્મ થકી પોતેં મૂકાણા છે, જીવનને મૂકાવવા

સમર્થ છે, સર્વ વસ્તુને જ્ઞાનેં કરી બને છે, સર્વ વસ્તુ-
ને દર્શને કરી દેજે છે.

મુક્તાણં મોક્ષગાણં સર્વબૂણં સર્વદરિસીણં

(શિવ કેળ) ઊપદ્રવ રહિત અચલ છે (અરિ કેળ) વ્યા-
ધિ વેદનાથી રહિત છે જ્ઞાનાદિક અનંત ચતુષ્ટયેં કરી
યુક્ત છે, અક્ષય છે.

સિવમયસ મરિય મંણંત મેજજય તા

(અચ્ચાબાધ કેળ) બાધા પીડા રહિત છે સંસારમાં
કરી અવતરવું નથી માટે અપુનરાવર્તિ એવી સિધ્ધિ
પાતિ છે.

મહ્વાબાહુ મપુણરાવત્તિ સિધ્ધિગઠા

નામ લેનું એવા સ્થાનક પ્રત્યે (સંપ્રાપ્ત કેળ) પામ્યા
તે અરિહંતને નમસ્કાર થાઓ. કેવા છે તે શ્રી અરિહંત
તોડે અંતરંગ રાગાદિક રિપુવર્ગને ભતનાર છે.

નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં નમો નિણાણં

ભૂત્યા છે ઈહલોકાદિક સાતભય લેણું એવા દેવા-
ધિદેવને મહારી ત્રિકાલ વંદના ફોળે ॥ ઈતિ ॥ આ
નિય ભયાણં દેવાધિદેવને ત્રિકાલ વંદના ॥
ઈતિ ॥ આ

અથ સામાયિક પારવાનો પાઠા
સામાયિક વ્રતને વિષે સંયુક્ત હોય ॥

સામાઈઅ વય બુત્તો
ન્યાં સુધી જીવ સાવધ આપારના નિયમ સંયુક્ત હોયા

બવ મણો હોઈ નિયમ સંબુતો ॥
ત્યાં સુધી અશુભ કર્મને છોડે

છિન્નઈ અસુદં કમ્મં ॥
નેટલી વાર સામાયિક કરે, તેટલી વાર અશુભ કર્મને છોડે

સામાઈઅ નતિઆવારા ॥૧॥
(ખિ કે) વલી સામાયિક કરતી વખત,

સામાઈયંમિ ઊ કએ ॥
(નમ્હા કે) ને માટે સાધુ સમાન આવડ હોય,

સમણોઈવ સાવઓ હવઈ નમ્હા ॥
એ કારણ લણી ધણા સામાયિક પ્રત્યે ને તત્ત્વના
લણા હોય તે કરે.

એએણ કારણેણં, જહુસો સામાઈયં કુન્ન ॥૨॥
સામાયિક વિધેં લીધું વિધેં પારિજિં,

સામાયિક વિધેં લીધું વિધેં પારિજિં ॥
વિધિ કરતાં ને કાંઈ અવિધિ આશાતના

વિધિ કરતાં ને કાંઈ અવિધિ આશાતના
યઈ હોય, તે (દુષ્ટ કે) પાપ મિથ્યા એટલે નિષ્ફળ

તથાન્ને.

થઈ હોય તસ્સ મિછામિ દુક્કડં ॥

સામાયિક વ્રતને વિષે દશ મનના દોષ, દશ વચન-
ના દોષ, અને બાર કાયાના દોષ.

દશ મનના દશ વચનના બાર કાયાના ॥

એવં જત્રીશ દોષમાં ને કોઈ દોષ ભ્રાજ્યો હોય,

એ જત્રીશ દોષમાં ને કોઈ દોષ ભ્રાજ્યો હોય

તે પાપ નિષ્કૂલ થાન્ને ॥ ઈતિ સામાયિક પારવાનો પાઠ ॥

તસ્સ મિછામિ દુક્કડં ॥ ઈતિ ॥ ૧૦ ॥

અથ પંડિક્કમણું સિજ્યતે ॥

ઈછું છું. વાંછું છું. હે ક્ષમાશ્રમણા! તમોને વાંદું છું.

ચાપનિકા એટલે, મહારા શરીરની શક્તિયેં ડરી સહિત

ઈછામિ જમાસમણો વંદિઠિં ભવણિન્નએ

પાપરૂપ વ્યાપારને નિષેધીને વાંદું છું. તમે (મેં કેને)

મુઝને (મિઠિગ્ગહં કેને) મિત અવગ્રહ માંહેં પ્રવેશ કરવા

ની (અણુભણહ કેને) આજ્ઞા આપો ॥

નિસીહિઆએ અણુભણહ મેં મિઠિગ્ગહં ॥

એક ગુરૂવંદન વિના જીભ વ્યાપારને નિષેધીને-

(અધસ્સાયં કેને) ગુરૂનો અધઃ પ્રદેશનો છેલ્લો ભાગ

તે પગ ન્ણાકા, એટલે ગુરૂના પગ પ્રત્યે પોતાના (કંઠાય

કેન્ને હાથ અને લલારેં કરી રૂડી રીતેં (સંક્રાસંકેન્ને) સ્પર્શે.

નિસિહિ અહો કાયં કાયસંક્રાસં ॥

પછી જે હાથ નેડી ગુરની સન્મુખ દક્ષિણી આવી રીતેં
કહે કે હે પૂન્ય ! તમારાં ચરણ સ્પર્શતાં ને કાંઈ મહારે
ભવેં આપને (કિલામો કેન્ને) કિલામના એટલે પીડા બી
પન્નવી હોય, તે (ભેકેન્ને) તમોને (જમણિન્ને કેન્ને) જન-
મવા યોગ્ય છે (અપ્પકિલંતાણં કેન્ને) આપ અલ્પ કિલા
મણાવાલા છો.

જમણિન્ને ભે કિલામો અપ્પકિલંતાણં ॥

બહુ સુભેં કરીને એટલે ઘણા સમાધિ ભાવેં કરીને-
જેમ કુશલેં કરીને (ભેકેન્ને) તમારો દિવસ; વ્યતિક્રાં
ત થયો એટલે ચીત્યો?

બહુ સુભેણ ભે દિવસો વઠ્ઠકુંતો ॥

(ભેકેન્ને) તમારે (ભક્તા કેન્ને) સંયમ યાત્રા (ચેકેન્ને)
ચલી નિવણિઝ્ઞં કેન્ને) ઈન્દ્રિય અને નોંઈન્દ્રિયના બી
પશમાદિક પ્રકારેં કરી નિરાબાધ શરીર (ભેકેન્ને) ત
મારે છે. હું જમાંવું છું.

ભક્તા ભે ભવણિઝ્ઞં ચે ભે જામેમિ ॥

હે સમાશ્રમણ ! તમોને દિવસ સંજંધિ વ્યતિક્રમ એ
ટલે અવશ્યં કરણીય વિરાધનારૂપ મહારો અપરાધ તે
મિત્યેં ॥ ઈતિ વાંદણા બાર આવર્તરૂપ સંપૂર્ણ ગાથા

જન્માસમણો દેવસિયં વર્ઠકુમં તાઠતિાજા

અથ આવસિઆએનો પાઠ અર્થસહિત.

અવશ્ય કરણીને વિષે ને અતિચાર લાગા હોય, તે-
થકી હું નિવર્તું છું. ક્ષમાશ્રમણ સંજંધીની

આવસિઆએ પડિક્કમામિ જન્માસમણાણો

દિવસને વિષે થઈ એવી ને આશાતના તે કેઈ આશા
તના તો કે સેત્રીશ આશાતના માંહેલી અનેરી કોઈપ
ણ આશાતનાયેં કરીને તથા વલી

દેવસિઆએ આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ

ને કાંઈ દૂડું આલંબન લેઈ મિથ્યાભાવ વર્તાયો હો
ય મન સંજંધિ ને દુષ્ટત એટલે પાપ વચન સંજંધી ને
દુષ્ટત એટલે પાપ.

નંદિયિ મિછાએ મણદુક્કડાએ વયદુક્કડાએ

કાયા સંજંધિ અયત્નાયેં ને દુષ્ટત થયું હોય, ક્રોધેં કરી
માનેં કરી, માયાયેં કરી,

કાયદુક્કડાએ કોહાંએ માણાએ માયાએ

લોભેં કરી, સર્વ ત્રણે કાલને વિષે ને અવિનયાદિ
ક થયો હોય, સર્વથા મિથ્યા બિપદારૂ રૂપ આશાત-
નાયેં કરીને

લોભાએ સચ્ચકાલિઆએ સચ્ચમિછાએ વયાયા

આ

સર્વ ધર્મ ને આઠ પ્રવચન માતા રૂપ તેની કરણીને
અતિક્રમવા રૂપ આશાતનાયે કરીને એ પૂર્વોક્ત પ્રકા
રની સર્વ આશાતનાયે કરીને

સંવ્યધમ્માઈકકમણાએ આસાયણાએ ॥
ને મહારે નંવે અતિચાર દોષ કર્યો હોય, તે અતિ
ચાર પ્રત્યે હે ક્ષમાશ્રમણા! હે સાધુ!

ને મે અઈઆરો કર્યો તસ્સ જમાસમણો ॥
હું પડિક્કમું છું, આત્માની સાજે નિંદું છું - ગુરુસાજે ગંદું છું

પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ ॥
તે જનપરાધ રૂપ પાપેં કરી સહિત એવા આત્માને હું ચો
સિરાવું છું ॥ ઈતિ આવસિઆએનો અર્થ સંપૂર્ણ ॥ ૧૨ ॥
અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ઈતિ સમાપ્ત ॥ ૧૨ ॥

અથ પડિક્કમણું ઠાવવાનો પાઠ ॥
અવશ્ય કરણી કરવા યોગ્ય તેનો તમારી ઈચ્છા હો
ય તો આદેશ આપો. હે ભગવન પૂણ્યાતો

આવસહિ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન ॥
હું દિવસ સંજંધિ પડિક્કમણું ઠાળિં દિવસ સંજંધિ ॥

દેવસિ પડિક્કમણું ઠાએમિ દેવસિ ॥
જ્ઞાનાચારને વિષે, સમ્યક્ત્વ દર્શનને વિષે, દેશવિર
તિ ચારિત્રને વિષે, તપાચારને વિષે, વીર્યાચારને વિષે,

જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર તપ વીરિય ॥

ને અતિથાર લાગો હોય, તેની ચિંતવનાને અર્થે ક
દેં છું. હું કાચોત્સર્ગ પ્રત્યે ॥ ઇતિ પઢિહમણું ઠાવ
વવાના પાઠનો અર્થ સંપૂર્ણ ॥૧૭૩

અતિથાર ચિંતવનાર્થે કરેમિ કાગિસ્સજ્ઞાં ॥
ઇતિ ૧૩

અથ ઈછામિ ઠામિનો પાઠ ॥

ઈછું છું હું એકઠામેં કાગિસ્સજ્ઞા કરવાને ને મહારે
છવેં ॥

ઈછામિ ઠામિ કાગિસ્સજ્ઞાં ને મે ॥

દિવસ સંજંધિઓ અતિથાર દોષ કીધો હોય તે અ
તિથાર અનેક પ્રકારના છે, તે કહે છે. કાચા સંજંધિ

દેવસિઓ અઈજારો કર્જો કાઈઓ ॥

વચન સંજંધિ મન સંજંધિ ત્યાં બીત્સૂત્ર બોલવાં થ
કી બિન્માર્ગ સ્થાપ્યો હોય, તેના યોગેં કરી,

વાઈઓ માણસિઓ બિસ્સૂતો બિમ્મજો ॥

અઠલ્પનીય પણ આચર્યું વલી તેના યોગેં કરી ન
હીં કરવા યોગ્ય કાર્ય કર્યું એ કાચ અને વચન સંજં
ધિ અતિથાર કહ્યા, હવે મન સંજંધિ અતિથાર કહે
છે. - મનને વિષે (દુન્નઓ કે) દુધ્યાન કરવેં કરી
તે દુધ્યાનના યોગેં કરી દુષ્ટ અશુભ કાર્યનું ચિંતવણું ॥

અડપ્પો અડરણિબ્બે દુબ્બઅો દુચ્ચિંતિઓ

તે માટે તે અનાથાર કહિયે. તે અનાથાર માટે ન
ઈછવા વાંછવા યોગ્ય નહીં તે ઈછવા વાંછવા યો
ગ્ય નહીં માટે ન આવકને કરવા યોગ્ય નહીં, ઊચિત
નહીં એ મન સંજંઘી અતિથાર કહ્યો.

અણાચારો અણિછિયવ્વો અસાવગ પાવગો

હવે એ સર્વ અતિથાર શાને વિષે લગાડ્યો હોય તે
કહે છે. જ્ઞાનને વિષે, તથા દર્શનને સંમદિતને વિષે
ચારિત્રા ચારિત્ર તે દેશવિરતિ ચારિત્રને વિષે.

નાણો તહદંસણો ચરિત્તા ચરિત્તે

શ્રુત સિધ્ધાંતને વિષે, સમ્યક્ત્વ રૂપ સામાયિકને
વિષે, શંકા પ્રમુખે કરી ત્રણ ગુણને અણગાલવે કરી,

સુએ સામાઈએ તિન્હં ગુત્તીણાં

ચાર કષાયને કરવે કરીને પાંચ અણુવ્રત માંહેથી

ચગિન્હં કસાયાણં પંચન્હં મણુવ્વયાણાં

ત્રણ ગુણવ્રત માંહેથી, ચાર શિક્ષા વ્રત માંહેથી,

તિન્હં ગુણવ્વયાણં ચગિન્હં સિજ્જાવ્વયાણાં

એ બાર પ્રકારના વ્રત રૂપ આવકનો ને ધર્મ, તેને વિષે

બારસ્સ વિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ્સ

ને કાંઈ દેશથડી ખંડના કીધી હોય, ને કાંઈ સર્વ

થડી લાંગ કરી વિરાધ્યું હોય, તેનું દુષ્કૃત ને પાપ, તે

મહાદેવ પાપ, મિથ્યા યાગ્નો ॥ ઈતિ ઈચ્છામિ હામિ
ના પાઠનો અર્થ ॥૧૪૪॥

હં જંડિઅં હં વિરાહિઅં તસ્મિન્નિચ્છામિ દુ
ઝ્ઙ્ઙં ॥ ઈતિ ॥૧૪૫॥

સાંઝના પડિઝ્ઙ્ઙમણામાં તપનો

કાઝિસ્સઝા પ્રવરત્નઃ

જ્ઞાનને વિષે, સમકિત દર્શનને વિષે,

નાણાંમિ દંસણાંમિઅ ॥

આરિષ્ટને વિષે, તપને વિષે તથા વીર્યને વિષે,

ચરણાંમિ ત્વંમિ તહ્ય વીરિયંમિ ॥

એ પાંચેને વિષે જે આચરણ એટલે વ્યાપાર, તેને

(આચારો કે) આચાર કહિયેં અથવા એ જ્ઞાનાદિ

પાંચનું જે આચરણ, તેને આચાર કહિયેં.

આચરણ આચારો ॥

એ પ્રકારેં એ પ્રત્યક્ષ પાંચ પ્રકારનો આચાર, ત્રીતી

ચક્રેં કહ્યો છે ॥૧૪૬॥

ઈઅ એસો પંચહા ભણિઓ ॥૧૪૭॥

તિહાં પ્રથમ જ્ઞાનના આઠ આચાર કહે છે. એક ઠા

ત વેલાયેં ભણાવું, બીજું જ્ઞાનીનો વિનય કરવો, ત્રી

જું જ્ઞાની તથા જ્ઞાનને વિષે અંતરંગ પ્રેમ કરવો, તેને

બહુમાન કહિયેં ॥

કાલે વિણએ બહુમાણે ॥

ચોથું સૂત્રોના તપ વિશેષ ઊપધાન યોગનું વહેવું
તથા પાંચમું વિદ્યાગુણને ઓલવવો નહીં, વિસારવો નહીં

ઊવહાંણે તહય નિઠ્ઠવણે ॥

છઠું સૂત્ર અક્ષર શુદ્ધ ભણવો તેને વ્યંબન કહિયે
સાતમો અર્થ શુદ્ધ ભણવો, આઠમો (તદુભએ કે) -

સૂત્ર અને અર્થ એ બેહુ શુદ્ધ ભણવાં ॥

વંભણ અથ્થ તદુભએ ॥

એ આઠ પ્રકારે જ્ઞાનાધાર ભણવો. તે ભેમ કહ્યો
છે તેમજ કરવો, એથી વિપરીત કરીએં તો અતિથારલાજો

અહુવિહો નાણ માયારો ॥૨૥

હવે દર્શનના આઠ આધાર કહે છે. એક શ્રીભિન
વચનમાં શંકા ન કરવી, બીજી અન્ય દર્શનની વાંછા
ન કરવી, અન્ય દર્શનનીમાં લગારેક ક્ષમાદિહ ગુણ દે
ખી તેનો અભિલાષ ન કરવો.

નિસ્સંદિશ નિહંજિયા

ત્રીજી ક્રિયા અનુષ્ઠાનાદિક ધર્મના દ્રવ્યમાં સંદેહ
ન રાખવો તથા જ્ઞાણ સાધવીના મલ મલિન શરીર,
વસ્ત્ર દેખી દુગંધા ન કરવી. ચોથું, મિથ્યા દષ્ટિના
ક્રિયા, કષ્ટ, કરામત દેખી તેના ઊપર વ્યાભોહ ન થા

બું, તે અમૂઢ દષ્ટિ પુરૂષનું લક્ષણ ન્નણવું ॥

નિયિતિગિછા અમૂઢ દિહિજા

પાંચમું સમકેત ધારી ગુણવંતના અલ્પગુણની-
પણ અધ્યા પૂર્વક પ્રશંસા કરવી. તે ઊપજુંદુક. અંચિ
ર ન્નણવો. છું શ્રી નિન ધર્મ થકી પડતાં પ્રાણીને
સહાય આપી ધર્મમાં ધિર કરવો, તે ધિરીકરણ પુ
રૂષનું લક્ષણ ન્નણવું.

ઊવવૂહ ધિરી કરણો ॥

સાતમું સાધર્મિની ભક્તિ કરવી, તે વાત્સલ્ય પુરૂષ
નું લક્ષણ. આઠમું ને રીતે અન્ય દર્શની લોક પછા શ્રી
નિનશાસનની અનુમોદના કરે, મિથ્યાત્વ મૂકે એવાં
કાર્ય કરવાં ને થકી શ્રી નિન ધર્મ દીપે, તે પ્રભાવના લક્ષણ

વચ્છલ પ્પલાવણે અહૂ ॥ ૨ ॥

હવે આરિત્રાચાર કહે છે. (પ્રણીધાન કે) સ્થિરયો
ગ સંયમ વ્યાપાર એટલે મન, વચન, કાયાના યોગ
આરિત્ર પાલવાને વિષે, યુક્ત હોય.

પણિહાણ નેગ ભુત્તો ॥

તે પાંચ સમિતિ અને ત્રણ ગુણિ તેણે કરી

પંચેહિં સમઈહિં તિહિં ગુત્તીહિં ॥

એ આરિત્રાચાર ને છે, તે આઠ પ્રકારનો ન્નણવો ॥
એ સચરિત્રાચારો ॥ અહૂ વિહો હોઈ નાચવ્યો

હવે તપાચાર કહે છે - ખાર પ્રકારના તપને વિષે અ
પિ શબ્દે નિશ્ચય છે

ખારસચિહ્નમિવિતવેા

તે છ લેદ અલ્યંતર અને છ લેદ બાહ્ય સહિત છે.
વલી કુશલ એટલે તીર્થકરે જીપદિષ્ઠ્યું છે એવું છે

સમ્પ્રિંતર બાહિરે કુસલ દિદ્દેા

તે તપ કહેવું છે તો કે અવાનિ એટલે દુગંધા ભાવ
રહિત છે તથા અશનાદિક આશ્વિકાયેં કરી રહિત
છે, માત્ર કર્મ ક્ષયને નિમિત્તે કરવું છે પણ હું તપ
કરું તો મહારી પેટ ભરાઈ આવે, તે વાસ્તે નહીં.

અગિલાઈ અણાભવીા

એ રીતેં બણવો તે તપાચારને અને એથી વિપરીત
કરે તો તે તપાચારના અતિચાર લાગે તપ્પા

નાયજ્યો સો તવાચારોત્તપા

હવે તપાચારના ખાર લેદમાંથી પ્રથમ બાહ્ય તપના
છ લેદ કહે છે. એક અશનાદિક ચાર આહારનો
ત્યાગ કરવો તેને અનશન તપ કહિયે, તે બે પ્રકારેં
છે. એક નવકારસીથી માંડીને છમ્માસી પર્યંત તપ
કરવું તે ઈત્થર કહીયે. બીજું બ્રવભ્રવ પર્યંત અન
શન કરવો. બીજે બિનોદરીકા તપ. તે વસ્ત્ર પાત્ર ઓ
છાંડરવાં તથા ભૂજ કરતાં પાંચ સાત કોલિઆ ઓ

છાન્નમવા તથા કષાયની ન્યૂનતા કરવી.

અજાણસણ મૂળોચરિયા ૥

ચીન્ને દ્રવ્યાદિક પાર પ્રકારના અભિગ્રહ કરીને વ્રત્તી એટલે આલ્લવિકાનો સંક્ષેપ કરવો, તેને વ્રત્તિ સંક્ષેપ તપ કહિયેં. ચોથો વિગયાદિક રસનો ત્યાગ કરવો તથા લીલોતરી પ્રમુજનો નિયમ કરવો, નીચી કરવી, તેને રસ ત્યાગ તપ કહિયેં.

વત્તિ સંજેવણ રસવ્યાખ્યા ૥

પાંચમું તપ કાગિસ્તગ્ગ કરવો, વીરાસન, પદ્માસન તથા ગિલ્લાદિક આસન કરવાં, ટાઢ તાપની આત્મ પના લેવી, લોચિં કરવો, ઊઘાડે પગેં ચાલવું, ભૂમિ ઊપર શયન કરવું, ઈત્યાદિક પ્રકારેં કરી શરીરને કષ્ટ દેવું, તેને કાય ક્ષેષ તપ કહીયેં. છઠું વિષય કષાયને ઊદીરવા નહીં, ઊદય આવ્યા તેને નિઃશ્વલ કરવા, અશુભ યોગાનું નિવારવું, શુભ યોગમાં પ્રવર્તવું, સ્ત્રી, પશુ, નપુંસક રહિત સ્થાનક સેવવું, ઢૂંકડીની પેરેં-હાથ પગ પ્રમુજ સંવરી રાજવા, તેને સંલીનતા તપ કહીયેં. એ છ પ્રકારેં ૮ જન્મે તવો હોઈ કે ૭ બ્રાહ્મ-તપ છે ૥ ૬ ૥

કાયકિલેસો સંલીણ ચાયજન્મે તવો હોઈ ૬
હવે અલ્યંતર તપના છ લેઈ કહે છે. એક દૌષ લાગે

થકે ગુરૂ પાસેથી આજીવણા લીયે, જીન્ને જ્ઞાનાદિ
 ડનો વિનય કરે. તથા ગુરૂવાદિકનો વિનય કરે. ત્રી
 ને જાલ, વૃદ્ધ, તપસ્વી ગ્લાનની વચાવચ્ચ એટલે
 શુશ્રૂષા કરે, (તહેવ કે) તેમજ. ચોથો વાંચના, પૂ-
 છના, પરાવર્તનાદિક પાંચ પ્રકારનો સ્વાધ્યાય કરે ॥

પાયછિત્તં વિણ્ણો, વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્જાઓ

પાંચમો આર્ત્ત અને રૌંદધ્યાન નિવારવો અને ધર્મ
 તથા શુકલધ્યાનનું ધ્યાવવું, તેને ધ્યાન તપ કહીયે.
 છઠું કર્મક્ષય નિમિત્તે કાચોત્સર્ગ કરવો, તેને કાળી
 સ્સજ્જા તપ કહીયે. (અપિ કે) નિશ્ચે, એ અત્યંત
 ર તપ છ પ્રકારે છે ॥૭॥

નણં ઊસ્સજ્જોવિય, અક્કિંતરઓ તવો હોઈ

હવે વીર્યાધાર કહે છે. અનિગૂહિત એટલે અણ
 ઢાંકેલા છે અણ ગોપવેલા છે, અર્થાત્ પ્રગટ છે મ
 ન, વચ્ચિન અને કાયાનાં જલવીર્ય નેનાં.

અણિગૂહિજ્ઞ જલવીરિઓ ॥

(ને કે) ને (પરિક્કમઈ કે) પરાક્રમ કરે છે, જિ-
 ઘમ કરે છે, (નહુત્ત કે) યથોક્ત નેમ શ્રીતીર્થંકર દે-
 વેં કહ્યો છે તેવ (માગિત્તો કે) ઊપયુક્ત સાધધાન થકે

પરિક્કમઈ નેનહુત્ત માગિત્તો ॥

(નું નઈ કે) તે ધર્મકાર્યને વિષે નોડે, લાગે, પ્રવર્તે.

(ભહાથામં કે૦) યથાશક્તિ પ્રમાણે પોતાના જલને-
 અનુસારે, તેને (નાયબો.કે૦) ભણાવો વીર્યાચાર પ્ર-
 ત્યે એટલે સંવર કરણીમાં યથાશક્તિયેં પરાક્રમ શો-
 રવે, તે મનાદિક્ષત્રણ ભેદે વીર્યાચાર ભણાવો ॥૮૧॥
ભુંભુંઞ્ઞ ભહાથામં, નાયબો વીરિઆચારો
૧૮૧ ૭તિ તપના ઠણિસ્સજ્જ સંપૂર્ણા

અથ જારગ્રતના અતિચાર અર્થસહિત
આરંભિયેં છેયેં ॥
 શ્રીજ્ઞાનને વિષે જે કાંઈ અતિચાર લાગ્યા હોય .
 શ્રીજ્ઞાનને વિષે જે અતિચાર લાગ્યા હોય ॥
 તે આલોખિં છું . જે વચન હીણ લાગ્યો હોય ॥૧૧॥
 અક્ષર લાગતાં વચ્ચમાં મેલી દીધો હોય ॥૨૧॥
 તે આલોખિં . જે વાઈધ્યં વચ્ચા મેલિઅં ॥
 હીન અક્ષર લાગ્યો હોય ॥૩૧॥ અધિકો અક્ષર-
 લાગ્યો હોય ॥૪૧॥ પદ્મ હીન એટલે લાગતાં પદ્મ મે-
 લી દીધું હોય ॥૫૧॥
હીણાજ્જરં અચ્ચેજ્જરં પયહીણં ॥
 વિનય હીન, તે સુતાં, ઊઠતાં, લાંબે પગેં બેસતાં,
 લાગ્યો હોય ॥૬૧॥ યોગ હીન લાગ્યો હોય ॥૭૧॥ શ-
 બ્દ હીન લાગ્યો હોય ॥૮૧॥

વિનયહીણં ભેગહીણં ઘોસહીણં ॥

ગુરુએ અક્ષર રૂઝે દીધો તેને ફેરવી નાખ્યો હો-
ય ॥૧૧॥ ગુરુ દત્ત અક્ષરને ભૂંડી રીતે ઈછ્યું હોય
॥૧૨॥ અકાલે

સુહૃદિન્નં દુહૃ પડિછિયં અઠાલે ॥

સિધ્ધાંતે લણ્યો હોય ॥૧૩॥ અને કાલ વેલાયેં સિ-
ધ્ધાંત ન લણ્યો હોય ॥૧૪॥

કચ્છો સઝઝાચ્છો કાલે ન કચ્છો સઝઝાચ્છો ॥

અસઝઝાચે, સઝઝાચ ધ્યાન કચ્છો હોય ॥૧૫॥
સઝઝાચ કરવાની વેલાયેં સઝઝાચ ધ્યાન ન કચ્છો-
હોય ॥૧૬॥

અસઝઝાચે સઝઝાચં સઝઝાચે ન સઝઝાચં

એમ ને કોઈ જ્ઞાન લણવાના થોડ અતિથારને વિષે
ને કોઈ જ્ઞાનના થોડ અતિથારને વિષે
દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય.

દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય

જ્ઞાનની આશાતના લણતી વજતેં કરી હોય, તે
પાપ મિથ્યા હોને નિઃફલ હોને ॥૧૭॥

તસ્મિન્નિમિષ્ઠામિ દુઝ્ઝડં ॥૧૮॥

હવે વિનયન ઊપર નિસ્સંક પડો રહેણું એણું ને શ્રી

સમ્યક્ત્વ દર્શનરૂપ રત્ન તેને વિષે ને

દર્શન-શ્રીસમકેત રત્નને વિષે ને ॥

અતિથાર લાગો હોય, તે આવોજિં છું.

અતિથાર લાગો હોય, તે આવોજિં ॥

શ્રીભિન તીર્થકરના વચન સત્ય કરી ફીક સદૃશ્યાં ન
હોય ॥૧૧॥

શ્રીભિન વચન સમાં સદૃશ્યાં ન હોય ॥

તેમના વચન જિપર પ્રતીત એટલે આસ્તા. આણી ન
હોય ॥૨॥ તીર્થકરના વચન જિપર શિષિ આણી ન હોય ॥૩॥

પ્રતિત્યાં ન હોય, રોચ્યાં ન હોય ॥

પરદર્શની ને યોગી, સંન્યાસી, પ્રમુજ તેની આકાંક્ષા
વાંછના પ્રમુજ કીધી હોય ॥૪॥

પરદર્શનીની આકાંક્ષા કીધી હોય ॥

તપ પ્રમુજ ધર્મ કરણીનાં ને ફલ, તે પ્રત્યે સંદેહ આ
ણ્યો હોય, ને આ ધર્મ કરણી કહે છું, તેનું ફલ થશે
કિંવા નહિ થાય ॥૫॥

ફલ પ્રત્યે સંદેહ આણ્યો હોય ॥

યોગી, સંન્યાસી, પ્રમુજ પરદર્શનીનો મહિમા દેખી
વળાણ્યા હોય ॥૬॥

પર પાજંડીની પ્રશંસા કીધી હોય ॥

પરદર્શનીનો સંસ્તવ કહ્યો હોય ॥૭॥ પરદર્શની સાથે

રાત્રિ દિવસ પરિચય જોષિ કરી હોય તાટા

પરપાજંડીનો સંસ્તવ, પરિચય કીધો હોય

એ રીતે સમકેત રૂપ રત્નને વિષે ને કાંઈ મલીન લા
વ હત્યો હોય. એ આઠ પ્રકાર માંહેલો ને કોઈ

ને કાંઈ સમકેત રત્નને વિષે આઠ પ્રકારે
નણાતાં, અનણાતાં, દિવસ સંજંધી

નણાતાં, અનણાતાં, દિવસ સંજંધી

દોષ લગાડ્યો હોય, તે મહારો પાપ નિષ્ફળ થાઓ તાશા
દોષ લગાડ્યો હોય તસ્સ મિછામિ દુકડડાશા

હવે બાર વ્રતના શાઠ અતિથાર આલોવે છે, તિહાં પ્રથ
મ મહોરા પ્રાણીના પ્રાણનો અતિપાત એટલે ઘાત કર-
વો, તેથી નિવર્ત્યો છું. તે વ્રત માંહે

પહેલું સ્થૂલ પ્રાણાતિપાત વિરમણ વ્રતને વિષે
ને અતિથાર લાગ્યા હોય, તેને આલોગિં છું

ને અતિથાર લાગ્યા હોય, તે આલોગિં
પ્રથમ રીશ વશે કાધે કરી કોઈ ભવ જીપરે આઠરો

ઘાવ ઘાલ્યો હોય, એટલે ઘણો માત્યો હોય તાશા

રીશવશે ગાહો ઘાવ ઘાલ્યો હોય

ઢોર પ્રમુખને આઠરા જંઘને જાંઘ્યા હોય તાશા ઢોર
પ્રમુખના નાક, ઝન, ડંજલાદિઠ અવયવનો

ગાઢે જંધને જાંઘ્યા હોય અવયવનો
 છેદ કીધો હોય તાડા ગાંડલ પણે ઢોર ગાડાં, ગિંટ,
 પ્રમુજ ગિપરે અત્યંત તાર ભર્યો હોય તાજા .

છેદ કીધો હોય અતિતાર ભર્યો હોય
 ઢોર પ્રમુજને ચારો, પાણી, દાણો પ્રમુજ દેવાનો વિ
 છેદ એટલે અંતરાય કીધો હોય તાજા

ત્નાત પ્રાણીનો વિછેદ કીધો હોય,
 એ પ્રથમ વ્રતના પાંચ અતિચાર માંહેલો ને કોઈ દિ
 વસ સંજંધિ દોષ એટલે પાપ લાગ્યું હોય,
 ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય,
 તે મહાશિંદુષ્ટ એટલે પાપ મિથ્યા થાને તાડા
 તસ્સ મિછામિ દુઝડં તાડા .

જીને વ્રતે મહોટું ન્હું જોલવા થકી નિવસ્યોં છું તેને વિષે
 જીનું સ્થૂલ મૃષાવાદ વિરમણ વ્રતને વિષે
 ને અતિચાર દોષ લાગ્યો હોય તે આલોગિં છું.
 ને અતિચાર દોષ લાગો હોય, તે આલોગિં છું.
 સહસાહારે કોઈના ગિપર અછતું જોડું આવે ઘેંધું જોય
 સહસાહારે કોઈ પ્રત્યે ફૂડાં આવે દીધાં હોય,
 કોઈ મિત્રાદિહની છાની ગુહ્ય વાર્તા પ્રગટ કીધી હોય
 રહસ્ય છામી વાત પ્રગટ કીધી હોય તા

સ્ત્રીના મર્મની વાત, જોઈ આગલ પ્રકાશી દેખાડી હોય

સ્ત્રીનાં મર્મ પ્રકાશ્યાં હોય

કોઈને નલમાં નાજવાને અર્થે નૂહો ઉપદેશ દીધો હોય

**કોઈને અપાય પાડવા લાગી મૃષા ઉપદેશ
દીધો હોય**

જોટા લેજ લખ્યા હોય, જોટી સાક્ષી પૂરી હોય

હૂડા લેજ લખ્યાં હોય, હૂડી સાજ પૂરી હોય

એ જીવન વ્રતના પાંચ અતિથાર માંહેલો ને કોઈ દિ
વસ સંજંધિ અતિથાર દોષ લાગ્યો હોય, તે પાપ નિઃ
ફલ થાને

ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ નાજા

ત્રીને વ્રતે મહોટકું. અદત્તા દાન એટલે થોરી કરવા થ-
કી નિવંત્યો છું, તે વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગા તે
આલોગિં છું

**ત્રીનું સ્થૂળ અદત્તા દાન વિરમણ વ્રતને વિ
ષે ને અતિથાર લાગા**

થોરીની વસ્તુ નાણીને લીધી હોય પણ થોરને સ
હાય દીધું હોય

**થોરાઈ વસ્તુ લીધી હોય, થોરને સહાય દી
ધું હોય,**

રાન્ય વિશ્વ કાંઈ અચિત્તું હોય, દાણચોરી કીધી
હોય તાડા

રાન્ય વિશ્વ કીધું હોય

ખોરાં તોલ, ગ્રાન્યાં તથા પાયલી, ગંભીર પ્રમુખ મા
પખોરાં કીધાં હોય, લેવાના ન્હાં અને દેવાનાં ન્હા
દા કીધા હોય તાડા

ફૂડાં તોલાં, ફૂડાં માપ કીધાં હોય,

સારી વસ્તુમાં માઠી વસ્તુનો ભેલ, સંભેલ કરી થે
ચી હોય, અથવા સારી નણસ દેખાડીને પછી ખરાબ
નણસ આપી હોય તાડા

વસ્તુમાં ભેલ સંભેલ કીધા હોય

એ રીતે ત્રીન્ન વ્રતના પાંચ અતિયારમાં ને કોઈ દિ-
વસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય, તે પાપ નિઃકુલ થાને તા
ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય તા

ચોથે વ્રતે પોતાની સ્ત્રી ને પંચની સાથે પરણી છે,
તેની સાથે ભોળ ભોળાં વગાનો સંતોષ રાખ્યો છે,
અને પરદારા ને પરસ્ત્રી તેની સાથે ગમન કરવાનો
થોડું સ્થૂલ સદારા સંતોષ પરદારા ગમન
ત્યાગ કીધો છે, એવા ચોથા વ્રતને વિષે ને અતિયા
ર દોષ લાગ્યો હોય, તે આલોળિં છું

વિરમણ વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગ્યા
 જીન્નની રાજેલી વેશ્યા સાથે મેથુન સેવા કીધી
 હોય તે પ્રથમ અતિથાર પાપા

ઈત્તર થોડા કાલની રાજીસૂં ગમન કીધાં હોય
 વિધવા કુમારિકા તથા દાસીની સાથે મેથુન સેવા
 કીધી હોય પાપા

અપર ગ્રહીતનાં ગમન કીધાં હોય,
 અન્ય સ્ત્રીઓ સાથે આલિંગન, યુગ્મનાદિક કર
 વા થકી ત્રીન્ને અતિથાર થાય પાડા પોતા વિના અ
 ન્ય વડીલાદિકના દીકરા દીકરીના વિવાહ બેડ્યા હોય

અનંગ ક્રીડા કીધી હોય, પીયારા વિવાહ
 બેડ્યા હોય,

કામભોગ, તીવ્ર અભિલાષે સેવ્યા હોય,

કામભોગ તીવ્ર અભિલાષે સેવ્યા હોય

અનેરા પાસે કામભોગ સેવરાવ્યાં હોય કોઈ સેવતો
 હોય તેને અનુમોદન આપ્યું હોય પાપા

સેવરાવ્યા હોય, સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યા હોય

એ રીતે થોડા વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધી દોષ
 લાગ્યો હોય તે પાપ નિષ્ફલ થાને.

ને કોઈ દિવસ સંજંધી દોષ લાગ્યો હોય તસ્મિ

પાંચમા પરિશ્રદ્ધ પરિમાણ વ્રતને વિષે પોતાની ઈચ્છા પ્રમાણે ધનાદિક નવવિધ પરિશ્રદ્ધનું પ્રમાણ ઠરેલ છે, તે વ્રતને

પાંચમું ઈચ્છાપરિશ્રદ્ધ પરિમાણ વ્રતને
વિષે ને અતિથાર લાગ્યા હોય, તે આલોળિં છું.

વિષે ને અતિથાર લાગ્યા હોય તે આલોળિં
ધન તે નાણાનું, તથા એવીશ ન્વંતના ધાન્યનું પરિમાણ અતિક્રમ્યું ૧૧૧૧ ઢાંકેલી તથા ઊઘાડી ભૂમિડાનું પરિમાણ અતિક્રમ્યું ૧૧૨૧ રૂપા તંથા સોનાનું પરિમાણ અતિક્રમ્યું ૧૧૩૧

ધન ધાન્યનું નિત્યવશ્યુનું રૂપા સોનાનું
દાસ, દાસી, ગાય, ભેંસ, ઘોડા પ્રમુખ દ્વિપદ ચતુષ્પદનું પરિમાણ અતિક્રમ્યું ૧૧૪૧ ઘર, વંજરી થાલી, વાટકા પ્રમુખનું પરિમાણ,

દુપદ ચીપ્પદનું કુવિધાતુનું પરિમાણ
અતિક્રમ્યું હોય ૧૧૫૧ એ પાંચના પરિમાણ થકી ઊપરાંત વધારો થાય તેને રાખે, તેવારે તે અતિક્રમ્યો કહેવાય, એ રીતે પાંચમા પરિશ્રદ્ધ પરિમાણ વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધી

અતિક્રમ્યું હોય, ને કોઈ દિવસ સંજંધી
અતિથાર દોષ લાગ્યો હોય, તે મહારૂં પાપ નિષ્કલ હોનેરાજા

દોષ લાગો હોય, તરુસ મિછામિ દુઝડાં

છઠ્ઠે વ્રતેં દિશિની મર્યાદાનું પ્રમાણ કરેલું છે, તે વ્રતને વિષે ને

છઠ્ઠું દિશિ પરિમાણ વ્રતને વિષે ને

અતિથાર લાગા હોય, તે આલોગિં છું. ઊંચી તે પ
ર્વતાદિકની ભૂમિ પણ નીચી તે ભૂચરાદિકની ભૂમિ
અતિથાર લાગા હોય, તે આલોગિં, ઊંચી, નીચી,
તીર્છી તે ચાર દિશિ, અને વિદિશિની ભૂમિ પણ
એ રીતેં દશાદિશિનું ને પ્રમાણ કરેલું છે, તેને અતિ-
ક્રમ્યું હોય,

તીર્છી દશો દિશિનું પરિમાણ, અતિક્રમ્યું હોય

ઓથું ચારે દિશિનું ને પરિમાણ રાખેલું છે, તેમાંથી
એક દિશિ વધારી હોય, અને એક દિશિ ઘટાડી હોય તો
એક દિશિ વધારી હોય, એક દિશિ ઘટાડી હોય
પાંચમો માર્ગના સંદેહથી એટલે ને ને મર્યાદા રાખેલી
છે, તે મર્યાદા ઓલંધીને સંદેહથી આઘોચાલ્યો હોય તો

પંચને સંદેહથી આઘોચાલ્યો હોય તો

એ રીતેં છઠ્ઠા વ્રતના પાંચ અતિથારને વિષે દિવસ
સંજંધી ને અતિથાર દોષ લાગો હોય, તે પાપ નિષ્ક

ત થાન્ને પાદ મા

ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તો

સાતમાં વ્રતેં ઊપલોગ પરિલોગના પરિમાણનું પ
પચ્ચેજાણા કસ્યું છે, તિહાં ને એકવાર લોગવવા
માં આવે એવા ને ફૂલફૂલાદિક, તેને લોગ કહિયેં
અને સ્ત્રી તથા ઘરેણાં પ્રમુખ ને વારંવાર લોગવવા
માં આવે, તેને પરિલોગ કહિયેં એવા લોગોપલો-
ગ વ્રતને .

સાતમું ઊપલોગ પરિલોગ પરિમાણ વ્રતને
વિષે ને અતિથાર લાગા હોય, તે આલોગિં છું .

વિષે ને અતિથાર લાગા હોય, તે આલોગિં
એક ગુરૂ મુજેં પચ્ચેજાણા કસ્યું છે, તે ઊપરાંત સ
ચિત્ત વસ્તુનો

પચ્ચેજાણા ઊપરાંત સચિત્તનો

આહાર કીધો હોય તાપા જીને સચિત્ત વસ્તુ સા
થેં પ્રતિજંધ તે ગોલ તથા જનૂર, તિલાદિકેં મિશ્રિ
ત તેને અચિત્ત વસ્તુ ન્હાણીને .

આહાર કીધો હોય, સચિત્ત પડિજધ્યનો

આહારી હોય તારા જીને અપઞ્ચ તે જાનરા પ્ર-
મુખનો લોટ અણથિાલ્યો હોય તેનો ફૂલેરાદિક ક
રી ખાધો હોય તાડા ચોથો દુપઞ્ચ તે એવા પ્રમુખ

કાંઈક કાચાં કાંઈક પાકાં તેનો

આહાર કીધો હોય, અપકુલ દુપકુલનો

આહાર કીધો હોય તાજા પાંચમું તુછોષધિ તે ને
વસ્તુ થોડી જાંઘામાં આવે અને ઘણી નાજી દેવી
પડે એવી શેલડી પ્રમુખ તુછોષધિનાં લક્ષણ કી-
ધાં હોય તાજાં

**આહાર કીધો હોય, તુછોષધિનાં લક્ષણ
કીધાં હોય તા**

એ રીતે સાતમા વ્રતના પાંચ અતિથાર માંહેલો દિ-
વસ સંજંધિ ને દોષ લાગો હોય, તે પાપ નિષ્ફળ થાને તાજા
ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તાજા તાજા

હવે પંદર કર્મદાન કહે છે. ને થકી કર્મનો આદા-
ન એટલે ગ્રહણ કરીયે, તેને કર્મદાન કહિયે, તે
શ્રાવકને બનાવવા યોગ્ય છે.

પન્નરે કર્મદાન શ્રાવકને બનાવ્યાં.

પણ તેને સમાધિરવાં નહીં, તે પંદર જોલ કહે છે.
તિહાં પ્રથમ અંગારુ કર્મ, તે લીલાલાદિક કરવા નહીં તાજા

પણ સમાધિરવાં નહીં, ઈંગાલકરમે,

જીભું વનકર્મ, તે વન કપાવવા નહીં તાજાં શ્રીભું
સકલકર્મ, તે ગાડાં ગાડલીના સાટાં કરીવેષવાં વેષવાં

વવાં નહીં ॥૩૥ ચોથું ભાડીકર્મ તે ઘોડા, જલદ્રમ્બુ-
જ રાખી તેનો ભાડું કરી આજીવિકા કરવી નહીં ॥૪૥

ચણકર્મે સડક સાડિકર્મે ભાડીકર્મે

પાંચમું ફોટિક કર્મ, તે વાગ્ય, ફૂલા, તંલાવ, જાણ-
મ્બુજ જણાવવી નહીં પથ્થર ફોડવા નહીં ॥૫૥ ઘડું
દંતકુવાણિબ્ય તે દાંત તથા કચકડાનોં વ્યાપાર કરવો
નહીં ॥૬૥ સાતમું લાજ કુવાણિબ્ય તે લાક્ષાદિકનો
વ્યાપાર કરવો નહીં ॥૭૥

ફોડીકર્મે દંતવાણિબ્યે લજ્જવાણિબ્યે

આઠમું રસ કુવાણિબ્ય, તે ઘૃત, તેલ, મધુ, માખણ,
મ્બુજ રસનો વ્યાપાર કરવો નહીં ॥૮૥ નવમું વિષ
કુવાણિબ્ય તે અશિણ, વછનાગ, સોમલ તાલપુટા
દિક ઝેરી વસ્તુનો વ્યાપાર કરવો નહીં ॥૯૥ દશમું
કેશકુવાણિબ્ય તે મનુષ્ય અને પશુ મ્બુજનો વ્યાપાર
કરવો નહીં ॥૧૦૥

રસવાણિબ્યે વિસવાણિબ્યે કેસવાણિબ્યે ॥

(એવં કે) એમ (જુ કે) નિચ્ચે અગ્નીઆરમું યંત્ર
પીલન કર્મ, તે અરહટ, ચરખા, ચીંથોડા, રેંટીઆ, ઘં
ટી મ્બુજ લાંબ અર્થે વેચવાં નહીં ॥૧૧૥ જારમું નિ
લ્લંછન કર્મ, તે લાંબાઈ મનુષ્ય તથા પશુને સમારવા
સમારવા નહીં ॥૧૨૥

એવં જુલંત પિલ્લણકર્મ નિલ્લંછણકર્મ

તેરમું દયદાનકર્મ તે વગડા તથા વનને દય દેવું
નહીં, એટલે અગ્નિયેં કડીં સલગાવવું નહીં ॥૧૭॥
ચૌદમું સર, ફૂવા, ચાપિ તથા તલાચાદિકના પાણી-
શોષવાં નહીં, શૂઢાવવાં નહીં ॥૧૮॥

દયનું દેવું સરદહ તલાચ સોસંચ ॥

પંદરમું અસતીપોષણકર્મ, તે ફૂતરાં, ફૂડડાં, જિ-
લ્લાડાં, પોપટ, પ્રમુજ ફિંસક ભવો તથા પુરાચારી, દા-
સ, દાસીઓનું પોષણ કરવું નહીં ॥૧૯॥

અસતી ભનનાં ભરણ, પોષણં કીધાં હોય

એ રીતેં એ પંદરે કર્માદાનને વિષે દિવસ સંજંધીને
કોઈ અતિચાર દોષ લગાડ્યા હોય, તે પાપ નિષ્ફળ થાને
જે કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તે ગાળ

આઠમે વ્રતેં અનર્થ એટલે જે થકી સ્વાર્થ વિના આ-
ત્મા દંડાય તેને અનર્થ દંડ કહીયેં. તે અનર્થ દંડરૂપ
પાપકર્મ કરવું નહીં એવી રીતના વ્રતનું પર્યાજ્ઞા-
ણ ગુરુમુજેં કસ્યું છે. એ વ્રતને

આઠમું અનર્થદંડ વિરમણ વ્રતને

વિષે જે અતિચાર લાગા હોય, તે આલોણિં ઘું.
વિષે જે અતિચાર લાગા હોય તે આલોણિં ઘું.

કામભોગના થાલા ઉઠ્યા હોય તાપણ ત્યાંડબવાયા
ની પેરેંગાલ, મુજયપેઢંગણિયાં હોય તારા

કંદર્પની કયા કીધી હોય, ત્યાંડયેષા કીધી હોય

મુજરી તે વાચાલપણે પીયારી તાત, મર્મ, મોસો,
જોલ્યો હોય તાડા જોજલ, મુસલ, ધંદી પ્રમુજ અધિ-

કરણના સંયોગ નેડી મૂક્યા હોયનાચા

**મુજરી વચન જોલ્યાં હોય, અધિકરણ બેડી
મૂક્યાં હોય તા**

જાણ પીવાની વસ્તુ તે ભોગ વસ્તુ અને વસ્ત્ર, પાત્ર પ્ર
મુજ તે પરિભોગ વસ્તુને જપ કરતાં અધિક કરી રા
ખ્યાં હોય તાપણ

જિવભોગ પરિભોગ અધિક વધાર્યાં હોય

એ રીતે એ આહમા અનર્થ દંડ વિરમણ વ્રતને વિષે
ને દિવસ સંજંધિ અતિથાર દોષ લાગો હોય તે પાપ
નિષ્ફલ થાને તાપણ

ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તાપણ

નવમું સામાયિક નામે વ્રત, તે નિત્ય મત્યે સામાયિક
કરવું એવો નિયમ લીધેલો છે, તેને વિષે ને અતિથાર
નવમું સી સામાયિક વ્રતને વિષે ને અતિથાર
દોષ લાગ્યા હોય તે આલોજી છુ.

દોષ લાગા હોય તે આલોચિં છું.

એક મનોયોગ, બીજો વચનયોગ, ત્રીજો કાયાયોગ,
એ ત્રણ યોગને સામાયિક માંહેં વિપરીત પણે પ્રવર્ત્યા
હોય એ ત્રણ યોગના ત્રણ અતિચાર થયા તાહા

**મન, વચન, કાયાના ભોગ, પાડુવે ધ્યાને પ્રવર્તી
આ હોયા**

ચોથો સામાયિકમાં સમતા ન કીધી હોય, સામાયિક ને વળતે
કરવું ને ઈચ્છે તે વળતે ન કર્યું હોય અને કર્યું તો યદા તદ્વા કર્યું-
અથવા બિતાવલથી આદરવિના સ્વેચ્છાએ ક્રિયા કરે તે અ-
નવસ્થા દોષ રૂપ ચોથો અતિચાર.

સામાયિક માંહે સમતા ન કીધી હોય,

સામાયિકની વેલા થયા વિના અણ પૂરું પાસ્યું હોય,
સામાયિક કરતાં બિતાવલથી કોઈ સૂત્રું ભણતાં મૂકી દી-
ધું હોય, વીસાસ્યું હોય, તે પાંચનું સ્મૃતિ વિહીન અતિ-
ચાર બનાવો.

અણપૂરું પાસ્યું હોય, પારતાં વીસાસ્યું હોય

એ રીતે સામાયિકના નવમા વ્રતને વિષે ને કોઈ
દિવસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય તે પાપ નિષ્ફળ થાને તાહા
ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગો હોય ત

સ્સ મિચ્છાના પરણ

દશમા દેશાવકાશિક વ્રતે નિત્ય વ્રત્યે દિશિનો સંક્ષે
પઠરે છે, તે વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગા હોય, તે
આલોળિં છું

દસમું દેસાવગાસિક વ્રતને વિષે ને અંગા
નેટલી ભૂમિકા મોકલી રાખી છે, તેથી ઊપરાંતની
ભૂમિથી કોઈ વસ્તુ અણાવી હોય તાપ્તા

નીમિ ભૂમિકા જાહેરથી વસ્તુ અણાવી હોય
તથા ત્યાં કોઈ વસ્તુ મોકલાવી હોય તાશા રાજ, જુ
જારો પ્રમુખ કચ્છે હોય તાડા હાથ, પગ, આઘો પાછો
કરી રૂપ દેખાડવું તાજા

તથા મોકલાવી હોય, રાજ કરી રૂપ દેખાડી
પુછાવ પ્રક્ષેપ. એટલે કાંકરો નાખી પોતાનું છતા
પણું નણાવ્યું હોય તાપા

પુદ્ગલ નાખી આપણા પું છતું નણાવ્યું હોય,
એ રીતે દશમા વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંજંધિ
દોષ લાગ્યો હોય, તે પાપ નિષ્ફલ થાને તાજા
ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગે હોય તગાજ

અગીઆરમા પોષધ વ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગા
તે આલોળિં છું

અગીઆરમું પોષધ વ્રતને વિષે ને અંગાલાંગા

સુયાનો સંથારો તેને પ્રતિ લેજ્યા, ન્મેયા વિના સુવે
અથવા બુએ તો નેમ તેમ ઊપયોગવિના નેઈને સુવે ૧

**સજ્ઞા સંથારો અપ્રતિલેજ્યો હોય દુઃપ્રતિ
લેજ્યો હોય.**

તેમજ અણપૂંને સૂવે અને પૂંને તો ભૂંડી રીતે ઊપ-
યોગ વિના પૂંને ૧૨૧૧ તથા ઊચ્ચાર એરલે વડી-
નીતિ, લઘુનીતિ, પરઠવવાની

**અ પ્રમાભ્યો હોય, દુઃપ્રમાભ્યો હોય, ઊ-
ચ્ચાર પાસવણ**

ભૂમિકા, તે નેઈ ન હોય, અને નેઈ હોય તો રૂડી રી-
તે ન નેઈ હોય ૧૨૩૧

ભૂમિકા અપ્રતિલેજી હોય દુઃપ્રતિલેજી હોય

અણપૂંને પરઠવ્યું હોય, અને પૂંને તો નેમ તેમ
પૂંજ પરઠવી દીધું હોય ૧૨૪૧ પોસહ કથા પછી
બેઠોં બેઠોં સૂત્ર વિશ્લેષ વાત

**અપ્રમાર્ણ હોય દુઃપ્રમાર્ણ હોય પોસહ માં
હે વાત**

વિકથા કીધી હોય, નિસ્તા, આલસ, પ્રમાદે કરી પો-
સહના દિવસ સંજંધિ કાલનું નિર્ગમન કથ્યું હોય ૧૨૫૧

વિકથા નિસ્તા પ્રમાદે કરી કાલ નિર્ગમ્યો હોય

એ રીતે અળીઆરમા પોષધ વ્રતને વિષે ને કોઈ

દિવસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય તે પાપનિષ્ઠાધ્યાનને
ને ડોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય તબક્કા

જારમું અતિથિ સંવિભાગ વ્રત તે સાધુ ચારિત્રિ-
યાને વહોરાવીને ગ્રહસ્થે ભ્રમવું, તે વહોરાવતાંને દોષ
લગાડ્યો હોય, તે વ્રતના પાંચ અતિથાર આલોભિંહું.

જારમું અતિથિ સંવિભાગ વ્રતને વિષેને અ-
શુદ્ધમાન આહાર ને રોટલી, ધાન્ય, પાણી પ્રમુજ
તેને વિસ્મૃતે કરી સચિત્ત વસ્તુ ઉપર મૂડી દીધી હોય.

સૂનતી વસ્તુ સચિત્ત ઉપર મૂડી હોય,
તથા સૂનતિ વસ્તુને સચિત્ત વસ્તુએ કરી ઢાંડી મૂ-
ડી હોય તારા સાધુને વોહોરાવવાનો વખત અતિક્ર-
માવીને પછી નિમંત્રણા દીધી હોય તાડા.

સચિત્તે કરી ઢાંડી હોય, કાલ અતિક્રમ્યો હોય,
પોતાની વસ્તુ હોય તે સાધુએ માંગી છતાં, એવું ક-
હે કે સ્વામી! એતો પાશડી વસ્તુ છે મહારી નથી તારા

આપણી વસ્તુ પીઝારી દીધી હોય,
હું દાનેસરી છું માટે દાન આપું છું, બીજાને કોણ મ-
હારી સ્પર્ધા કરે! એમ ચિંતવી મત્સરસહિત સાધુ
ને ભાત, પાણી આપ્યાં હોય તારા ભાણે એશીને
મધુર સહિત દાન દીધું હોય, ભાણે એશીને

સાધુ, સાધવીને વોહોશવી નમું, એમ ચિંતવણા
કરવી એવી ચિંતવણા કર્યા વિના વ્રતધારી નમે તો
તેને દોષ લાગે.

સાધુ, સાધવીની ચિંતવણા નડીધી હોય

કોઈ પણ ભત્તનાં વ્રત, પચ્ચજ્જાણ કર્યાં હોય
તેને પારતી વેલાયેં ત્રણ નવકાર તથા નમુશ્ચુણંનો
પાઠ લણીને પારખાં, તે પાઠ લણ્યા ગણ્યા વિના

નવકાર નમોશ્ચુણં લણ્યા ગણ્યા વિના

વ્રત પચ્ચજ્જાણ પાસ્યું હોય તો દોષ લાગે.

વ્રત પચ્ચજ્જાણ પાસ્યું હોય,

એ રીતે જારમા વ્રતને વિષે ને કોઈ દિવસ સંબંધી
અતિથાર લાગા હોય, તે પાપ નિષ્ફલ થાને તાપા
ને કોઈ દિવસ સંબંધી દોષ લાગો હોય તગા

અંત સમય અથવા રાત્રિ સમય સાગારી અનશ
ન કરવા, તે વારેં કોઈ ભત્તની વાંછા કરવી નહીં, અને
ને વાંછા કરે, તો અતિથાર લાગે એ સંલેષણના
પાંચ અતિથાર લાગા હોય તે આલોગિં છું.

સંલેષણા વ્રતના પાંચ અતિથાર લાગાના

ફરી આલોકમાં સુખી થાગિં, એવી વાંછા કીધી હો
ય તાપા પર લોકેં દેવેન્દ્ર થાગિં, એવી વાંછા કીધી હોય તાપા

ઈહ જોગા સંસપ્પ ઝોગે પરલોગા સંસપ્પ ઝોગે

અણસણમાં ઘણા લોકની પૂર્વ સત્કાર દેખીને પોતે સુખીઓ તરીકે લગવાની વાંછા ડીધી હોય તો અણસણ કરીને હુઘાદિ પરિસરે પીડ્યો થકો મનમાં વિચારે ને હવે પીડા સહન થતી નથી માટે વહેતું મરણ થાય તો સારું? એવા વિચાર જોડે તે થોથો અતિથાર

લવિઆ સંસપ્પ ઝોગે મરણા સંસપ્પ ઝોગે

અનશનનો દુઃખ રૂઝ કામ લોગની પ્રાપ્તિ ઈછે એવી વાંછા કરે, તે પાંથ મો અતિથાર. (એ રીતે સંલેષણના પાંથ અતિથાર માંડેલો ને કોઈ દિવસ,

કામ લોગની વાંછા ડીધી હોય ને કોઈ દિવસ સંજંધિ દોષ લગાડ્યો હોય, તે પાપ નિષ્ફલ થાને ૧૬ સંજંધિ દોષ લાગો હોય તસ્સગા ૧૬૫

અઢાર પ્રકારના પાપ સ્થાનક સેવવાં જંધે કયાં છે, તેમાં ને અતિથાર લાગા હોય, તે આલોગિં છું.

અઢારે પાપ સ્થાનક લાગાં હોય, તે આલોગિં પ્રથમ પ્રાણાતિપાત, તે લવહિંસા, જીનું નૂહું જો લણું, તે પાપ સ્થાનક.

પહેલું પ્રાણાતિપાત ૥ ૧૧ ૥ જીભું મૃધાવાદાશી
 ત્રીભું ચોરી કરવી, તે પાપસ્થાનક, ચોથું પરસ્ત્રી
 ગમન કરવું, તે મૈથુન પાપસ્થાનક, પાંચમું પરિગ્રહ
 બિપર મૂર્છા તે પાપનું સ્થાનક,

ત્રીભું અદત્તાદાન ૥ ૩૦ ૥ ચોથું મૈથુન ૥ ૩૧ ૥
 પાંચમું પરિગ્રહ ૥ ૩૨ ૥

છઠું ક્રોધનું પાપસ્થાનક, સાતમું અહંકારનું પાપ
 સ્થાનક, આઠમું કપટ કરવું તે પાપસ્થાનક, નવમું લો
 લ સંજ્ઞા તે પાપસ્થાનક,

છઠું ક્રોધ ૥ ૩૩ ૥ માન ૥ ૩૪ ૥ માયા ૥ ૩૫ ૥
 લોલ ૥ ૩૬ ૥

દશમું પ્રેમ પાપસ્થાનક, અગીઆરમું રીશ કરવી
 તે પાપસ્થાનક, બારમું કલ્લજી કરવો કરાવવો તે કલહ
 પાપસ્થાનક, તેરમું પરને ન્હાડું આલ દેવું, તે અત્યા
 ય્યાન પાપસ્થાનક,

રાગ ૥ ૧૧ ૥ દ્વેષ ૥ ૧૨ ૥ કલહ ૥ ૧૩ ૥ અત્યા
 ય્યાન ૥ ૧૪ ૥

ચૌદમું પારડી ચાડી કરવી, તે પાપસ્થાનક, પંદરમું
 પારડા અપચાદ જીલવા તે પાપસ્થાનક, શોલમું સુખ
 પામી શાત માનવી દુઃખ પામી અશાતા માનવી તે ર
 નિં અરતિ નામા પાપસ્થાનક.

પૈશૂન્યાપણાપરપરિવાદાપપારતિઅ-
રતિાપડા

સત્તરમું કપટની કેલવણી કરીને અંદરથી ખોદુંજો
જવું, અને બાહિરથી આગલાને મીઠાશબ્દોપન્નવવી,
તે માયામૃષા પાપસ્થાનક, અઢારમું જીવને મિથ્યા-
ત્વના યોગે શંકાદિક શલ્ય રહે, તે પાપસ્થાનક.

માયામોસોાપજામિથ્યાદરસણશલ્યા
એ અઢારે પાપસ્થાનકને પોતે સેવ્યાં હોય અને
રા પાસે સેવરાખ્યાં હોય,

એ અઢારે પાપસ્થાનક સેવ્યાં હોય, સેવરા
ખ્યાં હોય, ●

કોઈ સેવતો હોય, તેના ડૂડા વંજાણ કહ્યાં હોય, એ
રીતે અઢારે પાપસ્થાનક માં દિવસ સંજંધિ ને કોઈ
સેવતાં પ્રત્યે અનુભોધા હોય ને કોઈ દિવસ
દોષ લાગ્યો હોય, તે પાપ નિષ્ફળ હોત્તે પાપજા

સંજંધિ દોષ લાગો નસ્ત મિચ્છામિદુગાપજા

એ પૂર્વેજિત બારે વ્રત તેને હું અતિક્રમ્યો ફોળિં એ
વ્રતોથી વ્યતિક્રમ્યો ફોળિં, અતિથાર લગાડ્યા હોય,
અનાથાર લગાડ્યા હોય,

અતિક્રમ, વ્યતિક્રમ; અતિથાર, અનાથાર

પાંચ મૂલગુણમાં તથા દશ ઉત્તર ગુણમાં ને કોઈ દિવસ

મૂલગુણ ઉત્તરગુણને વિષે ને કોઈ દિવસ
સંજંધિ દોષ લાગ્યો હોય, તે મહારં પાપ, મિથ્યા
એટલે નિષ્ફલ હોને ॥૧૮॥

સંજંધિ દોષ લાગો હોય તસ્મિ મિછા ॥૧૮॥

=====

ઈંછું છું હું આલોવવાને ને મેં દિવસ સંજંધિ

ઈંછું આલોએમિ ને મેં દેવસિઓ

અતિચાર દોષ કીધો હોય, તે અતિચાર દોષ અ-
નેક પ્રદારના છે, તે કહે છે. કાચાયેં કરી, વચનેં કરી,
મને કરી અથવા મનયોગેં કરી

અઈઆરો કરો કાઈઓ વાઈઓ માણ-
સિઓ

ઉત્સુચ જોલવા થકી, ઉન્માર્ગ સ્થાપવાના યોગેંક
રી, ઈત્યાદિ ઈંછામિ હામિનો પાઠ સંપૂર્ણ ચાવત્ આ
વડના ધર્મની ને. જંડના કીધી હોય,

ઉસ્સુતો ઉમ્મઓ ઈત્યાદિ ચાવત્ નં જંડિંગ
ને કાંઈ વિરાઘના કીધી હોય, તે મહારો દુષ્ટ એટ
લે પાપ, મિથ્યા એટલે નિષ્ફલ હોને ॥૧૯॥

નં વિરાહિઅં તસ્મિ મિછામિ દુકુડં ॥૧૯॥

સર્વે પણ દિવસ સંજંધિ અતિચાર તે દુશ્ચિંતિત
ને પરદેષાદિક દુષ્ટ કાર્ય તેને ચિંતવવા થકી થયો.

સવ્યસ્સવિ દિવસિઅસ્સ દુશ્ચિંતિઅસ્સ
વણી દુર્લાભિત તે અનિષ્ટ દુષ્ટાદિક ભાષા જોતવા

થકી થયો તથા દુશ્ચેષિત તે કાયાની દુષ્ટ ચેષ્ટારૂપ
મનુષ્ઠિ થકી થયું તેને નિવારવાને અર્થે સૂત્રભણુંકું.

દુક્કાસિઅસ્સ દુશ્ચિદ્ધિઅસ્સં સૂત્રભણેમિ
જીને કોઈ સૂત્રભણે તે સાંભળું તે દે પૂજ્ય સૂત્ર

ભણવાનો મુજને આદેશ આપો ॥ ૧૫ ॥ ઈતિ આ
વકના અતિચારનો અર્થ સંપૂર્ણ ॥

સૂત્ર સાંભળેમિ સૂત્રનો આદેસ ॥ ઈતિ
અતિચાર સંપૂર્ણમ્ ॥

અથ વંદિતા સૂત્ર પ્રારંભઃ ॥

ઈચ્છા સહિત સર્વ વસ્તુના બળ તીર્થકરને તથા
સિદ્ધને તથા ધર્માચાર્યને અશબ્દ થકી બિપાદ્યા
યને તથા સર્વ સાધુ એ પાંચ પદ ને છે તેમને ઉવં-
દિતું કે જે પાંદીને નમસ્કાર કરીને .

ઈચ્છં ॥ વંદિતુ સવ્ય સિદ્ધે, ધમ્માચરિએ
અ સવ્ય સાદુ અ ॥

ઈચ્છું છું, વંદિતું છું, પદિકકમવાને એટલે બિવર્તિયા

ને આવડ઼ ધર્મને વિષે ને અતિથાર લાગ્યો હોય તે થ
ડી નિવર્તવાને ઈચ્છું છું ॥૧૧॥

ઈચ્છામિ પડિડ્ડમિહિં, સાવગધમ્મા ઈ
આરસ્સ ॥૧૧॥

ને મુનને વ્રત છે, તેને વિષે અતિથાર હુઓ હો
ય, તથા (નાણે કે) જ્ઞાનને વિષે, (તહ કે) તથા
(દંસણે કે) દર્શનને વિષે (ચરિત્તે કે) દેશવિર-
તિથારિત્તને વિષે અશબ્દ થડી તપાથારને વિષે

ને મે વયાઈઆરો, નાણે તહ દંસણે ચરિ
ત્તે આમ

સૂક્ષ્મ તે ન્હાના દોષ, બાહર તે મંદોદા દોષ, લા
ગા હોય (તં કે) તે અતિથાર પ્રત્યે આત્મ સાજે
હું નિંડું છું. (થ કે) વલી ગુરુ સમક્ષ હું ગર્હું છું ॥૧૧॥

સુહુમો અ બાયરો વા, તં નિંદે તં ચ ગરિ
હામિ ॥૧૧॥

જે પ્રકારે પરિગ્રહ છે એક સથિત્ત અને જીને અ
થિત્ત પરિગ્રહ છે. અથવા બાહ્ય અને અભ્યંતર એ
વો જે પ્રકારનો પરિગ્રહ છે. તેની ઉત્પત્તિનું કારણ સા
વજ્ઞ એટલે પાપ સંહિત એવા બહુવિધ અનેક પ્રકા
રના દુષ્ટી પ્રમુખ આરંભ છે તેને

પુવિહે પરિગ્ગાહમિ, સાવજ્ઞે બહુવિહે અ

આરંભેના

કરણે કેને પોતે કરવા થડી તથા અનેરા પાસે-
કારાવણે કેને કરાવવા થડી અશબ્દ થડી જીન્ન
આરંભ કરતા હોય તેને અનુમોદન દેવાં થડી ને અ
તિથાર લાગ્યો હોય, તે સર્વ દિવસ સંજંધિ અતિથાર
રમત્યેં પ્રતિક્રમું, છું, નિવર્તું છું ॥૭૭॥

કારાવણે અ કરણે, પડિડકમે દેસિઅં સબ્ધ
ને ઈંદિયેં કરીને અશુભ કર્મને જાંધ્યું હોય, ત
થા ક્રોધાદિક આર કષાયેં કરીને તથા અપ્રશસ્ત
તે માઠા ઐદ યિક ત્વાવના ઊદયેં કરી

નં જઘમિદિએહિં, ચગિહિં કસાએહિં
અપ્પસથ્યેહિં ॥

રાગેં કરી અથવા દ્વેષેં કરી ને અશુભ કર્મ જાંધ્યું
હોય, તે આત્માની સાજેં હું નિંદું છું. વતી તેં મત્યેં
ચુરની સાજેં હું ગાંઈું છું ॥૭૮॥

રાગેણવ દોસેણવ, તં નિંદે તં ચગરિ
હામિ ॥૭૯॥

મિથ્યાલીના ઝોછવાદિક નેવાને અર્થે આગ
મન નિર્ગમન કરવું એટલે આવવું, તથા નવું, તથા
મિથ્યાલીને સ્થાનકેં ઊભો રહેતાં તથા અંકમણ એ
દેને સિદ્ધાંત, અસ્ત્યાંત, પ્રજ્ઞાંત, અજ્ઞાત્યોગે એ

રતે અનળિયોગ થકી

**આગમણે નિગમણે, ઠાણે ચંકમણે
અણાત્તોગે ॥**

અભિયોગ એટલે રાત્રના આદેશ તથા ઘણા-
લોકના આગ્રહ થકી નિયોગ તે પરાધીન આજીવિકા
ચલાવવા થકી, દાસ પણું કરવા થકી મિથ્યા દૃષ્ટી સં-
જંધિ રથ યાત્રા મંમુજ ભ્રમ્યાને અર્થે ને અતિચાર
લાગા હોય તે સર્વ દિવસ સંજંધિ અતિચાર પ્રત્યે પડિ
ઝડમું હું ॥૫૫॥

**અભિયોગે અ નિયોગે, પડિઝડમે દે-
સિઅં સંવ્યં ॥૫૬॥**

પ્રથમ ભિન વચનને વિષે સંદેહ કરવો તે શંકા, જી-
ને પરદર્શનનો અભિલાષ કરવો તે કાંક્ષા, શ્રીને ધર્મના
ફલનો સંદેહ કરવો, તે વિગિછા, થોથું કુલિંગી
જીને મિથ્યાત્વી તેની પ્રશંસા કરવી, તે પ્રશંસા, તથા
પાંચમો મિથ્યાત્વીનો સંસ્તવ, પરિચય કરવો તે સં-
સ્તવ બ્રહ્મણો.

**સંકા કંજ વિગિછા, પસંસ તહ સંથવો
કુલિંગીસુ ॥**

એ પાંચ સમ્યક્ત્વને વિષે અતિધાર બ્રહ્મણા તે માં-
હેલો અતિધાર લાગો હોય, તે સર્વ દિવસ સંજંધિ

પાપ પ્રત્યે હું પડિહ્મું હું ॥૬૥

સમ્મત્તસ્સ ઈચારે, પડિહ્મમે દેસિયં સચ્ચં

પૃથિવી, પાણી, અગ્નિ, વાયુ, વનસ્પતિ અને વ્રત્ત,
એ છઠ્ઠા યના નવોને સમારંત્ત એટલે પરિતાપિત
પરુવ હુઓ હોય, તે શાને વિષે હુઓ હોય? તો કે
(પચણે કે) અન્નાદિકને પચાવવે કરી પચાવણે એ
ટલે જીન પાસેં પચાવતે થકે થયાં જઈ થકી જીન
પચાવતાં હોય તેને અનુમોદન દેવા થકી ને દોષ
લાગા હોય,

**છઠ્ઠા ય સમારંત્તે, પચણે અ પચાવણે
અ ને દોસા ॥**

તે કોના વાસ્તે અન્નાદિક રંધાવ્યું? તે કહે છે? અ
ત્તહા કે) પોતાને અર્થે (પરહા કે) પર પ્રાણુદિક
ને અર્થે (જિલ્લયહા કે) પોતાના તથા પરના જે
ના તોળને અર્થે તથા (થેવ કે) નિશ્ચે પર જી પર દે
ષ કરવા થકી, ને અતિપાર લાગ્યો હોય તે પ્રત્યે હું
નિંદું હું ॥૭૥

અત્તહા ચ પરહા, જિલ્લયહા થેવ તં નિંદો ॥

સ્થૂલ પ્રાણાતિપાતાદિક પાંચ અણુવ્રત્તને વિષે ત
થા દિશિ પરિપ્રાણાદિક પ્રણુવ્રત્તને વિષે ને અ-
તિપાર લાગ્યો હોય, તે પ્રત્યે હું નિંદું હું ॥૮૥

પંથેન્હ મણુચ્ચયાણં, ગુણુચ્ચયાણં ચેતિ
ન્હ મઠ્યારે ॥

તથા સામાયિકાદિક ચાર શિક્ષાવ્રતને વિષે ચ
શબ્દ થકી સંલેષણાદિકને વિષે ને અતિચાર લાગ્યો
હોય, તે દિવસ સંજંધિ સર્વ અતિચાર પ્રત્યે પડિક્કમું
સિજ્જાણં ચે થઈન્હ, પડિક્કમે દેસિયં
સચ્વં ॥ ૮ ॥

પ્રથમ અણુવ્રતને વિષે ને અતિચાર લાગ્યો હોય,
તે કહે છે-સ્થૂત એટલે બેન્દિયાદિક પ્રસન્ન સંજં-
ધિ ને પ્રાણનો અતિપાત એટલે વિનાશકરો તેની
વિરઠિઓ એટલે વિરતિ નિવૃત્તિ કરી છે

પદમે અણુચ્ચયંમિ, થૂલગ પાણાઠ્યા
ચ વિરઠિઓ ॥

તે થકી ને (આયરિય કે) અતિક્રમવું ઓલંઘવું,
તે (ઈથ્ય કે) અહિંસાં અતિચાર નાણો, તે અતિ-
ચાર પ્રમાદના પ્રસંગે કરીને અપ્રશસ્ત અશુભ માઠા
કષાયાદિક ઔદયિક ભાવ હુએ છતે થાય છે ॥ ૯ ॥

આયરિય મપ્પસથ્યે, ઈથ્ય પમાયપ્પ
સંગેણં ॥ ૧૦ ॥

હવે એ પ્રથમ અણુવ્રતના પાંચ અતિચાર કહે છે.
પ્રથમ દિપદ ચતુષ્પદ નાવને વધવું, હણવું, તાઠવું,

તે વધ કહિયેં. બીજું આકરે જંધને જાંધવું, ત્રીજે
છવિ તે જલદાદિડને સમારવા, તથા છેદ તે કા
ન નાકનું છેદન કરવું ચોથો તેમમાળિપર અતિભા
રભરવો. પાંચમું તે જીવોને ભાત પાણીનો વિછેદ
કરવો, એ પાંચ.

**વહુ જંધ છવિ છેએ, અઈભારે ભત્તપા
ણવુછેએ ॥**

પ્રથમ અણુવ્રતને વિષે અતિથાર ન્હાવા. તે માં-
હેલો કોઈ અતિમાર લાગ્યો હોય, તે દિવસ સંજંધિ
સર્વ અતિથાર પ્રત્યેં પડિહમું છું ॥૧૦૧॥

**પદમ વચસ્સ ઈયારે, પડિહમે દેસિયં
સવ્યં ॥૧૦૨॥**

બીજા અણુવ્રતને વિષે અત્યંત પણે મહોદું તે અભિ
કવચન તે થકી વિરમ્યો છું. એટલે તેની વિરતિ કીધી છે.

**બીજે અણુવ્યયંમિ, પરિથૂલગ અલિશ્વ
ચણ વિરઈઓ ॥**

તે થકી તે આચરિશ્વ એટલે અતિક્રમવું, ઓલંધ
વું, તે (ઈશ્વર કે) અહીંઆં બીજા અણુવ્રતને વિષે-
અતિથાર થાય, તે અતિથાર પ્રમાદના પ્રસંગેં કરી
અપ્રસન્ન, અયુક્ત ભાવ દુઃખે છતે થાય તે કહે છે ॥૧૦૩॥

આચરિય મધ્યસથે, ઈશ્વ પમાય પ્પસંગેણં

એક સહસ્રાહારેં કોઈને માથે અણવિચાર્યું નૂ
 હું આલ દેવાથી થાય, જીભું કોઈને એકાંતેં છાની
 વાત કરતાં દેખીને કહે કે, તમેં અમુક અમુક રાન્ય વિ
 શ્વ વિચાર કરો છો તેથી થાય, ત્રીભું પોતાની સ્ત્રી
 ની છાની વાત જીભ આગલ પ્રગટ કરવાથી થાય,
 ચોથું કોઈને ખોટો જીપદેશ દેવાથી થાય, પાંચમું ફૂ
 ડા લેજ લેજવાંથી થાય.

**સહસ્સા રહસ્સ દારે, મોસુવએસે અ ફૂડ
 લેહે અ ॥**

એ જીભ વ્રતના અતિથાર આશ્રયિને મહારે અતિ
 થાર લાગ્યો હોય, તે દિવસ સંજંધિં સર્વ અતિથાર
 પ્રત્યેં પડિડકમું છું ॥૧૨॥

**જીઅ વયસ્સ ઈઆરે, પડિડકમે દેસિયં
 સવ્યં ॥૧૨॥**

ત્રીભ અણુવ્રતને વિષે મહોટકું પારકું દ્રવ્ય હરણ
 કરવું તે થકી વિરત્યો છું. નિવત્યો છું. તે વિરતિ થકી
 તઈએ અણુવ્યયંમિ, થૂલગ પરદ્રવ્ય હરણ
વિરઈઓ ॥

(આયરિય કે) અતિક્રમવું, ઓલંચવું, તેથી અ
 તિથાર (ઈથ કે) અહીંઆં પ્રમાદને પ્રસંગેં કરી અ
 પ્રશંસ્ત અશક્તભાવ હજે છતે થાય ॥૧૩॥ તે કહે છે.

આયરિઅ મપ્પસથ્થે, ઈથ્થ પમાય પ્પ-
સંગેણાં ॥૧૩૥

પ્રથમ ચોરની ચોરી આણેલી વસ્તુને સોંધી નાણી
લેવી તે સ્તેનાહુત અતિચાર, બીજી ચોરને સંજલ-
આપવું તે પ્રયોગ અતિચાર, ત્રીજી સારી વસ્તુમાં ન
રસી વસ્તુ લેલીને સારીને મૂલે વેચવી, તે તત્પતિ
રૂપ અતિચાર, ચોથો ઘણા ચોરી પ્રમુજ રાત્ર્ય વિરૂધ્ધ
આચરવું તે વિરૂધ્ધગમન અતિચાર પાંચમું ॥

તેનાહુપ્પઓગે, તપ્પડિશૂવે વિરૂધ્ધગ
મણે આ ॥

ફૂડાં તોલાં, ફૂડાં માપ, પાચલી, ગળ પ્રમુજ રાજવાં
અધિકે લેવું અને ઓછે દેવું, તે ફૂડતુલ ફૂડમાન અ-
તિચાર ન્નણાયો. એ ત્રીજી વ્રતના અતિચાર આશ્ર-
વી ને કોઈ અતિચાર લાગ્યો હોય, તે દિવસ સંજ-
ધિ સર્વ અતિચાર વ્રત્યે પડિફ્ફમું છું ॥૧૪૥

ફૂડ તુલ ફૂડમાણે, પડિફ્ફમે દેસિયં સવ્વાં ॥

ફૂવે ચોથા અણુવ્રતને વિષે નિરંતર પરદારાગમન
કરવું, એટલે પરસ્ત્રી સેવન કરવાં થકી નિવર્ત્યો છું.
વિરતિ કીધી છે તે થકી

ચડિથ્થે આણુવ્વયંમિ, નિચ્ચં પરદાર
ગમણ વિરઠિઓ ॥

ને (આયરિય કે) અતિક્રમવું, ઓલંચવું, તેણેક
રી અહીંઆં પ્રમાણના પ્રસંગે કરી અપ્રશસ્ત અશુભ
લાવ હુએ છતે અતિથાર થાય ૥૧૫૥ તે કહે છે.

**આયરિયમપ્પસથ્યે, ઈથ્ય પમાય પ્પ-
સંગેણં ૥૧૫૥**

પ્રથમ અપરિચ્છિતા, તે વિધવા તથા કુમારિકા
તથા દાસી નેને જીન્ન કોઈયે ગ્રહણ કરી ન હોય,
તેની સાથે મૈથુન સેવવું, જીન્ને ઈત્વર તે જીન્નની
રાખેલી વેશ્યા સાથે મૈથુન સેવા કીધી હોય, ત્રીન્ને
કંદર્પ-વિકાર જાગે, તેવી રીતે સ્ત્રીની સાથે હાસ્યા-
દિક્ક ચેષ્ટા કરવી, થોથું

**અપરિચ્છિતા ઈત્તર, અણંગ વીવાહ-
તિવ્વ અણુરાગે ૥**

પારકા છોડના વિવાહ મેલવ્યા હોય, પાંચમું તીવ્ર
અનુરાગ તે કામ ભોગને વિષે અત્યંત અભિલાષાનું
કરવું, કામ દીપાવવાની વસ્તુ ઝોંષધાદિક્ક ખાવાં એ
થોથા પ્રતના અતિથાર આશ્રયી ને અતિથાર લા
ગ્યો હોય, તે દિવસ સંજંધિ સર્વ અતિથાર પ્રત્યે
પડિક્કમું છું ૥૧૬૥

**ચળિથ્ય વયસ્સ ઈઆરે, પડિક્કમે દે
સિયં સચ્ચં ૥૧૬૥**

(ઈત્તો કે) એ થોથા વ્રત કહ્યા બિપરાંત પાંચમું અ
 યુવ્રત કહિયેં છેયેં. એ વ્રતને વિષે ને અપ્રશસ્ત અ
 ચુલ્લ ત્માવ થયે છેતે અતિયાર આચર્યો હોય.

**ઈત્તો અણુબ્રજે પં, થમંમિં આયરિજ
 મપ્પસથ્યંમિ ॥**

પરિગ્રહના પરિમાણ પ્રત્યેં પરિચ્છેદ કરે થકે એ
 તલે બિલ્લંઘન કરવા થકીં (ઈથ્યં કે) અહીંઆં એ
 વ્રતને વિષે ને અતિયાર પ્રમાદના પ્રસંગથી લા-
 ગ્યો હોય ૥૧૭૮ તે અતિયાર આગલ કહે છે.

**પરિમાણ પ્રિચ્છે એ, ઈથ્ય પમાય પ્પ
 સંગેણં ૥૧૭૯**

પ્રથમ ધનનું અને ધાન્યનું પરિમાણ, તે થકી બિ
 લ્લંઘવું. જીનું જેત્ર તે બિઘાડી ભૂમિ અને ધાંસુ તે
 ઢાંડેલી ભૂમિ, તેના પરિમાણ થકી બિલ્લંઘવું, શ્રી
 નું રૂપું અને સોનું એ જેહુના પરિમાણ થકી બિલ્લં
 ઘવું, થોથું કુપિત તે ચર વંજરીના પરિમાણ થકી
 બિલ્લંઘવું.

**ધણ ધન્ન જિત્તવથૂ, રૂપું સુવન્ને અ
 કુવિઅ પરિમાણે ॥**

પાંચમું દાસ દાસી તથા ગાડી રાંધણી વાણોત
 પ્રમુજ તે હિપદ તથા ગાય, ભેંસ, ઘોડા, બિંટ, જન

લદ, વેસર, બકરાદિક એ ચતુષ્પદ ન્મણવા એ બે
 હુના પરિમાણ થકી બિલ્લંબવું, એ પાંચ અતિથાર
 સંબંધિ ને કોઈ અતિથાર લાગ્યો હોય, તે સર્વ દિ
 વસ સંબંધિ અતિથાર પ્રત્યે હું પડિહ્મું છું ॥૧૮૧॥
દુપરને ચળિપ્પચંમિ, પડિહ્મમે દેસિયં
સબ્બં ॥૧૮૨॥

હવે ત્રણ ગુણવ્રતમાં પ્રથમ દિગૂપરિમાણવ્રત
 કહે છે. (દિસાસુ કેળ) બિધ્વ અધો અને તિહ્ઈ
 દિશિને વિષે (ગમણસ્સબિ કેળ) નવવાનું પરિમાણ
 કહ્યું છે તેને વિષે ને અતિથાર લાગ્યો હોય તે આ
 ગલ નિંદિયેં છેયેં. એક તો બંધી દિસીના પરિ
 માણ પ્રત્યે બિલ્લંબવું બીનું નીચી દિશિના પરિ
 માણ પ્રત્યે બિલ્લંબવું ત્રીનું તિહ્ઈ દિશિના પરિ
 માણ પ્રત્યે બિલ્લંબવું.

ગમણસ્સ બિપરિમાણો, દિસાસુ બિદ્દં અ
હે અ તિરિયં ચ ॥

ઓથું એક દિશિ ઘટાડીને ને દિશિયેં નવાનું
 કામ પડે, તે દિશિયેં યોગનની વૃદ્ધિ કરવી, પાંચમું-
 સ્મૃતિ અંતર્યા, પરિમાણ બાંધેલું હોય, તે થકી બિપરિ
 ત ભૂજમાં ચાલ્યા હોઈયેં એ પ્રથમ ગુણવ્રતને વિષે
 પૂર્વોક્ત પાંચ અતિથાર માંહેલો ને અતિથાર લાગ્યો-

હોય તે હું નિંદું છું ॥૧૫૫॥

**વુદ્ધિ સર્થ અંતરધ્યાં, પદમંભિ ગુણવ્ય
એ નિંદે ॥૧૫૬॥**

મદિરા, માંસ તથા જે ચકાર થકી જીન્ન પણ અન્ન
હા મ્વય ગ્રહણ કર્યાં. તથા પુષ્પ તે સર્વ ભતિનાં ફૂલ
ભણવાં. એ શબ્દ થકી કુંથુ આદિક ભવેં કરી સહિત
એવા નાગરવેલીનાં પાન ભણવાં તથા નંજૂ, જીલાં,
પીલૂડાં, જોર પ્રમુજ અલક્ષ ફૂલ ભણવાં. તથા જરા
સ, અત્તર, અંજીર, પ્રમુજ ગંધ વસ્તુ ભણાવી. (મલ્લેજ
કે) ફૂલાદિકની માણા.

**મલ્લંભિ અ મંસંભિ અ, પુષ્પે અ ફૂલે અ
ગંધે મલ્લે અ ॥**

એ ઊપલોગ પરિલોગ નામેં જીન્ન ગુણવ્રતને વિ
ષે ને અતિથાર લાગ્યો હોય, તે સર્વ પ્રત્યેં હું નિંદું છું ॥૧૫૭॥
**ઊવલોગ પરીલોગે, જીઅંભિ ગુણવ્યએ
નિંદે ॥૧૫૮॥**

હવે એ વ્રતના પાંચ અતિથાર અને કર્મ આશ્રયિ
પંદર અતિથારને પડિક્કમિયેં છેયેં. પ્રથમ સચિત્ત વ
સ્તુના કરેલા પ્રમાણ ઊપરાંત લોગવી હોય, જીન્ને સ
ચિત્તની સાથેં બાંધેલી નેડેલી વસ્તુને અચિત્તની જુ
ઘિયેં વાપરવાંથી જીન્ને અપજ્ઞાહાર, તે તરતનો પી

સેલો લોટ, અણચાલ્યો લોટ, ચોથો દુપડ્ડાહાર તે એ
લા, ઊંજી, પોંડ, પ્રમુજ.

**સચિત્તે પડિજધે, અપોલ દુપ્પોલિજંચ
આહારે ॥**

પાંચમું તુછોષધિ લક્ષણ અતિચાર, તે મગ પ્રમુ
જની ડોમલ ફૂલી તથા જોર પ્રમુજ તુછ અસાર
વસ્તુ ઘણી જાઘાથી પણ તૃપ્તિ ન થાય, ને ને સચિ
ત્ત વસ્તુ ખાવાનો નિયમ હોય, તેને એ પાંચ અતિ-
ચાર સંભવે, એ લોભનવિષયિક પાંચ અતિચાર
આશ્રયી ને મહારે અતિચાર લાગ્યો હોય તે દિવ
સ સંજંધિ અતિચાર પ્રત્યે પડિકકમું છું ॥૨૧॥

**તુછોસદિ લજ્જણાયા, પડિકકમે દેસિ
ચં સચ્ચં ॥૨૧॥**

હવે પંદર કર્મધનનાં પંદર અતિચાર કહે છે. પ્ર
થમ સોનાર કુંભારાદિકનાં ને કર્મ, તે અંગાર કર્મ.
બીજું છેદ્યાં, અણછેદ્યાં વનં વેથવાં, તે ધનકર્મ. ત્રી
જું ગાડા પ્રમુજ જનાવીને વેથવાં તે સાડીકર્મ, ચોથું
જલદ જીંટ, ઘર પ્રમુજ રાજીને લાડે આપવાં તે લા-
ટિક કર્મ. પાંચમું ફૂવા, વાવિ, પ્રમુજ જણાવવાં પૃથવિ
કાય પ્રમુજની ફોડ તોડ કરવી તે ફોડી કર્મ. એ પાં-
ચ કર્મ પ્રત્યે આવક અત્યંત પણે વર્ન્ ॥

ઈંગાલી વણ સાડી, ભાડી ફોડી સુવળ્લ
એ કમ્મં ॥

હવે પાંચ કુવાણિન્ય કહે છે. એક દાંત, નજાદિક
નો વ્યાપાર તે દાંતવાણિન્ય. બીજા લાજ, ધાવડી, પ્ર
મુજનો વ્યાપાર, તે લજ્જવાણિન્ય. ત્રીજું ઘૂત, તેલ,
ગોલ, મઘાદિકનો વ્યાપાર તે રસ વાણિન્ય નાણાનો
થોથો મનુષ્ય તથા પશુનો વ્યાપાર, તે કેસવાણિન્ય.
પાંચમું અફીણ, સોમલ, વછનાળ પ્રમુજનો વ્યાપાર
ર, તે વિષવિષય વાણિન્ય કહિયેં ॥ ૨૨ ॥ એ પાંચ
કુવાણિન્ય ચર્ચવાં ॥ ૨૨ ॥

વાણિન્યં ચેવ ય દંત, લજ્જ રસ કેસં વિ
સ વિસયં ॥ ૨૨ ॥

હવે પાંચ સામાન્ય કર્મ કહે છે. એમ નિશ્ચયેં એક
મુસલ, ઘંટી, ચરખો, રેંટીઓ પ્રમુજ બનાવીને વેચ
વા, તે યંત્ર કહિયેં. તથા એરંડાદિક પીલવાના યંત્ર,
તે યંત્ર પીલન કર્મ, બીજા બાલકના કાન વિંધાવવા,
ઘોડા, બલદ સમરાવવાં. પૂંછડા છેદવાં, તે નિલ્લંછ
ન કર્મ. ત્રીજા વન, ભાડી પ્રમુજને અગ્નિનું દહન કે
આપવું તે દવંદાન કર્મ ॥ ૧

એવં જુ નંત. પિલ્લણ, કમ્મં નિલ્લંછણં
ય દવદાણં ॥

ચોથું સર, દહ, તલાવ, ફૂવા પ્રમુજ પાણીનાં સ્થા
 નકોનું શોષણ કરવું, તે અતિચાર. પાંચમું ફૂકડા,
 મોર, બિલ્લાડાં, ફૂતરાં પ્રમુજ હિંસક ન્હોનું પોષણ
 કરવું. તથા કસાઈ, માચ્છી, વાઘરી, તેલી સાથે વ્યાપા
 ર કરી તેનું પોષણ કરવું. તેમજ કુશિલિણી સ્ત્રી દુષ્ટ
 પુત્રાદિકનું પોષણ કરવું. એ સર્વને અસતિ કહીયેં
 એ પાંચ સામાન્ય કર્મ કહિયેં તે આવકેં નિશ્ચયેં કરી
 વર્તવાં એ પંદર અતિચાર માંહેલો ને અતિચાર લા
 ગ્યો હોય, તે સર્વ પ્રત્યેં હું નિંદું છું ॥૨૩॥

**સર દહ તલાવ સોસં, અસઈ પોસં ચ
 વન્નિન્ન ॥૨૩॥**

હવે અનર્થ દંડ વિરમણનામા ત્રીન્નું ગુંણવ્રત ક
 હે છે. શસ્ત્ર તે તરવાર પ્રમુજ અગ્નિ, મુસલ, યંત્ર
 તે ઘંટી પ્રમુજ, તણ તે સાવરણી પ્રમુજ તથા કાષ્ઠ
 લાકડી લાતી પ્રમુજ, તથા સાપ જીલવા પ્રમુજના યં
 ત્ર નાગદમણી પ્રમુજ નડી તથા ગર્ભસાતન પાતન
 તે મૂલ કહિયેં ગોલી પૂરણ પ્રમુજ જે વસ્તુ આદિના
 મેલાપથી થાય તે લેષન્યકહિયેં ॥

**સથ્યગ્ગિ મુક્ષલ નંતગ, તણ કહે મંત
 મૂલ લેસન્ને ॥**

ઈત્યાદિક વસ્તુને દાક્ષિણતા દાવી જીવનને દેવા

થહી તથા બીજા પાસેથી અપાવવા થકી અથવા બીજા
 ના આપનારને અનુમોદવા થકી ને અતિથાર લાગ્યા
 હોય, તે સર્વ દિવસ સંજંધિ અતિથાર પ્રત્યે હું પડિ
 ક્રમું છું ॥૨૪॥

દિન્ને દવા વિએવા, પડિક્રમે દેસિયં સર્વ ॥૨૫॥

અન્યથાએ લવા ફૂલ ભૂમિયે અથવા અણગલ-
 પાણીયે સ્નાન કીધું હોય બિવદ્દણ તે પીઠી પ્રમુજે ક
 રી શરીરનોમેલ બિતાક્યો હોય, વર્ણક વસ્તુ તે અજી
 ર, ગુલાલાદિક, કેસર, ચંદન, કુંકુમાદિક તે વિલેપન
 વસ્તુ નાણી. શબ્દ તે વંસી વીણાદિકના નાણવા.
 સ્ત્રી પ્રમુજનાં રૂપ ભેવાં, રસ તે મધુર આંખાદિકના
 નાણવાં. સુગંધિ કર્પૂર કસ્તૂરી પ્રમુજ ગંધ વસ્તુ નાણી
 ન્હાણુ વદ્દણ વન્નગ, વિલેવણો સદ્, રૂવ
 રસ ગંધો ॥

વસ્ત્ર, જેસવાના આસન, એને સંજંધે કામાસન
 કોકશાસ્ત્ર પ્રમુજ સીજવાં તે પણ નાણી લેવાં તથા મુ
 કુટ કુંડલ પ્રમુજ આભરણ નાણવાં એમ અનેક બિપ
 લોગ પરિલોગ વસ્તુ આશ્રયી અશ્રયભાથી અણ બિપ-
 યોગથી ને કોઈ મહારે અતિથાર લાગ્યો હોય, તે
 સર્વ દિવસ સંજંધિ અતિથાર પ્રત્યે હું પડિક્રમું છું ॥૨૫॥
વથ્યાસણ આભરણો, પડિક્રમે દેસિયં

સચ્ચંતારપા

હવે એ વ્રતના પાંચ અતિથાર કહે છે. એક કામ
લોગની કથાનું. કરવું, તથા ને થકી કામચિકાર ભગ
ત થાય, એવાં હાસ્યકારી વચનનું જોલવું. ખીન્ને
લઠ્ઠી, નેત્ર, નાક, હાથ પ્રમુખની ચેષ્ટા કરી લોકોને
હાસ્ય જીપબ્ધવર્ણ તે કૌકુચ. ત્રીજું વિચાર રહિત વા
ચાલ પણે જોલવું તે મુજરી કહિયે. ચોથું શસ્ત્ર,
અગ્નિ, મુસલ, પ્રમુખ અધિકરણને સમ્મ કરી રાજ-
વાં. કોઈ માગવા આવે તેને આપવા અગ્નિ પ્રમુખ
અધિકરણની પ્રથમ પ્રવૃત્તિ થવાવવી. પાંચમું લોગ
જીપલોગ વસ્તુ અતિરિક્ત એટલે પોતાના જપ ઠર-
તાં પણ વધારે રાખવી, એટલે તેલ, કંકોડી, પાણી પ્ર-
મુખ ન્હાવાની વસ્તુ તથા લોબ્ધ પ્રમુખ જાઘાની વ-
સ્તુ અધિક કરી રાજે ને દેખી જીભને મન થાય એ
થકી લોગાદિક વસ્તુનો અધિક દોષ લાગે.

કુંદપ્પે કુકુઈએ, મોહરિ અહિગરણ લોગ
અઈરિત્તે ॥

એ અનર્થ દંડ. વિરમણ નામ ત્રીજી ગુણવ્રતને વિ-
ધે ને અતિથાર, લાળ્યો હોય તે પ્રત્યે કું નિંદું છું ॥૨૬॥
દંડમિ અણહાએ, તઈયંમિ ગુણવ્યએ
નિંદે ॥૨૬॥

હવે ચાર શિક્ષા વ્રત કહે છે. મન, વચન, અને કાયા
એ ત્રણ મકારેં દુષ્કર્મિધાન એટલે દુષ્ટ વ્યાપાર સાવ
દ્ય વ્યાપાર છે, તેના ત્રણ અતિચાર ન્હાણા. થોથો-
સામાયિકનો કાલ પૂર્ણ થયા વિના સાંમાયિક પારવો
તથા આદર રહિત પણે કરવો, તે અનવસ્થાન અતિ-
ચાર. પાંચમું નિઠાદિઠ પ્રમાદના વશ થકી સામાયિક
મેં કીધો કે નથી કીધો એણું ઊપગ્રોગ શૂન્ય પણું તે
સ્મૃતિ વિહિન અતિચાર ન્હાણો.

**તિવિહે દુષ્કર્મિહાણો, અણવહાણો તહા
સર્થવિહૂણો**

એ સામાયિકં મત્યેં વિતંથ એટલે ભૂઠો કીધેય
કે પ્રથમ સામાયિક નામા શિક્ષા વ્રતને વિષે પૂર્વોક્તિ
પાંચ અતિચાર માંહેલો ને અતિચાર લાગ્યો હોય, તે
મત્યેં હું નિંદું છું ॥૨૭॥

**સામાઈઅ વિતહુ કસે, પઢમે સિજ્જાવ
એ નિંદે ॥૨૭॥**

એક પ્રમાણ કહેલી ભૂમિથી ઊપરાંત જાહિરની
ભૂમિથી કોઈ વસ્તુ મંગાવી હોય, જીને પ્રમાણ ક
રેલી ભૂમિથી ઊપરાંતની ભૂમિનેં વિષે દાસ મમુજ
સાથેં કોઈ વસ્તુ મોકલાવી હોય, ત્રીને જુંજારાદિક
શબ્દેં કહી પોતા પણું ન્હાણું. થોથો ઊંચો થઈ પો

તાનું રૂપ દેખાડ્યું હોય. પાંચમું નનાર માણસને કાંક
રાદિક નાખી પોતા પછું છતું નણાવ્યું હોય તે પુદ્ગલ
પ્રક્ષેપ નામા અતિથાર.

**આણવણે પેસવણે, સદે રૂવે અ પુજા
લ જીવે ॥**

એ દેશાવગાશિક નામેં જીન્ન શિક્ષા વ્રતને વિષે
તે અતિથાર લાગ્યો હોય, તે પ્રત્યેં હું નિંદું છું ॥૨૮॥
**દેસાવગાસિઅંભિ, જીએ સિજ્જાવએ
નિંદે ॥૨૮॥**

સચ્ચા સંથારોજિથ્યાર તે વડિનીત અને લઘુનીતિ
ના ઠંડિલ એનો વિધિ ને પ્રકાર, તેને વિષે ને પ્રમા-
દ કરવો, તે અતિથાર ચતુષ્ક ન્ણણવો. તે કહે છે. એક
સચ્ચા સંથારાને ન પડિલિહે, અથવા પડિલિહે તો
કાંઈક પડિલિહે કાંઈક ન પડિલિહે. જીન્ને સચ્ચા સં-
થારાને ન પ્રમાર્ને અથવા પ્રમાર્ને, તો કાંઈક પ્રમાર્ને,
કાંઈક ન પ્રમાર્ને. જીન્ને વડીનિત તથા લઘુનિત પર-
ઠવવાની ભૂમિને ન પડિલિહે અથવા પડિલિહે તો
કાંઈક પડિલિહે કાંઈક ન પડિલિહે. ચોથો વડિનિત
તથા લઘુનિત પરઠવવાની ભૂમિને ન પ્રમાર્ને, અથવા
પ્રમાર્ને તો કાંઈક પ્રમાર્ને કાંઈક ન પ્રમાર્ને. પાંચમું
તેમ્મલ વડી લોલ્લનનો આત્મોળ કરવો ચિંતવન કરવું.

એટલે પોસહ લીધા પછી ભોગનાદિકની ચિંતા કરે,
ક્યારે પોસહ પૂર્ણ થશે ક્યારે પારણું કરી શું?

**સંધાશ્રયારવિહી, પમાય તહયેવ ભો
અણા ભોજે ॥**

એ પોસહ વ્રતનો વિધિ ને પ્રકાર, તે વિપરીત કરે
થડે ત્રીન્ન શિક્ષાવ્રતને વિષે ને અતિથાર લાગ્યો-
હોય તે પ્રત્યે હું નિંદું છું ॥૨૫॥

**પોસહ વિહિ વિવરીએ, તઈએ સિજ્જા
વએ નિંદે ॥૨૬॥**

એક સાધુને દેવાયોગ્ય આહાર સચિત્ત જીવર
મૂઠ્યો હોય. જીને પ્રાશુક નિર્દોષ દેવાયોગ્ય વસ્તુ
ને સચિત્તે કરી ઢાંડી હોય. ત્રીને પોતાની વસ્તુને
અણ દેવાની બુદ્ધિયે પારડી કહી હોય, તે વ્યપદે
શ નામા અતિથાર. ચોથો મત્સર ધરી જીન્નનું દા
ન દેજી મુનિને દાન આપવું. જીન્નનું સદ્દે નેઈ
ન શકવો (એવ કે) નિશ્ચયે

**સચિત્તે નિજિવંણે, વિહિણે વવએસ
મછરે એવ ॥**

પાંચમું સાધુનો ગોપરીનો કાલ અતિક્રમાવી
ને તેડવું, તે કાલાતિક્રમ દાન નામા અતિથાર ભ-
ણવો. એ ચોથા શિક્ષાવ્રતને વિષે સાધુને અલ્પ

દેવાની બુધ્ધિયેં તથા અણદેવાની બુધ્ધિયેં કરીને ને
અતિથાર લાગ્યો હોય તે પ્રત્યેં હું નિંદું છું ॥૩૦॥

કાલાઈક્રમદાણે, ચેગિથ્યે સિજ્જાવએ
નિદે ॥૩૧॥

સુહિત એવા સાધુ વણી રોગેં કરી પિડિત તપેં-
કરી દુર્જલ, તુછ ભૂર્ણ બપધિયેં કરીને દુઃખીઆ
પોતાની સ્વેછ્છાયેં વિચરનારા નહીં પણ શ્રી તીર્થ-
કરની આજ્ઞાયેં વિચરનારા, એવા સુસાધુને વિષેને
અનુકંપા કરી પરંતુ કેવી રીતેં અનુકંપા કરી ?

સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ, ન મે અસ્સં
અએસુ અણુકંપા પ

તો કે આ મહારો પુત્ર ભાઈ પ્રમુખ છે, એવા રા
ગેં કરી અથવા આ સાધુ ભુખ્યો છે, આ બાપડા
ને આપણે આહાર નહીં આપીશું તો જીવે કોણ
આપશે ? એવા દુષેં કરી ને અશનાદિઠ પ્રમુખ દા
નેં કરી દયા ભક્તિ કીધી હોય તે પ્રત્યેં હું આત્મા-
સાજેં નિંદું છું. વણી તે પ્રત્યેં હું ગુરૂની સાજેં ગ-
હું છું ॥૩૨॥

રાગેણ વ દોસેણ વ, તં નિદે તં ચ ગરિ
હામિ ॥૩૩॥

સુસાધુને આહાર આપવા સંજંધિ સંવિલાગ

ન કચ્ચો હોય તે સાધુ કહેવા છે? તો કે તપેં કરીને થ
રણ સીત્તરિયેં કરીને તથા કરણ સીત્તરિયેં કરીને
નુત્ત એટલે સહિત એવા છે તેવા સાધુને

**સાહસુ સંવિભાગો, ન કચ્ચો તવ ચરણ
કરણ નુત્તેસુ**

દેવા યોગ્ય પ્રાચુક નિર્દોષ એવો અસનાદિક દા
ન (સંતે કે) છે તે પણ મહારે ભવેં ને સંવિભાગ
ન કચ્ચો હોય, તેથી ને અતિથાર હુઓ હોય, તે પ્ર
ત્યેં હું આત્માની સાજેં નિંદું છું. વલી તે પ્રત્યેં હું
ગુરૂની સાજેં ગર્હું છું ॥૭૨॥

**સંતે શસુઅ દાણે, તં નિંદે તં ચ ગરિ
હામિ ॥૭૩॥**

એક રાનપદવી, શેઠપદવી, પામવાની વાંછા તે
ઈહલોકાસંસ પ્રયોગ અતિથાર. જીને દેવ દેવેંદ્ર
ની પદવી પામવાનો અભિલાષ તે પરલોકાસંસ
પ્રયોગ અતિથાર. ગ્રીને સુખીઆ લણી ભવવા-
ની વાંછા તે ભવિઆસંસ પ્રયોગ અતિથાર. થો
થો હુજિયા લણી મરવાની વાંછા કરવી તે મર
ણાસંસ પ્રયોગ અતિથાર ચ શબ્દ થકી પાંચમો
કામભોગ ભોગવવાની વાંછા તે કામભોગાસંસ
પ્રયોગ અતિથાર. અહીં આસંસાં એટલે અભિ-

લાષ તેનો પ્રયોગ એટલે મનનો વ્યાપાર ન્નણવો.

**ઈહલોએ પરલોએ, ભવિષ્ય મરણે અ
આસંસ પચોગે ॥**

એ પાંચ પ્રકારની વાંછાનું કરવું તે સંલેષણાસં
જંધિ પંચવિધ અતિથાર ન્નણવો. તે મરણને અં
તેં મુળને મ હોન્ને ॥૩૩॥

**પંચવિહો અઈઆરો, મા મન્નં હુન્ન
મરણંતે ॥૩૩॥**

કાયાયેં કરી કરેલાં એવાં ને વધાદિક પાપ, તેને
કાર્યોત્સર્ગાદિક તપ અનુષ્ઠાન ને કાયાના શુભ વ્યા
પાર, તેણેં કરી યુક્ત એવા શરીરેં કરીને છાંડું ત
થા સહસાત્યાજ્યાનાદિ વચનેં કરી કરેલું પાપ, તેને
વચનેં કરી મિથ્યા દુકકડ દેવું. ઈત્યાદિ વચનના શુ
ભ વ્યાપારેં કરી નિવર્ત્તાવું.

**કાએણ કાઈઅસ્સ, પડિહ્મમે વાઈઅ
સ્સ વાયાએ ॥**

દેવ તત્ત્વાદિકને વિષે મનેં કરી, શંકાદિકને કરવે
કરી, કચ્છું એવું ને પાપ, તેને અનિત્યત્નાવનાદિક
મનના શુભ વ્યાપારેં કરી એટલે હા મેં દુષ્ટ કામ કચ્છું
ઈત્યાદિક આત્મનિંદાયેં કરીને છાંડું, એમ સર્વ વ્રત-
ના અતિથાર મત્યેં ચિકરણ શુધ્ધેં કરીને હું પ્રતિશ્રુતું છું

મણસા માણસિજસ્સ, સબ્બસ્સ વયાઈ

આરસ્સાઉજા

એક ગુરવાંદણાં જીભ જાર પ્રકારનાં વ્રત, ત્રીજી
શિક્ષા, ચોથા ત્રણ ગારવને વિષે, પાંચમો ચા

ર સંજ્ઞા, છઠો ક્રોધાદિક ચાર કષાય, સાતમો ત્રણ દંડ,

વંદણ વચ સિજ્જા, ગારવેસુ સન્ના ક

સાય દંડેસુ

આઠમો મનાદિક ત્રણ ગુત્તિ, નવમો ઈર્ષ્યાદિક પાં
ચ સમિતિ, એ નવ જોષ મધ્યે તે નિષેધ કરવા યો
ગ્ય છે, તેને કરવા થડી તથા ને કરવા યોગ્ય છે તે
ને ન કરવા થડી ને અતિચાર મને લાગ્યો હોય, તે
પ્રત્યે હું નિંદું છું ॥ ૭૫ ॥

ગુત્તીસુ અ સમિઈસુ અ, ને અઈઆરો

અ તં નિંદે ॥ ૭૫ ॥

સમ્યક્ દૃષ્ટિ જીવ ને પણ ડિંચિત્ માત્ર કૃષી પ્ર
મુજ આરંભ રૂપ પાપને સમાચરે છે (હુ કે) તો
પણ તેને

સમ્મદિહી જીવો, નઈવિંદુ પાવં સમા-

ચરઈ ડિંચિ ॥

અલ્પ કર્મનો જોધ પડે કેમ કે સમ્યક્ દૃષ્ટિ ને છે, તે
નિર્દયપણે હિંસાદિક વ્યાપાર કરે નહીં ॥ ૭૬ ॥

तं पि हु सपडिंछमणं, सप्परिआचं सण
त्तरगुणं ये ॥

जिप्यं विवसामेठ, वाहि व्य सुसिज्जि
श्रोविन्ने ॥३७॥

विष्णु ह्युपति भंतेहिं, तो तं इवर्ध निचिसं उद
 ओ प्रडारेण आवर्धे पला आह महारनुं कर्म ने राण

દેષેં કરીને સમાર્જિત કરેલું ઊપાર્જેલું એવું ને કર્મ,
એવં અહુવિહં કર્મં, રાગ દોષ સમન્વિજાં

તેને પણ સુશ્રાવક ને છે, તે ગુરૂ સમિપેં આ-
લોવતો (અ કે) વલી નિંદતો થકો સાચાં મનથી
મિછામિ ડુકડ દેતો થકો ક્ષિપ્ર એટલેં ઊતાવલો
હયો છે કેડે છે ॥૩૮॥

આલોચંતો અ નિંદંતો, જિપ્યં હણઈ સુ
સાવચો ॥૩૯॥

પાપનો કરનાર એવો પણ મનુષ્ય તે ગુરૂ સમિપેં
પાપને આલોવતો થકો પાપની નિંદા કરતો થકો

કયપાવોવિ મણુસ્સો, આલોઈઅ નિંદિ
અ ગુરૂ સગાસે ॥

અતિરેક એટલે અત્યંત પાપ થકી (લહુઓ કે)
હલવો થાય, કોની પેરેં તો કે નેમ ભારનો વહેનાર વ
હિંતરેં કરનાર મનુષ્ય, ભાર પ્રત્યેં ઊતારીને હલવો
થાય છે તેની પેરેં એપણા કર્મ રૂપ ભારેં કરીનેં હલવો
થાય છે ॥૪૦॥

હોઈ અઈરેગ લહુઓ, ઓહરિઅ ભરિ
વ ભારવહોગાજગા

(નઈવિ કે) ને પણ ઘણો નવો કર્મજંઘ રૂપ
ભવાલો એવો શ્રાવક હોય, તો પણ (એએરા કે)

એ પડિઝ્ઝમણાદિક આવશ્યકને કરવે કરીને

આવસ્સએણ એએણ, સાવઓ નઈવિ
જહુરઓ હોઈ ॥

તે દુઃખોની અંતક્રિયા એટલે વિનાશક્રિયાને ક-
રશે. (અયિરેણ કાલેણ કેળે) થોડા કાલ માંહે તે પાપો
નો વિનાશ કરશે. ॥૮૧॥

દુખજાણમંત કિરિઅં, કાહી અયિરેણ
કાલેણ ॥૮૧॥

ગુરૂ આગલ પાપ, પ્રમાદ, આલોચવાની પ્રકાશ ક-
રવાની રીતિ તે જહુવિધ એટલે ઘણા પ્રકારની છે,
તે પડિઝ્ઝમણ કરવાના અવસરેં ન સાંત્તરી હોય,
તે ન સાંત્તરવા થકી

આલોઅણા જહુવિહા, નય સંત્તરિઆ
પડિઝ્ઝમણ કાલે ॥

મૂલગુણ તે પાંચ અણુવ્રત, તેને વિષે તથા ઊ-
ત્તરગુણ તે ત્રણ ગુણવ્રત અને ચાર શિક્ષાવ્રત તેને
વિષે ને અતિચાર લાગ્યો હોય, તે પ્રત્યેં હું આત્મા સા-
જેં નિંદું છું. વલી તે પ્રત્યેં હું ગુરૂની સાજેં ગર્હું છું. ૨

મૂલગુણ ઉત્તરગુણો, તં નિંદે તં ચ ગરિ
હામિ ॥૮૨॥

તે ગુરૂ પાર્શ્વને વિષે પ્રતિપન્ન એવો હું કેવલી

લાધિત શ્રાવક ધર્મની,

તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નતસ્સા

ને (આરાહણા કે) આરાધનાને માટે (અલ્પહિ
ઓમિ કે) હું સારી રીતે પાલન કરવાને ઊઠ્યો છું.
અને તે ધર્મની વિરાધના થકી વિરત્યો છું, નિવ
ર્ત્યો છું.

**અલ્પહિઓમિ આરાં હંણાએ વિરઝો
મિ વિરાહણાએ**

ત્રિવિધેં કરી એટલે મન, વચન, અને કાયાયેંક
રી પડિક્કમંતો થકો નિવર્ત્યો થકો ત્રપ્તભાદિં ચો
વીશ નિમ પ્રત્યેં હું વાંદું છું ॥ ૮૩ ॥

**તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ નિણે ચળિ
બ્બીસં ॥ ૮૩ ॥**

ઈતિ વંદિતા સૂત્રાર્થ સમાપ્ત. અહીં થોથું આવ
શ્યક સંપૂર્ણ થયું ॥

ઈતિ વંદિતાસૂત્રં સંપૂર્ણ ॥

અથ ગુરૂ જામણાનો પાઠ ॥

તમારી ઈચ્છાએં કરી હે ભગવન! આદેશ આપો
આવસ્સ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહં ભગવન
હું ઊઠ્યો છું સાવધાન થયો છું. દિવસ માંહે કો

ધા હોય ને અપરાધ તે મત્યેં જમાવવાને

અભુહિઓમિ અભિંતર દેવસિઅં જામેમિ

ઈછું છું તેવારે ગુરુ કહે છે શિષ્ય! જમાવો, પછી-
શિષ્ય કહે છે પૂન્યભા! હું તમને જમાવું છું. ને કાંઈ

ઈછું જામેમિ પૂન્યભા જામેમિ નંકિંચિ

અપ્રીતિ ભાવ ઊપન્નવ્યો હોય, (પરપત્તિઅં કેવળ
વિશેષથી અપ્રીતિ ભાવ ઊપન્નવ્યો હોય તે શાને
વિષે ઊપન્નવ્યો હોય? તો કે ભાતને વિષે, પાણીને
વિષે, વિનયને વિષે,

અપત્તિઅં પરપત્તિઅં ભત્તે પાણે વિણઅં

ચૈચ્યાવચ્ચને વિષે, એકવાર જોલવું તે આલા
પ કહીયેં, તેને વિષે, ચારવાર જોલવું તે સંભાપ
કહીયેં તેને વિષે, ગુરુથી જિંથા આસને બેસવાને
વિષે,

વેચ્ચાવચ્ચે આલાવે સંભાવે ઉચ્ચાસણે

ગુરુની પાસેં સરુજા આસને બેસવાને વિષે ગુ
રુ વાત કરતા હોય તેની વચ્ચે વાત કરવી, તેને અં
તર ભાષા કહીયેં, તેને વિષે ગુરુ વાત કરી રહ્યા પ-
છી તેહી ન વાત વિશેષ પણે કરી દેખાડવી તેને ઊપ
રિ ભાષા કહીયેં તેને વિષે,

સંમાસણે અંતરભાસાએ ઉવરિભાસાએ

ને ડાંઈ મહારે વિનય ભક્તિ રહિત પણું થયું હો-
ય, તેમાં ને થોડા પ્રાયશ્ચિત્તેનું શુદ્ધ થાય તે સૂક્ષ્મ
નંકિયિ મઝ્ઝ વિણયં પરિહિણં સુહુમં વા
અથવા ને ઘણા પ્રાયશ્ચિત્તેનું શુદ્ધ થાય, તે જા
દર કહીયે, એવું વિનય હીન પણું તે સર્વ તમે ન્હોતો-
છો. હું મૂઢપણા માટે નથી ન્હોતો.

જાયરં વા તુલ્લે ન્હોતું અહં ન ન્હોતમિ
પૂજ્ય જ્ઞનો અવિનય રૂપ આશાતના થઈ હોય,
પૂજ્ય જ્ઞનો અવિનય આશાતના થઈ હોય
તે પાપ, મહારે મિથ્યા થાઓ.

તસ્સં મિછામિ દુક્કડં ા

આચાર્યને ઊપાધ્યાયને શિષ્યને સામ્યર્મિકને
એક આચાર્યના પરિવારને કુલ કહીયે તેને તથા
ઘણા આચાર્યના શિષ્ય સંતાનને ઘણા કહીયે તે
નીજીપર અર્થાત્ એ સર્વની ઊપર

આચરિઅ ઊવન્નએ, સીસે સાહમ્મિ-
એ કુલ ગણે આ ા

મહારે જીવે ને ડાંઈ કષાય કીધો હોય, તે સર્વ
મન, વચન અને કાયાયે કરી હું ખામું છું ા ા
ને મે કેઈ કસાયા, સબ્બે તિવિહેણા ખા

મેમિ ૧૧૧

સર્વ શ્રમણ સંઘરૂપ ભગવંતના ડીધા ને અપરાધ
તે સર્વ અપરાધ પ્રત્યે જે હાથ પ્રત્યે મસ્તકે કરી
ને એટલે અંતલી ચડાવીને

સવ્યસ્સ સમણ સંઘસ્સ, ભગવઓ અંભ
લિ કરિઅ સીસે ॥

તે સર્વ અપરાધ પ્રત્યે જમાવીને વલી એમ ક
હે ને તે સર્વના કરેલા અપરાધ પ્રત્યે હું પણ જમું છું

સવ્યં જમાવઈત્તા, જામેમિ સવ્યસ્સ
અહયંપિ ૧૧૨ ॥

એકેંદ્રિયાદિક સર્વ જીવની રાશિ પ્રત્યે એટલે જો
રાશી લાજ જીવાયો નિ પ્રત્યે લાવથી ધર્મને વિષે -
સ્થાપ્યુ છે નિજ ચિત્ત ને જોયે ચોછતો

સવ્યસ્સ જીવરાસિસ્સ, લાવઓ ધમ્મ
નિહિય નિયચિત્તો ॥

તે જીવોના સર્વ અપરાધ પ્રત્યે, જમાવીને
તે સર્વ જીવરાશીના ડીધા ને અપરાધ, તે પ્રત્યે જમું છું

સવ્યં જમાવઈત્તા, જામામિ સવ્યસ્સ અહ
યંપિ ૧૧૩ ॥

ઈતિ જામણાં સંપૂર્ણ ॥

અવશ્ય વાંછું છું, હે પૂજ્ય! તમારી ઈચ્છાએ મને
આદેશ આપો તે દિવસ સંજંધિ પાપનો

આવસ્સ ઈચ્છા કરેણ સંદિસહુ ભગ
વનુ દિવસિ

પ્રાયશ્ચિત્ત લેવાને અર્થે વિશુદ્ધિ કરવાને અર્થે
કાઠિસ્સગ્ગ કરેણ

પાયશ્ચિત્ત વિશુદ્ધ્યનાર્થે કરેમિ કાઠિસ્સગ્ગ

અથ નમુકકાર સહિનું પર્ય્યાજ્ઞાણા ા

સૂર્યના ઊદયથી માંડીને જે ઘડી પ્રમાણે નવ-
કાર સહિત એટલે નવકાર કહીને પાંચ એવી રીતે
પર્ય્યાજ્ઞાણા કરે છું.

ઊગ્ગાએ સૂરે નમુકકાર સહિયં પર્ય્યાજ્ઞામિ

હવે શાનું પર્ય્યાજ્ઞાણા કરે? તે કહે છે. ચાર પ્ર-
કારનો આહાર ન કરવો તે કહે છે. એક અન્ન,
બીજું પાણી, ત્રીજું જાદિમ તે સુખડીની ભત, ચો-
થો સ્વાદિમ તે સુખ વાંસની ભત. એ ચાર પ્રકાર
ના આહારનો નિયમ લઈ છું.

યથાવિહંપિ આહારં અસૂણં પાણં જાઠમં
સાઠમં

હવે એને વિષે આગાર કહે છે. અત્યંત વિસ્મરન

થયાથી, મુજમાં વસ્તુ પ્રસેપવાથી પચ્ચજ્ઞાણ લંગ
 ન થાય જીન્ને સહસાગારેં વર્ષાદ પ્રમુજનો છાંટોળી
 જી મુજમાં પડે, તો પચ્ચજ્ઞાણ લંગ ન થાય ॥ એ પ્રકાર
 રના આગારેં કરી જે ઘડી સુધી ચારે આહારને ચોસિ
 રાણું છું - અહીં ચોસિરામિ એ શિષ્યનો વચન છે, અ
 ને ગુરુ પચ્ચજ્ઞાણ આપે, તો ચોસિરે કહે - એમ જ
 ઘાં વ્રતોને વિષે આગલ પણ ન્હાલી લેવો ॥ ૧૧ ॥
અન્નથ્યાણા લોગેણં સહસ્સાગારેણં ચો
સિરામિ ॥ ઈતિ ॥ ૧૧ ॥

પોરિસીનું પચ્ચજ્ઞાણા

સૂર્ય ઊગ્યા પછી પોરિસી લગેં એટલે દિવસના
 ચોથા ભાગ લગેં નિયમ લગિં છું. એમન સાદ પો-
 રિસી હોય તો દોઢ પોહોર લગેં

ઊગ્ગજે સૂરે પોરિસીયં સાદ પોરિસીયં

પચ્ચજ્ઞું છું ચાર પ્રકારના આહાર પ્રત્યે એક અશન

પચ્ચજ્ઞામિ ચઊવિહંપિ આહારં અસણં

જીનું પાણી, ત્રીનું જાદિમ, ચોથું સ્વાદિમ, હવે

આગાર કહે છે. એક અન્નથ્યાણા લોગેણં

પાણં જાઠમં સાઠમં અન્નથ્યાણા લોગેણં

જીન્ને સહસ્સાગારેણં ત્રીન્ને પ્રહન્ન કાલે

સૂર્ય વાદલે કરી અથવા રત્ન પ્રમુખે કરી ઠંડાઈ ન
 ય તેથી વંજતની ખરાબર બંબર ન પડવાથી પશ્ચ
 જ્ઞાણ લાંગે નહીં. ચોથો દિસામોહેણ તે દિગ્મૂઢ
 પણું એટલે પૂર્વને પશ્ચિમ કરી ન્હાણે અને ઊંતરને
 દક્ષિણ કરી ન્હાણે એવા અન્નણ પણાથી લંગ ન થાય
 સહસ્તાગારેણ પછ્નકાલેણ દિસામોહેણ
 પાંચમું સાધુના વચને કરી બોરિસી પૂર્ણ થઈ
 ન્હાણેને ભમે તો વ્રતલંગ દોષ ન લાગે. છઠું સર્વ
 પ્રકારે શરીરમાં અસમાધિ રહે એટલે પશ્ચજ્ઞાણ
 કસ્યા પછી તીવ્ર શૂલાદિક રોગ ઊપને અથવા સ
 પ્તાદિક ડંરો એમ અકસ્માત્ અસમાધિ ઊત્પન્ન
 થયાથી ઓષધાદિકના કારણે પાલતાં પશ્ચજ્ઞા
 ના લંગ ન થાય એવા છ આગારે કરી બોસિરાપુંહું
 સાહુવયણેણ સવ્વસમાહિવત્તિઆગારે
 ણં વોસિરામિ ॥ ૨૫ ॥

પુરિમદ્દનું પશ્ચજ્ઞાણ ૧૧

સૂર્યના જિદ્યથી માંડીને પૂરિમાર્ધ્ય એટલે પ
 હલા જે પહોર સૂધી અશનાદિક ચારે આહાર
 પશ્ચજ્ઞનું છું.

ઊગાએ સૂરે પુરિમદ્દ પશ્ચજ્ઞમિ

ચણિહંપિ આહારં અસણં પાણં પ્રાઈમં
સાઈમં અન્નથણાલોગેણં સહસ્સાગારેણં
પદ્ધન્ન કાલેણં દિસા મોદેણં સાહુવયણેણં

(મહત્તર કે) મહોટે કારણે એટલે નેટલો પ
અજ્ઞાણમાં લાલ્લ થતો હોય તે કરતાં પણ અત્યંત
મહોટો નિર્ભરાનો લાલ્લ ને ઠાર્યમાં થતો હોય, તો
વંજત પૂર્ણ થયા બિના પણ ને પાલવામાં આરે તો
પશ્ચજ્ઞાણ, લંગ ન થાય એ સાત આગારેં કરી
વોસિરાયું છું ॥૩૩॥

મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિઆગા
રેણં વોસિરામિ ॥૩૩॥

એકાસણા બિયાસણાનું પશ્ચજ્ઞાણ.

ન્યાં એકવાર (અસણ કે) લોભન કરવું, તેને
એકાસણું કહિયેં, અથવા એકલ આસન છે માટે
એકાસણું કહેવાય, તથા ન્યાં બે વાર અશન એ
ટલે લોભન કરવું, તે બેયાસણું કહેવાય છે. તેનું પ
શ્ચજ્ઞાણ કહે છે. બે

એગાસણં બિયાસણં પશ્ચજ્ઞામિ દુવિહંપિ

આહાર, એક અશન અને બીજી પ્રાઈમ છાંડું
છું. અને ન્યા પછી પાણી અને સ્વાદિમ, તે સોપારી

પ્રમુખ જાવાની છૂટ છે. ત્યાં આગાર કહે છે. પ્રથમ
અનાભાંગશાગાર

આહારં અસણં જાઠમં અન્નથ્યગાત્રોગેણં

ખીન્ને સહસાહાર આગાર ખીન્ને સાગારી તે
તેની દૃષ્ટિ માઠી હોય, તેની દૃષ્ટિ પડે, અથવા સર્પ,
ચોર, જંઘીવાન, આવેથી ઊત્તો રહે અથવા અગ્નિ
લાગે, ઘર પડે, પાણીની રેણ આવે, તેથી એક સ્થા
નકથી ઊઠી ખીન્ને સ્થાનકે નઈ એકાસણું કરે, તો
ત્તંગ નહીં.

સહસ્સાગારેણં સાગારિયાગારેણં.

ચોથો અંગોપાંગ પસારતાં ત્તંગ નહીં, પાચમું ગુ
રૂ આગારથી ઊઠવું પડે તો પશ્ચજ્જાણ ત્તંગ નહીં

અગિતણ પસારેણં ગુરૂઅન્નુઠાણેણં

છઠું વધેલો આહાર પરઠવવો પડે તેને ગુરૂની આ
જ્ઞાથી લેતા ત્તંગ નહીં, સાતમું મહત્તરાગાર,

પારિઠાવણિયાગારેણં મહત્તરાગારેણં

નવમું સર્વ સમાધિ ચતિરેક આગાર, એ નવ આ
ગારેં કરી બે આહારને વોસિરાણું હું. ગાઠા

સચ્ચસમાહિવત્તિઆગારેણં વોસિરાભિાચ

એમં એહલહાણાનું પચ્ચેખ્ખાણા પણા કહેવું, પરંતુ
તેમાં આજિરણા પસારેણં એ એક આગાર ન કહેવો
જાડી સાતલ આગાર કહેવા પાયા

અથ આયંખિલનું પચ્ચેખ્ખાણા

પાણીમાં રોટલી ચોલીને જમવું, તે આંખિલને
પચ્ચેખ્ખું છું એના આગાર કહે છે. એક અન્નથ્ય
ણા લોગેણં

આયંખિલં પચ્ચેખ્ખામિ અન્નથ્યણાલોગેણં

ત્રીને સહસ્તાગારેણં, ત્રીને લેપાલેપ તે ઘૂતા
દિકના લેપ વાલા લાભન અથવા લેપ વાલા હાથ
હોય તેને સારી રીતે જૂછી નાખ્યું હોય તે વારે અ-
લેપ કહીયે, એવા લેપા લેપના હાથે અથવા લાભને
લેવાથી લંગ નહીં. ચોથું ગૃહસ્થે પોતાને અર્થે કોઈ
વસ્તુને લેખવી મુકેલ છે, તે લેતાં લંગ નહીં.

સહસ્તાગારેણં લેવાલેવેણં ગિહ્થ્ય સં સદ્દેણં

પાંચમું ગોલ પકવાનાદિક રોટલી ઊપર મૂકેલા
હોય તેને પાછા લઈ લીધા હોય પરંતુ શેષ અંશ
ગોલાદિકના રહેલા હોય, તેવા રોટલા લેતાં લંગ
નહીં. છઠ્ઠું પારિહાચણિઆગારે

ઊજ્જિન્તવિવગેણં પારિહાવણિઆગારેણં
 સાતમું મહત્તરાગાર, આઠમું સર્વસમાહિવત્તિ-
 આગાર,

મહત્તરાગારેણં, સબ્બસમાહિવત્તિઆગારેણં
 હવે પાણીના આગાર કહે છે. એક લેપકૃત, તે
 ઓસામણ ગલીને પીવા થડી પથ્થજ્જાણા ત્તંગ
 ન થાય, બીજીને અલેપકૃત તે કાંઈ પ્રમુજનું પાણી
 ગલી પીયે, ત્રીજું અછ તે નિર્મલ ગોણા પાણી-
 પીવાથી ત્તંગ નહીં.

પાણસ્સ લેવેણા વા અલેવેણા વા અછેણા વા
 ચોથું બહુ ડોહોલું, ચોખા પ્રમુજનું ધોવણ,
 તેને ગલીને પીયે, પાંચમું સીથ સહિત દાથરા પ્ર-
 મુજનો ધોવણ ગલીને પીયે. છઠું સીથ રંહિત ક
 ણક પ્રમુજે હાથ ખરડયો હોય, તેનું ધોવણ ગલી
 ને પીવાથી, એટલાં ટાલી બાડીના પાણીને વોસિ
 રાવું છું તાડા

બહુલેણા વા સસિથ્થેણા વા અસિથ્થેણા
 વા વોસિરામિ તાડા

અથ તિવિહાર ઊપવાસનું પથ્થજ્જાણા
 સૂર્યના બિદ્યથી માંડીને અત્તજ્જાર્થનો નિયમ લઈ હું.

ગિગગએ સૂરે અત્તત્તહં પચ્ચેજ્જામિ

ત્રણ પ્રકારના આહારનું અશન, જાદિમ અને સ્વાદિમ,

તિવિહંપિ આહારં અસણં જાઈમં સાર્ઠમં

એના આગારોનો અર્થ લેજાઈ ગયો છે.

અન્નથ્થણાત્તોગેણં સહસ્સાગારેણં

પારિહ્વાવણિઆગારેણં મહત્તરાગારેણં

સબ્બસમાહિવત્તિઆગારેણં વોસિરામિણં

અથ ચચિવિહાર ઊપવાસનું

પચ્ચેજ્જાણા

સૂરેગિગગે અત્તત્તહં પચ્ચેજ્જામિ ચચિવિહંપિ

આહારં અસણં પાણં જાઈમં સાર્ઠમં -

અન્નથ્થણાત્તોગેણં સહસ્સાગારેણં

પારિહ્વાવણિયાગારેણં મહત્તરાગારેણં

સબ્બસમાહિવત્તિઆગારેણં વોસિરામિ

ણં

વિગથેનું પચ્ચેજ્જાણા

વિગથયં પચ્ચેજ્જામિ અન્નથ્થણા ત્તોગેણં

સહસ્સાગારેણં લેવાલેવેણં

ગિહથ્થસંસહેણં ઊજ્જિત્તવિવગેણં

સોરજાદિકને જગારેક ઘૂતાદિડેં મ્મક્ષિત કરે, તે લે
તાં દોષ નહીં, પરંતુ ધારાયેં કરી મ્મક્ષિત કરેલા ન લે
વાય એ પદ્મ્યમજ્જિએણંનો અર્થ :

પદ્મ્યમજ્જિએણં પારિહાવંણિઆગારેણં
મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિઆગારેણં
વોસિરામિ

અથ સાંને ચેગિવિહારનું પચ્ચજ્જાણં
દિવસચરિમં પચ્ચજ્જામિ ચેગિવિહંણિ આ
હારં અસંણં પાણં ખાઈમં સાઈમં અન્ન
ચ્ચણા ભોગેણં સહસ્સાગારેણં મહત્તરા
ગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિઆગારેણં વોસિ
રામિ આશા ઈતિ આચેગિવિહાર પચ્ચજ્જાણં

ગાંઠ છોડી નમવું, તે ગાંઠસહિયં અને મુઠ્ઠ ઊઘા-
ડી નમવું તે મુઠ્ઠ સહિત પચ્ચજ્જાણ વિંટી, ફેરવી નમ
ણાહાથની અંગુઠીમાંથી ડાબા હાથની અંગુઠી મ-
ધ્યે ઘાલવી પછી નમવું તે વિટ્ટ સહિત પચ્ચજ્જાણ-
એના આગાર નવડારસી મમુજ ને પચ્ચજ્જાણ સા-
થે એ પચ્ચજ્જાણ લઈયેં તેમ કહેવા.

ગાંઠસહિયં મુઠ્ઠસહિયં વિટ્ટસહિયં પચ્ચ-
જ્જામિ

અથ ધારણા પ્રમાણે પશ્ચિજ્ઞાણા

પોતાના મનમાં ધારણા કરીને કોઈ પણ પ્રકારનું
ને પશ્ચિજ્ઞાણ લેવું, તેને ધારણા પ્રમાણે પશ્ચિજ્ઞા
ણ કહીયે. તે શ્રી અરિહંત દેવની સાજેં શ્રી સિદ્ધલ
ગચંતની સાજેં

ધારણા પ્રમાણે અરિહંત સજ્જિયં સિ
દ્ધ સજ્જિયં,

સાધુ મુનિરાજની સાજેં કેવલી ભગવાંનની સાજેં
ચતુર્વિધ શ્રી સંઘની સાજેં

સાહુસજ્જિયં કેવલિસજ્જિયં સંઘસજ્જિયં

પોતાના આત્માની સાજેં, આગારોના અર્થ સુલભ છે

અપ્પસજ્જિયં સહસ્સાગારેણં મહત્તરાગા
રેણં વોસિરઠાતા ઈતિ પશ્ચિજ્ઞાણ સંપૂર્ણ

સામાયિક, ચળિવિસશ્ચો, વાંદણાં, પ
ડિહ્મણં, કાળિસ્સગ્ગ, પશ્ચિજ્ઞાણ, એ
છએ આવશ્યકને વિષે ડાનો, માત્ર, પદ,
અક્ષર, અોછો અધિકો ભણ્યો હોય, ભ
ણાવ્યો હોય, શ્રી વીતરાગ દેવની આજ્ઞા
વિજંડી હોય, તસ્સ મિદ્ધામિ દુકકંડા

સ્તપના કરે છે. મંગલિકા હેતુ ગૌતમાદિક ગણ
ધરને નમસ્કાર કરીને

થોઈ થઈ મંગલ ગોચમાઈ ગણહરાણું
સિધ્ધ ભગવાનને નમસ્કાર કરવાને નમુચ્ચુણ
હું ભણું છું. ઈતિ શ્રી

નમોચ્ચુણું ભણેમિ ઈતિ શ્રી
હ આવશ્યક રૂપ પ્રતિક્રમણ સૂત્રાર્થ સંપૂર્ણ
પડિહમણા સૂત્ર સંપૂર્ણ

અથ ચરિત્ર નિયમની ગાથા

એક સચિત્ત વસ્તુનું પરિમાણ, બીજું નેટલાંદ
વ્ય જાવાને મોકલાં રાખવાં હોય, તેનું પ્રમાણ, ત્રીજું
ઘૃતાદિક હ વિગતનું પરિમાણ, ચોથું ઊપાનક તે
પગરોજાનું પરિમાણ, પાંચમું પાન સોપારી પ્રમુ
ખ તંજોલનું પ્રમાણ, છઠું વસ્ત્રનું પ્રમાણ, સાત-
મું ફૂલની ન્વતિનું પ્રમાણ,

સચિત્ત દવ્ય વિગઈ, વાંણાદ તંજોલ વ
ચ્ચ કુસુમેસુ

આઠમું ગાડલા પ્રમુખ વાહનનું પ્રમાણ, નવમું
સયન એટલે શય્યા, દોષ, કુરસીનું પ્રમાણ, દશમું
વિલેપન કરવાની વસ્તુનું પરિમાણ, અગ્નિ આરમું

જાણ્યર્યનું પ્રમાણ, જારમું દિશિવિદિશીનું પ્રમાણ,
 તેરમું અંધોલના પાણીનું પ્રમાણ, ચૌદમું ભાત
 પાણી વાવરવાનું પ્રમાણ, ઈતિ નિયમગાથાસંપૂર્ણ
 વાહણ સયણ વિલેવણ, જંભ દિસિ-
 ન્દાણ ભત્તેસુ ૥૧૥

અથ સામાયિક લેવાનો વિધિ ૥

પ્રથમ પાંચ્છણાનાં સર્વ વસ્ત્ર પડિલેહવાં તથા ચ
 ભાચેં આસનિયું પાથરવું, તે પછી ગુરૂને ઈચ્છામિ-
 જમાસમણોગા એ પાઠ કરી ત્રણ વાંદણાં દેવાં, પ
 છી સીમંધરસ્વામીને ત્રણ વાંદણાં દેવાં, પછી ની-
 ચો બેસીને નવકાર ગણવો, પછી પંચિંદિઅનો પા
 ઠ કહેવો. પછી ઈરિયાવહિયં તસ્મગિત્તરી કહી એ
 ઠ લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો ઠાગિસ્સગા કર
 વો, પછી કાગિસ્સગા પારવા નમો અરિહંતાણં એ-
 પદ કહીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો, પછી ગુરૂની પાસેં-
 સામાયિકની આજ્ઞા માંગવી કદાપિ ગુરૂ ન હોય
 તો સીમંધરસ્વામિ પાસેંથી આજ્ઞા માગીને કહેમિ
 ભંતેનો પાઠ કહેવો. પછી જબો ઢીંચણ ઊંચો રાજી
 ને નમોઘ્યુણં કહેવું. ઈતિ સામાયિક લેવાનો વિધિ.

અથ સામાયિક પારવાનો વિધિ ॥

પ્રથમ નવકાર ગણી ઈશિયાવહિનો પાઠ લણી,
તસ્સ ઊત્તરી કહી, એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકાર
રનો કાળિસ્સગ્ગ કરી નમો અરિહંતાણં પૂર્વક કાળિસ્સ-
ગ્ગ પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહીને ડાબો ઢીંચણ ઊંચો
કરી નમોઽયુણંનો પાઠ કહેવો. પછી સામાઈય વચ્ચુ
તો કહી, દશ મનના, દશ વંચનની, બાર કાયાના,
ઈત્યાદિ પાઠ કહેવો ઈતિ ॥

અથ દેવસિક પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

પ્રથમ ગુરૂ પાસે નેવી રીતે આજ્ઞા માગીયે છેયે, તે
વી રીતે આજ્ઞા માગીને પછી નવકાર ગણી, લોગસ્સ
કહી, ડાબો ઢીંચણ ઊંચો કરી, નમોઽયુણંનો પાઠ ક
હેવો, પછી જે જામણાં દેવાં, તિહાં પ્રથમ જામણો આ
વસિઆએ કહેવું અને બીજો જામણો આવસિઆએ એ
પાઠ ન કહેવો પછી પડિક્કમણ ઠાવવું તેમાં આવસ્સ ઈ
છાકારેણ એ પાઠ સ્મણરો. પછી બીજા થઈ નવકાર ગ
ણવો. પછી કદેમિલંતે કહી ને ઈછામિ ઇમિ કાળિસ્સગ્ગ
એ પાઠ લણવો. પછી તસ્સ ઊત્તરીનો પાઠ લણી તપનો
કાળિસ્સગ્ગ કરવો. પછી નમો અરિહંતાણં કહી કાળિસ્સ
ગ્ગ, પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવું. પછી વલી જે જામણાં

દેવાં, તેમાં પહેલે જામણે આવસિઆએ પાઠ કહેવો એ
 ને જીને જામણે આવસિઆએ એ પાઠ ન કહેવો.
 એવી રીતે જામણાં દેઈને પછી અતિયારનાં બે થૂ
 લ તેમાં એક તો શ્રી જ્ઞાનને વિષે અને જીને ઘર્શન
 એટલે સમ્યક્ત્વ રત્નને વિષે એ બે પાઠ ગુરૂપાસે ક
 હેવરાવવા, અને ગુરૂ ન હોય તો પોતે કહેવા, તે કહી
 ને પછી આવકના અતિયાર કહેવા. પછી તસ્સ સચ્ચ-
 સ્સવિ દેવસિંચ દુશ્ચિંતિઅ એ પાઠ સંપૂર્ણ કહેવો, પ
 છી નવકાર ગણવો, પછી કરેમિત્નંતે કહેવું. પછી ઈ-
 ણ્છામિદામિ સૂત્ર પડિડ્ડમિઈં એ પાઠ કહેવો. પછી વં-
 દિત્તું કહેવું, તે કહી રહ્યા પછી પૂર્વોક્ત રીતે બે જામ-
 ણાં દેવાં. પછી અલ્લુદ્ધિઓ કહીને જમાવવું. પછી સાત
 લાજ કહેવા. પછી આયરિય ઊવન્નએ કહેવું. પછી
 આવસ્સ ઈદ્ધાકારેણ સંદિસહ લગવનુ દેવસિંચ પા-
 યચ્છિત્ત વિશોધનાર્યં કરેમિ કાળિસ્સગ્ગં એ પાઠ કહી
 નવકાર ગણી કરેમિત્નંતે કહેવું. પછી ઈદ્ધામિદા-
 મિનો પાઠ કહી તસ્સ ઊત્તરી કહી ચાર લોગસ્સ અથ
 વા શોલ નવકારનાં કાળિસ્સગ્ગ કરી નમો અરિહંતા
 ણાં કહી કાળિસ્સગ્ગ પારી પ્રગર લોગસ્સ કહીને ચલી
 પૂર્વોક્ત રીતે બે જામણાં દેવાં. પછી ચળિવિહારનું પ્રથમ
 જ્ઞાણ લેવું. પછી સામાયિક, ચળિવિસંથ્થો, ચોદણાં,

पडिङ्गमण, डाणिससण, अने पय्याज्जाण, अरे छप्पाव
 रयउने विषे ने दोष लागो. होय तस्सभिच्छामि दुक्कउं
 अरे पाठ उही, डाजो टीयण जिंथो डरी नमोध्युणं उ
 हेवुं. पछी नवडारगणी स्तवन उहेवुं. तेवार पछीं कर्म
 क्षय निमित्तनो करेमि डाणिससणं अरेम उहीने चार
 लोणस्स अथवा शील नवडारनो डाणिससण डरी डा
 णिससण पारी भगव लोणस्स उही, पछी नवडारगणी
 ने सज्जाय उहेवी. पछी नंदि उहेवी. तेनो पाठ लंजी
 ये छेये:—

नयथि नगलव नेणी, विआणओ नग
 गुइ नगाणंदो ॥ नगनाहो नगजंधू, नयथि
 नगपिया भहो लयवं ॥ १ ॥ नयथि सुआ-
 णं पलवो, तिथ्यथराणं अपछिभो नय
 थि ॥ नयथि गुइलोणाणं, नयथि महप्पा
 महावीरो ॥ २ ॥ लदं सच्चन गुल्ले, यगस्स
 लदं निगस्स वीरस्स ॥ लदं सुरासुर न
 मंसियस्स लदं धूययस्स ॥ ३ ॥ गुणल
 वण गहण सुययण, तरिय हंसण
 विसुध रथ्याणा ॥ संध नयर लदंते, अ
 जंड थरित्त पाणारा ॥ ४ ॥ संभत्तवतु ज
 रस्स, नमो संभत्त पारियद्वस्स ॥ ५ ॥

ડિયકક સભ્યો, હોળી સયા સંઘયકકસ્સ
 ૥૫૥૥ લંદં સીલપડા ગૂસિયસ્સ, તવ નિ-
 ચમતુરય, બુત્તસ્સ ૥ સંઘરહસ્સ ભગવ
 ઝો, સઝઝાય સુનંદિઘોસસ્સ ૥ દુપાનંદિ
 આનંદિ સદા સંઘને ન્ય ન્ય કારણી, આ
 નંદ કારણી, કલ્યાણ કારણી, શ્રી નિનેન્દે
 વ શ્રીગુરુદેવને ત્રિકાલવંદના ૥ ઈતિ દેવ
 સિક પ્રતિક્રમણવિધિ ૥

અથ રાઈ પ્રતિક્રમણવિધિઃ ૥

પ્રથમ ગુરુ પાસેં આજ્ઞા માગી સામાયિક કરવો પ
 છી નવકાર ગણી રાઈ કર્મક્ષય નિમિત્તેં કરેમિ કાળિસ્સ
 ઝાં કહી જે લોગસ્સનો કાળિસ્સઝા પારી, પ્રગટ લોગ
 સ્સ કહી નીચેં જેસી નવકાર કહી, થળિચ્ચિસથ્યો ક
 હિયેં પછી વાંદણાં તથા ખામણાં લીનેં, પછી ઊભા થ
 ઈને રાઈ પાયછિત્ત વિશોધનાર્થ કરેમિ કાળિસ્સઝાં
 કહી, એક નવકાર ગણી, કરેમિભંતે ઈછામિ ઠામિ કા
 ળિસ્સઝાં નેમે રાઈઝો અઈઆરો કઝો ઈત્યાદિક કહી
 તસ્સ ઊત્તરીનોળપાઠ કરેવો. પછી ચાર લોગસ્સનો કા
 ળિસ્સઝા કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહી પછી તરત ઊભા
 થઈને આવસ્સ ઈછાઠારેણ સંદીસહ લગવનુ.

રાઈ પડિહમણેં ઠાએમિ રાઈ જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર,
 તપ, વીર્ય, અતિચાર ચિંતવનાર્યેં કરેમિ ડાળિસ્સજ્જ
 એમ કહી એક નવકાર ગણી, કરેમિભંતે. ઈછામિહ
 મિ. તસ્સ ણિત્તરી. કહી પછી નાણંમિનો ડાળિસ્સજ્જ
 કરીયેં. પછી દેવસિની પેઠેં સર્વ પાઠ કહિયેં. પરંતુ ન્યા
 ચાર લોગસ્સનો ડાળિસ્સજ્જ આવે, તેં સ્થાનકેં વરસી
 તપનો ડાળિસ્સજ્જ કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહી પછી જે
 વાંદણાં આપીને યથાશક્તિ પચ્ચજ્ઞાણે લીને તેં ચાર
 પછી તવન, સજ્જાઓ, જે પ્રભાતનાં કહેવાંતં હોય,
 તે કહેવાં તાર પછી નંદિ કહેવી ॥ ઈતિ ॥

અથ પાક્કિટ પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

પ્રથમ તો દેવસિની પેઠેં વંદિતા સુધી સર્વ કહેવું, પ
 છી આલોઅંતો નિંદતો દેવસિયં આલોએમિ પજ્જિલ
 ણેમિ એ રીતેં કહેવું, પછી ત્યાંથી પાછું વલી જે જામ
 ણાથી માંડીને ચાર લોગસ્સના ડાળિસ્સજ્જ પર્યંત કહેવું
 પણ ચાર લોગસ્સને ઢેકાણે અહીં જાર લોગસ્સનો
 ડાળિસ્સજ્જ કરવો, અને છઠ્ઠો પચ્ચજ્ઞાણ આવશ્યક
 આવે, તેવારેં ચીવિહારને સ્થાનકેં ધરણા પ્રમાણે
 પચ્ચજ્ઞાણ લેવું, ત્યાંથી પાછો આલોઅંતો નિંદતો
 પજ્જિઅં આલોએમિ દેવસિઅં તણેમિ કહીને તેવાર

પછીતો ચંદિતાસૂત્ર કહી રહ્યા પછી ને જે જામણાં આ
પિયેં છેયેં, ત્યાંથી સર્વ દેવસિ પડિક્કમણાની પેઠે ચ-
લાવવું ા ઈતિ ા

અથ ચોમાસી પ્રતિક્રમણવિધિ:

પજ્જીની પેઠે ચોમાસી પ્રતિક્રમણાનો સર્વ વિધિ
નળાવો, પરંતુ ને ઠેકાણે જાર લોગસ્સનો કાળિસ્સજ્જ
આવે છે, તે ઠેકાણે વીશ લોગસ્સનો કાળિસ્સજ્જ કરવો.
તથા ને ને સ્થાનકે પજ્જીયં પાઠ આવે તે તે સ્થાનકે
ચળિમ્માસીયં પાઠ કહેવો ા ઈતિ ા.

અથ સંવદ્ધરી પ્રતિક્રમણવિધિ

પાંજીની પેઠે સંવત્સરી પડિક્કમણાનો પણ સર્વ વિ-
ધિ નળાવો. પરંતુ એટલું વિશેષ કે ને ઠેકાણે જાર
લોગસ્સનો કાળિસ્સજ્જ આવે છે, તે ઠેકાણે અહીં થા
વીશ લોગસ્સનો કાળિસ્સજ્જ કરવો. તથા ને ને સ્થાન-
કે પજ્જીયં પાઠ આવે, તે તે સ્થાનકે સંવદ્ધરિયં પાઠ
કહેવો ા ઈતિ ા.

અથ વરસી તપના કાળિસ્સજ્જાનો પાઠ

અણ્ણસણ મૂળોચરિયા, વત્તિ સંજ્જેત્તણં સ્સન્થા-

ઓ ૥ કાયકિલેસો સંલી, ૯૫ આય જઝઝો તવો હોઈ ૥
 ૧૫૫ પાયછિત્તં વિણઝો, ધેઆવથ્યં તહેવ સઝઝા-
 ઝો ૥ ન્નણં ઊસ્સગ્ગોવિય, અન્નિંતરઝો તવો હોઈ ૥
 ૧૨૫ ધન્યશ્રી ઋષભદેવ સ્વામીને નેણેં વરસી તંપ ક-
 સ્યું, ધન્ય શ્રી મહાવીર સ્વામીને નેણેં છમ્માંસી તપકસ્યું,
 એમન ને પંચમાસી તપ કરે, તેને ધન્ય, ને ચાર મા-
 સી તપ કરે, તેને ધન્ય, ને ત્રીમાસી તપ કરે, તેને ધન્ય,
 ને જેમાસી તપ કરે, તેને ધન્ય, ને પચ્ચાવન ઊપવા-
 સ કરે, તેને ધન્ય, ને પચ્ચાશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને પીસ્તાલીશ આગમના પીસ્તાલીશ ઊપવાસ કરે, તે-
 ને ધન્ય, ને ચાલીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને પાંત્રી-
 શ વાણીરૂપ સત્ય વચનના પાંત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને
 ધન્ય, ને ચોત્રીશ અતિશયના ચોત્રીશ ઊપવાસ કરે,
 તેને ધન્ય, ને તેત્રીશ આશાતના દાલવા નિમિત્ત તેત્રી-
 શ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને જત્રીશ યોગ સંગ્રહ
 ના જત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને એકત્રીશ સિ-
 ધ્ધના ગુણ પામવાને એકત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધ-
 ન્ય, ને ત્રીશ પ્રકારેં મહા મોહનીય કર્મ દાલવાના ત્રી-
 શ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને એગણત્રીશ પાપશાસ્ત્ર
 દાલવાના એગણત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને સાન-
 ધુની અઠ્ઠાત્રીશ લાઘિયા અઠ્ઠાત્રીશ ઊપવાસ કરે, તેને

ધન્ય, ને સાધુના સત્તાવીશ ગુણના સત્તાવીશ ઊપ-
 વાસ કરે, તેને ધન્ય, ને છઠ્ઠીશ દશા ઉત્પન્ના છઠ્ઠી
 શ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને પચ્ચીશ ક્રિયા ટાલ-
 વાનાં પચ્ચીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને ચોવીશ તી-
 ર્થકરના નામના ચોવીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને
 શ્રીસૂયગડાંગના ત્રેવીશ અધ્યયનના ત્રેવીશ ઊપવાસ
 કરે, તેને ધન્ય, ને બાવીશ પરિસહ સંતવાના બાવી-
 શ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને એકવીશ સખલ દો-
 ષ ટાલવાને એકવીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને વીશ
 અસમાધિના સ્થાનક ટાલવાને વીશ ઊપવાસ કરે, તે-
 ને ધન્ય, ને શ્રીજ્ઞાતાસૂત્રના પ્રથમ શ્રુતસ્કંધના ઓ-
 ગણીશ અધ્યયનના ઓગણીશ ઊપવાસ કરે, તેને ધ-
 ન્ય, ને અઠાર પાપસ્થાનક ટાલવાના અઠાર ઊપવા-
 સ કરે, તેને ધન્ય, ને સત્તર પ્રકારે સંયમ પાલવાના
 સત્તર ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને શ્રીસૂયગડાંગના
 પ્રથમ શ્રુતસ્કંધના શોલ અધ્યયનના શોલ ઊપવાસ
 કરે, તેને ધન્ય, ને પંદર પરમાધામિના કર્મ નિવારવા-
 ના પંદર ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને ચૌદ પ્રકારના ભુ-
 વની દયા પાલવાના ચૌદ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને
 તેર કાઠીઆ નિવારવાના તેર ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને શ્રીજ્ઞાની બાર પડિમાના બાર ઊપવાસ કરે, તેને

ધન્ય, ને શ્રાવકની અગીઆર પડિમાના અગીઆર
 ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને દશવિધ યતિધર્મ પામ
 વાના દશઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને નવ પ્રકારે બ્ર-
 હ્મચર્ય પાલવાના નવ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને આ
 ઠ કર્મ ટાલવાના આઠ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને સા
 ત વ્યસન નિવારવાના સાત ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને છક્રાયની રક્ષાના છ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, ને
 પાંચ પ્રમાદ ટાલવાના પાંચ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને ચાર કષાય દાખવાના ચાર ઊપવાસ કરે, તેને ધ-
 ન્ય, ને ત્રણાંદડ ટાલવાના ત્રણ ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને રાગ દ્વેષ ટાલવાના બે ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય,
 ને એક ઊપવાસ કરે, તેને ધન્ય, આયંબિલ કરે તેને
 ધન્ય, એકાસણું કરે, તેને ધન્ય, ને એક ટાણું કરે, તે
 ને ધન્ય, ને પૂરિમાર્ધી કરે, તેને ધન્ય, ને પોરિસિ ક
 રે, તેને ધન્ય, ને નવકારસિ કરે, તેને ધન્ય, ને ગંઠસી
 ઊં, મુઠ્ઠસીઊં કરે, ને કોઈ શ્રીનિનાજ્ઞા પ્રમોણ ચા-
 લે, તે જીવને ધન્ય છે, ધન્ય ધન્ય ધન્ય ધન્ય ધન્ય નમો
 અરિહંતાણાં ॥ ઈતિ વરસીતપના કૃતિસ્સગ્ગનો પાઠ
 સંપૂર્ણ ॥

અથ પોસહ લેવાનો વિધિ ॥

પ્રથમ વસ્ત્ર પડિલેહીને પછી ગુફને ત્રણ ચાંદણાં દેવાં. પછી સીમંધર સ્વામિને ત્રણ ચાંદણાં દેવાં, પછી પંથિદિંચ કહી ઈરિયાવહિ, પડિક્કમિ, તસ્સગિત્તરી. કહી ચાર નવકારનો કાગિસ્સગ્ગ કરી જોગસ્સ કહીયેં. પછી વલી ગુફને ત્રણ ચાંદણાં તથા સીમંધર સ્વામીને ત્રણ ચાંદણાં આપી દિસાઓ ધારવી. પછી પોસહ લેવાના પાઠનો ઊચ્ચાર કરીયેં, તે પાઠ લખિયેં છઠ્યેં.

કરેમિત્તંતે પોસહં આહાર પોસહં દેસ
ઓ સચ્ચઓ, સરીર સકકાર પોસહં સચ્ચ
ઓ, અલ્લાવાર પોસહં સચ્ચઓ, જંત્યેર
પોસહં સચ્ચઓ, થેગિવિહે પોસહં ઠાએમિ
ન્નવદિયસં પબ્બુવાસામિ દુવિહં તિવિહેણં
મણેણં વાયાએ ઠાએણં ન કરેમિ ન કારવે-
મિ તસ્સ ભંતે પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહા
મિ અપ્પાણં વોસિરામિઘ્ઠિતિ પોસહ પાઠ
સમાપ્ત ॥

એ પાઠ લખીને પછી ગુફને ત્રણ ચાંદણાં દેવાં, પછી સીમંધર સ્વામીને ત્રણ ચાંદણાં દેવાં, પછી કરેમિ ભંતેનો પાઠ કહેવો, પછી નમુધ્યુણંનો પાઠ કહેવો, પછી એક ચાંદણાં, તે ત્રણ કાલ ચાંદણાં, પછી પહોર રાત્રિ

ગયે છતે, પ્રથમ ઈશિયાવહિ કહીને પછી સંધારા પોરિ
સીનો પાઠ લણવો, તે લખીયેં છૈયેં.

નિસિહિ નિસિહિ નિસિહિ નમો જમાસ
મણાણં ગોયમાઈણં મહામુણીણં આટલો
પાઠ, તથા નમો અરિહંતાણં તથાં કરેમિત્તં-
તે સામાઈયં આટલા પાઠ, ત્રણ વાર કહીને
પછી, અણુન્નણહ નિહિન્ન, અણુન્નણહ
નિહિન્ન ॥ અણુન્નણહ પરમ ગુરુ, ગુરુ ગુ
ણ રથણોહિં મંડિઅ સરીરા ॥ બહુપડિપુ-
ન્ના પોરિસી, રાઈઅ સંધારઅ ઠામિત્તા
અણુન્નણહ સંધારં, જાહુ વહાણેણ વામ
પાસેણ ॥ કુકુડિપાય પસારણ, અંતરંતુ
પમન્નઅ ભૂમિં ॥ ૩ ॥ સંકોઈઅ સંકાસા
બિવદંતે ય કાય પડિલેહા ॥ દ્વ્વાઈ બિવસો
ગં, બિસાસ નિરંતણા લોએ ॥ ૩ ॥ નઈ મે
હુન્ન પમાઓ, ઈમસ્સ દેહસ્સ ઈમાએ ર
યણીએ ॥ આહાર મુવહિ દેહં, સજ્વં તિવિ
હેણ વોસિરિઅં ॥ ૪ ॥ ચત્તારિ મંગલં, અરિ
હંતા મંગલં, સિધ્ધા મંગલં, સ્સહ મંગલં,
કેવલિ પન્નત્તો ધમ્મો મંગલં ॥ ૫ ॥ ચત્તારિ
લોગુત્તમા, અરિહંતા લોગુત્તમા, સિધ્ધા લો

गुत्तमा, साहू लोगुत्तमा, डेवलिपन्नत्तो घ
 भ्मो लोगुत्तमा ॥ १८ ॥ येत्तारि सरणं पव-
 न्निमि, अरिहंते सरणं पवन्निमि, सिध्दे
 सरणं पवन्निमि, साहू सरणं पवन्निमि,
 डेवलिपन्नत्तं धम्मं सरणं पवन्निमि ॥ १९ ॥
 पाणाएवाय मलियं, योरिद्धं मेहुणं द
 विण्णमुच्छं ॥ २० ॥ माणं मायं, लोत्तं पि-
 न्णं तहा होसं ॥ २१ ॥ उलहं अल्लज्जाणं, पे-
 सुन्नं रथं अरथं सभाषित्तं ॥ २२ ॥ परपरिवायं
 भाया, मोसं मिच्छत्त सत्त्वं ये ॥ २३ ॥ वो
 सिरि सुठं मांठं, मुज्जं भज्जं संसज्जं वि-
 ज्जं लूआंठं ॥ २४ ॥ निजं घण्णं, अ-
 हारसं पाव ढाण्णं ॥ २५ ॥ अंगो हं न
 थियं मे डोठं, नाहं भन्नस्स इस्सं ॥ २६ ॥ अ-
 वं अदीणं भणसो, अप्पाणं भणं सासं
 ॥ २७ ॥ अंगो मे सासं ओ अप्पा, नाणं दं
 सणं संन्नुओ ॥ २८ ॥ सेसा मे जाहिंरा लावा,
 सज्जे संन्नेगं लज्जणं ॥ २९ ॥ संन्नेगं भू-
 ला लवेण, यत्ता दुज्जं परंपरा ॥ ३० ॥ सं-
 न्नेगं संजंघं, सच्चं ति विहेण वो सिरियं ॥
 ३१ ॥ अरिहंतो महं देवो, नवन्नुवं सु

साहुणो गुडणो ॥ निण पन्नत्तं तत्तं, धिय
सम्मत्तं मग्गे गहियं ॥ ११ ॥ एति संथा-
रा पोरिसि संपूणो ॥

अथ पोसह पारवानो विधि ॥

प्रथम धरिया वहियं उही, पछी तस्स गित्ती उ
ही चार नवहारनो उगिस्सग्ग उरी प्रगत लोगस्स
उही नमुथ्थुणंनो पाठ उद्देवो, तेवार पछी सांगर-
थंघेनो पाठ उद्देवे, ते लणीये छेये.

सागरथंघे डामो, थंघवडिंसो सुहंस
णो धन्वो ॥ नेसिं पोसह पडिमा, अपंडि
आ लवियं तेवि ॥ १ ॥ धन्ना सत्ताहणि
ज्जा, सुलसा आणंढ डामदेवाय ॥ नेसिं-
पसंसंघे लयवं, दढव्वयं तं महावीरो ॥ २ ॥
सामाठिय पोसह संधियस्स, लवसन्नं
ने डालो ॥ सो सइलो ओधव्वो, सेसो सं
सार इल हेजि ॥ ३ ॥ पोसह विधे वीधु-
होय, विधे पारीणिं होय, पोसहना अढा
र दोष मांहेलो ने दोष लागो होय, तस्स
मिच्छामि दुक्कडं ॥ एति ॥ पछी नमुथ्थु
णंनो पाठ लण्णो, पछी सामाठिय वयन्नु

ત્તાનો પાઠ લણવો, પછી ચાર નવકાર ગ
ણીને ઊઠવું ા ઈતિ ા

અથ ચોવીશ તીર્થકરનું સ્તવન ા

પ્રત્નાતિ રાગમાં ા

આદિ ભિંનેસર પહેલા દેવ, જીન્ન અભિતની
ડીનેં સેવ ા ત્રીન્ન શ્રીસંત્તવ લય હરે, અભિનંદ
ન થોથા સુજ કરે ા ા પાંચમા સુમતિ સુમતિ દા
તાર, પદ્મપ્રભ છઠ્ઠા જગ સારગ સાતમા શ્રીસુપ
ર્થઊદાર, ચંદ્રપ્રભ આઠમા જય કાર ા રા સુચિ
ધિનાથ નવમા અરિહંત, શીતલ દશમા છે લગ
વંત ા અગિઆરમા શ્રેયાંસ વદંત, વાસુપૂજ્ય બ
રમા જયવંત ા ડા વિમલનાથ તે તેરમા હોય, ભિ
ન અનંત ચૌદશમા ભોય ા ધર્મનાથ પંચરમા
લણું, શ્રી શાંતિ ભિન શોલમા થુણું ા જ ા કુંથુના
થ સત્તરમા ભિનેસ, અરનાથ અઢારમા થુણોસ ા
શ્રીમલ્લિભિન ઝોગંણીશમા, મુનિસુવ્રત વાંદૂવી
શમા ા પ ા નમિભિન એકવીશમા મહંત, નેમળ
જાવીશમા મહિમાવંત ા ત્રેવીશમા ભિનેસર પા
સ, વીર ચોવીશમા પૂરે આશ ા ડા એ ચોવી
સે ભિનના નામ, લેતાં લાભે અવિચલ હાથ ા

કર ને જીને કઈ વીનતિ, ધન માનવ ને પામ્યા
સુગતિ ાજા ઈતિ ॥

અથ પારશનાથનું સ્તવનં ॥

પ્રભાતિ રાગમાં ॥

પ્રણમું પાસ નિણંદ, દરિસન દીઠે જ્ઞાનંદાન
ચરિ વણારસી ઠાય, તિહાં શ્રીજશ્વસેન રાય ॥
૧૧૧ વામા તસ પટરાણી, રૂપેં રત્ન સંભાણી ॥ ત
સ જીર પાસ જિપ્પન, લાઘા થજીંદ સુપન્ન ॥ શાપોસ
વદિ દશમિ સાર, નનમ્યા શ્રી પાસ કુમાર ॥ ૨
પન્ન કુમારિકાં જ્ઞાવે, તે હેતેં કરી ગુણ ગાવે ॥ ૩
સોહમ સુરપતિ રંગેં, લઈ ગયા મેરની શૃંગેં ॥ ૪
૨ સર્વે તિહાં મલિયા, નનમ મહોછવ કરિ વલિ
યા ॥ ૫ ॥ મૂડ્યા માતાળને પાસેં, ચિરંતવો જ્યેમ
ભાસે ॥ તાતેં મહોછવ કીધો, પાસ કુમર નામ દી
ધો ॥ ૬ ॥ યૌવન વય જજ ન્હણી, નેહ પ્રભાવતિ
રાણી ॥ ૭ ॥ પરણ્યા શ્રી નિનરાય, સેવે સુર નર પાયા ॥
૮ ॥ હાભોગ તણા ફલ લેઈ, દાન સંવદ્ધરી દેઈ ॥ ૯ ॥
ણશેં નર વર સાથેં, સંયમ લીધો શ્રીભગ નાથેં ॥ ૧૦ ॥
તપ સંયમેં કરમને વામી, શ્રી નિનવર કેવલ પામી ॥
પોહોતા મુક્તિ મોનર, નામ નંપતાં જ્યેમ કારાવ

એકશો વર્ષનું આય, નવકર શોભિત કાય ॥ ત્રેવીશ-
 માં શ્રીનિનરાય, નમ્સનામેં નવનિધિ થાય ॥ જ્ઞાશ્રી
 પારસ ઊપસર્ગ ચૂરે, મનચંછિત સુજ પૂરે ॥ સદૃશ
 કૃતે તસ આસ, નામ નપે ને શ્રીપાસ ॥ ૧૦ ॥ તવ
 ન સદા સુજકારી, ભણસે ને નર નારી ॥ ભોળ-
 ભણો કર નેડી, શ્રીપામે કલ્યાણ કોડી ॥ ૧૧ ॥
 ઈતિ શ્રીપાર્શ્વનિન સ્તવનં સંપૂર્ણ ॥

અથ શ્રી શાંતિનિન વિનતિ ॥
દેશી ચોપાઈની.

શારદ માય નમું શિરનામિ, હું ગાળિં ત્રિલુવન-
 ડો સ્વામી ॥ શાંતિ શાંતિ નંપે સજ ડોઈ, તા ઘર શાંતિ
 સદા સુજ ડોઈ ॥ ૧ ॥ શાંતિ નંપી ને કીનેં કામ, સોઈ
 કામ હોવે અલિરામ ॥ શાંતિ નંપી પરદેશ સંઘાવે,
 તે કુશલેં કમલા લેઈ આવે ॥ ૨ ॥ ગર્ભ થકી પ્રભુ મા-
 રિ નિવારી, શાંતિન નામદિયો નિરધારી ॥ ને નર
 શાંતિ તણા ગુણ ગાવે, અધિ અયિંતિ તે નર પાવે
 ॥ ૩ ॥ ન નરકું પ્રભુ શાંતિ સદાઈ, તા નરકું ક્યા
 અરતિ મારી ॥ ને કહુ વંછે સોઈ પૂરે, દાલિદ દુઃ-
 ખ મિથ્યા મતિ પૂરે ॥ ૪ ॥ અલખે નિરંબન ન્યોત
 પ્રકારિ, ઘટ ઘટ અંતરકે પ્રભુ વાસી ॥ સ્વામિ સ્વ-

પડ્યો નવી ન્નય, કહેતાં મોમન અચિર ન થાયા પા
 હોવ દીપ્તે સજદીં હથિયારા, ન્નત્યાં મોહ તણાં દલ
 સારાં નારિ તલ શિવશું રંગ રાચે, રાજ તન્યો પણ
 સાહેબ સાચે ૥ ૬ ૥ મહા જલવંત કહીને દેવા, કાયર
 કુશુ ન એક હણેવા ૥ રિધિ સયલ પ્રભુ પાસ લહી
 ને, લિક્ષા આદારી નામ કહીને ૥ ૭ ૥ નિંદક પૂનક
 કું સમ લાયક, પણ સેવક હો કું સુજ દાયક ૥ તલ
 પરિગ્રહ લયે મગનાયક, નામ અતીત સજે સિ
 ધિ લાયક ૥ ૮ ૥ શત્રુ મિત્ર સમચિત્ત ગણીને, નામ
 દેવ અરિહંત લણીને ૥ સયલ જીવ હિતવંત કહીને,
 સેવક ન્નણી મહા પદ દીને ૥ ૯ ૥ સાયર નૈસા હોત
 ગંતીરા, દૂષણ એક ન માય શરીરા ૥ મેરે અચલ
 નિમ્ન અંતર ન્નમી, પણ ન રહે પ્રભુ એકણાં ઠામી ૥
 ૧૦ ૥ લોક કહે નિનલ સજ દેજે, પણ સુપનાં તર
 કું ન પેજે ૥ રીસ વિના જાવીશ પરીસા, સેન્યા
 જીતી તે નગદીસા ૥ ૧૧ ૥ માન વિના નગ આણ મ
 નાઈ, માયા વિના શિવશું લય લાઈ ૥ લોભ વિના
 ગુણ રાશિ ગ્રહીને, ત્રિજુલયે ત્રિગડો સેવીને ૥
 ૧૨ ૥ નિઅંધ પણ શિર છત્ર ધરાવે, નામ યતિ પણ
 ચમર ઢલવે ૥ ૧૩ ૥ અલયદાન દાતા સુજ કારણ, આ
 જીવ મિત્ર ચાલે અરિદારણ ૥ ૧૪ ૥ મીનિનરાને દ

याव लणीनें, करम सजे जो भूल जणीनें ॥ यजि वि
 ह संघह तीरथ थापे, लच्छी घणी सेवकने आपे ॥
 ॥ १७ ॥ विनयवंत लगवंत कहावे, न अहुहुं शिश-
 नभावे ॥ अडिंथंनडो जिरे दधरावे, पण सोवन
 पद पंडन डावे ॥ १८ ॥ राग नहीं पण सेवक तारे,
 द्वेष नहीं निगुणा संग वारे ॥ तन्यो आरंल निन-
 आतम ध्यावे, शिव रमणीडो साथ यलावे ॥ १९ ॥
 तेरो भहिभा अदलुत कहिये, तोरा गुनडो पारनल
 हीये ॥ तुं प्रलु सभरथ साहेज भेरा, हुं मन मोहना
 सेवक तोरा ॥ २० ॥ तुंरे बिलोड लणो प्रतिपाल, हुंरे
 अनाथी तुं छो दयाल ॥ तुं शरणागत राजेणधी-
 रा, तुं प्रलु तारक छो वड वीरा ॥ २१ ॥ तुंहिं सभो
 वडलाग न पायो, तो मेरो डान यडयो रे सवायो
 ॥ २२ ॥ डरनेडी प्रलु वीनवुं तोसुं, डरो दृपा निनवरल
 भोसुं ॥ २३ ॥ ननभ भरणा ना दोष निवारो, तनव
 सागरथी पार जितारो ॥ श्री हथीणागिर मंडण
 सोहे, तिहां श्री शांति सदा मन भोहे ॥ २४ ॥ पच
 सागर गुडेरान पसाया, श्रीगुण सागरडे मन
 लाया ॥ ने नरनारी जेड यित्ते गावे, ते मन वंछित
 निश्चें पावें ॥ २५ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीवर्धमाननिनस्तुतिः ॥

श्रीसिंघारथ कुलशङ्खगार, त्रिशला नंदन न
ग आधार ॥ सुंदर सोहे सोचन चाम, शरणा तुभा
ई श्रीवर्धमान ॥ १ ॥ ओं आंकुणी ॥ तुभनामं ना
वे आपदा, लूत प्रेत व्यंतर नवि कदा ॥ रोग शोग
थिता नवि नृणां, शरणा ॥ २ ॥ तुभनामं लहिये
संपदा, तुभनामं मन वंछित भुदा ॥ तुभनामं
लहिये सनमान, शरणा ॥ ३ ॥ दुर्बल दुष्ट बैरी
विडराव, तुभनामं नासे तलाव ॥ तुभनामं दि
न दिन कल्याण, शरणा ॥ ४ ॥ ग्रहादि पीज न
वि ऊरे, नाम तुभाई ने अनुसरे ॥ धर्मसिंघ भु
नि लाव प्रधान, शरणा ॥ ५ ॥ छति ॥

॥ अथ श्रीगौतमस्वामीनी सञ्जया ॥

देशी चोपाईनी.

वीर निनेसर डेरो शिष्य, गौतम नाम नपो-
निश दीश ॥ ने डीनें गौतमनुं ध्यान, तो घर वि
लसे नवे निधान ॥ १ ॥ गौतम नामं गयवर थडे,
मन वंछित हेला संपने ॥ गौतम नामं नावे रोग,
गौतम नामं सर्व संनेण ॥ २ ॥ ने बैरी विश्वा वं
डडा, नस नामं नावे डूडडा ॥ लूत प्रेत नवि भंडे

प्राण, ते गौतमना उरें वजाण ॥ उगा गौतम नामें नि
 र्मल डाय, गौतम नामें वाघे आया ॥ गौतम निज-
 शासन शास्यार, गौतम नामें न्य न्य डार ॥ उगा
 शाव दाव सुरहां छत गोव, मन वंछित डोपड तंजो
 लाघरें सुघरणी निर्मल यित्त, गौतम नामें पुत्र
 विनीत ॥ पा गौतम उदयो अवियल लाण, गौ
 तम नाम नपो लग्न ॥ मोरां मंदिर मेरे सभा
 न, गौतम नामें सईल विहाण ॥ डा घर भयग-
 ल घोडानी नेड, पढोंथे चारे वंछित डोडा महिय
 ल झाने महोरा राय, ने तूढे गौतमना पाया ॥ उगा
 गौतम प्रणाम्यां पातिड टले, गित्तम नरनी संगति
 भले ॥ गौतम नामें निर्मल ज्ञान, गौतम नामें वा
 घे चान ॥ टा पुण्यवंत अवधारो सहु, गुरे गौत
 मना गुण छे जहु ॥ उढे लावण्य समय डर नेड,
 गौतम तूढे संपत डोडा ॥ ला छति ॥

॥ अथ शान्तिनाथनुं स्तवन ॥

मलातें डहेवानुं.

सुणो शान्तिनिणंद सोलागी, हुंतो थयो तुम
 गुण रागी ॥ तुमें नीरागी लगवंत, नेतां डिम प
 डसे तंज ॥ पा हुंतो क्रोध डपाये लरिओ, तुंतो स

મતા રસનો દરિઓ ॥ હુંતો અજ્ઞાને આવરિયો, તું
 તો કેવલ કમલા વરિયો ॥ શા હુંતો વિષયા સુજનો
 આસી, તેંતો વિષય કીધે નિરાસી ॥ હુંતો કરમને
 ભારેન્ન ભયો, તુમેં કર્મનો ભાર નિવાર્યો ॥ ૩ ॥ હુંતો
 મોહ તણે વશ પડિઓ, તુંતો સખલ મોહને નડિઓ
 ॥ હુંતો ભવ સમુદ્રમાં ખૂતો, તુંતો શિવ મંદિરમાં
 પોહોતો ॥ ૪ ॥ માહારે નમ્મ મરણનો નેરો, તેંતો
 તોડ્યો તેહનો દોરો ॥ મહારો પાસો ને મેલેન્ન રાગ,
 પ્રભુ તુમેં તો થયા વીતરાગ ॥ ૫ ॥ મુને માયાયે
 મેલી ફાંસી, તુમેં નિરજંઘ થયા અવિનાશી ॥ હુંતો
 સમકેત થીરેં અધૂરો, તુંતો સકલ પદારથેં પૂરો ॥
 ૬ ॥ માહારે તો તુંહિન એક, તાહારે મુજ સરિ
 જા છે અનેક ॥ હુંતો મનથી ન મેલું મામ, તુમેં
 માન રહિત લગવાન ॥ ૭ ॥ માહારે કીધું તેસું
 થાય, તમેં રંક તણેં કરો રાય ॥ તુમેં એક કરો મે
 હેરજાની, માહારો મુજરો લેન્ને માની ॥ ૮ ॥ એક
 વારન્ને નરેં નિરંજો, તો હું થાંધીં તુમ ગુણ સરિ
 જો ॥ ને સેવક તુમ ગુણ ગાસે, તે તુમ સરિજો
 ગુણી થારો ॥ ૯ ॥ ભવો ભવ તુમારી સેવા, હું તો
 માણું છું દેવાધિદેવા ॥ ૧૦ ॥ માહારૂં ન્મુઘોને સેવક બણી,
 એમ બિદલ કતનની ત્રાણી ॥ ૧૧ ॥ ઈતિ ॥

॥ અથ પારસનાથસ્તોત્ર પ્રારંભઃ ॥

આપણા ઘર જેઠા લીલ કરો, નિન્ પુત્ર કલત્રશું
પ્રેમ ધરો ॥ તુમે દેશ દેશાંતર કાંઈ દોડો, નિત્ય પાસ
નપો શ્રીનિન રૂડો ॥ ૧ ॥ મન વંછિત સંઘલાં કાન
સરે, શિર ઊપર ચામર છત્ર ધરે ॥ કલમલ ચાલે-
આગલ ઘોડો, નિત્ય પાસ નપો શ્રીનિન રૂડો ॥
૨ ॥ તૂત પ્રેત પિશાચ વલી, સાયણીને દાયણી
ન્યય રલી ॥ છલ છિન્ન કોઈ લાગે નેડો ॥ નિત્ય
૩ ॥ એકાંતર તાવસીઓ દાહ, ઓષધ વિણ ન
યેં જાણ માંહ ॥ નવિ દુઃખે માથું પ્રગ ગૂડો ॥ નિત્ય
૪ ॥ કંઠ માલા ગડ ગુંજડ સજલા, તસ ઊદર રો
ગ રસે સઘલા ॥ પીડા ન કરે ફીણ ગલ ફોડો ॥ નિ
ત્ય ૫ ॥ નગતો તીર્થંકર પાસ જહૂ, એમ નણો
સઘલો નગત સહૂ ॥ તતક્ષણ અશુભ કરમ તોડો,
નિત્ય ૬ ॥ પાસ વણારસિ પુરિ નગરી, તિહાં ઊ
દ્યો નિનવર ઊદ્ય કરી ॥ સમય સુંદર કહે કરને
ડો ॥ નિત્ય ૭ ॥ ઈતિ ॥

અથ પંથ ધરમેષ્ટિ ગુણવર્ણન સજ્જાય.

પ્રભાત સમય કહેવાની.

સુજ કારણ ભવિષ્યણ, સમર્થ નિત નવકાર ॥

निनशासन आगम, यौह पूरवनी साराणाजे -
 भंत्रनो महिमा, उहेतां न लाले पार ॥ सुरतर नेम
 संयित, वंछित इलदातार ॥ शा सुर दानव भान
 च, सेव करे कर न्नेड ॥ लुवि भंडल विथरे, तारे ल
 विचएा डोड ॥ ७ ॥ सुर छंदे विलसे, अंतिशय न
 स अनंत ॥ पद पहेले प्रएाभुं, अरिगंजन अरि
 हंत ॥ ८ ॥ ने पनरे लेहें, सिध्द थया लगवंत ॥
 पंथभी गति पोहोता, अष्ट करम डरी अंतं ॥ ९ ॥
 डल अडल सडूपी, अक्षय पदवी तेह ॥ निनवर
 पय प्रएाभुं, जीने पद वली अहे ॥ १० ॥ गच्छता
 र धुरंधर, सुंदर शशि नेम शोले ॥ ११ ॥ डरे सारएा
 चारएा, गुण छत्रीशे थोले ॥ १२ ॥ सूत्रन्नएा शिरो
 भणि, सागर नेम गंलीर ॥ १३ ॥ वीने पद नमियें,
 अत्यारन गुण धीर ॥ १४ ॥ श्रुतधर गुण आगर
 सूत्र त्मएावे सार ॥ १५ ॥ तप विध संनेगे, लांजे अन
 र्थ विचार ॥ १६ ॥ भुनवर गुण नुत्ता, उहियें तेज
 वळ्ळाय ॥ १७ ॥ थोथे पद नमियें, अहर्निश तेह ना
 पाय ॥ १८ ॥ पंथाश्रव टावे, पावे पंथाचार ॥ १९ ॥
 सी गुणधारी, चारे विषय विडार ॥ २० ॥ बस था
 वर प्रीयर, लोड भांहे नेसाधे ॥ २१ ॥ त्रिविधें डरी प्रएाभुं,
 परंभारथ नेष्टो लाधे ॥ २२ ॥ अरि डरि हरि सार्धणी,

दार्ढ्यी लूत वेताल ॥ सवि पाप विणासे, लासे भंग
 ल भाव ॥ १७ ॥ अणों सभस्यां संकट, दूर दले तल्ल-
 ल ॥ अम नपे निनगुण, सुंदर शिष्य रसाव ॥
 ॥ १८ ॥ छति ॥

अथ सीमंधरनिन स्तवन प्रारंभः ॥
 श्रीसीमंधर स्वामी सुणो, नाम प्रताप घणो
 तभ तणो ॥ बलवत्तवनां टालीनें पाप, नगभां घ
 णो तुम नाम प्रताप ॥ १ ॥ तुम हरिसनथी नासे पा
 प, तुम हरिसनथी दळे संताप ॥ तुम सेवा नित्य-
 नित्य डीळये, मानव त्वव लाहो कीळये ॥ २ ॥ रत्न
 थिंतामणि सरजुं नाम, डाम धेनु निभ पूरे हाम
 ॥ ३ ॥ वृक्ष निभ वंछित दीअे, तिभ प्रलुण्ड इल-
 दाजो हिये ॥ ४ ॥ देव अनेक निहाल्या घणा, ते
 भां डिहांथी तुम गुण तणा ॥ ५ ॥ येरणा डमलनी से
 वा डूं, सद्य तुमारे ध्यानन धरे ॥ ६ ॥ मोहोटा
 भहेर डरे सहि देव, न्णो नहीं सेवडनी सेवा ॥ ७ ॥
 डर तो यूडे थाडरी, हाडुर पाले हेतन धरी ॥ ८ ॥
 में सेज्यो वाहारो हरजार, दीगो जिरेट मुणति द
 तार ॥ ताहारी सेवा अति सुजहार, विलुधनभां
 अडे तुं डिरतार ॥ ९ ॥ भाहावि हेहभां प्रलुण्डो वा

સ, નયવંતા નિન પૂરે આસા ॥ અત્ર થડી બે વંદન
 કરે, ત્નવિડ ળવની મનમાં ધરે ॥ ગાકરૂણાનિધિ
 ડીને જ્ઞાનંદ, વંદન બિરાને પૂનમચંદ ॥ ચોરાશી
 લજે પૂરવ આય, ધનુષ પાંચશે જિંથી કાય ॥ ટા
 નિમ નલધર વરશે એક ધાર, તિમ મેલુની દેશ
 ના સુવિચાર ॥ નીર થડી નેમ દલે દુકાલ, તેમ
 પ્રભુ નામે મંગલ માલ ॥ જ્ઞાત ભાગ્ય અમારાં-
 ઊદયાં નેય, દૃપા તમારી પૂરણ હોય ॥ નન્મ ન
 ન્મના પાતિક ગ્રયાં, બે નિનવરલ થઈ સુમદ્યા
 ॥ ૧૭ ॥ દુર્લભ નગમાં તાહરિં નામ, તે ધન નર ને
 સમરે સામ ॥ ધારસ થડી નેમ કંચન થાય, તેમ પ્ર
 ભુ નામે નિર્મલ કાય ॥ ૧૧ ॥ સીતલ નેમ ગંગાનું
 નીર, તેમ સુજ દાયક સામિ સધીર ॥ મહેર નન
 ર પ્રભુલ ડીલ્યે, વંછિત અવિચલ પદ દીલ્યે
 ॥ ૧૨ ॥ સંવત સતર એકોતેર બણ, બાદરવા સુ
 દિ તેરસ ગુણ જાણ ॥ ગાયા નિન કુંતલ પુર ગા
 મ, ગંગા મુનિ કહે કરી પ્રણામ ॥ ૧૩ ॥ ઈતિ ॥

અથ સામાયિકમાં બ્રહ્મીશ દોષ દાલવાની
 સજ્જાય પ્રભાતે કહેવી, તે લજીયે છેયે ॥
 ૧૪ ॥ પ્રાવડ જત ધાસી ગુણ સામાયિક ડીને ॥ એકે

અવતારે, શિવસુજે કૃત નિમ લીનેં ॥ તસ દોષ જ
 ત્રીશે, ધિર ચિત્તે પરહા કીનેં ॥ દશ દશ મન વચન
 ના, બાર કાયાના કહીનેં ॥ ૧ ॥ પગ બિપર પગલાં,
 ચડાંવી નવીં બેશે ॥ અધિરાસન છંડી, દૃષ્ટિ ચંચ
 લતા વિશેષે ॥ ઘર કાન ન કીનેં, ઓઢિંગણ ન વિ
 લેવો ॥ તનુયે અંગ ખોડન, આલ્સા ખેરન ન ખેણે
 વો ॥ ૨ ॥ ટાચેકા ન વગાડે, મેલ નહીં બિતરાવે ॥ ન
 કરાવે વિસામણ, બિં ધત ને ભલે ભાવે ॥ એ બા
 ર કાયાના, દોષ તન્ને બુધ્ધિવંત ॥ એક વિધ સામા
 યિક, ભાંખ્યો શ્રી ભગવંત ॥ ૩ ॥ તન્ને વચન દૂષણ
 દશ, દુવિધ સામાયિક ભાંખે ॥ કુવચન ન વિ જો
 લે, નિભગુણ ન વિ પરકાશે ॥ બિચરે ન અન્નણ્યું,
 અલિક વચન ન વિ આજે ॥ નિભ છંદે ન જોલે, દૂષ
 ણ પરનાં ન ઘોજે ॥ ૪ ॥ વિકથા ચિત્તિ વર્તે, બડ બ
 ડ કરતો ન જોલે ॥ ન્નઓ આચો ન ભલપે, હસતાં
 છિદ્ર ન જોલે ॥ હવે મનનાં દૂષણ, દોષ તન્ને બુ
 ધ્ધિવંત ॥ એ ત્રિવિધ સામાયિક, ગ્રહો સદા ગુણ
 વંત ॥ ૫ ॥ ધન લોભ ધરીને, સામાયિક ન વિ સેવે
 ॥ નિભ કીર્તિ સુણીને, હરખે નહીં સ્વયમેવ ॥ અ
 ઘડીને ઓછી, વેલા વિચાર ન ભણે ॥ કીરતિ ન
 વી વંછે, મન અભિમાન ન ચાણે ॥ ૬ ॥ બીહીતો

નવી જોસે, હૃદય ચડાવીને રીસા ન કરે નીઆણું,
 ઘેનાદિક નિસદીસા સામાયિક ફલનો, હૃદય
 સંશય નવિ રાજે ॥ અવિનય મન નાણે, શ્રી નિ
 નલ એમ લાંજે ॥ ૭ ॥ આવશ્યક નિર્બુક્તે, જોલ્યા
 જત્રીશ દોષ ॥ નળીને આવક, કરે સામાયિક પોષ
 ॥ પૂત્ય શ્રી તે સિંધલ, સૂરત નયર ચોમાસે ॥ વ
 રસ સત્તર અઠાવને, ગણિ કાહાનલ એમ લાંજે
 ॥ ૮ ॥ ઈતિ સામાયિક જત્રીશ દોષ દાલવાની સ
 ઝાચ સંપૂર્ણ ॥

અથ શ્રાવકના એકવીશ ગુણની સઝાચ
 ચોપાઈ રાગમાં ॥

સરસતિ ચરણ નમાવું શીશ, શ્રાવકના ગુણ
 કહું એકવીશ ॥ પહેલે જોલેં જલ્લ ઘેરે, જીને જો
 લેં દયા આદરે ॥ ૧ ॥ આનંદ કારી પરસન ચિત્ત, -
 આગમ વચન વિશ્વાસી નિત ॥ ઢાંકે વલી પરાય
 દોષ, પર જીપગારી સહેલ સંતોષ ॥ ૨ ॥ સૌમ્ય નલ
 ર સમ દષ્ટેં નૂવે, અવગુણ ઢાંકીને ગુણ લીએ ॥
 જોલે મધુર વચન નનઈષે, દીર્ઘ ચિચારી હોય
 ગરિષ ॥ ૩ ॥ ચાલે નિત્ય લલી પરે સદા, નિરમલ
 બુધિ વસાવે રિદા ॥ કીધો ગુણ ન વીસારે મેહ,

ધર્મ દયા લય લીનો તેહ ાજા નહીં દીન નહીં મુ
જ અહંકાર, નવિ લોપે કુલનો આચાર ાવંદે નિ
ન દરિસન સંનતિ, ન ચલે દૃષ્ટા પરેં સમકિતિ ા
પાપા પાપ કર્મનો મારગ તને, નિનની આણા-
મનમાં તને ાજે એકવીશ જોલ પરિમાણ, ધન
ધન આવડ તેહ સુખણ ાડા ઈતિ ા

અથ શિખામણની સજ્જાયા

લગવતિ ભારતિ ચરણ નમેષ, સદ્ગુરુ નામ
સદા સમરેષ ા જોલીશ હું એણી પરેં આચાર, ને
ઈ લેને ભણ વિચાર ાપા પંડિત તેને નાણે ગર્વ,
જ્ઞાની તેને ભણે સર્વ ા તપસી તેને ન ધરે ક્રોધ,
અષ્ટ કરમ લંપે તે બેધ ારા ઊત્તમ તેને જોલે
ન્યાય, ધર્મી તેને મન નિરમાય ા ઠાકુર તેને પા
લેવાસ, સદ્ગુરુ તેને લાંબે સાથ ાડા ગીરિઓ
તેને ગુણ આગલો, પરનારી છંડે તે ભલો ા મેલો
તેને નિંદા કરે, પાપી તે હિંસા આચરે ાજા મા
તા તેને નિનવર તણી, કીરતિ તેને બીજે સુણી
પાલબ્ધિ વંત જીતમ ગણધાર, બુધ્ધિવંત તે અ
ભય કુમાર ાપા આવડ તેને લહે નવ તત્ત્વ, ડાઘ
ર તેને મૂડે સત્ત્વ ા મંત્ર જેશે ને શ્રીનિવહાર, દે

वज्रो ने मुक्ति दातार ॥ दा पादवी ते तीर्थंकर त-
 एी, मति ते ने जीपने आपणी ॥ समडित ते ने
 साथी जमे, मिथ्या मति ते बूखो लमे ॥ ७ ॥ महो
 दो ने नएो पर पीड, धनवंत ते ने लांने लीडा
 मन वश आणे ते जलवंत, आलस थंडी अल-
 गो पुण्यवंत ॥ ८ ॥ कामी नर ते उहियें अंध, मो
 ह नल ते महोदो जंध ॥ धरिंदी ने धर्म हीन,
 दुर्गति मांहे ॥ शे ते दीन ॥ ९ ॥ आगम ते ने जो
 ले दया, मुनिवर ते ने पावे क्रिया ॥ संतोषी ते
 सुजिया थया, दुःखिया ते ने लोले ग्रह्या ॥ १० ॥
 नारी ते ने होये सती, दर्शन ते ओघो भुहपत्ती
 राग द्वेष टावे ते नती, सूधु नएो ते निनमति ॥
 ११ ॥ काया ते ने शीयले पवित्त, वडपण पावे
 तेहिन पुत्त ॥ माया रहित होये ते मित्र, धर्म हा
 एा डरे ते शत्रु ॥ १२ ॥ वैरागी ते विरमे राग, ताई
 ते लव तरे अथाग ॥ रौरव नरड तएो अे भाग,
 छाग हणीने भंडे नग ॥ १३ ॥ देह मांहे ते सारी-
 लह, धरम थाय ते लेजे दीह ॥ रस मांहे जीपश
 भरस लीह, धूलिलर मुनिवर मांहे सिंह ॥ १४ ॥
 साधु ते ने निमनुं नाम, निबवर धर्म डरो अलि
 सांभा न्यायवंत ने मांडहियें राम, नेगी ते ने लुं

તે કામ ૥૧૫ ૥ એહ જોલ જોલ્યા મેં જરા, સાર ન
થી એહથી જીપરા ૥ કહે પંડિત લક્ષ્મી કલ્સોલ,
ધર્મ રંગ મન ધરંને ચોલા ૧૬ ૥ ઈતિ ૥

અથ શ્રાવકની કરણીની સઝાયા ચોપાઈની દેશીમાં ૥

શ્રાવક તું જીજ્ઞે પરલાત, ચાર ઘડી લેઈ પા
છલી રાત ૥ મનમાં સમરે શ્રીનવકાર, નિમ પા
મે ત્વ સાચર પાર ૥ ૧ ૥ કવણ દેવ કવણ ગુરુ ધ
ર્મ, કવણ અમારે છે કુલ કર્મ ૥ કવણ અમારે છે
વિવસાય, એહવું ચિંતવને મન માય ૥ ૨ ૥ સા
માયિક લેને મન શુદ્ધ, ધર્મ તણી હિયડે ધરિ જુ
ધ ૥ પડિકકમણું કરે રચણી તણું, પાતક આલો
વને આપણું ૥ ૩ ૥ કાયા શક્તિ કરે પથિજાણ, સૂ
ધિ પાલે નિનવર આણ ૥ ત્વણને ગણને સૂત્ર
સઝાય, તિણ કુંતિ નિસ્તારો થાય ૥ ૪ ૥ ચિંતવ
ને નિત ચૌદે નીમ, પાલે દયા ભવે ત્યાં સીમ ૥ ૫ ૥
ભાતેં ધિગિવિ સ્થિયો કરે, અનંત ચોવીશી
ધ્યાનન ધરે ૥ ૬ ૥ પોશાલેં ગુરુ
વંદન ન્નય, સુણને વજાણ સદા ચિત્ત લાગાનિ
દૂષણ સુનંતો આહાર, સાધુને દેને સુવિચાર ૥ ૭ ૥

સામી વદ્ધલ કરને ઘણા, મહોતાં સગ પણ સામી
 તણા ॥ દુઃખીઆ હીણા દીના દેજી, કરને તાસ દયા
 સુવિશેષ ॥ જાઘર સાડિ તું દેને દાન, મહોતા શું મ
 કરીશ અભિમાન ॥ ગુરને મુજ લેને આજડી, ધર્મ
 મ મેલીશ એકે ઘડી ॥ વા વા રૂઝ કરને વ્યાપા
 ર, ઓછા અધિકાનો પરિહાર ॥ મ ભરીશ કેહની
 ફૂડી સાજ, ફૂડા નનશું કથન મ ભાજ ॥ જાઘર અ
 નંત કાય કહિયે જરીશ, અભક્ષ્ય બાવીશે વિસ
 વા વીશ ॥ તે ભક્ષણ નવિ કીને કિમે, કાચા ફૂણા
 ફલ મત નિમે ॥ મળા રાત્રિ ભોજનના બહુ દોષ,
 બાણીને કરને સંતોષ ॥ શાન્ત સાબૂ લોહને ગલી,
 મધુ ઘાવડી મત વેચો વલી ॥ ૧૧ ॥ વલી મ કરાવી
 શ રંગણ પાશ, દૂષણ ઘણાં કહ્યાં છે તાસં ॥ પ્રા-
 ણી ગલને જે જે વાર, અણગુલ પીધે દોષ અ-
 પાર ॥ ૧૨ ॥ ભવાણીની કરને નતન, પાતક છાંડી
 કરને પુન્ય ॥ છાણા ઈંધણ ચૂલો નેચ, વાવરને
 નેમ પાપ ન હોય ॥ ૧૩ ॥ ઘૂતની પરે વાવરને નીર,
 અણગલ નીરં મ ધોઈશ ચીર ॥ બારે વ્રત સૂધાં
 પાલને, અતિથાર સઘલા રાલને ॥ ૧૪ ॥ કહીયે-
 પનરે કર્મદાન, પાપ તણા પર ફરને થાન ॥ મા
 થે મ લેને અનરથ હંડ, મિથ્યા મેલે મ ભરને પિં

ડાળપા સમકિત શુદ્ધ હૈયડે રાજને, જોલ વિ-
 ચારીને લાંબને ॥ બિત્તમ ઢામેં ખરચોવિત્ત, પરજી
 પગાર કરો શુભ ચિત્ત ॥૧૬॥ તેલ તઠ્ઠા ઘૃત દૂધને
 દહી, બિઘાડાં મત મેલો સહી ॥ પાંચે તિથિ મ કરે-
 આરંભ, પાંચો શીલ તલ મન દંભ ॥૧૭॥ દિવસ-
 છતાં કરને ચગિવિહાર, ચારે આહાર તણો પરિહાર
 ॥ ચારે શરણાં કરી દંઢ હને, સાગારી આણસણ
 લઈ સુને ॥૧૮॥ આવડની કરણી છે એહ, એહથી
 લહિયેં ભવનો છેહ ॥ આઠે કરમ યડે પાતલાં, પાપં
 તણા છૂટે આમલા ॥૧૯॥ વારે લહિયેં અમર વિ-
 માન, અનુક્રમેં લહિયેં શિવપુર થાન ॥ કહે ગણિ-
 ડાન શિજામણ એહ, કરણી દુઃખ ફરણી છે તેહ
 ॥૨૦॥ ઈતિ ॥

અથ શોલ સતીની સજ્જાય ॥

આદિનાથ આદે નિનવર વંદિ, સફલ મનોરથ
 કીલ્યેં એ ॥ પ્રજાતેં બિઠી મંગલિકા ઢામેં, શોલ સ-
 તીનાં નામ લીલ્યેં એ ॥૧॥ બાલ કુંવારી નગ દિતકા
 રી, બ્રાહ્મિ ભરતની બેહેનડી એ ॥ ઘટ ઘટ આ
 પિ અક્ષર રૂપી, શોલ સતીમાં મે વડી એ ॥૨॥ બા
 હુ બલ ભગિની, સતિય શિરોમણિ, સુંદરી નામેં અ

બલ સુતાએ ॥ અંગ સરૂપેં ત્રિલુવન માંહે, નેહ અનો
 પમ ગુણ યુતા એ ॥ ૩૭ ॥ ચંદન બાલા બાલ પણેથી,
 શીયલવતી શુધ્ધ શ્રાવિકા એ ॥ અડદના બાહુલા-
 વીર પ્રતિ લાભ્યા, કેવલ લહિ વ્રત લાંવિકા એ ॥ ૩૮ ॥
 ઊગ્રસેન ધૂઆ ધારણી નંદની, રાત્રિમંતી નેમ વ-
 લ્લલા એ ॥ ચૌવન વેશેં કામને ભંતી, સંઘમ લીએ
 દેવ દુલ્લલા એ ॥ ૩૯ ॥ પંચ તરતારી પાંડવ નારી, સૌ
 પદ તનયા વેજાણીયેં એ ॥ એકંશો આઠે ચીર પૂરા
 ણા, શીયલ મહિમા તસુ નળીયેં એ ॥ ૪૦ ॥ દશર
 થ નૃપની નારી નિરૂપમ, કૌશલ્યા કુલચંદ્રિકાએ
 ॥ શીયલ સંલૂણી રામ નનેતા, પુણ્ય તણી પરના
 લિકા એ ॥ ૪૧ ॥ કોશંજિહ ઠામેં સતાનિક નામે, રા
 ન્ય કરે રંગ રાગો એ ॥ તસ ઘર ઘરણી મૃગા
 વતી સતી, સુર લવનેં નશ ગાગો એ ॥ ૪૨ ॥ સુ
 લક્ષ્મી સાચી શીયલ ન કાર્યી, રાચી નહીં વિષયા
 રસેં એ ॥ મુખેડું ભેતાં પાપ પલાએ, નામ લેતાં-
 મન ઊલ્લસે એ ॥ ૪૩ ॥ રામ રંધુલંશી તેહની કામિ
 ની, નનક સુતા સીતા સતી એ ॥ ૪૪ ॥ નગ સહુ નળે
 ધીન્ન કરતાં, અનલ શીતલ થયો શીયલથી એ
 ॥ ૪૫ ॥ કાચે તાનણે ચારણી બાંધી, ફૂવા થકી નલ
 કાંઠીયું એ ॥ ૪૬ ॥ કળિતારવા સતિઅ મુલશ, થં

પાપોલ ઊઘાડીઓ એ ૥૧૧૥ સુર નર વંદિત શી
 ચલ અજંડિત, શીવા શિવપદ ગામિની એ ૥નેહ
 ને નામેં નિર્મલ ચઈયેં, જલિહારી તસુ નામની એ
 ૥૧૨૥ હસ્તિનાગપુરેં પાંડુ રાયની, કુંતા નામેં કા
 મિની એ ૥પાંડવ માતા દશે દશારની, જેહેન પતિ
 વ્રતા પદ્મિની એ ૥૧૩૥ શિલવતી નામેં શીલ વ્રત
 ધારિણી, ત્રિવિધેં સેહને ચંદિયેં એ ૥નામ નપંતા
 પાતક બનએ, દરિસનેં દુરિત નિકંદિયેં એ ૥૧૪૥
 નિષધા નગરી નલય નરિંદની, દમચંતી તસુ ગેહિ
 ની એ ૥ સંકટ પડતાં શી ચલન રાજ્યું, ચિલુવન કી
 ત્તિ તેહની એ ૥૧૫૥ અનંગ અનિતા નગ બન પૂજિ
 ત, પુષ્પ ચૂલાને પ્રભાવતી એ ૥ વિશ્વ વિજ્યાતા કા
 મિત દાતા, શોલમી સતી પદ્મમાવતી એ ૥૧૬૥ વીરેં
 ભાંજી શાસ્ત્ર છે સાજી, ઊદય રતન ભંપે મુદાએ ૥
 વ્રાણું વાહતાં ને નર ભણશે, તે લેશે સુખ સંપદા
 એ ૥૧૭૥ ઈતિ ૥

અથ નવકારનો છંદ પ્રારંભઃ ૥

૥દોહ ૥ વંચિત પૂરે વિવિધ પરેં, શ્રી નિનશા
 સન સાર ૥ નિશ્ચય શ્રી નવકાર નિત, ન પતાં ન
 ય નયકાર ૥૧૥ અડશઃ અક્ષર અધિક રૂઢ, ન

વ પદ નવે નિધાન ॥ વીતરાણ સ્વયં મુજ વદે, પંથ પ
 રમેષ્ટિ પ્રધાન ॥ ૨ ॥ એક જ અક્ષર એક ચિત્ત, સમ-
 સ્થાં સંપત થાય, સંચિત સાગર સાતંનાં, પાત ફૂં દૂર
 પલાય ॥ ૩ ॥ સકલ મંત્ર શિર મુકુટ મણિ, સદ્ગુર
 ભાષિત સાર ॥ સો ભવિયા એક ચિત્ત શું, નિત્ય ન
 પિયેં નવકાર ॥ ૪ ॥ છંદ ફાટકીની ચાલ ॥ નવકાર
 થકી શ્રીપાલ નરેસર, પામ્યો રાંભ્ય પ્રસિદ્ધ ॥ સમ
 શાન વિષે શિવ નામ કુમરને, સોવન પુરી સો સિદ્ધ
 ॥ નવ લાજ નપંતં નરક નિવારે, પામે ભવનો પાર ॥
 સોભવિયા ભક્તેં થોળેં ચિત્તેં, નિત નપિયેં નવકાર ॥
 ૫ ॥ એ જાંકણી ॥ જાંધી વડ સાજા છીકે જેશી,
 ફેઠલ ફુંડ ફુતાસ ॥ તસ્કરને મંત્ર સમપ્યો આવડેં,
 ઊઠ્યો તે આકાશ ॥ શુભ રીત નપ્યો વિંધધર વિ
 ષ ટાલે, ઢાલે અમૃત ધાર ॥ સોભવિયા ॥ ૬ ॥ જી
 નેરા કારણ રાય મહાજલ, વ્યંતર દુષ્ટ વિરોધ ॥
 નેણેં નવકારેં ફૂત્યા ટાલી, પામ્યો યક્ષ પ્રતિજો
 ધ ॥ નવક્રોડ નપંતા થાયે નિનચર, ઈશ્યો છે અ
 થિકાર ॥ સોભવિયા ॥ ૭ ॥ પલ્લિપતિ શીષ્યો મુ-
 નિચર પાસેં, મહા મંત્ર મન શુદ્ધ ॥ પરભવ તે રાન
 સિંધ પૃથવી પતિ, પામ્યો પરિગલ મુદ્ધ ॥ એ મં-
 ત્ર અંકી અમરા પુર પહોતો, ચાર દત્ત સુવિચાર ॥

सोलविद्यानाच्चा संन्यासी डाशी तप साधंतो, पं
 थाग्नि परब्रह्म ॥ पेज्यो श्रीपास कुमारे पन्नग,
 अध जलतो ते टाल ॥ संललाज्यो नवडार स्वयं
 भुज, छंद लुवन अवतार ॥ सोलविद्यानाच्चा भ
 न शुद्ध नपतां भयणा सुंदरी, पात्रि पीयु संयोग
 ॥ अणें ध्यानें कष्ट दळ्युं ठींजरनुं, रक्त पीतनो रो
 गा ॥ निश्चें करी नपतां नव निधि थाय, धरभ तणो
 आधार ॥ सोलविद्यानाच्चा घट मांहे दृष्टा लु
 यंगभ घाल्यो, घरणी करवा घात ॥ परभेष्टि प्रला
 वें हार ते कुलनो, वसुधा मांहे विज्यात ॥ उभला
 वतीये पंगूल डीघो, पाप तणो परिहार ॥ सोल
 विद्यानाच्चा गयणांगण नति राजी गृहिणी, पा
 डी ज्ञाणं प्रहार ॥ पदपंथ सुणातां पांडु रायनी, ते
 थर्ध कुंतानार ॥ अ मंत्र अमुलिड महिमां महोदो,
 लव दुःख लंन हार ॥ सोलविद्यानाच्चा संजलने
 उंजल डाव डाव्या, शकट पांथशें परिभाण ॥ दीघो
 नवडार गया देवलोडे, विलसे अमर विभाना ॥ अ
 मंत्र थडी संपत्त वसुधातले, विलसे नैन विहारा ॥
 सोलविद्यानाच्चा आगे थोवीशी दुर्ध अनंती,
 होशे वार अनंत ॥ नवडार तणी कोर्ध आदि न
 न्नाणी, छंभ लांजे लगवंत ॥ पूरव हिशि गणिते

આદિ પ્રપંચેં, સમસ્થાં સંપત સાર ॥ સો ભવિયાળ
 ॥૧૦॥ પંચ પરમેષ્ઠિ સુરપદ પામે, ને દૃતકર્મ કહો
 રા ॥ સમવસરણમાં પ્રત્યક્ષ પેજ્યો, મણિધરને ઐ
 કમોર ॥ સદ્ગુરુને સન્મુખ વિધિયેં સંભરતાં, સદ્-
 લ નન્મ સંસાર ॥ સો ભવિયાળ ॥૧૧॥ સૂતિકા રો-
 પણ તસ્કર કીધો, લોહજરો પરસિધ્ધ ॥ તિહાં શેઠે
 નવકાર સુણાવ્યો, પામ્યોન્નમસ્ની રિધ્ધ ॥ શેઠ ઘ-
 ર આવી વિદ્ય નિવાર્યાં, સુર કંડી મેનોહાર ॥ સો
 ભવિયાળ ॥૧૨॥ પંચ પરમેષ્ઠિ જ્ઞાનળ પંચેં, પંચે દા-
 ન ચારિત્ર ॥ પંચ સજ્જાય મહાવ્રત પંચ, પંચ સમિ-
 તિ સમકિત ॥ પંચે પ્રમાદ વિષય તળ પંચેહ, પા-
 લો પંચાચાર ॥ સો ભવિયાળ ॥૧૩॥ કલશ ॥ નિત્ય
 નપિયેં નવકાર, સાર સંપત્તિ સુખદાયક ॥ શુધ્ધ
 મંત્ર એ શાશ્વતો, એમ નંપે નગનાયક ॥ શ્રીજન-
 રિહંત સુસિધ્ધ આચારન ગણિનેં, શ્રીજિવજ્ઞા-
 યલાવેં સુસાધુ પંચ પરમેષ્ઠિ યુગીનેં ॥ નવકાર
 સાર સંસાર છે, કુશલ લાલ વંચિક કહે ॥ એકૂચિ-
 તેં આરાધતાં, વિવિધ ક્ષધિ વંછિત લહે ॥૧૪॥ ઈતિ

અથ માહાવીર નિન સ્તવન પ્રારંભઃ ॥

: વીરનિણાદ્યોબીશાખા, વિશલા નેહની મય ॥

लूप पिता लगवंतनो, नर सिध्धारथ राय ॥ १५ ॥
 सिध्धारथ दुख जपनो, वर्धमान नेहनुं नाम पाते
 प्रलुना हुं गुण स्तवुं, मैमें ऊई प्रणाम प्रशा आठे
 मह नेणों लेंत्या, टाल्या दोष अढार ॥ सडल पाप
 परन्नविआं, हणी कषाये थार ॥ १६ ॥ अनित्य ला
 चना लाचतां, लीधुं केवल ज्ञान ॥ ते निनवरने स
 भरियें, सोअ धर्मे नित ध्यान ॥ १७ ॥ पंथ महव्र
 तनो धणी, वाणी गुण पांत्रीश ॥ समोसरणो
 जेठा प्रलु, नगत नभे निश दिश ॥ १८ ॥ अतिशय
 योत्रीश निनतणा, रंगे दीअे जीपदेश ॥ वेर वि
 रोध सर्वे टल्या, टाल्या सडल ऊईश ॥ १९ ॥ ते नि
 नवरने सभरियें, आदिदेव अरिहंत ॥ सूक्ष्म-
 जादर लचने, न हणो तुं लगवंत ॥ २० ॥ भृषा भु
 ज जाले नहीं, वयन वदे अतिजाश ॥ तुं साभी
 तुं जांधवा, तुं ठाडोर हुं दास ॥ २१ ॥ भणि भुगता
 इल देजीने, नथले स्वाभी भन ॥ ऊंयन पथर स
 भगणो, तुं निनवर धन्य धन्य ॥ २२ ॥ स्त्री संग
 यी वेगलो, नेणों वश डीधो छे डामरा ते परमेसर
 देवता, तेहनां लीनें नाम ॥ २३ ॥ धण्डा डण्डा ऊंयन
 गामपुर, भूछर्छा नहीं लगवंत ॥ ते निनवर सम
 रें सदा, निभ लहुं सुज अनंत ॥ २४ ॥ समस्यो रा

ज घरे नहीं, दुहुव्यो न करे द्वेष ॥ क्रोध भान भाया
 नहीं, लोल नहीं तस रेज ॥ १२ ॥ मोह मछर
 नहीं वीरने, नहीं परनिदा ढाल ॥ परनां भर्म भु
 ज नवि कहे, नवि दीअे अवरने आखं ॥ १३ ॥ हा-
 स्थ विनोद क्रीडा नहीं, नहीं लय नहीं अज्ञान ॥
 निदा नहीं महावीरने, स्वाभी निर्मल ज्ञान ॥ १४ ॥
 वीर दुगंछा नवि करे, न करे शोक संताप ॥ ते नि
 नवरने समरतां, न अ पूरव पाप ॥ १५ ॥ पांथे
 छंदिय वश करी, दात्यां आडे कर्म ॥ लविक लव
 प्रतिजोधिन्जा, दीपाव्यो निन धर्म ॥ १६ ॥ संन्यम
 योजुं पातियुं, निर्मल जंगानीर ॥ सडल कर्मने स
 य करी, मोक्ष गया महावीर ॥ १७ ॥ अरिहा देव
 ने सिध्द हुवा, सोय नभुं निश दिश ॥ रिषलदा
 स यरणे नभे, संधनी पूरो नगीश ॥ १८ ॥ अर्छति ॥

अथ महावीराष्टक प्रारंभः ॥

नमो नित्य देवाधिदेवं ये वीरं, गरिष्ठं गुणै
 र्जनदं ध्यानधीरं ॥ नरा नन्मनां दुःख नये ते दू
 रं, मनोवांछित श्री महावीर पूरे ॥ १ ॥ नस ध्यान
 यी नूओ ओषिड सन्य, पदं तीर्थनार्थ ये जंधं
 सडांन ॥ लव अऊ मांहे येतुर्गति थूरे, मनोना

॥ राधा दुष्ट थंड डोशी अही डंड हास्यो, हृपानाथ ते-
 हुने हृपा अंन तास्यो ॥ दीअो देव वासो डीअो दुः-
 जे दूरे, मनो गाडा गिरा वाह वादीअ गौतम आ-
 यो, गणाधार पदवी लही प्रेम पाओ ॥ अही वी-
 पदी ज्ञान अज्ञान थूरे, मनो गाढा रथे त्रिगडो
 देवता देव राया, भवि येतुःषष्टि सजे छंद आया
 ॥ लवो ताप निर्नाशिनी लज्जि लूरे ॥ मनो गाढा
 अतिशय वली वीशने थार धारी, गुणा पंथे वी-
 शं ये वाणी विचारी ॥ आठे प्रातिहार्य संघे सनू-
 रे ॥ मनो गाढा प्रलु लज्जिथी शुद्ध सभडित पा-
 वे, प्रलु लज्जिथी अष्ट सिद्धि न्युं जावे ॥ प्रलु ल-
 ज्जिथी पापनां येऊ थूरे ॥ मनो गाढा प्रलु नाभथी पा-
 भियें भुज्जिभावा, प्रलु ध्यानथी न्वालीये कर्म न-
 ला ॥ प्रलु ध्यानथी आपदा दुःजे दूरे ॥ मनो गाढा
 छंद अष्टकं प्रातः डालें पडे ने, इतानादिनां कर्म प्रा-
 ये कटे ते ॥ महानंद पदवी नही तास दूरे ॥ मनो
 गाढा कवशा ॥ अंभ वीर निनवर संघ सुजे डर, शा-
 सन नायक सुरतडू ॥ सिंघारथ नृप कुले दिन्कर
 विशावा नंदन नयकडू ॥ भें पुण्यें पायो गुणें गायो
 अंतर आतिम छिन्नरथो ॥ हवे सेवक तारो कर्म वारो,
 हर्ष धरी भुन हें थडे वसो ॥ १३८ ॥ छति ॥

अथ महावीरस्तव प्रत्नाते उहेवानुं॥
 शासन नायक समई, सदा, पद पंडन हुं प्रणमु
 मुदा॥ शम दम क्षमाना सागर धीर, मन वंछित
 पूरे महावीर॥ १॥ जेवीय हुंड सिध्दार्थ रायं, वि
 शखा देवी प्रत्नुनी भाय॥ शील गुणें नैम जंगा-
 नीर, मन॥ २॥ अशाढ शुद्धि छहं स्वर्गधी ये
 व्या, यैत्र शुद्धि तेरश नन्मन लह्या॥ भागसिर
 वद दशमी दीक्षा धीर, मन॥ ३॥ जार वरंस छ
 दस्थें रह्या, त्यां नप प्रत्नुल्यें जहुलां डीयां॥
 भास येगीभास छ भास सधीर, मन॥ ४॥ फार
 णा न एशें अगेण पय्याश, जीन दिन सर्वे
 जीपवास॥ जीपसर्गादिड सह्या शरीर, मन॥ ५॥
 ॥ ५॥ घ्यातां प्रत्नुल्य शुक्लन ध्यान, प्रगल्भो डेवल
 ज्ञान निधान॥ वर्धशाज शुद्धि दशमी दिन धीर, म
 न॥ ६॥ सभवसरण सुर स्येना डरी, अधिड-
 लाव जीवट मन घरी॥ त्रिगढ रूप सुवर्ण मणि ही
 र, मन॥ ७॥ गौतमादि गांधर अगी आर,
 सत्यें शुम्भादीश सो परिवार॥ श्रुतधारी संयम
 शत धीर, मन॥ ८॥ सिंह लंछन सोचन डाय, व
 रश जहोंतेर पाखी आय॥ यिहुं गति छेदी ये
 रमं शरीर, मन॥ ९॥ डाडार्तिड वदि अभावास्या

તિથિ, પંચમગતિ પામ્યા નિન પતિ ॥ કેવલ લહે જો
 તમ ગંભીર, મનગાવણા ચેળિદ સહસ સાધુ સંચ
 મ ધાર, છત્રીશ સહસ્ત્ર શ્રમણી પરિવાર ॥ કેમ
 જાંપાવી પામ્યાં તીર, મનગાવણા એક લાજ ઓ-
 ગણશાહ હન્નર, આવડ પ્રભુના સમકિત ધાર ॥
 શ્રાવિકા ત્રિગુંણી શીયલ સંધીર, મનગાવણાશા
 સન નાયક ગાયો સહી, શુદ્ધ સમકિતની શ્રદ્ધા
 લહી ॥ લણે ગુણે નર લાવે નેહ, મહાનંદ પદ-
 વી પામે તેહ ॥ ૧૩ ॥ ઈતિ ॥ ...

અથ હિતોપદેશ પરચીરી ॥ હોહામાં પ્રારભ
 શ્રીસદ્ગુરુ જ્ઞાનીયેં ઊચ્ચરું, આગમસાર સિ-
 ધ્યાંત ॥ ધર્મદત્ત ગુરુ દાખવા, પૂરણ જ્ઞાન મહાંત
 ॥ ૧ ॥ ઊપદેશ અમારો અગમ્ય છે, મહા રસ આ-
 ગમસાર ॥ આતમ જ્ઞાન અનંતમે, સિદ્ધ શાસન
 સિણગાર ॥ ૨ ॥ દ્વાદશ અંશ સિદ્ધ્યાંતમાં, અસંખ્ય
 સમુદ પ્રમાણના શ્રીનિનરાજ પ્રકાશિઓ, વીંઝા
 લેદ વંજાણા ॥ ૩ ॥ તેવી દામ હીરા મણિ થકી,
 કાલ્યો આગમસાર ॥ પરમ સિદ્ધ્યાંત વાણી વદે,
 કરવા ભક્તિ ઊદાર ॥ ૪ ॥ ગુહ્ય પણે રાખી ગણી,
 ડીનેં યત્ન અપાર ॥ આતમ અર્થી ને હુવે, દીનેં

ज्ञान विचार ॥ ५ ॥ ने गुड़ लज्जित संग्रहे, राजे य
 तन विशेष ॥ ६ ॥ सद्गुड़ धर्मने आदरे, गुह्य गति-
 छे अशेष ॥ ७ ॥ वाणी गुड़ उपदेशानी, सङ्कल शा-
 स्त्र भयी सार ॥ ८ ॥ हुंयी हित आगम तंणी, राजे
 गुह्य विचार ॥ ९ ॥ उत्तम प्राणी देवीने, डीनें गु-
 ष्ठी उपदेश ॥ १० ॥ आगम वाणी सुखावीये, निन हित
 लाव विशेष ॥ ११ ॥ क्रोधी उपटी इहा ग्रही, हित वा-
 णीना थोर ॥ १२ ॥ तेहने श्रुतन विद्याजिये, राजे गु-
 ह्यनी होर ॥ १३ ॥ निहां तिहां वाणी शूपीओ, र-
 तन न नाजे डोय ॥ १४ ॥ ने सद्गुड़ भारग संग्रहे, -
 तिहां प्रकाशो सोय ॥ १५ ॥ पारजे पारजे पार-
 जी, दीनें निन उपदेश ॥ १६ ॥ समझित रतन शिजे
 विये, राजी हेत विशेष ॥ १७ ॥ पण थोरे हुंयी ज्ञा-
 ननी, लेशे अनर्थ विचार ॥ १८ ॥ तेहने हित न विद्या-
 जिये, गुड़ लांजे निरधार ॥ १९ ॥ समझित सम-
 झित सहु करे, पण समझित विरला पास ॥ २० ॥
 ची वाणी अनुलवी, तेहने समझित लासा ॥ २१ ॥
 समझित अर्थिने दाजेवी, हुंयी मयेन रसाव ॥ २२ ॥
 अनुभवसे आदर करे, समझित लहे तलाव ॥ २३ ॥
 ॥ २४ ॥ नेहने समझित दीलये, डीनें वाणी उप-
 देश ॥ २५ ॥ निन आगम वाणी लहे, सद्गुड़ ज्ञा-

ન વિશેષ ॥૧૫॥ વિરલા વિરલા દેખીને, ભવ્ય પ્રા
 ણી નર નાર ॥ તેહને ધર્મ શિખાવિયે, કીને હિત
 ઊપગાર ॥૧૬॥ સદ્ગુરૂની એ આગના, ભાંખી
 ધર્મદત્ત ગુરૂ દેવ ॥ તે કોઈ ધર્મને સંચરે, ભાંખ્યો
 આગમ ભેવ ॥૧૭॥ મુનિચંદનાથજી નગગુરૂ,
 ભવિક ઊધ્યારણ કાજ ॥ વાણી અવિચલ આપ
 વી, દેવા શિવપુત્ર રાજા ॥૧૮॥ લહી મારગ ગુરૂ દે
 શના, પાલે સદ્ગુરૂ ધર્મ ॥ ગુરૂ મારગ વધતો કરે,
 તેહને દીને ભરમ ॥૧૯॥ શ્રી નગનાથક નગગુ
 રૂ; ધર્મદત્ત ગુરૂ રાય ॥ આગમ શાસન ભુગધણી,
 નિનવાણી નિત ગાય ॥૨૦॥ રાજે ગુરૂ પરનાલિકા,
 નિન માસગ હિત શોચ ॥ તેહને સમકિત ઘણિયે,
 સીને પ્રાણી સોચ ॥૨૧॥ હિત શિખામણ દોજવી,
 મુનિચંદનાથ મહંત ॥ ગુરૂ મારગ લહી પાલશે, તારે તસ
 ભગવંત ॥૨૨॥ ગુરૂ ઘણી રાજો સહી, વાણી ગુ
 રૂ ઊપદેશ ॥ ધરમદત્ત ગુરૂ સમરતાં, ફેલશે અ-
 ગમ અશોષ ॥૨૩॥ હિત શિખામણ ગ્રંથની, ભાં
 ખી સદ્ગુરૂ દેવ ॥ હિત પચ્ચીશી આજવી, જતન
 નતન કરી ભેવ ॥૨૪॥ ધન ધન સદ્ગુરૂ દેવજી,
 ધન ધન સેવ તે જાણ ॥ ગ્રંથ તણી એ ચૂલિકા, ગા
 તાં કોડ કલ્યાણ ॥૨૫॥ ઈતિ ॥

अथ ज्ञान पर्ययीशी प्रारंभः ॥

सुर नर तिरि नग योनिमें, नरक निगोह ल-

भंत ॥ भाहा मोहडी निंदमें, सोवे डाल अनंत ॥ १ ॥

नैसैं न्वरडे नेरसैं, लोननडी शिथि नथ ॥ तैसैं

कुंडरभ डे गिहय, घरभजयेन न सुहाय ॥ २ ॥

गे लूज न्वरडे गये, शिथिशुं लेत आहार ॥ अ

शुल हीन शुलडे नगे, सो न्दने धर्म जियार ॥ ३ ॥

नैसैं पवन नंडोलथें, नलमें गिडे तुरंग ॥ ४ ॥

नसा थंयल लखे, परिग्रह डे परसंग ॥ ५ ॥

हां पवन नहीं संधरे, तिहां नहीं नल डल्लोल ॥

त्युं सज परिग्रह त्यागथें, मनसा होखे अडोल ॥ ६ ॥

न्युं डाहु विषघर डंशे, शिथिशुं नीज थजाय ॥ ७ ॥

तुम भभता शुं भडे, भगन विषय सुज थाय ॥ ८ ॥

नीज रस इरसे नहीं, निर्विष तनु नज होय ॥

मोह घटे भभता भिटे, विषय न वंछे डोय ॥ ९ ॥

सछि नौडा थडे, जूडे अंधे अदेज ॥ १० ॥

लवनलमें पडे, जिनुं विवेक घरी लेज ॥ ११ ॥

हैं अजंडिन गुण लगे, जेवट शुद्ध विथार ॥ १२ ॥

तम शिथि नौडा थडे, पावे लवनलपार ॥ १३ ॥

अंडुश माने नहीं, भहा भतंग गनरांन ॥ १४ ॥

ब लूसनामें दिरे, गिने न डान अडान ॥ १५ ॥

नर दाय जीपाय डरि, गह्री आने गनरान तासुं भ
 न या वस करनहुं, निर्मल ग्यान समान ॥११॥
 तिमिर रोगसें नयन न्युं, लजे ओरडी ओरासुं
 मन संसयमें परे, मिथ्यामतडी होर ॥१२॥ न्युं
 ओषध अनन डीरजे, तिमिर रोग भिट नय ॥
 त्सुं सहगुइ जीपदेशधें, संसय वेग पलाय ॥१३॥
 नैसें सज नदु नरे, धाराभतिडी आग ॥ त्सुं भा
 यामें तुम पडे, उहा नओगे लाग ॥१४॥ द्वीपाय
 नसों ते जये, ने तपसी नियंश ॥ तल भाया स-
 भतल्यहो, ओह भुगतिडो पंथ ॥१५॥ न्युं दुधातु
 डे लेटशुं, घटवधे डंयन डंत ॥ पाप पुण्य उस्तो-
 लवें, भूढ भति जहु लंत ॥१६॥ डंयन निगुण
 नहीं तने, वान हीन नहीं होत ॥ घट घट अंतर आ
 तमा, सहेन स्वलाव जीद्योत ॥१७॥ पना पीठ प
 ड्काछियें, शुधे उनड न्युं होय ॥ त्सुं परगत परमा
 तमा, पुण्य पाप भल धोय ॥१८॥ परव राहुडे -
 गहनसें, सूर सोभ छजि छीन ॥ संगत पाठ हु-
 साधुडी, सन्न होत भलीन ॥१९॥ नींजाहि
 रंहन करे, भलयायिलडी जास ॥ दु न्नये सन्न
 न लये, रहत साधुडे पास ॥२०॥ नैसें तलाव स
 दा लरे, नल आवत थिहु ओर ॥ तैसें आव-

द्वारये, करम जंघडो न्नेर ॥२१॥ न्युं नल आवत-
 मुंटीये, शूडे सरवर पान ॥ तैसें संवरडे डीखे, क
 रम निरन्तरा न्नन ॥२२॥ न्युं जूटी संयोगये, पा
 रा भूछित होय ॥ त्यो पुद्गलसुं तुम भिले, आत
 म सज्जि सभोय ॥२३॥ भेल जटाई भांलये, पारा
 परगट शूप ॥ शुद्ध ध्यान अलयासये, दरशन ज्ञान
 अनूप ॥२४॥ डहे विपदेश जनारसी, चेतन अज
 उछु चेत ॥ आप जुन्वत आपहुं, विद्य करनडे
 हेत ॥२५॥ छति ॥

अथ जालयिंद जत्रीशी प्रारंत्नः ॥

॥ उचित ॥ अनर अभर पद परमेश्वरडों ध्या
 ठियें ॥ सडल पातड हर विमल देवलघर, नंडो वा
 स शिवपुर तासों लय साठियें ॥ नाद जिंदू शूप रंग
 पाणि पाद वित्तमंग, आदि अंत मध्यलंग नंडों
 नाहिं पाठियें ॥ संघेण संठाण न्ण, नहिं डोई अ
 नुमान, ताहीडो करत ध्यान शिवपुर न्ण ॥ लणो
 मुनि जालयिंद सुनोहेनविड वृंद, अनर अभर पद
 परमेश्वरडों ध्याठियें ॥ १ ॥ ओड अरिहंत देव देव ड
 रि न्ननियें ॥ नंडों क्रोध नाहिं भूर भान भाया खोल
 दूर, उर्म डिये यहधूर निने मोह नाणीये ॥ नंडों

ਨਮੇ ਚੰਦ ਚੰਦ ਸੁਰਿੰਦ ਮੁਨਿੰਦ ਵੁੰਦ, ਨੰਤ ਗੁਣਾਹਿ ਨਿੰਦ
 ਤਿਲੁਵਨ ਮਾਨਿਯੇ ॥ ਨਤੀਂ ਹੋ ਅਨੰਤ ਜਾਨ ਦੇਤ ਹੋ ਮੁਗ
 ਤਿਧਾਨ, ਅਹੀਨਿਸ਼ ਤਾਡੀ ਧਿਆਨ ਮਨਮਾਂਹਿ ਆਨਿਯੇ ॥
 ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਜਾਲਥਿੰਦ ਸੁਨਹੀ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਐਕ ਅਰਿ
 ਹੰਤ ਦੇਵ ਦੇਵ ਕਰਿ ਨਿਨਿਯੇ ॥ ਸਾਤਰਨ ਤਾਰਨ ਗੁਰਿ ਤਾਰੇ
 ਲਵ ਪਾਰਯੇ ॥ ਪਾਥਿੰ ਚੰਦਿ ਸੰਵਰਤ ਨਵ ਵਿਧਿ ਯਜਮ
 ਘਰਤ, ਧਰਤ ਤਨੁਤ ਨਿਤ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਧਾਰਯੇ ॥ ਮਹਾ-
 ਵ੍ਰਤ ਪੰਥ ਧਾਰ ਪਾਲੇ ਹੋ ਪੰਥ ਆਧਾਰ, ਸੁਮਤਿ ਗੁਪਤਿ
 ਸਾਰ, ਮਾਤਾ ਨਥਡਾਰ ਯੇ ॥ ਐਸੇ ਯੁਨੇ ਗੁਰਿ ਹੋਯ ਯ
 ਟਕਾਥ ਪਾਲੇ ਸੋਧ, ਗੀਤਮ ਭਿਪਮ ਨੇਧ ਮੁਗਤਿ ਘਟਾ
 ਰ ਯੇ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਜਾਲਥਿੰਦ ਸੁਨਹੀ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਤ
 ਰਨ ਤਾਰਨ ਗੁਰਿ ਤਾਰੇ ਲਵ ਪਾਰਯੇ ॥ ਤਾ ॥ ਲਗ ਚੰਕ ਲ
 ਵ ਦਯਾ ਧੰਮ ਸੁਯਦਾਥ ਯੇ ॥ ਧੰਮਹਿੰਤੋ ਭੁਧਿ ਵ੍ਰਧਿ
 ਧੰਮਹਿੰਤੋ ਨਵਨਿਧਿ, ਧੰਮ ਤੋਂ ਸਭਲ ਸਿਧਿ ਯ ਹ੍ਰ-
 ਨਿਵ ਪਾਥਯੇ ॥ ਧੰਮਹਿੰਤੋ ਦੇਵਲੋਕ ਧੰਮਹਿੰਤੋ ਸਯ-
 ਥੋਕ, ਯਹੁਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਧੰਮ ਸਯਦਾਥ ਯੇ ॥ ਤਾਕੁੰਨ
 ਮੇ ਸੁਰਵਰ ਨਰਵਰ ਯਹੁਪਰ, ਧੰਮਹੀ ਸੁੰਨਿ ਨਰ ਯੇ
 ਤਲਯ ਲਾਥਯੇ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਜਾਲਥਿੰਦ ਸੁਨਹੀ ਲਵਿ
 ਕ ਵੁੰਦ, ਲਗ ਚੰਕ ਲਵ ਦਯਾ ਧੰਮ ਸੁਯਦਾਥ ਯੇ ॥ ਚ ॥
 ਭਿਠ ਭਿਠ ਧੰਮਕਰ ਸੋਧੇ ਮੂਠ ਭਹਾਰੇ ॥ ਦੁਸ਼ਟਰ ਸਾਗਰ
 ਤਰ ਡੋਰੀਂ ਤਟਪਾਧਕਰ, ਸੋਧੇ ਸਿਹਾਂ ਨਿੰਦਲਰ ਫਿਰ-

आवे छिहारे ॥ संसार सागर भाहिं नडो आदि अं
 त नाहिं, लभत लभत ताहिं पुछ्याव छिहारे ॥ उं
 होहे भानव लव नीठ भूढ पायो अज, सोवे भति
 जीन लव यित्त करे छिहारे ॥ लणो मुनि जालयेंद-
 सुनहो लविक वृंद, छिठ छिठ धर्मकर सोवे भूढ उहारे
 ॥ ५ ॥ सुरतरी डाटकर आक वावे तेहरे ॥ यिंतामणि
 पायकर भूढताकुं परहर, डायग्रहे रंगलर तासों कर
 नेहरे ॥ गल्पति वेथकर सोतो भूढ लेत जर, पांवे न
 हि डेर डेर मुहु परे जेहरे ॥ भहा भूढ होत सोय डा
 मलोण रक्त होय, हारेहे रतन नेय मनुष्य डेहरे
 ॥ लणो मुनि जालयेंद सुनहो लविक वृंद, सुरत
 री डाटकर आक वावे तेहरे ॥ ६ ॥ उत्तमडो संग कर
 नीथ संग टावडें ॥ देजो हो सागर संग जारी होत
 भहा गंग, नींज न्युं थंदन संग थंदन न्युं लावडें ॥
 नतें जीर होत नीर ताकुं भिखे न सु वीर, शोजी जेह
 नत जीर निज गुण गावडे ॥ पात्रजिन तारे वार
 टावे रक्तडो विकार, तुंज लेह लये पार लिन संग
 आवडें ॥ लणो मुनि जालयेंद सुनहो लविक वृंद,
 उत्तमडो संग कर नीथ संग टावडें ॥ ७ ॥ घडी घडी
 भूढ तेरो आयु लव न ठीये ॥ डार मो कुंठे जेह डा
 हेडें करत नेह, हारे हे मनुष्य देह डेर उहां प्राचीये ॥

भाय ताय घर बार जेटा जहू परिवार, आवे नाहिं-
 तोरी बार नसों मन लाईये ॥ अहे भेरी सीज सु-
 न धर्मकर अहे मन, मानव लवरतन डाखेडों गम-
 र्छये ॥ लणो भुनिं जालयेंद सुनहो लविड वृंद, घडी
 घडी भूढ तेरो आयु नख लछये ॥ टा ॥ जिनमद ड-
 हा लयो करे ज्युं न ग्यानरे ॥ जपन्यो तुं गर्लवास
 जसियो सवानो भास, नईडी जपमा नस दूज
 अहिं ठाणारे ॥ जिह डोडी सोई रोम थांपे डोई रो-
 म रोम, आठ गुणो प्रतिबोम गर्लदुःज न्णारे ॥
 अज तुं नम पाय संसारके लागे वाय, डेर रह्यो
 ज्यो लुलाय तुंतोहे अग्यानरे ॥ लणो भुनिं जा-
 लयेंद सुनहो लविड वृंद, जिनमद डहा लयो करे-
 ज्युं न ग्यानरे ॥ ७ ॥ नरा दूर नज लगे तज लगे
 नगरे ॥ नरा नज आय लजि जालपडि भुज भग,
 दंत गये सजे लग डगभग फारे ॥ नरा आठ ग-
 र्छ भुद्धि रही नही कुछ शुद्धि, रोग लगे विध विध
 नरा पडो धीगरे ॥ उह्यो डोई माने नाहिं दुःजये
 रे मन मांहि, यौवन डो दीस नय जिही धर्म लगे हो
 लणो भुनिं जालयेंद सुनहो लविड वृंद, नरा दूर न-
 ज लगे तज लगे नगरे ॥ १० ॥ यम डो विसास नां-
 हिं भूढ तुं संभावर ॥ डाहे लूले देज लाव येते ज्योन

ਪ੍ਰਾਨੀ ਲਾਲ, ਗ੍ਰਹੇਗੋ ਦੁਰ੍ਜਨ ਭਾਲ ਜਾਲਹੀਗੋਪਾਲਰੇ ॥
 ਸਰਗ ਪਾਤਾਲ ਨਯ ਐਸੇ ਖੇਡੇ ਖੇਡੇ ਜਾਯ, ਭਰੇ ਭਰ੍ਹੀ
 ਭਿਧਾਧਿ ਤੋਹਿ ਆਸੇ ਭਾਲਰੇ ॥ ਘਟਤ ਘਟਤ ਨਤ ਪਲ
 ਘਡੀ ਦਿਨਰਾਤ, ਆਧੁਸ਼ ਗਲਤ ਲਾਤ ਭਰਤ ਨੰਨਲ
 ਰੇ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਜਾਲਥਿੰਦ ਸੁਨਹੋ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਧਮਭੋ
 ਵਿਸਾਸ ਨਾਂਹਿ ਭੂਟੁੰ ਸੰਲਾਲਰੇ ॥੧੧॥ ਸੰਸਾਰ ਅਸਾ
 ਰ ਤਾਸੇਂ ਸਾਰ ਐਕ ਧਰਮਰੇ ॥ ਸੰਸਾਰ ਅਸਾਰ ਐਹੁ ਈ
 ਸਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇਹੁ, ਸਾਂਝ ਸਮੇਨਾਂਹਿੰ ਤੇਹੁ ਭਾਂਹਿ ਪਰੋਲਮ
 ਰੇ ॥ ਮੇਰੋ ਮੇਰੋ ਭਯੁ ਭਰੇ ਸਗੋਨਾਂਹਿ ਭੋਭੇ ਤੇਰੋ, ਭੁਭ
 ਹੀ ਐਭਿਭੋ ਭਿੰਦੇ ਭਿਧੇ ਨੀਥੇਂ ਭਰਮਰੇ ॥ ਸੰਸਾਰ ਸਾਧਾਰ ਭੋ
 ਰ ਲਭਯੋ ਭੁਭ ਭੋਰ ਭੋਰ, ਭਾਹੇ ਭੋਤ ਐਕ ਭੋਰ ਭੀਧੋਨਾਂ
 ਹਿੰ ਭਰਮਰੇ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਜਾਲਥਿੰਦ ਸੁਨਹੋ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ,
 ਸੰਸਾਰ ਅਸਾਰ ਤਾਸੇਂ ਸਾਰ ਐਕ ਧਰਮਰੇ ॥੧੨॥ ਆਪ
 ਸਮ ਰਾਜੋ ਮਾਨ ਹਿੰਸਾ ਧੂਰ ਟਾਲਕੇ ॥ ਹਿੰਸਾ ਹੇ ਅਨਰਥ-
 ਜਾਨ ਹਿੰਸਾ ਤਿਹਾਂ ਪਾਪ ਭਨ, ਭੁਭ ਹਿੰਸਾ ਭੋਡੀ ਮਾਨ-
 ਰਾਗ ਭੇਧ ਗਾਲਕੇ ॥ ਹਿੰਸਾ ਹੀਤੇਂ ਰੋਗ ਰੋਗ ਜਾਨ ਪਾਨ
 ਭੀਨ ਭੋਗ, ਭੁਭ ਭੁਭ ਸਹੇ ਭੋਗ ਹਿੰਸਾ ਹੀਤੇਂ ਲਾਭਕੇ
 ॥ ਸੁਭ ਮਥਕਾਰੀ ਭੇਧੋ ਧਰਮ ਭਗਪ੍ਰਤ, ਸਾਤਮੀ ਨ
 ਰਾਪਤ ਹਿੰਸਾ ਪੰਥ ਭਾਲਕੇ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਜਾਲਥਿੰਦ ਸੁ
 ਨਹੋ ਲਵਿਕ ਵੁੰਦ, ਆਪ ਸਮ ਰਾਜੋ ਮਾਨ ਹਿੰਸਾ ਧੂਰ ਟਾ
 ਲਕੇ ॥੧੩॥ ਅਭੇ ਭਾਨ ਭਟ ਭਾਧ ਭੁਭ ਨਿਨ ਭੀਨਿਧੇ ॥

ਅਲੇ ਧਾਨ ਯਯੋ ਧਰਮ ਟਾਲੇਹੇ ਦੁਹਤ ਕਰਮ, ਆਰੇ ਮਿਥਿਆ
 ਤਨਮ ਭਾਏਹੁੰਨੀ ਡੀਨਿਯੇਂ ॥ ਏਯੋ ਰਾਯੋ ਪਾਰਾਪਤ ਮੇਧਰ
 ਥ ਨਰਪਤ, ਸਿੰਘਾਨੇਹੁੰਨੀ ਕਹੇ ਨ੍ਰਪ ਮੇਰੋ ਮਾਂਸ ਲੀਨਿਯੇਂ ॥
 ਅਲੇ ਧਾਨ ਦਿਯੋ ਤਿਨ ਥਕਵਰਿ ਫੁਰੋ ਭਿਨ, ਸਾਂਤਿ ਨਾ
 ਥ ਦਿਨ ਦਿਨ ਮਿਲੁਵਨ ਪ੍ਰਾਨਿਯੇਂ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਜਾਲ-
 ਥੰਦ ਸੁਨਹੋ ਲਵਿਭ ਵੰਦ, ਅਲੇ ਧਾਨ ਯਯੋ ਧਾਥ ਲੁਥ-
 ਨਿਤ ਦੀਨਿਯੇਂ ॥ ੧੪ ॥ ਭਾਏਹੋਂ ਜੋਲਤ ਹੇ ਤੂੰ ਭੁਭ ਨਰਾ-
 ਟਾਲੇ ॥ ਭੁਭੀ ਲਾਧਾ ਮਹਾ ਦੁਖ ਪਾਪਹੀਂ ਭੋਂ ਕਰੇ ਪੁਖ,
 ਲੋਕ ਸਹੁੰ ਕਰੇ ਯਥੇ ਤੁੰਤੋ ਹੇ ਲਯਾਰ ਦੇ ॥ ਭੁਭੀ ਜੋਲੋ
 ਕਹੇ ਲੋਥ ਮਾਨੇ ਨ ਵਧਿਨ ਭੋਥ, ਤਿਰਧੰਧੇ ਹੋਤ ਸੋਥ
 ਆਗਮ ਸੰਨਾਯੇ ॥ ਏਯੋ ਰਾਯੋ ਵਸੁ ਲੋਰ ਮੀਸਰ ਵ-
 ਧਿਨ ਜੋਲ, ਸਾਤਮੀ ਨਰਕ ਧੋਰ ਗਯੋ ਕਰੀ ਭਾਲੇ ॥
 ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਜਾਲਥੰਦ ਸੁਨਹੋ ਲਵਿਭ ਵੰਦ, ਭਾਏਹੋਂ ਜੋ-
 ਲਤ ਹੇ ਤੂੰ ਭੁਭ ਨਰਾ ਟਾਲੇ ॥ ੧੫ ॥ ਵਿਮਲ ਵਧਿਨ ਸ-
 ਲ੍ਧ ਸਹੁੰ ਸੁਯੋ ਭਾਰੇ ॥ ਵਿਮਲ ਵਧਿਨ ਲਯੋ ਸੁਯੋ ਧਾ-
 ਥੰ ਸਹੁੰ ਭਨ, ਭਨਭੀ ਸੁਨਭ ਭਨ ਅਮ੍ਰਤਭੀ ਧਾਰੇ
 ॥ ਸਿਧੇ ਭੇ ਸਾਧੇ ਭ ਨਰ ਟਾਡੀ ਵਿਧਾ ਸਿਧੇ ਭਰ, ਸੁਸੇ-
 ਵਿਤ ਮੁਨਿ ਵਰ ਸਲ੍ਧ ਭਗ ਸਾਰੇ ॥ ਸਲ੍ਧ ਭੇ ਪਾਵਭੇ
 ਲ ਮਹੋਦਧਿ ਹੋਤ ਥਲ, ਭੁਭ ਵਿਧ ਵਿਧ ਧਰ ਅਮ੍ਰਤ ਅ-
 ਪਾਰੇ ॥ ਲਯੋ ਮੁਨਿ ਜਾਲਥੰਦ ਸੁਨਹੋ ਲਵਿਭ ਵੰਦ,
 ਵਿਮਲ ਵਧਿਨ ਸਲ੍ਧ ਸਹੁੰ ਸੁਯੋ ਭਾਰੇ ॥ ੧੬ ॥ ਥੋਰੀ

करो डोई मत्त थोरीतें विनाश रे ॥ थोरीतें लेरान्न
 छंड भार करे सत जंड, गंधे थडे शिरभूंड इरवत -
 तासरे ॥ भार भार करे न्न आरत्त करत भन्न, रा
 न्न न्ने तत जिन देत गलझंसरे ॥ देजो हो अलं
 ग सेन थोरी जंध पायो तेन, कुटंज सहित नेन
 डियो नरडवासर ॥ लए मुनि जालथं द सुनो हो
 लविड वृंद, थोरी करो डोई मत्त थोरीतें विनाश रे
 ॥ १७ ॥ पाछे ये अमरपद दत्तवृत्त पावते ॥ देज हू
 अंजड सीस संज्या वीस पेंतरीस, नेह भास अंक
 दिस पंथ शिर आवते ॥ तृषा लागी परिजल पि
 यो नां हि गंगं ल, वृत पाव्यो निरमल दूषण के द
 लते ॥ सत सय काव कर हुआ महर्षि ड सुर, सा
 ज लाले छनपर आगम संलावते ॥ लए मुनि ज
 लथं द सुनो हो लविड वृंद, पाछे ये अमरपद दत्तवृ
 त्त पावते ॥ १८ ॥ भमंडर भमंडर परनारी संगरे ॥
 परनारी संग करे उदाक्ष नयन लरे, आपद पावत न
 र दीप न्यु पंतंगरे ॥ क्षन मात्र होन सुज देजे लव
 रत दुःख करत विषय विष भूरति डो लंगरे ॥ इट
 इट करे लोय अन्ध डीरति होय, दमणि डारण
 नेय होत मोटा लंगरे ॥ लए मुनि जालथं द सु
 नो हो लविड वृंद, भमंडर भमंडर परनारी संगरे ॥

॥१॥ शीलव्रत पावो निभ शिवपुर न्छये ॥ शी
 लहीते नभे देव सुरनर सारे सेव, शीलवन्त नित्य
 भेव देवही नुं ध्याछये ॥ देजो हो सु दरशन शील पा
 ल्यो अंछे मन, शीलहीते त्रिलुवन नस गुण गाछये
 ॥ शीलते संकट दले संपद दुं आय भिले, भांहे सभ
 कित लले तोषी कहा पाछये ॥ लए भुनि जालथिंद
 सुनो हो लविड वृंद, शीलव्रत पावो निभ शिवपुर
 न्छये ॥ २॥ अति घणो परिग्रह दुःख हीडे हेतरे ॥
 डोछ नर नरपति थलत परत गति, परिग्रह देज भी
 त साथ नांहि लेतरे ॥ देजो क्युं न ज्ञह दत्त सयंलू
 भ थकवर्त्त सातभी नरक पत्त सूत्र साजि हेतरे ॥
 भात पिता लार्छ जंध पाप थडे तोरे जंध, डांछ भूढ
 होत अंध हिये कछु थेतरे ॥ लए भुनि जालथिंद
 सुनो हो लविड वृंद, अति घणो परिग्रह दुःख हीडे
 हेतरे ॥ ३॥ संतोष करत नव नित्य सुज पाछये ॥
 संतोष करत नर दुःख डो सगर तर, परम आनंद
 घर ततक्षिन पाछये ॥ देजो हो उपिल भुनि संतो
 ष करत निन, पायो हे केवल धन धन्य गुण गाछये
 ॥ निनवर गणेश्वर गणिवर भुनिवर, परम संतोष
 कर शिवपुर न्छये ॥ लए भुनि जालथिंद सुनो हो
 लविड वृंद, संतोष करत नव नित्य सुज पाछये ॥

क्रोध हे अनर्थभूल क्रोध दूर छोडरे ॥ क्रोधते नर
 उन्नय वाघ सिंघ सर्प थाय, क्रोध हीते लवे ला
 य लव डोडा डोड रे ॥ क्रोध हीते प्रीत नय क्रोध
 हीते विष जाय, क्रोध जहू दुःख दाय लव आने
 जोड रे ॥ क्रोध डियो वल्कि जाल नेओतुं भें तत डाल
 उरी नाजो आलभात पीछा भन भोंडी रे ॥ लगे भु
 नि जाल थिंह सुनो हो लविड वृंह, क्रोध हे अनर्थभू
 ल क्रोध दूर छोड रे ॥ २७ ॥ क्षमा करो लर पूर मम
 करो रीश रे ॥ क्षमा हीते वेर नय दुष भन लागे पाय,
 तिलुवन नस थाय सही विश्वावीस रे ॥ देजे गल
 सुडभाल क्षमा करि क्रोध भार, संसार डो पायो पारा
 वंदो निशदिश रे ॥ राय परदेशी धन्य क्षमा करि ओड
 भन, देव जोड पायो तिन्न पूरी हे न्गीश रे ॥ लगे
 भुनि जाल थिंह सुनो हो लविड वृंह, क्षमा करो लर
 पूर मम करो रीश रे ॥ २८ ॥ डोहें डं डरत हे तुं भूठ
 अहं डार रे ॥ लक्ष्मी तो नां हि थिर आत न्त डिर
 डिर, यौवन ली न्त न्गीर तुं तो हें गभार रे ॥ न
 डिडी डरत अर्ष सोय जिएस न्त सर्व, पावे नां हि
 जीहि सर्व सोतो वार वार रे ॥ राव हीते रं ड होय रं
 ड हीते राव नेय, थिर रह्यो नां हि डोय अथीर संसा
 र रे ॥ लगे भुनि जाल थिंह सुनो हो लविड वृंह, डोहें

कुं करत हे तुं भूढ अहुं डार रे ॥१५॥ भम डर भूढ मा
 या झूड ही उपट्ट रे ॥ भाया ते नर ड घोर भाया ही ते-
 होत ढोर, भाया ही ते पावे नेर दुःज ही डो थट्ट रे ॥
 ने डरत पर न्होह भंडत उपट भोह, आपहुं सोषण
 जोह डांहे होत न्हट्ट रे ॥ हियां ही सुं येत डर भोह भा-
 या परिहर, संसार सागर तर पायो हें ते तट्ट रे ॥
 लणो मुनि जाल थंघ सुनो हो लविड वृंघ, भम डर
 भूढ भाया झूड ही उपट्ट रे ॥१६॥ सुज होत लोल व
 स डरत डरत रे ॥ लोल हितें रान दिन थितें भेलुं भे
 लुं धन्न, दुःज होत लोल मन घरत घरत रे ॥ नेरे
 धन्न रत्न रत्न आयु घटे पल पल, नत न्युं अंल वि
 लल डरत डरत रे ॥ सुभू भ प्रमुज लूप डरत ने-
 होर धूप, छोड गये लोल रूप लरत लरत रे ॥ लणो
 मुनि जाल थंघ सुनो हो लविड वृंघ, सुज होत लोल
 वस डरत डरत रे ॥१७॥ डांहे कुं डरत लोल हेत ड्युं
 न दान रे ॥ दान शिव सुज दाय दान थें दालि न्नय,
 घरे नवनिधि थाय माने राय रान रे ॥ दान धनो
 थित्त लाय दाने धन वृद्धि थाय, तेसें वाडी रूप
 पाय होत वृद्ध भान रे ॥ देजो हो सुभुज नि प्र
 नि लाल्यो महा मुन, कुंभर सुजाहू तिन रूप डो-
 निधान रे ॥ लणो मुनि जाल थंघ सुनो हो लविड

वृंद, काहेकुं करत लील छेत कुंन दानरे ॥ रदा ज
 डो व्रत व्रत मांहे शील व्रत, ननरे ॥ सागर सागर
 मांहे स्वयंलू वीरधि मांहे, वडो दान दान मांहे
 अलनय न्युं दानरे ॥ थं द ग्रह गाणु मांहे ज्वलं लो
 क कल्प मांहे, जडो ज्ञान ज्ञान मांहे उं वल न्युं ज्ञा
 नरे ॥ अरिहंत मुनि मांहे मनोरम गिरि मांहे, जडो
 ध्यान ध्यान मांहे सुकल न्युं ध्यानरे ॥ लणो मुनि
 जाल थं द सुनो हो लविक वृंद, जडो व्रत व्रत मांहे शी
 ल व्रत ननरे ॥ २८ ॥ लवकोटि हृत कर्म तप हीतें द
 लियें ॥ तप तें वांछित इल होत लव निरभल, तप
 रूप दावानल कर्म वन जालियें ॥ देजो घना अण
 गार दुऊर तपकार, छोडकें जतीस नार निन व्र
 त पावियें ॥ सागर तेत्रीस वर हूया अणूत्तर सुर,
 बडे गुणरूप लल आतम पंजावियें ॥ लणो मुनि
 जाल थं द सुनो हो लविक वृंद, लवकोटि हृत कर्म त
 प हीतें दलियें ॥ ३० ॥ लावहीतें होत सिध्य लावहीं
 प्रधानरे ॥ जहू विधि व्रत वीध तप डीध दान दीध,
 लाव विना नाहिं सिध्य होत इल ननरे ॥ सुल ला
 व लावे नेह लवनिधि तरे तेह, पायो न्युं मुगति
 गेह लरत राननरे ॥ भई देवी भात घन दुऊर
 तप जीन, शिव पद पायो निन ध्याई मुल ध्यानरे ॥

ભણે મુનિ જાલચંદ સુનોહો ભવિક વૃંદ, ભાવહીતે
 હોત સિધ્ધ ભાવહીં પ્રધાનરે ॥૩૧॥ ધર્મહે મંગલ-
 મૂલ ધર્મહીકું સેવરે ॥ ધર્મહે કલપવૃક્ષ દેખો ભતે
 પરતક્ષ, ભોગવેહીલોક લક્ષ સુખ નિત્ય મેવરે ॥
 ધર્મકે ઊત્તમ ફલ ભતિ કુલ રૂપ જલ, ચિકટ સંકટ
 દલ ભતે તતજેવરે ॥ ધર્મહીતેં દુઃકૃત દહે ઈન્દ્રાદિક
 પદ લહે, ધર્મે શિવ સુખ કહે અરિહંત દેવરે ॥
 ભણે મુનિ જાલચંદ સુનોહો ભવિક વૃંદ, ધર્મહે
 મંગલ મૂલ ધર્મહીકું સેવરે ॥૩૨॥ મહાનંદ સુખ
 કંદ રૂપચંદ ભનિયેં ॥ શ્રીચરૂપ ભવંગણિ કુંઝર-
 શ્રી મલ્લમુનિ, રતનસી નસ ઘેની ત્રિભુવન માનિ
 યેં ॥ વિભલ શાસન નસ મુનિ શ્રીચ ગંગાદુસ, હૃ-
 સ્ત દીક્ષિત તાસ જાત્રિસી જાજાનિયેં ॥ બોણ વસુ
 રસ ચંદ દીવાલી મંગલ વૃંદ, અહમ્મદાવાદ રંગ ર
 ગમન આનિયેં ॥ ભણે મુનિ જાલચંદ સુનોહો ભ
 વિક વૃંદ, મહાનંદ સુખકંદ રૂપચંદ ભનિયેં ॥૩૩॥
 ઈતિ શ્રી જાલચંદ જત્રીશી સંપૂર્ણા ॥

અથ આદિભિન વિનતિ પ્રારંભઃ ॥
 ન્યપદમ ભિનેસર અતિ અલવેસર, આદેશર
 ત્રિભુવન ઘણીઅં ॥ તું શિવસુખ કારણ સુણંલ

वि तारण, वीनतडी सेवक तणि अं ॥ १॥ आदेशर
 अरिहंत अवधारो, कृपाकरी सेवकने तारो ॥ तुं
 त्रिलुवनपति तात अमारो, लावसायर जूडत-
 निवारो ॥ २॥ हुं लभिओ लव डोडा डोडी, ताहुरी
 लज्जि में डीधी थोडी ॥ तत्त्व तणी में वात विजो
 डी, पाप तणी भती लजे पर नेडी ॥ ३॥ डाल ३३ ल्यो नि
 गोद अनंतो डाल, सूक्ष्म जादर अहिं डाल ॥
 तुं प्रलु लवद्या प्रतिपाल, कर कर स्वाभि सांर सं
 लात ॥ ४॥ पृथ्वी पाणी तेज वाय, सात सात-
 लाज तेह उहे वाय ॥ वणसुठ दसलजे जादरभां
 हें, थोद लाज अनंती डाय ॥ ५॥ जिति थोरिंदि-
 हो हो लाज, तिरिय पंथेंदि नी थोद लाज ॥ सुर
 निरय गछ थो थो लाज, थोद लाज भणुअ
 तणी हाज ॥ ६॥ लवा योनि ने लाज थोरासी, ते
 प्रलु लगत में पुहवी प्रडाशी वां में नेयुं मनभांहे
 विभासी, ते में वार अनंत अल्यसी ॥ ७॥ स्वा
 भी थोद ह राळ संपूत्या, सूक्ष्म जादर पुहल
 पूत्या ॥ ८॥ वार अनंति में प्रलु पूत्या, डेता डर्म
 श नवि पूत्या ॥ ९॥ डोडर डीधा में लव डेरा,
 थरए न लेल्या निनवर डेरा ॥ १०॥ देव अनेड
 अनेरा, डोड डाय मसिध्यां मेरा ॥ ११॥ धर्म थो

ગતિ રૂલીયો તું પ્રભુ મલિયો, સદ્ગુરુ સાચો લે
 દ કહ્યો ॥ નિનશાસન બની, હૈયડે આણી, મુન
 ગતિ તણો મેં ભારણ લહ્યો ॥ ૧૧૦ ॥ દેશ અનારબ
 કુલેં અવતરિયો, પાપેં પિંડ ઘણી પરેં ભરિઓ ॥
 ધર્મ તણો લવ લેશ ન કરિયો, ચિહું ગતિ માંહેં દુઃ
 ખભર રૂરિઓ ॥ ૧૧૧ ॥ દુલ્લહો આરબ દેશ અ
 વાબ, કુલ મોરો મન દૂલ્લહો દીવાબ ॥ ઊત્તમ-
 ભત દૂલ્લહો નિનરાબ, દૂલ્લહો પાંચે ઈન્દ્રિય સા
 બ ॥ ૧૧૨ ॥ દૂલ્લહો દેહ લહું નિરોગ, દૂલ્લહો પિરં
 ભગિનો ભેગ ॥ દૂલ્લહો સદ્ગુરુ તણો સંભેગ, દૂ
 લ્લહો ઘર લખમીનો યોગ ॥ ૧૧૩ ॥ દૂલ્લહો સાચો ધ
 ર્મ સુણેવો, દૂલ્લહો પાપ તણો પરિ હરવો ॥ દૂલ્લ
 હો ધર્મ તણો મન ધરવો, દુલ્લહો ધર્મ શરીરેં કર-
 વો ॥ ૧૧૪ ॥ સમકિત વિણહું અતિ રડવડિઓ, મૂ
 ઢ પણો મિથ્યા ભતિ પડિયો ॥ ભિમ ભેગી કર મંડે
 ઠચડિયો, કરમ નટાવે ભિમ હું નડીયો ॥ ૧૧૫ ॥ ધર્મ
 કરું ચિતું મન માંહેં, આલસ વૈરી આડો થાય ॥
 તે પાપી પરહો કરી ન શકાય, નનમ દિવસ એ
 મ એલેં નય ॥ ૧૧૬ ॥ આરત ન રહી એકે વાર, ન
 ભ મરણ વિચિ એક લગાર ॥ ભવ સાયર હું ભ
 મ્યો અપાર, તુમ વિણ સ્વામિ કહો કુણ તાર ॥ ૧૧૭ ॥

घर घरणीने लारें नुतो, आगे ननभ घणा विगू
 तो ॥ भाया मोह निन्दा लर सूतो, पाप करम डखि
 डाव घूतो ॥ १८ ॥ जाल पणो श्रीज वश हुंतो, यो
 वन वय युवती भुज नेतो ॥ वड पणो ज्याधि घंणो
 लोगवतो, घरमहीण पणो अंभ निगमतो ॥ १९ ॥
 ठंभ नवनवरसरातो भदलर भातो, करतो लक्ष
 अलक्ष घणा ॥ पातड नविटाव्यां अंग विटाव्यां
 वयन न पाव्यां स्वाभी तणां ॥ २० ॥ तृष्णा तंर-
 णी नवि ओलाय, लालें लोल घणेरें थाया ॥
 सत्य वयन नंर ह्यो मन भाय, क्षण क्षण करम
 अधिक जंघायंग ॥ २१ ॥ महियल डंगर भेडू सभा
 न, तेहथी अधिक आरोग्या घान ॥ सायर सली
 ल अधिक ने भान, में पीघा भातानां थान ॥ २२ ॥
 में भानव लव देह पुराणो, सुज लोगविथां ने मन
 भाने ॥ रंग रमाज्या छाने भाने, तोही प्राणी तृ
 सि न पांमे ॥ २३ ॥ न्या लवडलो डिभ संतो जुं,
 आ डाया डहो डेणी परें पो जुं ॥ न्यापति नाम
 निवारें गो जुं, तप नप डाया तिवारें शो जुं ॥ २४ ॥
 तव जोढ्यो प्राणी भुज प्राय, लूज तरस लावड
 न जभाय ॥ धर्म लणी धुरें चित्त न नय, परवश
 दुःख घणां सह बाय ॥ २५ ॥ प्रणट मेमदा मेमदेजा

ડે, મોહ પાસ મુન ફિરી ફિરી પાડે ॥ કામ ક્રોધ મુ
 ન ક્ષમા ન સમાડે, વિનય વિવેક વિચાર ન માંડે ॥
 ૧૨૬ ॥ વિષયા રસ વાહ્યો પરનારી, તેણેં કર્મે સદ્
 ગતિય નિવાંરી ॥ મેં તો ભવ દયા વિસારી, એમ કું
 ગયો ઘણા ભવ હારી ॥ ૧૨૭ ॥ દાતા ગુણ મુન મોહ ન
 મંડે, દુપણ પણું મુજ કેડ ન છંડે ॥ આઠે મદ મયં
 ગલ મુન દંડે, માયા સાપણી ડસવા હીંડે ॥ ૧૨૮ ॥ વ
 હેતો કરપણ ધન મુન લેતાં, અણાજ ફુંતિ ધર્મે ધ
 ન દેતાં ॥ કીધાં દૂડ ભિનેસર ભેતાં, તું ત્રિભુવન પ
 તિ ભણે તેતાં ॥ ૧૨૯ ॥ રાત રિધિ રામાયું રાતો, ધ
 ન કંચન ભેવન મદ માતો ॥ ધન્ય ભણી ધ્યાના ધુ
 ર ન્નતો, નગપતિ ભે અણ શો બિન્નતો ॥ ૧૩૦ ॥ દેશ
 વિદેશે ભઈ ધન લાવ્યા, મહોરા મંદિર હાટ ચણા
 વ્યાં ॥ ઘર ઘરણીને ઘાટ ઘડાવ્યા, ધર્મને થાનક
 તે ધન નાવ્યાં ॥ ૧૩૧ ॥ બ્યાલ વરંતર દોઢ સવાઈ, એ
 મ કરી કીધી કોડ કમાઈ ॥ સાત વ્યસન પોષ્યા
 દહ થાઈ, ધર્મ રામ કાંઈ કાલ ન આઈ ॥ ૧૩૨ ॥ સા
 મી સગા સહોદર વંચી, અરથ અનેક એણી પડે
 સંચી ॥ ધરમન કીધો મેં રોમાંચી, લાવ સહિત
 મલુ પાય ને અંચી ॥ ૧૩૩ ॥ પ્રગટ સાત ખેતર નવી
 પોષ્યાં, સુદૃત તણાં થાનક સવિ પ્રોષ્યાં ॥ ૧૩૪ ॥

ગુરુણી નવિ સંતોષ્યાં, કહોને સ્વામી હવે કિમ કોશ્યાં
 ૥૩૭૥ ૥ લોભ લગેં મેં પર ધન લીધાં, સંપદ સા રે-
 મેં દાન ન દીધાં ૥ પાપ કરમ મેં ભડકી લીધાં, સુ-
 દૃત અમૃત પરિઘલ નવિ પીધાં ૥ ૩૮ ૥ ૥ પથ્યજ્જા
 ૥ પોસહ અનુસરતાં, સામાયિક પડિક્કમણું ક-
 રતાં ૥ સંભ ધ્યાન ધરમનું ધરતાં, ન રહ્યું મન
 નિશ્ચલ પ્રભુ નિરતા ૥ ૩૯ ૥ નાભિ નરેસર નંદન ક-
 હિયેં, માતા મરિદેવ્યા ઊર લહિયેં ૥ કયાં કર્મ હવે
 કહિયેં સ્વામી, દયાન તમારું હું શિર નામી ૥ ૪૦ ૥
 ભિમ ભલ હર મોરા ચંદ ચડોરા, દીન કર વંછે કમ-
 લ વનં ૥ બેગીસર ધ્યાને ઊત્તમ માને, તિમ હું દરિ-
 શન આદિ ભિનં ૥ ૪૧ ૥ આલ લયો માનવ લવ મી-
 ઠો, શુભ ચિત્તે આદેસર દીઠો ૥ દુઃખ દાલિત સ્વિ-
 નયે લાગાં, ને આદેશર ચરણે લાગાં ૥ ૪૨ ૥
 મુગતિ રતન મેં મહિમા લાધું, ને આદેશર શું મુ-
 ઝ મન જાધું ૥ હું અપરાધી છું પ્રભુ ગાઢો, તોહી
 બોલ દીઓ મુન્ન ટાઢો ૥ ૪૩ ૥ છોરે હોય કુછોરે
 સોય, માય ત્રાય સા સેવે તોય ૥ કોય નહીં મૂર-
 જ મુન્ન સરિજો, કાલાં કથન સુણી મન હરેખ્યો
 ૥ ૪૪ ૥ જાલૂડો ભિમ જોલે વાણી, માય તાય મન
 અમિય સમાણીયા તું ઠાકુર તું માયન જાપ, ભયમ

ભનમ મુન લાગાં પાપ પાઞ્ચશાતેહ તણો દાલો સંતા
 પ, ભિમ કાયા અનુ આલું આપ પા રાજ રિધિ નવિ
 માગું સ્વામી, મુનિ લાવણ્ય સમય શિર નામી પાઞ્ચ
 સેવક માંહી સમોતો થાપો, આદેશર અવિચલ પદ
 આપો પાત્રવ લવના દાલો સંતાપ, કેવલ જ્ઞાન તણી
 દીશો છાપા પાઞ્ચ પનર જાશદેં આદિ ભિન તૂઠે,
 વીનતડી સેવક તણી અં પા આશો મસવાડે દશમી
 ઘઠાંડે, મુનિ વૈરાગ્યે એમ લણી અં પાઞ્ચ પાઞ્ચિતિ પા

અથ સરસ્વતીનો છંદ પ્રારંભ: પા

સકલ સિધ્ધિ દાતારં, પાર્શ્વ નત્વા સ્તવે પ્રયજ્ઞા
 વરદાશારદાં દેવીં, મુજ સૌભાગ્યકારિણીં પા ૧ પા
 છંદ અડીઅલ પા સરસતિ ભગવતિ ભગ વિજ્યાત
 આદ્ય ભવાનિ કવિ ભન માતા પા શારદ સ્વામિની
 તુલ પાય લાગું, દોથ કર નેડી હિત બુધ્ધિ માગું
 પાશા પુસ્તક હાથ કમંડલુ શોહે, એક કર કમલ
 વિમલ મન મોહે પા એક કર વીણા વળે નાણા
 દયતુર વિચક્ષણ લીણા પા ૩ પા હંસ વાહિની હ
 રમે ધ્યાણિં, રાત દિવસ તોરા ગુણ ગાણિં પા ૪ પા
 ન સુત સેવક કહેવાણિં, તેણેં કારણ નિર્મલ મતિ
 પાણિં પા ૫ પા કાશમીર મુજ દેશની રાણી, હરિ હર

જાહ્ન્યા ઈન્દ્ર વંજાણી ॥ નગદંજા તું વિશ્વગોરાણી,
 ત્રિલુવન કીરતિ તુલ્ય વંજાણી ॥ ૫૫ ॥ જાહ્ન્યાણી -
 રૂઢાણી રાણી, ગિરવાણી ભાષા શુભ ન્નણી ॥
 મુક્તિ બીજની તું ફી નિશાની, તું ત્રિપુરા ભારંતિ
 જાહ્ન્યાણી ॥ ૫૬ ॥ ધુર થકી તું જાલ કુંવારી, તું ચા
 મુંડા ચોશાહ નાસી ॥ આઘશક્તિ આરાસણ બે
 ઠી, પ્રગટ પણે શો નયણે દીક્ષી ॥ ૫૭ ॥ તું તારા-
 તોતલા હર સિધ્ધિ, અન્નરી તું પુહવી પ્રસિધ્ધિ ॥
 બ્વાલા મુખી તું બ્જની માતા, ભરજ્યે તું નગ
 વિજ્યાતા ॥ ૫૮ ॥ શોલ સતીમાં તું કમલા વિભસા,
 વાઘેશ્વરી તોરાંગુણ સજલા ॥ તું મહાસતિ ગુણ
 વંતિ ગંગા, શાસન દેવિ તું ચતુરંગા ॥ ૫૯ ॥ તું પછી
 માવર્ઠ તું શ્રુતદેવી, ચક્રેસરી તું સુરનર સેવી ॥
 જાહ્ન્ય સુતા તું દુરંગા ગૌરી, અહૂર્નિશ આસ કહે હું
 તોરી ॥ ૬૦ ॥ નલ થલ નંગલ વંમે કૈલાસા, ગિરિ
 કિન્નર પુર પાટણ વાસા ॥ સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાલે ન
 ણું, નામ અનેક કવિય વંજાણું ॥ ૬૧ ॥ ગૌર વરણ
 તનુ તેજ અમારા, બણે પૂનમ મશિ આકારા ॥ ૬૨ ॥
 ત વસ્ત્ર પહેલ્યાં શણગારા, મહકે મૃગમદ ને ઘ
 ન સારા ॥ ૬૩ ॥ નીલવટ દીલી તેજ વિશાલા, ઓ
 પેઃ આરીસા સમગાણા ॥ અઘરે જિંજ દશના વ

લી હીરા, નાશા દીપ શિખા ચંચુ ડીરા ॥૧૩॥ નાડે
 મોતી મનોહર જલડે, અધુર ઊપમ તે જણ જણ
 ચલડે ॥ મૃગ લોચન પિક સુસ્વર જલડે, સુણતાં
 ચતુર તણા ચિત્ત ચમકે ॥૧૪॥ અણિ આલી આંજી
 આજડલી, ભમુહક જાણ સમી વાંકડલી ॥ મસ્ત
 ક રૂઝડી મણિં રાજડલી, તુલ કદ હીરે જડિત મુંદ
 રડી ॥૧૫॥ મુજ નિર્મલ શારદ શશી દીપે, કાને-
 ફુંડલં રવિ શશિ ભંપે ॥ ઊન્નત પીનં પયોધર મા
 તા, કંચુક કસિયા નીલારાતા ॥૧૬॥ ઊર ઝોપે-
 મુગતા ફેલ હારા, તારાની પરે તેજ ઊંધારા ॥ જાનુ
 બંધ માદલી આ જાંહે, બેવાને સુરનર મન ચાહે
 ॥૧૭॥ કટિ મેજલા જલડે કર ચૂડી, રતન જડિત સો
 વન મય રૂડી ॥ ચિરણે ધૂધરી ધમ ધમ ધમકે, બંભ
 રી રણજણ રણજણ રણકે ॥૧૮॥ હસ્ત ચિરણ
 અલતા સમ વાન, બંધા યુગલ વલિ કેલ સમાન
 ॥ હરિલંકી કટિ વિપુલ નિતંબી, અલિ કલ્લલ સ
 મ વેણી લંબી ॥૧૯॥ હંસગમનિ ચાલે મલપંચિ,
 મુજ જોલે હંસી અમિય ભરંતી ॥ નર ચૌવન ગુણ
 વંતી જાલા, કદલી દલ તનુ અતિ સુકમાલા ॥૨૦॥
 ત્રિલોચના તુલ જહુ હકુરાઈ, ચાફ વિચક્ષણ અતિ
 ચતુરાઈ ॥ નહિં કોઈ નાણ પણું તુલ જગમલ, દે

त्य अरितें लंत्या लुब्धजल ॥२१॥ सूर पणो पण
 तुं परयंडी, विद्या परवत्त सघले भंडी ॥ ताहारी
 हुंडी डिणो नवी ञंडी, राय राणा तुळ भाने थंडी
 ॥२२॥ अलिङ न जोखुं अेऊहीं भाया, तिन लुव-
 न सई ते नीपाया ॥ तुं साथी ल्गं त्रिहुंनी भा-
 या, सुर नर डिन्नर तुळ गुण गाथा ॥२३॥ ता-
 रें तेळ तपे त्रिलुवनं, हरि हर ज्गह्मा सह तुळ भ-
 नं ॥ भाई अक्षर ले जावनं, तें नीपाया ल्गं तुं
 धनं ॥२४॥ लसई लेद पींगलनी वाणी, शा-
 स्त्र सडलमे वेद पुराणी ॥ नाद लेद संगीत व-
 जाणी, परगट डीधां तें शुल न्गणी ॥२५॥ डा-
 भित पूरणा सुरतरे सरणी, विद्यादान तुं आपे ह-
 रणी ॥ पर णिपगारणी भें तुळ परणी, तुंही सदा-
 भुज अभूत वरणी ॥२६॥ ल्गं सहू जेठो जेले तो-
 रे, लव सडलनी आस्था पूरे ॥ अलिय विघ्न तुं ते-
 हुनां थूरे, तेणें डारणा तुं वरा भन भोरे ॥२७॥ न्ग-
 तुं स्वाभिनी सुभ्रभ टाणे, तो डमि लाव ललेरा
 आणो ॥ डाल्य डवित गड गीत वजाणे, राळ सला-
 मां जोली न्गणे ॥२८॥ सारद भाता नेहूने तूडी, अ-
 विरल वाणी लहे अति भीडी ॥ भाता नेहू साभुं
 ल्गं लाव्युं, नेहू सणुं दलित सज दाल्युं ॥२९॥ न्ग-

બડ મૂઠ મતિ બુધ્ધિ હીણા, તે તેં કીધાં નિપુણ પ્રવી
 ણા ॥ ૭ મુંગા વાચ્યા નરિ જોલે, તે તેં કીધા સુર
 ગુર તોલે ॥ ૭ ગા નિર્ધનને વલી તેં ધન દીધાં, ત
 સ વલી કીધા પુરુષિ પ્રસિધ્ધા ॥ ૮ રાજ રમણી સુ
 જ લોગ વિલાસા, તેં આપ્યા શુભ ચાનક વાસા
 ॥ ૭ ॥ તારા ગુણનો પાર નન્નણું, ગુણ કેતાં એક
 જલ વખાણું ॥ ૮ શરણાગત વછલ કહે વાણી, મેં
 નણી ત્રિભુવન ઠકુરાણી ॥ ૭ ॥ આઈ આશ ક
 રે દીન રાતં, શુધ્ધ વટ તું સહી ખેરી માતં ॥ અણુ
 ટ જન્નનો તાહારો કહિયેં, સમુદ પંચે પણ પાર
 ન લહિયેં ॥ ૭ ॥ માતા આશ પૂરો સેવકની, તુમ
 વિણ કોણ તીડ લંબે મુજ મનની ॥ આશ કરી
 આવ્યો તુમ ચરણે, તું જા સાચી દીન બિધર
 ણે ॥ ૭ ॥ વલતું માતા જોલી વચણે, ને તું આ
 વ્યો માહારે ચરણે ॥ ૭ ॥ તુજ તૂઠી તું સહિ કરી મા
 ને, મન કહી સંદેહ મ આણે ॥ ૭ ॥ તુજ ભક્તિ
 મેં સાચી નણી, તુજ બિપર મેં કડેણા આણી ॥
 અહર્નિશ કરશું તોરી સાર, એ પરીક્ષક પરમા
 ર્થ વિચાર ॥ ૭ ॥ વલી આવી માતા સુત પાસે, હિ
 ત આણી શુભ વાણી પ્રકાશે ॥ ૭ ॥ હિયડે કાંઈ
 વિખાસે, હું આવી વશી તુજ મુજ વાસે ॥ ૭ ॥

माता वयनं पाभ्यो गीत्वा स, में आण्यो अज तु
 म विश्वास ॥ हवे सहि सइल इली मुञ्ज आश,
 हुं तुल्य चरणा कभलनो दास ॥ उट ॥ तारो महि-
 मा भहो दो लंगमा, तुं तूही सकल रिधि दे क्षण
 मां ॥ देवि अवर नहिं तुल्य तोले, गुणं छतां उरि-
 यण सिंघ जोले ॥ उट ॥ प्रणव अक्षर वली भा-
 या जीनं, कीं श्रीं नमो कर जीनं ॥ इतीं हीं महा
 भंत्रे नं, वाग्वादिनी नित सभरेनं ॥ लंगालंग
 वती लारति तुल्य नमिनं, भंत्र सहित ओउ यि-
 त्त लणीनं ॥ अष्ट महासिधि शीघ्र लहीनं, ल-
 एतां गुणतां लील करीनं ॥ लंग ॥ संवत् चंद्र उल-
 अति गिन्वव, सायर सिधि आसो सुदि नि-
 र्मल ॥ पूनम सुरगुइ वार गिधरा, लंगवती छं
 द रय्यो लयकारा ॥ लंग ॥ शारद नाम लपो लंग
 न्नां, शारद गुण गायो सुविहाणं ॥ शारद आपे
 जुधि विन्नाणं, शारद नामे डोड उल्याणं ॥ लंग ॥
 कुलश ॥ छहु लइलति लरेण, अडीयव छंदे
 एं संथुयादेवी ॥ लंगवछ तुल्य पसाया, होछ
 सया संघ चकस्स ॥ लंग ॥ छति ॥

અથ શ્રીસંભવનાથ સ્તવન પ્રારંભઃ ॥

પ્રભુ પ્રણમું રે, સંભવનાથ શોભામણા ॥ વાણી
 સુણતાં રે, સંદેહ ભાને ભવતણા ॥ કર નેડી રે, ભા
 વધરી શિર નાભિયેં, ગુણ ગાતાં રે, મુક્તિ તણાં સુ
 જ પામિયેં ॥ ૧ ॥ ઊથલો ॥ પામિયેં સહિ મુક્તિનાં
 સુજ, ભાવથી ને ધ્યાઈયેં ॥ ગુણવંત ગિરવા દેવ
 ત્રીન્, શ્રીસંભવનાથ આરાધિયેં ॥ શાનયરી સા-
 વથી તણો નરેસર, રાય ભિતારી બળિયેં ॥ શા-
 ણી તે સૈન્યા તણો નંદન, શ્રીસંભવનાથ વંજા-
 ણીયેં ॥ ૩ ॥ ચાલ ॥ ચિહ્ન સુપન શું રે, સ્વામિ ॥
 આવીને ઊપના ॥ તવ દેશમાં રે, ઘનના સંભવ-
 નીપના ॥ તેણે ગુણોં કરી રે, સંભવ નામન આ-
 પિયું ॥ પુત્ર ભન્મે રે દાન રાયેં બહુ આપિયું ॥ ૪ ॥
 ઊથલો ॥ આપિયું બહુ દાન રાયેં, પુત્ર ભન્મ બ્યારે
 હૂંઓ ॥ તવ દેવ દેવી ઈન્દ્ર આવી, ભન્મ મહોત્સવ સુ-
 રડીઓ ॥ ૫ ॥ અનુક્રમેં ચૌવન વયે બળી, પાણિ
 ગ્રહણ કરાવિયો ॥ સંસારનાં સુજલોગવી પછી,
 સંભવશું મન આણિયો ॥ ૬ ॥ ચાલ ॥ એક કોડને
 રે, આઠ લાજ દિન દિન પ્રત્યે ॥ સંવત્સરી રે, દાન-
 દીધાં એવા ભિનચરે ॥ તવ દેવ તારે, ચોશઠ ઈન્દ્ર મહો-
 ત્સવ કરે ॥ નર સહસશું રે, સ્વામિ ॥ સંયમ ઊચ્યારે

॥ જાગિથલો ॥ ઊચિરે સહી સ્વામિ સંતનવ, સુર થ-
 ઈને સંથરે ॥ મુનિવર તિહાં સહે પરિસહ, મેરૂની
 પરેં નવિ થલે ॥ ૮ ॥ તપ સંયમ ક્રિયા સંવર, જ્ઞાન
 કેવલ તવ લહ્યો ॥ પરષદ આગલ સ્વામિ સંતનવ,
 દયા માર્ગ ધરમ કહ્યો ॥ ૯ ॥ આલ ॥ નિનની વા
 ણી રે, યોનન લગેં સહુ કો સુણે, વૈરીનાં રે વેર સ
 વેં તિહાં ઊપશમે ॥ સોવન વાનેરે, ચારણેં ધનુષ કા
 યા કહું ॥ આયુ પૂરવરે, શાહ લાજ નિનનું લહું ॥ ૧૦
 ॥ ઊથલો ॥ નિનલણાં રે વજાણ કીધા, ગુરૂ થકી એ
 વું લહું ॥ ભવો તે ભવો સાધે ભવો, ભવ રિજ નેણે
 કહું ॥ ૧૧ ॥ દયા ધર્મ નણી લાવ આણી, નિનત
 ણા ગુણ ને સ્તવે ॥ અભેરાન કહે સંસાર સાગર,
 સુજેં ફેલાં તે તરે ॥ ૧૨ ॥ ઈતિ ॥

અથ સૌપદીની સઝઝાંય પ્રારંભઃ ॥
 ગરબાની દેશી.

૮. આલ્યા નારદ મુનિવર પાંડવ, પાંચ તણે ઘરેરે
 લો ॥ મલિઆ ઊઠી યુધિષ્ઠિર રાયકે, લીમ હર્ષ ધ
 રીરે લો ॥ અર્જુન નિકુલ જે નેડી હાથકે, નમન
 ભલેં કરેરે લો ॥ સહુ દેવ તિમ વલીલાળે પાય, પધા
 રોં મુજ ઊચિરે લો ॥ ૧ ॥ માંદે જેઠા કુંસી માયકે,

દૌપદી પરિવાર શું રે લો ॥ તિહાં ગયા નારદ દેખી,
 સભા સહુ બીઠી હર્ષ શું રે લો ॥ દૌપદી બીઠી ન લગા
 રડે, નવી પૂજા કરી રે લો ॥ રોષેં ભરિયો નારદ મ
 ન માંહે, જોલે રીશોં કરી રે લો ॥ ૨ ॥ દૌપદી પાંચ પદ
 ડવની નારડે, મુળને કિમ નમે રે લો ॥ એહને સંક
 ટ માંહે નાજુંતો, મહારિં મન ગમે રે લો ॥ ચિંતવી-
 થાલ્યો ભય આકાશકે; ઘાતડી ખંડમાં રે લો ॥
 તિહાં છે પદ્મોત્તર વલી રાયકે, સ્ત્રીના બૂંડમાં રે
 લો ॥ ૩ ॥ જોલે નારદ સુણ પદ્મોત્તર, મુળ એક વા
 તડી રે લો ॥ એક છે દૌપદી નામે નારડે; રતિ સમ
 રૂઝડી રે લો ॥ સુણી તેહ પદ્મોત્તર વલી રાયકે, દેવ
 આરાધીઓ રે લો ॥ દેવ પાસેં તેડાવી દૌપદી નાર
 ડે, નેહ જગાવીઓ રે લો ॥ ૪ ॥ દૌપદી તાહારે કાર
 ણ મેં, કઠોર તે દુઃખ સહ્યું રે લો ॥ ત્રીજે દિવસેં તુ
 જ મુખકમલનું, મેં દરિશન લહ્યું રે લો ॥ મુળને મ
 સિયો તાહારો યોગ, વંછિત સુજ વિલસીયેં રે લો
 ॥ ૫ ॥ સુનલે નેને સાહામું નારડે, દરિશન દીલ્યો
 રે લો ॥ ૬ ॥ તવ કહે દૌપદી નામે નારડે, જંઘવ ર
 હે વેગલો રે લો ॥ મહારે વ્રત છે મોટું છમાસકે, રા
 લ પાલું નિર્મલું રે લો ॥ ૭ ॥ જોલ્યાનું નહીં હમણાં કા
 મડે; સદી પછે ને હોસે રે લો ॥ ૮ ॥ એમ કહી વિનિવ્ર

तिहां रहीवास डे, चलतुं छिहांसुं थयुं रे लो ॥ डा
 प्रयत्नाथी गीह्यो सुधिष्ठिर रायडे, अरहुं परहुं
 सुवे रे लो ॥ रातनी रातमां डिहां गछ नारडे, अ
 म थाडीने सूवे रे लो ॥ प्रत्नातें गीही सुधिष्ठिर
 रायडे, गाम ठढोलीगिं रे लो ॥ डिहां यें दीही-
 स्तौपदी नारडे, पडहो चढडा वीगिं रे लो ॥ जान
 मली वि नता शुध्य लगार डे, नशरीने देशमां-
 रे लो ॥ त्यारे कुंति लछ लदुनाथ डे, डह्युं सुजं वेस
 मां रे लो ॥ दीडरु स्तौपदी लछ गयो डोछक, वेरी देव-
 तारे लो ॥ अमने नमली तेह बिजंडमां, शुध्य ड
 रीघो सुतारे लो ॥ ८ ॥ नारायणों तव दीघो-
 डोल डे, जोल छे माहुरो रे लो ॥ स्तौपदी सों पुं तुम
 हाथो हाथ डे, लविने ताहुरो रे लो ॥ अम डहीजे
 जर डरावी बिजंडमां, थछ नहीं ते छती रे लो ॥
 अहेवे आच्यो नारद तेणों, प्रंगट डरी सती रे लो
 ॥ ९ ॥ पांडव पांथिने वासुदेव साथ डे, पहोत्ता डंडा
 पुरी रे लो ॥ १० ॥ पद्मोत्तर वली रायडे, स्तौपदी
 वाली हरी रे लो ॥ बन्नी तिहां लतनो शंजडे, आ
 च्यो सहु धरें रे लो ॥ मंगल थाअे शील प्रत्नावडे,
 घर घर गुडी गिछ से रे लो ॥ ११ ॥ स्तौपदीयें पा-
 ल्यु निर्मल शीखडे, वील पाभी धसुं रे लो ॥ १२ ॥

આયુ પામી બ્રહ્મલોક કે, આગમ વચ્ચેને સુણું રે
 લો ॥ પોર બંદર માં રહી ચૌભાસ કે, સતી ગુણ વર
 ણ વ્યારે લો ॥ મુનિ મયાચિંદને શ્રાવક સહુએ, ભ
 લે ભાવે વીન વ્યારે લો ॥ ૧૧ ॥ ઈતિ ॥

અથ મેઘ કુમારની સજ્જાય પ્રારંભ:

ધારણી મનાવે રે મેઘ કુમારને રે, તું મુળ ઓ
 કળ પુત્ર ॥ તુલ વિણ સુના રે મંદિર માં લિ આં રે, રા
 જો રાજો ઘર તણાં સૂત ॥ ધારણી ॥ ૧ ॥ તુલને
 પરણાવી રે આઠ કુમારિકા રે, તેતો વહુ અતિ સુ
 કુમાલ ॥ મલપતિ ચાલે રે વન ભેમ હાથણી રે, ન
 યણ વયણ સુવિસાલ ॥ ધારણી ॥ ૨ ॥ મુઝ મન
 આશ્યા રે પુત્ર હતી ઘણી રે, નાણું રમાડીશ વહુ
 નાં રે જાલ ॥ દૈવ અટારો રે દેખી ન વિશક્યો રે, કી
 ધો કીધો કવણ ભંભલ ॥ ધારણી ॥ ૩ ॥ ઘણા
 કણ કંથન રે રાત્રિરિધિ ઘણી રે, ભોગવો ભોગ
 સંસાર ॥ છતી રિધિ વિલસો રે ન્યા ઘર આપ
 ણો રે, પછે લેને સંયમ ભાર ॥ ધારણી ॥ ૪ ॥ મેઘ
 કુમારે રે, માતા મેલ્યે બૂઝવી રે, દીક્ષા લીધી વીર
 ભને પાશ ॥ પ્રેમ મુનિસર રે ઈણી પરેં ઓચે રે ॥
 પામ્યા પામ્યા અનુત્તર વાસ ॥ ધારણી ॥ ૫ ॥ ઈતિ ॥

અથ અરણીક મુનિની સઝાયા

અરણીક મુનિવર યાત્ર્યા ગોથરી, તડકે દાબે
 શીશો ભાપાય અણવાણે રે વેલૂ પરબલે, તનુ
 સુકુમાલ મુનીસો ભા અરણીનાના મુજ કંરમા
 ણું રે માલતી ફૂલબ્યું, ઊભો ગોંજની હેઠો ભા
 ખરે જપોરે રે લીંદો એકલો, મોહી માનની મીઠો
 ભા અરણીનારા વચણ રંજીલો રે નથણે વેધિ
 ઝો, રંજી થંભ્યો તેણે ઠામો ભા દાસીને કંહે ન
 તું ઊતાવલી, એ રિજી તેડી આણો ભા અરણી
 ાડા પાવન ડીને રે રિજી ઘર આંગણું, વોહોરો
 મોહક સારો ભા નવ યૌવન રસ કાયા કાંદહો,
 સફલ કરો અવતારો ભા અરણીનાજા ચંદ્રા
 વદની રે ચારિત્ર ચૂકલ્યું, સુજ વિલસે દિન રાતો
 ભા જોઠો ગોખે રે રમતો સોગઠે, તવ દીઠી નિ
 ભ માતો ભા અરણીનાપા અરણીક અરણી
 ક કરતી માફરે, ગલિયેં ગલિયેં તિવારો ભા ક
 હો કેણે દીઠો રે મહારો અરણી લો, પૂઠે લોક હ
 નરો ભા અરણીનાદા ઊતરી તિહાંથી રે ન
 નીને પાત્ર નમ્યો, મનશું લાભ્યો તિવારો ભા
 વછા તુલ ન ઘટે રે ચારિત્ર ચૂકલ્યું, બેઠથી શિવ
 સુજ સારો ભા અરણીનાજા એમ સમન્વિ

રે પાછો વાલિઓ, આણ્યો ગુરને પાસો ॥ સહ
 ગુર દીએ રે શીખ જલવી પરે, વૈરાગેં મનભાશ્યો
 ॥ અરણી ॥ ટા અગની ધાજંતી રે શીલા ઊ
 પરે, અરણી કે અણશણ કીધો ॥ રૂપ મુનિ ક-
 હે ધન તે મુનિ વરૂ, પામ્યા સુખ અભંગો ॥ અ
 રણી ॥ ૫ ॥ ઈતિ ॥

અથ રેવતીની સજ્જાયા

સોવન સિંધાસણ રેવતી, જોઈ જોઈ મંદિર

મોહર રે ॥ ગળ ગતેં દીઠા મુનિ આવતાં, સુંદર-
 શીઓ અણગાર રે ॥ મંદિર પધારો રે મેરે પૂજ્ય
 ॥ ૧ ॥ પૂરો પૂરો મન તણા કોડ રે, ફેંચડા માંહે હર
 જ ઘેરી ઘણો, વંદે વંદે જે કર જોડ રે ॥ મંદિરનાશા
 આજ સુરતરૂં કૂલ્યો આંગણો, મોતીડેં વૂઠડા મેહ
 રે ॥ શીઓ અણગાર પધારીઆ, પ્રગટ્યો છે ધ
 મ સ્નેહ રે ॥ મંદિરના ૩ ॥ ગંગારે જલ માંહેં જેમ ક
 મલડી, મધુકર કેલિ કરંત રે ॥ તિમ પૂજ્ય કમલ
 મહારૂં મન મધુ, જિલટ અંગ ધરંત રે ॥ મંદિરના
 ૫ ॥ પૂજ્ય જનું વદન નિહાલતાં, તિમ તિમ રંગ-
 ની રેલ રે ॥ વલ્લભ પૂજ્ય છે સોહામણા, મૂરતિ
 મોહન વેલ રે ॥ મંદિરના ૬ ॥ આદર માન દેઈ

ઘણો, પુછીઓ સીઓ અણગાર રે ॥ કહો પૂન્ય કે
 મ પંધારીઆ, આદેશ દીઓ સુ વિચાર રે ॥ મંદિ-
 ર ॥ ૬ ॥ મુન ગુરુ તુલ ઘરેં મોકલ્યો, માતાનુ પા
 ક વોહોરાવ રે ॥ રેવતી કહે ગુરુ કે મલંહ્યો, કેવલ
 જ્ઞાન પ્રભાવ રે ॥ મંદિર ॥ ૭ ॥ શુભ પરિણામ ક
 રી તદા, આપીઓ પાક ઊદાર રે ॥ મણિરે માણિ
 ક મોતી તણી, વૃષ્ટિ હુઈ તેણી વાર રે ॥ મંદિર ॥
 ૮ ॥ તીર્થંકર ગોખ તવ લહ્યો, રેવતીયેં સુ વિચા
 ર રે ॥ વીર પ્રભુ સુખ સંપદા, સદૃશ કલ્યો અવતાર
 રે ॥ મંદિર ॥ ૯ ॥ પુરુષ લલા રે સંસાર માં, તિમ-
 ભણી નાર સંસાર રે ॥ રાત્રિ મતિ સીતા કુંતા દ્યોપ
 દી, મૃગાવતી ચંદન બાલ રે ॥ મંદિર ॥ ૧૦ ॥ ઈત્યા
 દિ ભિન ધર્મ આદરે, ધન ધન તે નર નાર રે ॥ વલ્લ
 ભ મુનિ એમ બિચરે, દાનથી નય નય કાર રે ॥
 મંદિર ॥ ૧૧ ॥ ઈતિ ॥ :

અથ પાર્શ્વનાથનો છંદા

નથ નથ નગનાયક પાર્શ્વભિનં, પ્રણિતાજિલ
 માનવ દેવ ધનં ॥ ભિન શાસન મંડલ સ્વામિ નયો,
 તુમ દરિસન દેજી જ્ઞાનંદ થયો ॥ ૧ ॥ અશ્વસેન
 કુદાંબર ભાનુ નિલં, નવ હસ્ત શરીર હરિત પ્રતિલં,

धरएमें सुसेवित पादयुगं, त्वरत्नासुरकांति स
 दा सुलगं ॥३॥ निरूपं विनिर्भित रत्नपति, व
 दनोद्युति शारद सोभतति ॥ नयनांजुल दीप्ति वि
 शाखतरा, तिलकुसुम संनिभ नाशा भवरा ॥४॥
 रसनाभृत उंद सभान सदा, दशनावलि अनार उ
 लि सुजहा ॥ अधराईए विद्रुम रंग घनं, न्य
 शंजपुरालिधे पार्श्वनिनं ॥५॥ अतिथारि मुकु
 ट भस्तक दीपे, डाने कुंडल रवि शशि लंपे ॥ तुल
 हिमा भहि भंडल गाने, नित्य पंथि शब्द वान्न वा
 ने प्रभा ॥ सुर डिन्नर विद्याधर आवे, नर नारी ता
 रा गुण गावे ॥ तुल सेवे थोशह छंद सदा, तुल
 नामें नावे कष्ट कदा ॥६॥ ने सेवे तुलने लावघणे
 नवनिधि थाये घर तेह तणे ॥ अडवडियां तुं आ
 धार कद्दो, समरथ साहेज भें आल लह्यो ॥७॥
 दुःखीयाने सुजहायक तुं दाजे, अशरणाने शर
 णे तुं राजे ॥ तुल नामें संकट विकट टले, वीछ
 डीयां वाखां आवीं भले ॥८॥ नट विट लंपट दूरे
 नाशे, तुल नामें थोर थरड आशे ॥९॥ राखिल
 न्य तुल नाम थडी, सघले आगल तुल सेव थ
 डी ॥१०॥ यक्ष राक्षस डिन्नर सवि गिरगा, डरी
 डेशरी दावानल विहगा ॥११॥ कंधे लंधन लय सघन

लां नय, ले अंक भना तुलनें ध्याय ॥ ११० ॥ लूत
 प्रेत पिशाचि छवी न शडे, लगदीश तवा निधन
 पथडे ॥ भहोटा नेटिंग रहे दूरे, दैत्यादि कना तुं भ
 द्यूरे ॥ १११ ॥ डायणी सायणी न्वसे हं टकी, लग
 वंत थया तुल ललन थकी ॥ उपरी तुलना मलीयां
 डंपे, दुर्जन भुजथी लल लंपे ॥ ११२ ॥ भानी भछ-
 राता सुह भोडे, तेपरा आगलथी डरनेडे ॥ दुरमु
 ज दुष्टादि क सुंही दमे, तुल नपे भहोटा भेछ
 नमे ॥ ११३ ॥ तुलना में माने नृप सजला, तुल नश
 गिल्लल लेभ चंद्रकला ॥ तुल नामे पामे रिधि घ
 णी, लय नय लगदीश्वर विलग घणी ॥ ११४ ॥
 चिंतामणि डामगवी पामे, हय गय रथ पायड तु
 ल नामे ॥ लन पद डुराई तुं आपे, दुर्जन लनना
 दारिद्र्य डापे ॥ ११५ ॥ निरधनने तुं धन वंत करे, तूठो
 डोहार लंडार लरे ॥ घर पुत्र वलत्र परिवार घणो,
 ते सहु महिमा तुम नाम तयो ॥ ११६ ॥ भणि भान
 णिडं भोति रत्न लड्या, सोवन लूषण जहु सुघड
 घड्या ॥ वली पेहेरए नवरंग वेश घणा, तुमना
 में नवी रहे डंढ भणा ॥ ११७ ॥ वैरी निद्रिओ नचि-
 ताडी शडे, वली झाड युगल मनथी चमडे ॥ छल
 छिद्र उहा डेहनो न लगे, निराल सदा तुल न्येति

लगे ॥ १८ ॥ ॥ १८ ॥ हाकुर सविथर हर कुंभे, पाजंडी-
 पण्डो नवि इरडे ॥ लूटादिड सहु नारी नखे, भा-
 रण तुल नपतां नथ थाय ॥ १९ ॥ ॥ १९ ॥ भूरज नभ
 ति हीनवली, अज्ञान तिभिरतसु नय टली ॥
 तुल सभरएथी डाह्या थाये, पंडित पद पाभी पू-
 नखे ॥ २० ॥ ॥ २० ॥ जाश जय नपीडा नासे, दुर्ज-
 ल भुज दीन पणुं भासे ॥ २१ ॥ ॥ २१ ॥ गुंजड दुष्ट निडे सं-
 जलां, तुल नपें रोग शमे सघला ॥ २२ ॥ ॥ २२ ॥ घहिला
 गुंगा जहिराय लुडे, तुल ध्यानें गत दुःख थाय
 तिडे ॥ २३ ॥ ॥ २३ ॥ डांति डला सुविशेष वधें, तुल सभर-
 एशुं नवनिधि सधें ॥ २४ ॥ ॥ २४ ॥ डरिडें सरी अहिरण-
 जंध सया, लल ललए ललोहर अष लया ॥ २५ ॥ ॥ २५ ॥
 गण पमुहा सवि नय टली, तुल नामें पामे रंग
 रली ॥ २६ ॥ ॥ २६ ॥ ओं ह्रीं अहं श्रीपार्श्व नभो, नभि-
 ठीए नपतां दुष्टदमो ॥ २७ ॥ ॥ २७ ॥ यिंताभणि मंत्र निडे
 ध्याये, तिण घर दिन दिन होवत थाय ॥ २८ ॥ ॥ २८ ॥
 त्रिडरए शुधें निडे आराधें, तस लस डीर्ति ल-
 गमां वाधें ॥ २९ ॥ ॥ २९ ॥ डामित डाम सवे साधें, सभ-
 हित यिंताभणि तुज लाधें ॥ ३० ॥ ॥ ३० ॥ भद भच्छर
 मनथी दूर तले, लगवंत लली परें नेह लले ॥
 तस घर डमला डलोव डरे, वली राब्य रमणी ॥

जहु वीर चरे ॥२६॥ लय चारु तारु तुं आता, स
 न्न भन गति भति नो दाता ॥ भात तात सहोद
 र तुं स्वाभी, शिवदायक नायक हितदाभी ॥२७॥ उ
 श्याकर ठाकुर तुं भद्रारो, निशिषासर नाम न्यु
 ताहारो ॥ सेवक शुं परम कृपा करने, वाजेसर वंछि
 त इज देने ॥२८॥ निनरान सदा तुं न्यकारी,
 तुल सूरति अति मोहक गारी ॥ शुन्य न्न पद
 मांहे राने, बिलुवन ठकुराई तुल छाने ॥२९॥ ठम
 लाव लले निनकर गायो, वाभा सुत देजी जहु
 सुज पायोगां रवि भुनि शशी संवच्छर रंगें, देवसू
 रि मांहे सुज संगें ॥३०॥ न्य शंजपुरा लिध पा
 र्श्व विलो, सडलार्थ समीहित देहि भलो ॥ भुध
 हर्ष श्रियि विन्याय भुदा, तप लज्जि श्रियि सुज था
 य सदा ॥३१॥ डलश ॥ छिथ्यं स्तुतः सडलडामि
 तसिद्धि दाता, यक्षाधिरान नंत शंजपुराधिरान्ता
 स्वस्ति श्री हर्ष श्रियि पंड न सुप्रसादात्, शिष्येण ल
 ङ्ग श्रियिनेति भुदा प्रसन्नः ॥३२॥ छिति पार्श्व नि
 न छंद संपूर्ण ॥

अथ भांगालिक प्रारंभः

भांगालिक पहेलुं डहुं जेह, जित्तम दावे सबल

સંદેહ ॥ અરિહંત અરિ નેહને નહિં કોય; સોય શર
 ણ સ્વામી મુલ હોય ॥૧॥ માંગલિક બીજૂં મન ધ
 રૂં, લોક માંહે બિત્તમ છે બેરૂં ॥ સિધ્ધિ ગયાં તે સિ
 ધ્યે અનંત, સોય શરણ લવ હૃદય ધરંત ॥૨॥ માં
 ગલિક બોલું હવે તૃતી, લોક માં બિત્તમ છે ને નિતિ ॥
 સાધુ શરણ ભવિયાં અનુસરો, ભિમ ભવ સાયર
 હેલાં તરો ॥૩॥ માંગલિક ચોથું અવધાર, કેવલિ ભાં
 બ્યો ધર્મ સંભાલ ॥ દાલે રોગ શોગ ભય મરણ, સા
 થું ભવ દયાનું શરણ ॥૪॥ સરણ ચાર કરે નર ને
 હ, ભવ સાયર નવિ બૂડે તેહાસકલ કરમનો આણો
 અંત, મોક્ષ તણાં સુખ લહે અનંત ॥૫॥ કહે કવિ
 યણ ઈણિ વિધ કરે, તે વેહેલો મુકતેં સંચરે ॥ભા
 વ ધરીને ને ગુણ ગાય, તે ભવ તરીને મુકતેં ભ
 યાં ॥૬॥ અનાદિનો ધર્મ પાંખે હું રૂંડ્યો, હવે સા
 ચા દેવ ગુરૂને મલ્યો ॥ ભલે લાધો ભિન શાસન
 ધર્મ, નેહથી ના જા સર્વે ભરમ ॥૭॥ દોહા ॥ પુણ્યે
 મલિયા સદ્ગુરૂ, બિંદ્યો જ્ઞાન દિણંદ ॥ કુલ લાધું
 શ્રાવક તણું, લાધ્યા વીર બિણંદ ॥૮॥ ભલ હવતું
 ને રાજશે, શીયલને સમકિત ॥ વડો વ્યવહારી તે ક
 હિયેં, નેહને એ બે વ્રત ॥૯॥ સુતાં બેસતાં બીઠ
 તાં, ને સમરે અરિહંત ॥ દુઃખિયાનાં દુઃખ લાંબશે

लेशे सुज अनंत ॥१०॥ थं६ डलंडी णिनो लाए, थिं
 ताभणि सन्न्यो पाषाण ॥ सभुद्ध सहेनें जारो होय,
 निनवर तोले निनवर नेय ॥११॥ शीतल निन
 वर डरं प्रणाम, शोख सतीनां लेशुं नाम ॥ ज्वा-
 ह्मी थं६न राळ मती, द्यौपदी डौशल्या भृगावती
 ॥१२॥ सुलभा सीता सुलदा न्नाए, शिवा डुंती शी
 लवती वजाए ॥ नल घरणी दमयंती सती, यू
 ला मलावर्ध पद्मावती ॥१३॥ ठेणें नामें सवि संड
 ट टले, मन थिंतव्यत मनोरथ इले ॥ ठेणें नामें स
 विशीले डालं, लहियें भुक्ति पुरीनु राळ ॥१४॥
 लूतं प्रेत ठेणें नामें टले, रिधि वृधि घर आवी
 भले ॥ ठेणें नामें लंग होय लंगीश, तेहु लणी-
 सभरो निरादीश ॥१५॥ छति भांगलिड पडिड्ड-
 मणाभां डेवानुं संपूर्ण ॥

अथ अनित निन स्तवन ॥

देही नेभलना सातेवारमी ॥

अनित निनेसर देव, महारां स्वामी रे ॥ में पू
 रण पुण्य पसाय, सेवा पामी रे ॥ थिंतिनो दाता
 र, मुहने मलिखी रे ॥ हुवे मिथ्या मतनोनेर,
 सरवे लखिखी रे ॥१॥ तुम सभ जीने देव, महारे

નયણેં રે ॥ નાવે એણે સંસાર, સથિ વચણેં રે ॥ ની
 રાગી લગવંત, કડેણા રસીયા રે ॥ આવીને મનડા
 માહે, લકતેં વંસીયારે ॥ શા ચિન્હયા રાણીના નં-
 દ, મહેર કરીલેં રે ॥ નિત શત્રુ નૃપકુલ ચંદ, દુરિત
 હરિલેં રે ॥ મન મોહન મહારાજ, કંચન કાચારે ॥
 અવલંબ્યા મેં મહારાજ, તોરા પાચારે ॥ ડાઁ એમ-
 બાણીને નગદીશ, મુળને તારો રે ॥ લવોલવ લય
 થી નાથ, મુળને ઊગારો રે ॥ ઘણી ઘણી શી વાત,
 તુમને કહિયેં રે ॥ પ્રભુ બાંહે અધ્યાની લાલ હવે નિ
 રવહિયેં રે ॥ ૮ ॥ તુમને છોડી ઓર, કેંહને ભથૂં રો
 પ્રભુ ઘાજો મુળને તેહ, કહિયેં સાર્યું રે ॥ અજયચં
 દ સૂરીશ, ચરણ પસાયરે ॥ ખુશાલ મુનિ મનજં
 ત, પ્રભુ ગુણ ગાયરે ॥ ૯ ॥ ઈતિ ॥

અથ વંડચૂલની સજ્જાથ પ્રારંભઃ ॥
 કોઈલો પર્વત ધૂંધલો રે લાલ ॥ એ દેશી ॥ નં
 જુ દ્વીપમાં દીપતું રે લાલ, જેત્ર ભરત સુવિશાલ
 રે ॥ વિવેડી ॥ શ્રી પુર નયરનો રાજાઓ રે લાલ, વિ
 મલ નશા ભૂપાલ રે ॥ વિવેડી ॥ ૧ ॥ આદરને કાંઈ
 આજડી રે લાલ ॥ એ આંકણી ॥ સુમંગલા પદરા
 ણીયેં રે લાલ, ન્હ્યા તે યુગલ અમૂલ રે ॥ વિવેડી ॥

नाम ड्युं द्योय जालनुं रे लाल ॥ पूङ्गू लाला पूङ्गू
 लरे ॥ विवेडी ॥ आदरणा ॥ रा अनुक्रमे णिध्यत थ
 यो रे लाल, लोड डहे वंडथूलरे ॥ विवेडी ॥ लोड व
 यनथी लूपतिरे लाल, डाढ्यो सुत वंडथूलरे ॥ विवे
 डी ॥ आ० ॥ पूङ्गू लाल लछि जेनडी रे लाल, पल्ली-
 भां गयो वंडथूलरे ॥ विवेडी ॥ पल्लीपति डीओ लि
 ल्लडे रे लाल, धर्म थडी प्रति डूलरे ॥ विवेडी ॥ आ०
 ॥ चा सात व्यसन सरसो रभे रे लाल, नगभे धर्म-
 नी चातरे ॥ विवेडी ॥ वाट पाडे ने थोरी डरे रे लाल,
 पांथशे तेणें संधात रे ॥ विवेडी ॥ आ० ॥ पागळपुर
 पति दीजे दीडरी रे लाल, राजवा नगरनुं रान रे
 ॥ विवेडी ॥ सिंह गुडा तिणें पालभां रे लाल, निर
 लय रहे लिस्तरान रे ॥ विवेडी ॥ आ० ॥ सुस्थि
 त सद्गुडथी तेणें रे लाल, पाभ्या नीम तेथार रे
 ॥ विवेडी ॥ डूल आणु डाग भांसनुं रे लाल, पटरा
 णी परिहार रे ॥ विवेडी ॥ आ० ॥ सात थरणा
 ओसस्था विनारे लाल, न देवो क्षिपु शिर घाय रे
 ॥ विवेडी ॥ अनुक्रमे ते थारे नियमनारे लाल,
 पारजुं लहे लिस्तराय रे ॥ विवेडी ॥ आ० ॥ टा
 वंडथूल थारे नियमनारे लाल, डूल लौंगव्यां भ-
 ल्यं रे ॥ विवेडी ॥ परलवे सुर सुज पाभियी रे

લાલ, આગલે લેહેરો મોક્ષરે ॥ વિવેકી ॥ આગાછા
 કષ્ટ પડે ને સાહસીરે લાલ, ન લોપે નિલ સીમરે ॥
 વિવેકી ॥ કહે ભતિ નીકી તેહનીરે લાલ, નેહ કરે ધે
 મ નીમરે ॥ વિવેકી ॥ આગ ॥ ૧૦ ॥ ઈતિ ॥

અથ ચોવીશ તીર્થંકર સ્તવન ॥

પ્રથમ જિનરે, આદિ જિનેસર ધ્યાયિયે ॥ મ
 ન શુધ્ધેરે, જીન અભિત જિનગાઈયે ॥ ૧ ॥ ગના
 યકરે, ત્રીન સંભવ નાણીયે ॥ ૨ ॥ અભિનંદનરે, ચો
 થાદેવ વંજાણીયે ॥ ૩ ॥ ગિથલો ॥ વંજાણીયે અ
 ભિનંદન ચોથા, પાંચમા શ્રી સુભતિ ॥ ૪ ॥ ધન્ય ધ-
 ન્ય પ્રદ્મપ્રભુ ॥ છઠ્ઠા, નેણે રાન્ય રિધિ સર્વે તણા
 ॥ ૫ ॥ સુપાર્શ્વ સ્વામીને મુક્તગામી, સાતમા શ્રી ॥
 ૬ ॥ ગુરુ ॥ આઠમા શ્રી ચંદ્રપ્રભુ ॥ સકલ સંઘને
 સુજે કરે ॥ ૭ ॥ ૭ ॥ હાલ ॥ ૮ ॥ વંચિત પૂરણપા
 સાએ દેશી ॥ નવમાં સુવિધિ જિનંદ ॥ ૯ ॥ હાલ નવ
 માગાઈ ॥ સદુપાય નમેરે ॥ ૧૦ ॥ સદુગા શીતલ
 દશમા દેવ, હાંલ શીતલ દશગા સેવક જન મનગ
 મેરે ॥ ૧૧ ॥ સેગાજના અગ્યારમા શ્રેયાંસ ॥ ૧૨ ॥ હાંલ ગાજ
 શ્યા પૂરે સંહીરે ॥ ૧૩ ॥ આશ્યાગા વાસુ પૂજ્યનું લીજિ-
 યે નામ ॥ ૧૪ ॥ હાંલ ॥ પાતક રહે નહીંરે ॥ ૧૫ ॥ પાતક ગાજ

તેરમા કહિયેં દેવાહાંભા વિમલનાથ સ્વામિચારે ॥ વિમલનાથ જીદમા, ભિન અનંત ॥ હાંભા અ
 નંત સુજ પામિચારે ॥ અનંત ॥ દા ॥ ઢાલ ॥ ધર્મ
 નાથ વંદૂરે, ધર્મનાથ ધરમમતિ ॥ શાંતિભ શોભ
 મારે, સુજ આપે તે અતિ ॥ જા ॥ ઊથંલો ॥ અતિ
 સુજ આપે શ્રીશાંતિસ્વામિ, દુઃખ દાંલિદ નિવાર
 ણો ॥ એક રોગ શોગ અપંહરણ કહિયેં, ભવિક પા
 રજિતારણો ॥ ટા ॥ નવનિધ્ય છંડી સંચમ મંડી, કર્મ
 આઠે ક્ષયેં કરીગામ્થી શાંતિ ભિનનું નામ ભપતાં,
 મુક્તિ રમણી હેલાવરી ॥ ઢા ॥ ઢાલ ॥ સુજકારણ
 ભવિચણખજે દેશી છે ॥ સત્તરમા કહિયેં, કુંથુ ભિ
 નેસર સ્વામી ॥ અહર્નિશ પાચ વંદૂ, મુક્તિ સંપદ
 પામી ॥ ૧૦ ॥ અરનાથ અઢારમા, ગુણવંત ગુણ
 લંડારા ॥ ભલિભિનજોગણીશમા, પામ્યા ભવનો પા
 રા ॥ ૧૧ ॥ મુનિસુવ્રત વીશમા, એકવીશમા નમિ
 દેવ ॥ નેમનાથ જાવીશમા, એહની કીલેં સેવ ॥
 ૧૨ ॥ પારસનાથ ત્રેવીશમા, ચોવીશમા વર્ધમા
 ન ॥ એ ભિન ચોવીશે, ગાતાં નવે નિધાન ॥ ૧૩ ॥ સં
 વત શોલો કહિયેં, ચાલીશો તે સાર ॥ એ સ્તવ
 નભરથીયું, વણથલિ નયર મોનર ॥ ૧૪ ॥ સેવ
 કંભાઈથંદ વીનવે, જિતારો ભવપાર ॥ એ તંવંન

न जातां, होय ते न्य न्य डार ॥ अं तवन न ल
 एतां, होये ते भंगल भाल ॥ १५ ॥ ॐति ॥

अथ सुविधि निन स्तवन ॥

प्रवचन वचन शोहामणुं अं देशी ॥

सुविधि निनेसर सुंदर रे, सुविधि तणो

डितार रे ॥ निणं दराय ॥ सुविधि दाता सह संघ

ने रे लाव ॥ गुण भणि रथण लंडार रे ॥ निणं

दराय ॥ १ ॥ सुविधि निनेसर सेविये रे लाव ॥

अं आंडणी ॥ नयरी डाडडीनो राल्लयो रे लाव

सुग्रीव नामे लूप रे ॥ निगा तस घरणी राभाणि

रे रे लाव, गिपनो कुभर अनूप रे ॥ निगा सुगाशा

अनुक्रमे संलभ आदर्यो रे लाव, सहस्स पुंष-

थया साथ रे ॥ निगा थार भासें डेवत लहुं रे ला-

व, थया थया त्रिलुबंन नाथ रे ॥ निगा सुगा ॥ ३ ॥

जे लाजे पूरव आगिजुं रे लाव, पावी पाभ्या सु

ज अनंत रे ॥ निगा ने नर नारी नित नपे रे लाव

तस घर थाये शंत रे ॥ निगा सुगा ॥ ४ ॥ गुंरान-

ती गच्छ भंडणी रे लाव, श्री पून्य डेशवल भुणी

दरे ॥ निगा तस शिष्य लणो तेन सिंघल रे लाव

ल, संघ सहने आणंद रे ॥ निगा सुगा ॥ ५ ॥ ॐति ॥

અંથ ધર્મભિન સ્તવન ॥

છેડો નાંભાણે દેશીમાં.

ધર્મ ભિનેસર ધ્યાવો પ્રાણી; ભગતારક ભિ

ન ભણી ॥ આતમ અનુભવ રસં ચિત્ત આણી, -

ગાવો ગુણ મણિજાણી ॥ ૧ ॥ ભિન ગુંણ ગાવો ॥

હારે પ્રભુ ગુણ ગાવો ॥ ગાવો ગાવો ગાવો, પ્રભુ

ગુણ ગાવો ॥ ભિન ગુણ ગાવો ॥ શ્ને આંકણી ॥

રત્ન પુરી રાંભ શ્રીલાણ, રાણી સુવ્રતા સાંચી ॥

માત પિતાનાન્મન મોહે, ભિન ધરમે રંગરાચી

॥ પ્રભુ ॥ શુદ્ધ વૈશાખની સાતમે ચવીને, મા

તાની કુખે આવે ॥ મહાશુદ્ધ ત્રીને નનમ કલ્યાણી

ક, છપન્ન કુમરી ગીત ગાવે ॥ પ્રભુ ॥ ગાઝાઝી

લ તેરસની દીક્ષા, પ્રભુ લીએ લલે લાવે ॥ પોષ

પુનમે કેવલ પામી, ધ્યાન શુદ્ધ પ્રભુ ધ્યાવે ॥

પ્રભુ ॥ ગાઝાઝી ॥ ધેનુષ પીસ્તાલીશ કંચન વરણી,

દેહ પ્રભુની દીપે ॥ વલ્લ લંછન પ્રભુ પાચ ગિરા

ને, મોહ સુલટને છપે ॥ પ્રભુ ॥ ગાઝાઝી ॥ શુદ્ધ

પંચમીનો દિન ભણી, સમેત શિખર ગિરિરાયા

॥ મહાનંદ જ્ઞાનંદ પદવી પાયા, ન્ય ન્ય શ્રી ભિ

નરાયા ॥ પ્રભુ ॥ ગાઝાઝી ॥ ઈતિ ॥

અથ અભિત બિનસ્તવનં ॥

ચોથો આરો બિનવર વારો, અભિત નાથ અ
ધિકારી ॥ એકશો સિતેર બિનવર વિચરે, નવડો
ડિ કેવલ ધારી ॥ આરો સહુથી સારો રાજ, અભિ
તનાથનો વારો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ નવ સહસ્ત્ર
કોડી મુનિવર મંહોટા, અઢી હીપેં ઊપગારી ॥ સાધુ
સાધેવી શ્રાવક શ્રાવિકાં, ઊલ્કા નર નારી ॥ આરો
॥ ૨ ॥ રાયશું રમતાં રાણી ભંત્યાં, ગરભ તણો ગુ-
ણ લીધો ॥ પુત્ર ભન્મ ન્હાણેને ભાભર્યેં, અભિત ના
મતસ દીધો ॥ આરો ॥ ૩ ॥ અભિત કામ મોહ અ
ભતે ભત્યા, જ્ઞાન કેવલ તવ પાયો, ચોશાહ ઈન્દ્ર
મલી મહોત્સવ કીધો, બિન વરના ગુણ ગાયો ॥
આરો ॥ ૪ ॥ પૂરવ લાજે જહોંતેર આયુ, પાલી-
પોહોતા મુગતેં ॥ અંગ ઊલ્લાસેં ગણી તે ભસિંધ
ભ લાંબે, બિનવરના ગુણ ભુગતેં ॥ આરો ॥ ૫ ॥
ઈતિ અભિત બિનસ્તવન મ

અથ દશારણ ભદ્રની સઝાચ પ્રારભ:

શારદ, બુદ્ધિ દાયક, સેવક નયણાનંદ ॥ હું પ્ર
ણમું નિભગુરૂ, ભવિક ભન દર્શન ચંદાસ મરૂ
શાસનપતિ, સાચો વીર ભિણંદ ॥ ૧ ॥ ઊથલો ॥

દશારણભરું દેશેં અતિ ઉત્તમ, દશારણ ભરુપુર
 સોહે ॥ દશારણ ભરુ રાન્ન અતુલી જલ, ભવિ
 જનનાં મન મોહે ॥ શાન્ધ્યાય રાન્ન મન્ન પ્રત્યે પાલે,
 ટાલે પર દલ પીડા, વ્યસન નિવારે ધર્મે વિચારે, ક
 રે રંગ રસ ક્રીડા ॥ ૩ ॥ ઢાલ ॥ ઈણેં અવસર અનુ
 ક્રમે, જિનવર વિહાર કરંતા ॥ પહોતા તિણેં નગ
 રી, સમવસરણ વિરયંતા ॥ મુનિવરને ગણધર,
 જોયેર ભૂચર વૃંદા ॥ સુરપતિને નરપતિ, પામ્યા
 પરમાનંદા ॥ ૪ ॥ ઊંચલો ॥ પરમાનંદ પામ્યો વન
 પાલક વેગેં નય ॥ વધાયા સ્વામી તુમ મનુવલ
 લ; શ્રી વીરં જિનેસર આય ॥ ૫ ॥ સાત આઠ પગ
 સાહામો જઈને, ભાવેં વંદન કીધો ॥ અંગ વિભૂ
 ષણ સોવન રચના, લાજ દાન તસ દીધો ॥ ૬ ॥ ઢા
 લા ॥ હવે ચિંતવે રાન્ન, મુલ સમ અવર ન કોઈ ॥
 હય ગય રથ પાયક, મણિ માંણિક રિધિનેઈ
 ॥ ૭ ॥ તેણી પરેં વંદૂ, જેમ ન વાંધા કેણેં ॥ અભિ
 માનં ધરીને, પડહો વન્નડાવ્યો તેણેં ॥ ૮ ॥ ઊથ
 લો ॥ તેણે નગરી માંહે પડહો વન્નડાવ્યો, વેગેં ક
 રો સજ્જાઈ ॥ સોના રૂપા ઘાટ સ્રાવટૂ, જેનેઈ
 ચેં તેણે ભાઈ ॥ ૯ ॥ સરસ સણગાર પાઘ પટ
 ઝર, સડલ સજ્જાઈ કીને ॥ અથિર આયુષોસા

સય સુખ, બિનવર વાંદી લીનેં ॥ ૧૭૧ ॥ ઢાલ ॥ ભન્ન
 ભતિક સરિખા, હાથી તે સહસ્ત્ર અઢાર ॥ હયવ
 ર પાખરીઆ, ચોવીશ લાખ ગિદાર ॥ વર રથ -
 બેતરીઆ, દંઢ એકવીશ હુન્નર ॥ એક સહસ્ત્ર
 સુખાસન, અંતે ઊર પરિવાર ॥ ૧૭૨ ॥ ઊથલો ॥
 અંતે ઊર પાંચશેં મનોહર, સોલ સહસ્ત્ર રાન્ન
 ॥ સેવા સારે કોડ એકાડું, પાયક લીમ સમાન ॥
 ॥ ૧૭૩ ॥ શોલ સહસ્ત્ર ધ્વનલ હકંતી, આમર ચિહું -
 દિશ સોદે ॥ મેઘાડંબર છત્ર ખિરાને, ભવિયણ
 નાં ખન મોહે ॥ ૧૭૪ ॥ ઢાલ ॥ કરી ભલીય સન્નઈ,
 પુર ખાહિર નૃપ આવે ॥ પટ ગયંવર ચેઢિઓ, રા
 ભ મન એમ ભાવે ॥ ચતુરંગી સૈન્યા, રિધિ દેખી
 એમ ખોલે ॥ મહારી રિધિ આગલ, અવર સહુ
 તૃણ તોલે ॥ ૧૭૫ ॥ ઊથલો ॥ તૃણ તોલે સહુ મુળ
 આગલ, એમ અભિમાનેં હરંખે ॥ સુર ભુવનેં તિ
 હાં ખેહો ઈન્દ્ર, અવધિજ્ઞાનેં નિરંખે ॥ ૧૭૬ ॥ બિન
 વર ભક્તિ કરી ખહું રાભ, પણ અભિમાનેં ચેઢી -
 ઓ ॥ બિનવર ભક્તિ કરી કુણ વંદે, ત્રિભગ આ
 વે ભડીઓ ॥ ૧૭૭ ॥ ઢાલ ॥ હવે ચિંતવે ઈન્દ્ર, ઐરા
 વણ સુર તૈડયો ॥ અંબલિ બેડીને, આવી ઊલો
 નેડો ॥ વીર વંદન ભશું, માન ઊતારણ કાળાએ

રાવણ સરિંજા, ચોશઠ સહસ્ત્ર ગજરાજ ॥૧૬॥
 ઊલાલો ॥ ગજરાજ એક એકથી સોહે, મસ્તક
 પંચશે જાર ॥ મસ્તક મસ્તક આઠ દંતૂશલ, સોહે
 અતિહિ સફાર ॥૧૭॥ દાંત દાંત પ્રત્યે આઠવાલ
 ડી, વાલ્ય વાલ્યે આઠ કમલ ॥ કમલ કમલ પ્રત્યે
 લાજ પાંજડી, લાજ નાટકી તિહાં વિમલ ॥૧૮॥
 ॥ ઢાલ ॥ ડોડા એક એક વિચ, કમલ પ્રત્યે પ્રા-
 સાદ ॥ અગ્ર મહિષી આઠ આઠ, સાથે ઈંદુ ઊ-
 લ્લાસ ॥ પતિ ભુમ્મે જેઠો, આવ્યો ઈંદુ નમ ॥
 જત્રીશ જથ્થા નાટક, રમક ભમક વહે તામ ॥ ૧૯ ॥
 ઊલાલો ॥ તિહાં વીર વાંદીને જેઠો, દશારણ ભ્રુ-
 નરેશ ॥ શુભ ઊન્નવલ ગજ ઘંટા સંઘાતે, ઈંદુ કી-
 ઓ પ્રવેશ ॥ રણા ઊંચો વદન વિલોકે રાજ, ચિદ્રુ-
 દિશિ રિધિ અસમાન ॥ મહારો મદને એણે ઊ-
 તાર્યો, તો ભલ્યો અપ્રમાણ ॥ ૨૦ ॥ ઢાલ ॥ મેં રિ-
 ધિનો ગારવ, ફોકટ કીઓ આજ, ઈંદુની રિધિ
 આંગલ, એ આવે કિણ કાજ ॥ હુલે ને એ છંડુ, તો
 હારે સ્વર્ગ વાસી ॥ વીર ચરણે પોહોતો, રાય મન
 ઈંચો વિમાસી ॥ ૨૧ ॥ ઊથલો ॥ ઈંશો વિમાસી
 ને અલિમાને, રાયે ચારિત્ર લીધો ॥ ઈંદુ કહે અજ-
 મેં નવિયાલે, તેં બોલ્યો તેમ કીધો ॥ ૨૨ ॥ મેં ને

હોડ કરી તુમ સાથે, તે ખમને રિજિરાળા મુલ-
 માં શક્તિ ઘણી છે બીજી, પણ એ નવિ થાયે આ-
 લાશજા હાલ ॥ ઈન્દ્ર વાંદીને જોલે, ધન્ય માનવ અ-
 વતાર ॥ અભિમાન ધરીને, નૃપ પામ્યો લવ પાર
 ॥ હવે વીર પયંપે, માન માનવને હોય ॥ ઈન્દ્ર પાયે
 લગાડ્યો, એહ સમો અવર ન કોમ ॥ રૂપ ॥ ઊથલો
 ॥ એહ સમય અવર ન કોય બૂને, બૂને કરમ સં-
 ઘાતે ॥ કેવલ પામી મુક્તે પહોતો, મોંગલિક હો
 ઈણ વાતે ॥ રૂડા ॥ લણતાં ગુણતાં ઊત્તમના ગુણ,
 પોહોયે મકલ ભગીશ ॥ શુભ વિભવ મંડિત એમ
 જોલે, લાલ વિભવ નિશાદીશ ॥ રૂડા ॥ ઈતિ ॥

અથ પાર્શ્વિનિ સ્તવન ॥

દેશી નણદલની ॥

બિનવર હે બિનવર, આદેશર ચરણે નમી
 ॥ મન સમરી ગુરિરાય ॥ બિનવરા ॥ ત્રેવીશમો બિ-
 ન ગાયશું, ઈન્દ્ર નર્મ ભક્ષ પાય ॥ બિનવર ॥ ૧ ॥ મુ-
 લ મન મોહ્યું પાશળ ॥ આશ પૂરણ નિત્ય મેવ ॥
 બિનવર ॥ કમ્બુ મહા હ્રુ છેદીઓ, તું તો પ્રત્ય-
 ક્ષ દેવ ॥ બિનવરા ॥ મુલ મન મોહ્યું પાશળ ॥ શા-
 એ આંકણી ॥ નયરી વણારસીનો ઘણી, અશ્વ

सेन नृप महान्महा ॥ बिनवर ॥ वाभा तस घर-
 णी उही, बेहनी अभृत.वाण ॥ बिनवर ॥ भुल-
 ॥ ३ ॥ बिनवर हे हो बिनवर ॥ लोह थडी कंथन उ-
 रे, ओ तुलनाभ प्रताप ॥ बिगा नील वरण नव-
 हाथना, नित्य प्रत्ये नपीये नप ॥ बिगा भुलगा
 बिनवर हेगा ॥ मोर भल्लार सुणि करी, बिभ-
 रीने लग भांहे ॥ बिगा भेयगल रेवा लल लही,
 पाभे अंग छेछाह ॥ बिगा भुलगा बिनवर हेगा
 ॥ पा तरश्याने लल बेहुवुं, लूज्याने वलि अ-
 न्न ॥ बिगा सीता मन लेभ रामल, तिभ तुल-
 शुं भुल भन्न ॥ बिगा भुलगा बिनवर हेगा डा
 पारस परम पद पाभिया, शहेर राणपुर गाम
 ॥ बिगा गुड लजभीथिंद पसायथी, गंगे कल्या
 गुण ग्राम ॥ बिगा भुलगा बिनवर हेगा छार्ति ॥

अथ लंजु स्वामीनी सञ्जय प्रारंभः

• सरसती साभिने वीनवुं, सह गुड लाशुं ल-
 पाय ॥ गुणारे गाशुं लंजु स्वामीना, हरज घरी
 मन भांहे ॥ धन्य धन्य धन्य लंजु स्वामीने ॥ १ ॥
 ओ खांडणी ॥ संनम पंथ साभी होहिलो, प्रत
 छे.भांझनी. धारगा बैलुना वालवा डोलिआ, ते

કેમ વાલ્યાળુ બન્યા ધન્યગાથા પાય અણવાણે
 ચાલવું, કરવો ન જીવિ વિહાર ॥ ખરે રે જપોરેં કર
 વી ગોથરી, દિન કર તપેરે નિલ્લાડ ધન્યગાથા
 ડોડં નવાણું સોવન તાહરે, તાહરે છે આઠે નારિ
 ॥ ભોગ વેલારે ભેગડાંહીં ધરો, ભોગવો ભોગ વિ-
 લાસ ધન્ય ॥ જાપરણીને શું ન પરિહરો, ફાથ
 મેલ્યાનો સંજંધ ॥ ભોગ તણારે સુજ સુણ્યાં ન
 હીં, ભોગવો ભોગ સંસાર ધન્યગાથા રામ સી
 તાને વિન્નેગડે, જહોત કીયા સંગ્રામ ॥ છતી રે ના
 રીધીયુઝા કાંઈ તને, કાંઈ તને ધનને ધાન્ય ધ
 ન્યગાથા સંભ પાલવો સ્વામી દોહિલો, પાલવા
 પાંથે આચાર ॥ પછેને કરશો સ્વામી ઝોરતો, -
 ભિમ કીધો મેઘ કુમાર ધન્યગાથા નંજુ કહે ના
 રી સુણો, અમે લેશું સંયમ ભાર ॥ સાચો સનેહ
 કરી લેજવો, તો સંયમ લીઓ અમ સાથ ધન્ય
 ॥ તા તિણ સમે પ્રલવો આવિયો, પાંચશેં ચોરની
 સાથ ॥ તેહને નંજુ સ્વામિયેં જૂનવ્યો, જૂન-
 વી આઠે નાર ધન્યગાથા સાસુ સસરાને જૂન
 વ્યા, જૂનવ્યા ભાયને જાપ ॥ પાંચશેં અઢાવીશ
 થી, લીધાં સંભ ભાર ધન્યગાથા સુધર
 મા સ્વામી પાસેં આવિયા, લીધો છે સંયમ ભાર

કર્મ જપાંવી કેવલ પામીયા. પાહોતા છે મુક્તિ મો
 નર ૥ ધન્ય ૥ ૧૧ ૥ સંવત સત્તર છબીશમેં, કડૂ
 ઘર નગર મોનર ૥ સેવક સંધો. જોમ જોયિરે, જં-
 બુ નામેં જ્ય જ્ય કાર ૥ ધન્ય ૥ ૧૨ ૥ ઈતિ ૥

અથ રાત્રિંમતિની સઝાંય મારંત્ન:

સાંભલ રે તું સહની હમારી, કંથેં કામણડી
 ધાંભ ૥ મોહનભયેં મૂરતિ દેખાડી, ચિત્તડાં હરિ
 હરિ લીધાં ૥ રથડોવાલોભ ૥ ૧ ૥ રથડો વાલો નેહ
 નિ હાલો ૥ અમને તે પ્રતિપાલોભ ૥ પાતલીયાંભ
 જાંહ પસારી, પ્રેમેં પાલવ બલો ૥ રથડોવાલોભ ૥
 ૥ ૨ ૥ નારી પરણો નાથભ તમેં, રંગમાં રોષ નડી
 નેંભ ૥ બેજનીયામાં ભુગત કરીને, પ્રેમેં રસ તે-
 પીનેંભ ૥ રથડોગાઝા તોરણ આવી વિરહ ભગાવી
 ડિમ વલિયેં પ્રભુ પાછાભ ૥ અમેંતો અજલા ના
 રિ તુમારી, પૂરણ પાલો વચિ ૥ રથડોગાજા કેશરી
 આ રૂંડણા કરીને, મનમંદરિયેં આંવોભ ૥ હૈયડા-
 માંહે હર્ષ ધરીને, હસી કરીને જોંલાવો ૥ રથડોગા
 ૥ ૩ ૥ પરણો નારી પાતલિયાભ, તેડીદી નવિ મૂડે
 ભાગ્યું કહિયેં શામલિયા તુમનેં, ચતુર થઈને ચૂ-
 ડે ૥ રથડોગાજા નયણ તુમારાં નિરંજી હરંજી, હર્ષ

યડું શીતલ થાયજી ॥ ભલે મલીઓ વીરજનોવા
લો, લીધા કંત મનાય ॥ રથડોગાડા ઈતિ ॥

અંય મેઘ મુનિનું ચોઢાલીયું મારંભઃ ॥

પ્રથમ ગણધર ગુણનીલોરે, શ્રીગૌતમ ગ

ણધાર ॥ મન સમરી હું ગાયશું રે, શ્રેણિક સુત

સુખદારો રે ॥ વીરં સર્મોસત્યાં ॥ રાજ્યહી જિઘા

નોરે, સકલ ગુણે ભત્યા, સુંદર સોવન વાનોરે ॥

વીરગાર ॥ વેગે આવી વધામણીરે, આવી પરજ

દાભાર ॥ મેઘકુમર પણ આવિયારે, વાંધાળગદા

ધારો રે ॥ વીરગાડા મેઘકુમાર વૈરાગીઓરે, વા

ણી સુણીરે રસાલ ॥ સાર સંભ મ સંસારમાં રે, જા

ડી આયાં ભલોરે ॥ વીરગાજી ॥ ઘરે આવી કહે મા

તને રે, આપો અનુમતિ સાર ॥ વચન કથન કહ્યાં

ઘણાં રે, સૂત્રે છે વિસ્તારોરે ॥ વીરગાપ ॥ ધીરજ

વિત્ત કરી ધારણીરે, આપે અનુમતિ હેવ ॥ મહા

મહોત્સવે દીક્ષા દીપે રે, શ્રી દેવાધિદેવ રે ॥ વીરગ

ાડા પ્રથમ તો પૌરસી ભણીરે, ભિનશાસન આ

ચાર ॥ સાધુની રીત તિહાં સાચી રે, છેડે મેઘકુ

મારે ॥ વીરગાજી ॥ ઠાલ બીજી ॥ ડોઈક અંપે સા

થરો રે, હાં, ડોઈક સંઘટે અણંગાર ॥ મેઘ મુનિ સં

३॥ जोई कंछांटे रेणुडारे हां, चिते मेघकुमार ॥
 मेघगागा छोडी राग रिधि लंजार, पण मनघीर
 घडू ॥ लीघो संलभ लार ॥ मेघ मुनिसडू ॥ रा
 डिहां डंथन डिहां डायलारे हां, डिहां साथरो डिहां
 सेल ॥ मेघगां डिहां सल्लन डिहां साधुल रे हां,
 डिहां मातानां हेन ॥ मेघगाडा ॥ डिहां मंदिर डि-
 हां मालिआं रे हां, डिहां साधुनी रीत ॥ मेघगा
 डिहां प्रेमदानी प्रीतडी रे हां, डिहां गौरीनां गीत
 ॥ मेघगागा ॥ डिहां डूव डिहां डांडरा रे हां, डिहां
 यंदन डिहां लोथ ॥ मे ॥ पूरव लोण संल्लर तो
 रे हां, मेघ मुनि डरे सोथ ॥ मेघगागा ॥ मेघ मुनि
 डोपें थडयो रे हां, मनमें चिते जेम ॥ मेघगागा
 ट पट डरी दीक्षा दीजे रे हां, हवे डरे छे डेम ॥ मे
 ॥ दाडांछन लीधुं ओहनुं रे हां, नवी डीघो वलीआ
 हार ॥ मेगा मन मान्युं डरे मोहरे रे हां, जेतो छे
 व्यवहार ॥ मेगागा ॥ ढाल वील ॥ डोछलो पर्वत
 धूंधलो रे लाला ॥ अदेशी ॥ प्रात सभय गितावल रे मे
 घ, आंव्यो वीरल ने पास रो मुनीसर ॥ पडिड
 मणुं पण नवि डरुं रे मेघ, गिलो मनने गिहा
 सरे ॥ मुनी ॥ ॥ वीर निनेसर जेम लणो रे
 मेघ, लुंतरे गिलम नत रे ॥ मुगा ॥ अण्डिड सुत

ભગ્નભણીયેંરે મેઘ, તાહરે મન એંશીવાતરે
 ॥ મુંગાશાવીર ॥ શાન્નરિધિ મુનિ તેંત્યભરે
 મેઘ, તન્ન્યાં ભોગ વિલાંસરે ॥ મુંગાચિંતામ
 ણિ પામ્યા પંછીરે મેઘ, કેમ નિગમિયેં આલરે
 ॥ મુંગાગાવીર ॥ ચેત્રીથી અધિકો કહ્યોરે
 મેઘ, સંભ મુજ સંસારરે ॥ મુંગા એ દુઃખ મુનિ
 તું શુંગણેરે મેઘ, પૂરવ તવ સંભાલરે ॥ મુંગા
 ॥ જાંવી ॥ પૂરવ તવ તવ સાંભલ્યોરે મેઘ, હા
 થીનો અવતારરે ॥ મુંગા શરીર શુશ્રૂષા નવિકરે
 રે મેઘ, કરે દોય નયણની સારરે ॥ મુંગા ખાવી
 ॥ ઢાલ ચોથી ॥ પંચ સમિતેં સમિતોં સદા, નિ
 ત પાલેરે પાલે પંચાચાર ॥ દીક્ષા પાલે દીપતી, નિ
 ત્ય ભણેરે ભણે અંગ ઈચ્છાર ॥ ૧ ॥ ધન ધન મે
 ઘ મુનીસરૂ, ધન ધન એ ચતુર સુન્નણ ॥ ધિર
 કરીને થાપીઓ, વીર વાણીરે વાણી અમિયસ
 માન ॥ શાધન ॥ ડુકડર ડારડ તપ તપી, અંત
 કાલેંરે અંતકાલેં અણસણ કરી સાર ॥ અનુત્ત
 ર વિમાને સુખ ભોગવે, વલી સીન્સેરે સીન્સો
 મહાવિદેહ જેત્ર મોન્નર ॥ ધન ॥ ૩ ॥ શ્રી પૂન્ય
 શ્રીગણેશંભ, પ્રસાદેરે કીધી એહ સજ્જાય ॥
 રિખિ યાદવ યુગતેં કહે, નિત્ય ભણાતાંરે ભણ

તાં સુજ થાંય ॥ ધન ગાજા ઈતિ ॥

અથ એલાયયિ કુંભારની સજ્જાય ॥

નામ એલા પુત્ર ન્નણિયેં, ધનદત્ત શેઠનો

પુત્ર ॥ નાટક ન્નેવાને નીસત્યો, રાજે ધરનાં રે સૂ

તા ॥ ૧ ॥ કર્મ ન છૂટે રે ખાણીઆ ॥ એ આંકણી ॥

નટવી દેખી રે મોહિ રહ્યો, પૂરવ મોહ વિહાર ॥ નિ

ન્નકુલ છંડી રે નટ થયો, નાણી સરમ લગાર ॥ કર્મ

૧ ॥ માત પિતા કહે પુત્રને, નટ નવિ થાયે રે અતા

પુત્ર પરણાવું રે પદમણી, સુજ વિલસે સોહાંન ॥

કર્મ ॥ ૩ ॥ કુંભાર માન્યું રે તાતવું, ભગ્યો નેહ વિ

હાર ॥ નટ થઈ શીખ્યો રે નાયિકા, નાણી સરમ

લગાર ॥ કર્મ ॥ ૪ ॥ એક પુર અગ્યો રે નાયિકા,

ચઢિઓ વંસ વિવેક ॥ નોંધારા ઊપર નાયિતો,

મલિયા લોક અનેક ॥ કર્મ ॥ ૫ ॥ ઢોલ વન્નવે

રે નટવી, આવે ડિન્નર સ્થાદ ॥ પાય તલ ઘૂઘરા

ધમ ધમે, ગાળે અંજર નાદ ॥ કર્મ ॥ ૬ ॥ દોય

પગ પંહેરી રે પાયકી, ચઢિઓ વંસ ગળગોલ

॥ તિહાં રાય આગલ નાયિતો, ખેલે નિત નવા

ખેલ ॥ કર્મ ॥ ૭ ॥ તવ તિહાં ચિંતે રે ભૂપતિ, મો

હ્યો નટવીને સાથ ॥ ને નટ પડે રે નાયિતો, નટવી

रहे मुल हाथ ॥ कर्म ॥ ८ ॥ दान न आपे रे लूप
 ति, नटे नएली रे वात ॥ हुं धन वंछूं छूं रायने,
 राय वंछे मुल घात ॥ कर्म ॥ ९ ॥ दान लीजिं हुं
 रायनो, तों मुल लवित सार ॥ १० ॥ मन भांहे-
 थितवी, थळ्यो थोथी रे वार ॥ कर्म ॥ ११ ॥ तव
 तिहां मुनिवर पेजीया, धन धन साधु निग्रंथ ॥
 मोदक वोहोराये आनिनी, मान्य करो उहे महंत
 ॥ कर्म ॥ १२ ॥ तव तिहां मुनिवर वोहोरतां, नटे
 पेज्या महालाग ॥ धिग् धिग् धिष्यारे लवने,
 स्नेह नट पाभ्यो वैराग ॥ कर्म ॥ १३ ॥ संवर ला
 वेंरे डेवली, थयो कर्म जपाय ॥ डेवलं महोत्सव
 सुर करे, लब्धि मुनि गुण गाय ॥ कर्म ॥ १४ ॥ ॥ ॥

अथ महावीर जिन स्तवन ॥

नहीं मानुं रे अवरनी आण, नारे प्रलु नहीं
 मानुं ॥ माहारे ताहुं वयन प्रभाण, अवरने नहीं
 मानुं ॥ १ ॥ ओ आंकणी ॥ हरि हरादि डेव अनेरा,
 दीठा में लंग भांहे रे ॥ लामिनी लभर कुटिल स
 हुलोगी, तेतो मुलने न सुहाय ॥ नारे ॥ २ ॥ डो
 ठेकरांगी ॥ डोठेक द्वेषी, डोठेक लोली देव रे ॥ डोठे
 डमध भायाना लरिया, शी करवी तस सेव ॥

નારેનાડાં મુદ્દા પણ દીસે નહિં બેહમાં, તારીં ચલુ
 તિલ માતરે ॥ તે દેખીને દીલ નવી રીતે, શી કર
 વી તસ વાત ॥ નારેનાંજા તુંગતિ તું મતિ તું મુ
 લ સ્વામી, ભવ ભવન આધાર રે ॥ રાત દિવસ
 સપનાંતર તું હી, તું હી તું હી મારે નિરધાર ॥ નારે
 નાંજા ચોવીશમો બિન ત્રિભુવન સ્વામી, રા
 ન સિધ્ધારથના નંદરેના ત્રિશલાળના નાહા
 નડીયા તુમ, દીઠડે અતિહિ આનંદ ॥ નારેનાંડા
 અવગુણ સરવ ધ્રુવેખીને મુને, સેવક કરીને નિ
 હાલ રે ॥ જાંબુ એ વિનતિ માની, મહારા
 ધુજનેં દૂરે લંલ ॥ નારેનાંજા સુમતિ વિનય ક
 વિરાયનો, કહે રામ વિનય કર બેઠ રે ॥ ઊપગા
 રી અરિહંતલ, મહારા ભવ ભવ બંધન છોડ
 ॥ નારેનાંડા ઈતિ ॥

અથ મહાવીર બિન સ્તવન ॥

ગિરવા રે ગુણ તુમ તણા, શ્રીવર્ધમાન બિ
 ન રાયાં રે ॥ સુણતાં શ્રવણેં અમીઝરે, નિર્મલ
 થાય મોરી કાચારે ॥ ૧ ॥ ગિરવાના તુમ ગુણ ગ
 ણગંગાલલે, કુંભલીને નિર્મલ થાળેં રે ॥ અવ
 રન ધંધો આદરે, નિશ દિન તોરા ગુણગાળેં રે ॥

॥ ગિરવાંગા ॥ શાન્તલ્યા જે ગંગાજલે, તે છિલ્લર ન
 લ કેમ પેસે રે ॥ માલતિ ફૂલેં મોહિઓ, તે જાવલ
 નઈ કેમ જેસે રે ॥ ગિરવાંગા ॥ ઈમ અમેં તુમ ગુ
 ણી ઈસું, રંગેં રાશ્ચાને વલી માશ્ચારે ॥ તે કિમ
 પર સુર આદરે, જે પર નારી વસ રાશ્ચારે ॥ ગિર-
 વાંગા ॥ તું ગતિ તું મતિ આસરો, તું આલંબન મુ
 ન પ્યારો રે ॥ વાચક નસ કહે માહરે, તું જીવન પ્રા
 ણ આંધારો રે ॥ ગિરવાંગા ॥ ધર્મ ઈતિ ॥

- અથ શિખામણની સંજ્ઞા

ધારણી મનાવે રે મેઘ કુમારને રે ॥ એ દેશી
 કાંઈ નવિ થેતો રે ચિત્તમાં જીવડારે, આયુ ગલે ધિ
 ન રાત ॥ વાત વીસારી રે ગર્ભાવાસની રે, કુણ કુ
 ણ તાહારી જીત ॥ કાંઈ નગા ॥ દોહિલો દીસે રે
 માનવ લવ તણો રે, શ્રાવક કુલ જીવતાર ॥ પ્રાપ
 તિ પૂરી રે ગિરવાંગા ॥ તણી રે, તુલ ન મલે વારો
 વાર ॥ કાંઈ નગા ॥ તું મત જીવો રે એ ધન મા
 હેરે રે, કુણ મતા ॥ કુણ તાત ॥ આપ સવાંરથે સ
 હુ કોઈ મલ્યું રે, મ કર પરાઈ તું તાત ॥ કાંઈ ન
 ગા ॥ પુણ્ય ચિહ્ન ॥ દુઃખ પામે ઘણા રે, દોષ દી
 એ કિરતાર ॥ આપ કમાઈ રે પૂરવ જીવતાર ॥

ન મિટે તેહં લગાર ॥ કાંઈ નગાચા કહણ કરમને
 અહર્નિશ જે કરે રે, તેહના ફલ જે વિપાક ॥ હું ન
 વિભણું રે કુણ ગતિ તાહરી રે, તે બ્ધણે વીતરા
 ગા ॥ કાંઈ નગાચા ॥ તેં દુઃખ સહ્યાં રે બહુ રમણી
 તણાં રે, અનંત અનંતી ચાર ॥ લખિય કહે રે જે
 બિનને લને રે, તે પામે મોક્ષ દુવાર ॥ કાંઈ નગા
 ॥ ડાઁ ઈતિ ॥

અથ પરનારી પરિહાર સજ્જાયા ॥

નેહ ન કીલેં રે ભવ પરનારીશું, દેખી અજોષ
 મંદૂપોળ ॥ કિંમીક ફલ રે દીપ્તે સોહામણાં, પણ
 છે દુર્ગતિ દૂપોળ ॥ નેહ ન કીલેં ॥ ૧ ॥ એક સીતાને
 રે કારણેં રાવણે, જોયું લંકાનું રાનેળ ॥ સત્ય પ્રભા
 વેં રે રામચંદ્ર સમુદ્ધમાં, પથ્ય રે જાંધી પાનેળ ॥
 નેહ ન ॥ શાં ઈંદ્ર ન થાવ્યો રે અંજલિ તાપસી, સુ
 ભુમ ન થાવ્યો નારીળ ॥ ભીજ મંગાવી રે રાન મૂ
 લને, નારી મેહ નિવારોળ ॥ નેહ નગાડા ચુલણ
 રાણી રેં સુસ્ર હણવા કીઓ, સૂરિ કંતાયેં કંતોળ ॥
 એહ બું બ્ધણી રે લવિયણ પરિહરો, બેહનાં ચરિત્ર અ
 નંતોળ ॥ નેહ નગા ॥ નેમિ બિનેસરં ભંજું કુમર
 બિરથા, ન પડ્યા નારિ પ્રસંગોળ ॥ કવિચણ કહે રે તે

નર પામિઆ, નિહાં છે સુજ અલંગોભંગાને હ ન
પાપા ઈતિ

અથ કુમતિ સુમતિની સજ્જાયા
વાંશલડીની દેશીમાં.

અહો દુર્મતડી, વેરણ થઈ સીધો રે માહારા
નાથને ॥ એ ટેકાદતુને મમતા માતાયેં નઈ છે, તું
તો દૂતપણામાં ગઈ છે, તું તો વાઘણ થઈને વા
હી છે ॥ હો દુર્મતડી ॥ તું મિથ્યાત ચરની પેદી
છે, તું કપટ પણાની પેદી છે, તું તો જોલ સંઘાતે
લેદી છે ॥ હો દુર્ગાશા તેં મોહ મદિરા પ્યાલો પા
યો છે, મહારો નાથ તેણેં તરમાયો છે, તેં સુહૃત જ
ન્નનો જાવો છે ॥ હો દુર્ગાડા તેં કપટ કેલવણી
ડીની છે, વલી વાત કરે બહુ જણી છે, પણ ગુણ
ઠાણે તું હીણી છે ॥ હો દુર્ગાજી ॥ મહારો કંત પા
સમાં પાડ્યો છે, મહારો વિવેક પુત્ર વિણસાડ્યો
છે, મહારો સમર્કિત મંત્રી તાડ્યો છે ॥ હો દુર્ગ
પાપા તાહારો મન પુત્ર મન જારો છે, તેં તો દુર્ગ
તિ પુરનો દાદો છે, એ તો ભવ અટવીનો આરો
છે ॥ હો દુર્ગાદા ॥ કે હો દુર્મતડી દોષ નહીં મહારો
રો, મેં તેડ્યો નહીં સ્વામિ તાહારો, એ જિપાધિતણો

સહિ જિપંગારો, હો સુમતિ ॥ સુન્ને એવડો દોષ
 દીઓ શ્યા માટે ॥ ૭ ॥ એ દેક છે ॥ નીર વહે નીથે
 ઢાલે, ઊંચો ન વહે કોઈ કાલે, એતો કલજલ કરી
 કોઈક વાલે હો ॥ સુમતિ ॥ ૮ ॥ મેલા ખેલા બિહાં
 હોવે, અણ તેડયો ન્ણ સફુ નેવે ॥ એ તો ખાતે
 નિશિ સઘલી ખોવે ॥ હો સુમતિ ॥ ૯ ॥ બિહાં દે
 વગુરે ઘર્શન કરવા, કથા સુણી પાતક હણવા,
 તિહાં મોહ આવે છે મન હરવા હો ॥ સુમતિ ॥
 ૧૦ ॥ ગા સંગે ક્રમ્હા સુણવા નવે, આલસ ઊંચ તિ
 હાં આવે, ભગવાન વચન નહીં મન લાવે ત હો
 સુમતિ ॥ ૧૧ ॥ હવે કંત તમારો સમન્નવો, પ્રેમ
 વાયકથી પરચાવો, તિહાં દુર્મતિનો નહીં કાંઈ દા
 વો ॥ હો સુમતિ ॥ ૧૨ ॥ સમતા ઘરમાં ને ઠરશે,
 શુદ્ધ સમકિત તેહિં ઘરસે, ભવ સાગર પણ
 તેહિં તરશે ॥ હો સુમતિ ॥ ૧૩ ॥ ને ઊપાધિ ત
 ણ ઘરથી દલશે, સમાધિ તણા ઘરમાં ભલશે
 તેતો મહાનંદ પદમાં ને ભલશે ॥ હો સુમતિ ॥ ૧૪ ॥

અથ જ્ઞાનપંથમીનું સ્તવન ॥

પંથમી તપતુમેં કરોરે શ્રાણી, ભિંપામો
 નિર્મલ જ્ઞાનરે, ॥ અથમ જ્ઞાનને પછે ફિરિયા, ન

હીં કોઈ જ્ઞાન સમાનરે ॥ પંચમી ગાણાં નંદિસૂત્ર
 માં જ્ઞાન વંજાણું , જ્ઞાનના પંચ પ્રકારરે ॥ મ
 તિ શ્રુત અવધિને મનઃપર્યવ, કેવલ જ્ઞાન જિ-
 દારરો ॥ પંચમી ગાણાં મતિ અઠ્ઠાવીશ શ્રુતના
 ચેતિદહ, અવધિ જેટ અસંખ્યાતરે ॥ દોયલેદે
 મનઃપર્યવ દાખ્યો, કેવલ એક વિખ્યાતરે ॥ પંચમી
 ॥ ગાથંદ સૂર્ય ગ્રહ નક્ષત્ર તારા, એસો તેજ આ
 કાશરે ॥ કેવલ જ્ઞાન બિદ્યોત ત્રયોજ, લોક
 લોક પ્રકાશરે ॥ પંચમી ગાણાં પારસનાથ તણેસુ
 પસાયેં, પૂરો હમારી બિમેદરે ॥ સમય સુંદરક
 દેહું પણ માણું, જ્ઞાનનો પંચમો ભેદરે ॥ પંચમી
 ॥ પાઠિતિ ॥

અથ પંચમીની સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥
 સરસતિ ભગવતી મન વસી, નિનથરણે ન
 મીલે ॥ જ્ઞાન આરાધો પંચમી, ઈન્દ્રિય વશ કીલે,
 તપ કરી નિનવર સેવિયેં, સરવ આરંભ દાલો
 સત્ય વચન ભુજ બોલિયેં, મહોદાં વ્રત પાલો ॥ ૧ ॥
 સાધુ સેવા સુખ કારણેં, આલસ મન છંડો ॥ દૂડ
 કપટ છલ છેદીને, તીરથ મન મંડો ॥ નવરંગ સ
 ગ કરી સદા, નવકાર ગણીલેં ॥ અથ ને છહુ એક

सगुं, त्रिविहार करीनें ॥ रासेणी लुठ तप आ
 दरो, पण हार करीनें ॥ थोराशी लाज लवा योनि
 नी, यतना बच कीनें ॥ मिथ्यात्व पांथे परिहरो,
 घरने समडित ॥ पडिड्डमणुं गिलय डालनुं, उ
 रने मोरा भित्त ॥ डा सहगुर पुस्तंक पूनिये,
 घन पांथे प्रधान ॥ पोथीय ठवणी पंथपंथ, उ
 वली पडवान ॥ नोडरवाली थंरवा, पूंठाने रमाल
 ॥ डागल लेंजण डोथली, जेडीओ टंडशांल ॥ चा
 पंथभी तपविधि ने. डरे, देवता गुणध्याय ॥ अवधि
 ते पांशाठ भासनी, जेम उहेरे गनानी ॥ सिंध प
 रम पद ने सिंध्या, ज्ञानी गुर जोले ॥ अनवाली
 पांथभ ने डरे, तपने नहीं तोले ॥ च ॥ तप नप
 संयम ध्यानथी, लहिये देवलोक ॥ मानव लवभा
 छे घणुं, सुपने नहीं शोड ॥ भृण कल्याणिक जे
 दिने, पंथभी दिन महोरो ॥ ६ ॥ पंथज्ञान जेम
 पाभीये, कहियो नवी. जोरो ॥ जे सज्जाय लण
 नां थडां, लवपार लहीनें ॥ मुनिथंद अभिथंद
 नाभंथी, शिव सुजने चरीनें ॥ डा र्छति ॥

अथ गौतमस्वामीनो रासप्रारंभः ॥
 ॥ प्रथम त्वाषा ॥ वीर निनेसर थरण्डंभ

લ, કમલા કયવાસો ॥ પણમવિ પલણિસું સામિસા
 લ, ગોયમ ગુરિરાસો ॥ મણ તણ વયણ એકંત કર-
 વિ, નિસુણો ભો ભવિયાં ॥ ભિમ નિવસે તુહા દે
 હ ગેહ, ગુણગણ ગહગહિયા ॥ ૧૧ ॥ નંબૂદીવ સિરિ
 ભરહ મિત્ત, જોણીતલ મંડણ ॥ મગધદેસ સેણિ
 ય નરેસ, રિઊદલ બલ બંડણ ॥ ધણવર ગુવ્વર
 ગામ નામ, નિહાં બણગુણ સન્ન ॥ વિપ્પ વસે વ
 સુભૂઈ તથ્ય, ભસુ પુહવી ભન્ન ॥ ૨ ॥ તાણ પુત્ત
 સિરિ ઈદભૂઈ, ભૂવલય પસિન્દો ॥ ગયગિદહ વિધા
 વિવિહ રૂવ, નારીરસ વિદો ॥ વિનય ત્રિવેક વિથા
 રસાર, ગુણગણહ મનોહર ॥ સાત હાથ સુમના
 ણ દેહ, રૂપેં રંભાવર ॥ ૩ ॥ નયણ વયણ કર ચર
 ણ નિણ, વિ પંડભ ભલ પાડીય ॥ તેને તારા ચંદસૂ
 ર, આકાસ ભભાડિય ॥ રૂવેં મથણ અનંગ કર
 વિ, મેલ્લિઓ નિરંધાડીય ॥ ધીરમેં મેરૂ ગંતીર
 સિંધુ, ચંગમથિય આડીય ॥ ૪ ॥ પેંજવિ નિરૂવમ
 રૂવ ભસ, નિણ નંપે કિંચિય ॥ એકાડી કિલ લી
 ત ઈથ્ય, ગુણ મેલ્લા સંચિય ॥ અહવા નિમ્મેં પુ-
 વ્વ ભમ્મ, નિણવર ઈણ અંચિઅ ॥ રંભા પેળિમા
 ગળિરી ગંગા, રતિહા વિધિ વંચિય ॥ ૫ ॥ નહિં બુધ
 નહિં ગુરૂ ઠવિ ન કોઈ, ભસુ આગલ રહિઓ ॥ ૫ ॥

સયા ગુણપાત્ર છાત્ર, હીંડે પરચરિઓ પાડરે નિરં
 તર ચક્ષુકર્મ, મિથ્યામતિ મોહિય પાઈણ છલ હોસે
 ચરમ નાણ, દંસણહ વિસોહિય પાડા વસ્તુ છંદા
 પાંજૂદીવહ પંજૂદીવહ ભરહ વાસંભિ, ખોણીતલ
 મંડણો પામગધં દેસ સેણીય નરેસર, વરગુવ્વર
 ગામ તિહાં પાવિપ્પ વસે વસુભૂઈ સુંદર, તસુ ભ
 ન્નપુહવી સયલ, ગુણ પાણુ ભૂવ નિહાણ પાતાણ
 પુત્ત વિઝાનિલઓ, ગોચમ અતિહિ સુન્નણ પાઝ
 પાદિતીય ભાષા પાચરમ નિણેસર કેવલનાણી,
 ચીવિહ સંધપઈઠા નાણી પાપાવાપુર સામી સંપત્તો
 ચીવિહ દેવજિઠાયેં નુત્તો પાટા દેવેં સમવસરણ
 તિહાં કીલેં પાનિણ દીઠે મિથ્યામતિ ખીલેં પાત્રિલુ
 વનગુરે સિંહાસણ બઈઠા, તતજિણ મોહ દિગંતે
 પઈઠા પાળા ક્રોધ માન માયા મદ પૂરા, ભયે
 નાઠા ભિમ દિન ચોરા પાદેવંદુદુહિ આકાશેં વાળ
 ઘેરમ નરેસર આવિઓ ગાળ પાળા કુસુમવૃષ્ટિ
 વિરંથે તિહાં દેવા, ચોરાહુ ઈન્દુ ભસુ માગે સેવા
 ચાંમરં છત્ર સિરોવરિ સોહે, શૂંપેં નિણવર ભગા
 સહુ મોહે પાળા ઊવસમ રસભર બરી વરસંતા,
 ભેળન વાણિ વજાણ કરંતા પાનણધિ વંદુ માણ
 નિણ પાયા પાસુરનર કિન્નર આવે રાયાં પાપરા

ઝંતિસમૂહેં ઝલ હસડંતા, ગયણ વિમલિં રણ ર
 ણકંતા ॥ પેજવિ ઈંદલૂઈ મન ચિંતે, સુર આવે અ
 હ્મ જગન હોવંતે ॥ ૧૭ ॥ તીર તરંડક નિમ તે વહ
 તા, સમવસરણ ચહોતા ગહગહતા ॥ તો અભિ-
 માનેં ગોચમ નંપે, ઈણ અવસરેં કૌપેં તણુ કંપે ॥
 ॥ ૧૮ ॥ મૂઢલોડ અભણિણિં જોલે, સુર નાંતા
 ઈમ કાંઈડોલે ॥ મુલ આગલડોઈ નાણા ભણીનેં,
 મેરે અવર કેમ જોપમા દીનેં ॥ ૧૯ ॥ વસ્તુ ઇંદ ॥
 ॥ વીર નિણવર વીર નિણવર જાણુ સંપન્ન ॥ પાવા
 પુરિસુર મહિય પત્તનાહ સંસાર તારણ ॥ તિહિં દે
 વેહિં નિમ્મવિય સમવસરણ જહુ સુર્જ કારણા
 નિણવર જગ જીન્નેયકરે તેનેં કરિ દિનકાર ॥ સિં
 હાસણ સામિય ઈવિઓ હુઓ તે જ્યજ્યકારા ॥ ૨૦ ॥
 ॥ તૃતીય ભાષા ॥ તો ચિદિઓ ઘણમાણ ગને,
 ઈંદલૂઈ લૂચદેવ તો ॥ ફુંકારો કરી સંચરિઓ, કવ
 ણ સુનિણવર દેવતો ॥ ૨૧ ॥ બેબન લૂમિ સમોસ
 રણ, પેજવી પ્રથમારંભતો ॥ દહદિસિ દેખે વિજુધ
 વધૂ, આવંતી સુરરંભતો ॥ ૨૨ ॥ મણિમય તોર
 ણ દંડ ઘેન, કોસીસે નવ ઘાટતો ॥ વચર વિવર્તિ
 નંતુગણ, ક્રાંતીહારન આહતો ॥ ૨૩ ॥ સુરનર ડિ
 ન્નર અસુરવર, ઈંદ ઈંદાણીરાયતો ॥ ચિત્ત ચમ

ક્રિય ચિત્તે એ, સેવંતા પ્રભુ પાચતો ॥૨૦॥ સહ-
 સકિરણ સમ વીર બિણ, પેજવી રૂપ વિસાલ તો ॥
 એહ અસંલવ સંલવ એ, સાચો એ ઈશ્વર તો
 ॥૨૧॥ તવ જોલાવે ત્રિભુગ ગુરૂ, ઈશ્વરૂં નામેણ
 તો ॥શ્રીમુજ સંસય સામિ સવે, ફેડે વેદ પચેણ તો
 ॥૨૨॥ માન મેઢિ મદ ઢેલિ કરી, ભંગતે નામે સી
 સતો ॥ પંચસયાશુ વ્રત લિઓએ, ગોચમ પહિલો
 સીસતો ॥૨૩॥ જંધવ સંભ સુણવિ કરિ, અગ્નિ-
 ભૂઈ આવે ઈતો ॥ નામ લેઈ આલાષ કરે, તં પુણ
 પ્રતિજોધે, ઈતો ॥૨૪॥ ઈણિ અનુક્રમે ગણહર
 ચંણ, થાપ્યા વીર ઈચાર તો ॥ તો ઊપદેશે ભુવન
 ગુરૂ, સંભ સુ વ્રત બારતો ॥૨૫॥ બિહુ ઊપવાસે
 પારણું એ, આપણપે વિહિરંત તો ॥ ગોચમ સં-
 ભ ભગ સચલ, નય નયકાર કરંત તો ॥૨૬॥ ॥
 વસ્તુ છંદ ॥ ઈશ્વરૂં ઈશ્વરૂં ચિદિય બહુમાન ॥
 હુંકારો કરિ કંપતો સમવસરણ પુહતો તુરંતો ॥
 ઈહ સંસા સામિ સવે ચરમનાહ ફેડે ફુરંતો ॥ જોધ
 બીજ સન્નય મને ગોચમ ભંવહ વિરત ॥ દિવે
 લેઈ સિજ્જા સહિય, ગણહર પય સંપ્રત ॥૨૭॥
 ॥ ચતુર્થ ભાષા ॥ આજુ જુઓ સુવિહાણ, આજુ
 પંચેલિમાં પુણ ભંરો ॥ દીઠા ગોચમ સામિ, બે

નિચ નયણેં અમિય તરો ॥ ૨૮ ॥ સિરિગોચમ ગણ
 હાર, પંચ સયા મુનિ પરચરિય ॥ તૂમિય કરય વિહ
 ર, ત્વિયાં નમ પડિજોહુ કરે ॥ ૨૯ ॥ સમવસરણ
 મઝાર, ને ને સંસંચ ઊપને એ ॥ તે તે પર ઊપગાર,
 કારણ પૂછે મુનિપવરો ॥ ૩૦ ॥ તિહાં તિહાં દીને દિ-
 ખ્ખ, તિહાં તિહાં કેવલ ઊપને એ ॥ આપ કન્હે અ-
 ણહુંત, ગોચમ દીને દાન ઈમ ॥ ૩૧ ॥ ગુરુ ઊપર ગુ-
 રેભત્તિ, સામી ગોચમ ઊપનિય ॥ ઈણ છલ કેવ-
 લ નાણ, રાગન રાજે રંગતરે ત ઉર ॥ ૩૨ ॥ ને અષ્ટપદ
 રૌલ, વંદે ચદિ ચઊવીસ તિણ ॥ આત્મલક્ષ્મી
 વસેણ, ચરમસરીરી સોઈ મુનિ ॥ ૩૩ ॥ ઈઅ દેસણ
 નિસુણેઈ, ગોચમ ગણહર સંચલિઓ ॥ તાપસ
 પન્નરસંએણ, તો મુનિ દીઠાં આવતો એ ॥ ૩૪ ॥
 તવસોસિય નિય અંગ, અમ્હ સક્તિ નવિ ઊપને
 એ ॥ કિમ ચેહસે દદકાય, ગન નિમ દીસે ગાન-
 તો એ ॥ ૩૫ ॥ ગિરુઓ એ અભિમાન, તાપસ ને
 મન ચિંતવે એ ॥ તો મુનિ ચઢિઓ વેગ, આલંજ
 વિ દિનકર કિરણ ॥ ૩૬ ॥ કંચેણ મણિ નિષ્પન્ન,
 દંડ કલસ ઘણ વડ સહિય ॥ પેજવિ પરમાણંદ,
 તિણહર ત્વરહેસર મહિઅ ॥ ૩૭ ॥ નિય નિયકા
 ચં પ્રમાણ, ચિહું દિસિ સંઠિઅ તિણહરિજિણામ-

યામવિ મેનં ઊલ્લાસ, ગોચમ ગણહર તિહાં વસિય
 ૥૩૮ ૥ વચર સામીનો જીવ, તીર્યક નૃત્તક દેવ તિ
 હાં ૥ પ્રતિજોધે પુંડરીક, કુંડરીક અધ્યયન લ-
 ણી ૥ ૩૯ ૥ વલતા ગોચમ સામિ, સવિ તાપસ પ્ર
 તિજોધ કરે ૥ લેઈ આપણે સાથ, ચાલે ભિમ નૃ
 થાધિપતિ ૥ ૪૦ ૥ ખીર ખંડ ઘૃત આણિ, અમિ અ
 વૂઠ અંગુઠ ઠવે ૥ ગોચમ એકેણે પાત્ર, કરાવે પાર
 ણું સવે ૥ ૪૧ ૥ પંચસયા સુલ લાવ, ઊજ્જ લ
 ભરિઓ ખીર મીઠો ૥ સાચા ગુરૂ સંનેગ, કેવલ-
 તે કેવલ રૂપ દુઝા ૥ ૪૨ ૥ પંચસયા બિણતરહ,
 સમવસરણ માકાર ત્રય ૥ પેખવિ કેવલ નાણ,
 ઊપ્પન્નો ઊન્નેય કરે ૥ ૪૩ ૥ ન્ણે બિણદ પીયૂ
 ષ, ગાલંતી ઘણ મેઘ ભિમ ૥ બિણવાણી નિસુ-
 ણેઈ, નાણી હૂઆ પંચસયા ૥ ૪૪ ૥ વસ્તુ છંદા
 ૥ ઈણે અનુક્રમે ઈણે અનુક્રમે નાણ સંપન્ન ૥
 પન્નરહ સય પરવરિય હરિય દુરિય બિણનાહ
 વંદે ૥ ૪૫ ૥ ન્ણાવિ જગ ગુરૂવચણ સિદ્ધ નાણ અપ્પા-
 ણાનિદે ૥ ચરમ બિણેસર ઈમંતણે ગોચમ મક
 રિસ ખેઓ ૥ છેહ નઈ આપણ સહી હો સું તુલ્લા
 ળેઓ ૥ ૪૬ ૥ પંચમ લાષા ૥ સામિઓ એવી
 રં બિણંદ, પૂનિમ ચંદ ભિમ ઊલ્લાસિજ ૥ વિહરિ

જો એ ત્તરહવાસમ્મિ, વરિસ જહુત્તર સંવસિચ
 ાઠવતો એ ડણચ પઞિમેવ, પાયકમલ સંધેં સહિ
 જા ા આવિજો એ નયણાણંદ, નયર પાવાપુરિ
 સુર મહિય ાજડાં પેજિજો એ ગોયમ સામી, દે
 વસમા પ્રતિજોધ કરે ા આપણ એ ત્રિસલા દેવિ,
 નંદન પહોતો પંરમ પજે ા વલતો એ દેવ આકાશ,
 પેજવિ ન્નણિય નિણ સંમે એ ાતો મુનિ એ મન
 વિજવાદ, નાદત્નેદ જિમ ઊપનો એ ાજજા કુણ
 સમો એ સામિય દેજિ, આપે જુને હું ટાલિજો એ
 ા ન્નણતો એ તિહુજણ નાહ, લોહ વિવહાર ન પા
 લિજો એ ા અતિ તલવું એ ડીધલું સામિ, ન્નણિ-
 ળિં કેવલ ભાગસે એ ા ચિંતવિળિં એ જાલક ને
 મ, અહંવા કેડેં લાગસે એ ાજડા હું ડિમ એ વી
 ર નિણંદ, લગતેં ભોલો ભોલવિજો એ ા આપ
 ણો એ અવિહલ નેહ, નાહ ન સંપે સાયવ્યો એ ા
 સાયો એ ઈહ વીતરાગ, નેહ ન ભેણે લાલિજો એ
 ા ઈણ સંમે એ ગોયમચિત્ત, રાગવૈરાગેં વાલિજો
 એ ાજજા આવંતો એ ને ઊલટ, રહેતો રાગેંસ
 હિજો એ ા કેવલ એ નાણ સંપન્ન, ગોયમ સેહે
 નેં ઊમ્માહિજો એ ા ત્રિભુવન એ ન્ય ન્યકાર,
 કેવલ મહિમા સુર કરે એ ા ણપાધૂ એ કરચવ

जाण, लक्ष्मियण लवर्धम निस्तरे ओ पापणा वस्तु
 छंदा पढम गणहर पढम गणहर वरस पंथा
 सागिहिवासें संवसिध तीस वरिस संलभ वि-
 लूसिय ॥ सिरिडेवल नाण पुण जाणं वरिस तिहु
 यण नभंसिध पांनायगिहि नयरी ठविअ जाणवर्ध
 वरिसाओ ॥ साभी गोयम गुण मिलो होसे सि
 वपुर ठाओ ॥ चप ॥ षष्ठ लाषा ॥ निम सहडारे डो
 यल रुड्डे, निम कुसुभावनें परिभल महुडे, नि
 म चंदन सुगंधनिधि ॥ निम गंगावल लदेरे ल
 हुडे, निम कुणाययल तेनें जलडे, तिम गोयम
 सोलाग निधि ॥ चर ॥ निम भानसरोवर निव
 से हंसा, निम सुरवर सिरि डणायवतंसा, निम
 महुयर रानववनी ॥ निम रयणायर रयणें वि
 लसे, निम अंजर तारागण विडसे, तिम गोय
 म गुणडेविवनी ॥ चड ॥ पूजिनिम निसि निम ससि
 हर सोडे, सुरतरे महिमा निम लंग भोडे, पूरव
 दिसि निम सहस डडे ॥ पंथायण निम गिरिव
 र रांने, नरवर्ध घर निम भयगल गांने, तिम नि
 नशासन मुनि पवरो ॥ चच ॥ निम सुरतरेवर
 सोडे शाजा, निम उत्तम भुज भुधुरी लाजा,
 निम वनडेतडी महमडे ओ ॥ निम लूमिपति

લુચબલ ચમકે, ભિમ ભિનમંદિર ઘંટા રણકે, તિ
 મ ગોચમ લબ્ધિ દિ ગહગહે એ ॥ પપા પિતામ-
 ણિ કર ચેદિઓ આન, સુરત રસારે વંછિત કાન,
 કામકુંલ સવિવસ હુઆ એ ॥ કામગંવી પૂરે મન
 કામિય, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આવે ધામીય, સામી-
 ગોચમ અણુસરો એ ॥ પડા પણ વજ્જર પહેલો
 પત્નણીને, માયાબીજ થવણ નિસુણીને, શ્રીમ-
 તી શોભા સંભવે એ ॥ દેવહુધુરિ અરિહંત નમી
 ને, વિનયપદ્મ ઊવજ્જાય થુ ગ્રીને, ઈલામંત્રે ગો
 ચમ નમો એ ॥ પગા પુરપુર વસતા, કાંઈ કરીને,
 દેશ દેશાંતર કાંઈ ભમીને, કવણ કાળ આયાસ
 કરો ॥ મેહ ઊઠી ગોચમ સમરીને, કાળ સુમંગલ
 તતજેણ સીને, નવનિધિ વિલસે તાસ ઘરે ॥ પદ
 ચિહ્ન સય જારોત્તર વરસે, ગોચમ ગણહર કે
 વલ દિવસે, કિયું કંવિત્ત ઊપગાર કરો ॥ આદે મં
 ગલ એહ પત્નણીને, પરવ મહોદ્ધવ પહિલો લીને,
 રિધિ વૃધિ કલ્પાણ કરો ॥ પછા ધન્ય માતાં ભિ
 ણેં ઊચરેં ધરિયા, ધન પિતા ભિણ કુલ અવંત-
 રિયા, ધન સહગુરુ ભિણે દિગ્ગિયા એ ॥ વિનય
 વંત વિદ્યા તંડાર, ભસ ગુણ પુરુષ નલભે પાર,
 વહ ભેમ સાજા વિસ્તરો એ ॥ ૬૦ ॥ ગૌતમ સ્વા-

મીતણો ઝં રાસ, લણતાં ગુણતાં લીલ વિલાસ,
 સચલ સંઘ મંગલ કુરોએ ॥ ગૌતમ સ્વામીનો
 રાસ લણીને, ચળિહ સંઘ રક્ષિઆયત કીને,
 ખેલા ખેલે રંગ ભરીએ ॥ ૬૧ ॥ કુંકુમ ચંદન છ-
 ડો દેવરાવો, માણક મોતિના ચોડ પૂરાવો, રથ-
 ણ સિંહાસણ ખેસણું એ ॥ તિહાં જેસી ગુરૂ દેશ
 ના દેસે, ભવિક લવનાં ડાલ સરીશે, વિન્ય લ
 રૂ સૂરિ ઈમ ભણો એ ॥ ૬૨ ॥ ઈતિ ગૌતમ સ્વામી
 નો રાસ સંપૂર્ણ ॥

અથ નેમનાથ સ્તવનં ॥

રાયલ અમે તો હિંદુ આણી કે, રાજગરાશીયા
 રેલો ॥ એ દેશી ॥ નેમલ તોરણથી રથવાલી કે, મલુ
 પાછાવલ્યા રેલો ॥ ઘણરા નેમલ રેલો ॥ નેમલ
 તતક્ષણ રાન્નૂલ નાર કે, લલ તયણેં લલ્યાં રેલો ॥
 ઘળા ॥ નેમલ એમ કેમ તોડે પ્રેમ, કઠિણ હુઈડું
 ફરી રેલો ॥ ઘળા નેમલ પૂરવ લવની પ્રીત કે, તે
 કેમ વીસરી રેલો ॥ ઘળા ॥ નેમલ ચોલ મળશે
 રંગ કે, સુગુણની પ્રીતડી રેલો ॥ ઘળા નેમલ દિ-
 ન દિન ચિદતે હેત, ઊત્તમની રીતડી રેલો ॥ ઘળા
 ॥ ડા નેમલ વાદલિયાની છાંદે, ઘડી ચિર નવિ રહે

रेखो पाधगा नेमल तेम निर्गुण निःस्नेह डे, नेह न
 हिं रहे रेखो पाधगा नेमल हुंतो तुझ गुणवी-
 न, वैराणी तुं सहि रेखो पाधगा नेमल नखि नखि
 मरेय जग, दीवाने मन नहिं रेखो पाधगा पा नेम-
 ल निरनन लगवान, तुनें डांछि भवि अडे रेखो पा
 धगा नेमल ओह ओडांगी प्रीत डे, डेम पूरी पडे रे
 खो पाधगा पा नेमल विरह अग्निनी न्वाल डे,
 हेंडे पर नखे रेखो पाधगा नेमल मनना दुःखनी-
 चात, कहिये डोए आगले रेखो पाधगा पा नेम-
 ल स्तहल सुरंगा सावन, क्षण क्षण सांभरे रे
 खो पाधगा नेमल नेह शुं लाग्युं चित्त डे, ते डेम वि-
 सरे रेखो पाधगा पा नेमल गुण अवगुणनी-
 चात डे, नेतां डेम विसरे रेखो पाधगा नेमल जां
 हे गृह्यानी लाल, सुभाएस साथि वे रेखो पाधगा
 पा नेमल राबू लंघीक्षा लेछि, नें भुक्ति भेहे ले-
 भल्यां रेखो पाधगा नेमल हंस रतन प्रलु हेन, स
 इल वंछित इत्यां रेखो पाधगा पा पाछि तिजे
 मनाथ स्तरनं ॥

